

Istungidokument

A9-0162/2022

24.5.2022

*****I**

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Peter Liese

Arvamuse koostajad (*):

José Manuel Fernandes ja Valérie Hayer, eelarvekomisjon,
Mauri Pekkarinen, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 57

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.
Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	175
LISA: LOETELU ÜKSUSTEST JA ISIKUTEST, KES ANDSID RAPORTTÖÖRILE TEAVET	183
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS.....	186
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	201
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	247
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS.....	265
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	358
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	359

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0551),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0318/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Tšehhi Senati poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 8. detsembri 2021. aasta arvamust¹,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 28. aprilli 2022. aasta arvamust²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, arengukomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0162/2022),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT C 152, 6.4.2022, lk 175.

² Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“)³ jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.

³ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

Muudatusettepanek 2

Muudatusettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“)³ jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega. ***Glasgow kliimapakti vastuvõtmisega tunnistasid Pariisi kokkuleppe osalised, et maailma keskmise temperatuuri tõusu piiramine 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega vähendaks märkimisväärselt kliimamuutustega seotud ohtusid ja mõju, ning võtsid kohustuse suurendada 2022. aasta lõpuks oma 2030. aasta eesmärke, et kõrvaldada puudluste puudujääk, kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) järeldustega. Seda tuleks teha võrdse kohtlemisega ning austades ühise, kuid diferentseeritud vastutuse ja vastava suutlikkuse põhimõtet riigiti erineva olukorra valguses. Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS), sealhulgas selle turustabiilsusreservi muutmine on ainulaadne võimalus.***

³ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Pariisi kokkuleppe 1,5 °C eesmärgi poole püüdlamise jätkamine on pärast IPCC 7. augusti 2021. aasta aruandes „Climate Change 2021: The Physical Science base“ (Kliimamuutused 2021: reaalteaduslik alus) tehtud järeldusi muutunud veelgi hädavajalikumaks. IPCC järelduste kohaselt jõuab ülemaailmne temperatuuri tõus 1,5 °C piirini või ületab selle kiiremini, kui varem arvati, nimelt järgmise 20 aasta jooksul. Samuti leiti, et kui kasvuhoonegaaside heitkoguseid ei vähendata kohe ja ambitsioonikalt, ei ole enam võimalik piirata globaalset soojenemist ligi 1,5 °C-ni või isegi 2 °C-ni. Lisaks kinnitas IPCC oma 28. veebruari 2022. aasta aruandes „Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability“ (Kliimamuutused 2022: mõju, kohanemine ja haavatavus) väga veendunult, et kliimamuutused kujutavad endast ohtu inimeste heaolule ja planeedi tervisele. Igasugused edasised viivitused kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks võetavate ülemaailmsete kooskõlastatud ennetusmeetmete puhul tähendavad, et oleme kaotamas kiiresti ahenevat võimalust tagada kõigile elamisväärtus ja jätkusuutlik tulevik.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Vajadust kiireloomuliste meetmete järele suurendab veelgi äärmuslike ilmastikutingimuste sageduse ja intensiivsuse suurenemine, mis on otseselt

tingitud kliimamuutustest. ÜRO katastroofiohu vähendamise ameti andmetel on maailmas registreeritud katastroofide arv ja ülemaailmse majandusliku kahju ulatus viimase 20 aasta jooksul peaaegu kahekordistunud, suur osa sellest suurenemisest on tingitud kliimaga seotud katastroofide arvu märkimisväärsest kasvust.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1c) Seepärast peaks liit selle pakilisusega tegelema, suurendades jõupingutusi ja asudes kliimamuutuste vastases võitluses rahvusvaheliseks liidriks, võttes samal ajal arvesse võrdse kohtlemise ning ühise, kuid diferentseeritud vastutuse ja vastava suutlikkuse põhimõtteid, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõikes 2.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1d) Euroopa Parlament nõudis 28. novembri 2019. aasta resolutsioonis kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta^{1a} tungivalt, et komisjon võtaks viivitamata ambitsioonikaid meetmeid, et piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ni ja vältida elurikkuse ulatuslikku kadumist, sealhulgas tegeledes vasturääkivustega liidu praeguses kliima- ja keskkonnaalast hädaolukorda käsitlevas poliitikas ning tagades, et kõik asjakohased tulevased

seadusandlikud ja eelarve-ettepanekud on kõigiti kooskõlas eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 °C ega kiirenda elurikkuse kadumist.

^{1a} ELT C 232, 16.6.2021, lk 28.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on kesksel kohal teatises „Euroopa roheline kokkulepe“, mille komisjon võttis vastu 11. detsembril 2019⁴.

⁴ COM(2019)640 final.

Muudatusettepanek

(2) Kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on *seepärast* kesksel kohal teatises „Euroopa roheline kokkulepe“, mille komisjon võttis vastu 11. detsembril 2019⁴.

⁴ COM(2019)640 final.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Euroopa rohelises kokkuleppes on *ühendatud ulatuslikud üksteist tugevdavad meetmed ja algatused, mille eesmärk on saavutada ELis 2050. aastaks kliimaneutraalsus, ning* selles on esitatud uus majanduskasvu strateegia, *mille eesmärk on* muuta liit õiglaseks ja jõukaks *nüüdisaegse*, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega *ühiskonnaks, kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud*. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada liidu looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõjude eest. *Selline*

RR\1256697ET.docx

9/359

Muudatusettepanek

(3) Euroopa rohelises kokkuleppes on *nähtud ette lähtepunkt liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks ja pärast seda negatiivsete heitkoguste eesmärgi saavutamiseks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119^{1a} artikli 2 lõikes 1*. Selles on esitatud uus majanduskasvu strateegia, *millega soovitakse* muuta liit õiglaseks ja jõukaks *ühiskonnaks tänapäevase*, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega, *jätmata kedagi kõrvale õiglase ülemineku protsessis, milles käsitletakse ka*

PE703.068v03-00

üleminek mõjutab **aga naisi** ja **mehi** erinevalt ning eriti suur mõju on sellel teatavatele **ebasoodsamas** olukorras olevatele rühmadele, nagu eakad, puuetega inimesed **ja** rassilise või etnilise vähemuse taustaga inimesed. Seepärast tuleb tagada, et üleminek oleks õiglane ja kaasav **ning kedagi ei jäetaks kõrvale**.

energiaostuvõimetust. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada liidu looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõjude eest. **See** üleminek mõjutab **eri sektorite töötajaid** ja **sugusid** erinevalt ning eriti suur mõju on sellel teatavatele **ebasoodsas** olukorras olevatele **ja vähekaitstud** rühmadele, nagu eakad, puuetega inimesed, rassilise või etnilise vähemuse taustaga inimesed **ning väikese ja väiksema keskmise sissetulekuga üksikisikud ja leibkonnad**. Samuti tekitab **see suuremaid probleeme teatavatele piirkondadele, eriti struktuursetl ebasoodsas olukorras olevatele ja perifeersetele piirkondadele ning saartele**. Seepärast tuleb tagada, et üleminek oleks õiglane ja kaasav.

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) ELi HKS on liidu kliimapoliitika nurgakivi ja selle peamine vahend kasvuhoonegaaside heitkoguste kulutasuvaks vähendamiseks. Kooskõlas Glasgows toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul võetud kohustustega vaadata igal aastal läbi riiklikult kindlaksmääratud panus, peaks komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ^{1a} muutmise käigus

läbi vaatama riiklikult kindlaksmääratud panuse kõigi ELi HKSiga hõlmatud sektorite arvestusse.

1a Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) **COVID-19 pandeemia ränk mõju** liidu kodanike tervisele, elu- ja töötingimustele ning heaolule on Euroopa rohelise kokkuleppe **vajalikkust** ja **väärtust** üksnes **suurendanud ning näidanud**, et meie **ühiskond** ja **majandus peavad parandama oma** vastupanuvõimet väliste vapustuste suhtes ning **võtma** varakult meetmeid nende ennetamiseks või leevendamiseks. Euroopa kodanikud on jätkuvalt kindlal arvamusel, et eelkõige tuleb seda teha seoses kliimamuutustega⁵.

⁵ Eurobaromeetri eriuuring nr 513 kliimamuutuste kohta, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_en).

Muudatusettepanek 10

Muudatusettepanek

(4) **Arvestades, et COVID-19 pandeemial on olnud väga tõsised tagajärjed** liidu kodanike tervisele, elu- ja töötingimustele ning heaolule, on **hästi rakendatud** Euroopa rohelise kokkuleppe **vajalikkus** ja **väärtus** üksnes **kasvanud**. **See näitab**, et **tuleb parandada** meie **ühiskonna** ja **majanduse** vastupanuvõimet väliste vapustuste suhtes ning **võtma** varakult meetmeid nende ennetamiseks või leevendamiseks **õiglaselt ja nii, et mitte kedagi, sealhulgas energiaostuvõimetuse ohus olevaid inimesi, ei jäeta kõrvale**. Euroopa kodanikud on jätkuvalt kindlal arvamusel, et eelkõige tuleb seda teha seoses kliimamuutustega⁵.

⁵ Eurobaromeetri eriuuring nr 513 kliimamuutuste kohta, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_en).

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Euroopa rohelise kokkuleppe täitmine peaks kõigile tagama kvaliteetsete töökohtade loomise ja sotsiaalse progressi. Sotsiaalse vastuvõetavuse tagamiseks peaksid käesolevas direktiivis esildatud kliimaeesmärgid olema tasakaalustatud Euroopa sotsiaalõiguste sambale vastavate sotsiaalsete eesmärkidega. Euroopa rohelise kokkuleppe tegevuskava peaks olema võimalus säilitada ja luua kvaliteetseid töökohti, edendada inimväärset tööd, tõsta tööstandardeid, tugevdada sotsiaalset dialoogi ja kollektiivläbirääkimisi, võidelda diskrimineerimisega töökohal ja edendada soolist võrdõiguslikkust. Nende eesmärkide saavutamiseks peaksid õiglase ülemineku mehhanismid täiendama kõiki Euroopa rohelise kokkuleppe ja paketi „Eesmärk 55“ raames kavandatud meetmeid.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119⁷ sätestas liit oma õiguses eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majanduses kliimaneutraalsus. Kõnealuse määrusega kehtestatakse ka siduv kohustus vähendada liidus 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.

(6) Määruses (EL) 2021/1119 on liit sätestanud õigusaktis eesmärgi saavutada hiljemalt 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus ja eesmärgi saavutada pärast seda negatiivsed heitkogused. Kõnealuse määrusega kehtestatakse ka siduv kohustus vähendada liidus 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.

⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).*

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

(7) Heite vähendamiseks on vaja kõigi majandussektorite panust. Seepärast tuleks seada kõrgem eesmärk ka ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu*** direktiiviga 2003/87/EÜ⁸ ***kasvuhoonegaaside heitkoguste kulutõhusa ja majanduslikult tasuva vähendamise edendamiseks*** loodud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) puhul, nii et see oleks kooskõlas ***kõnealuse*** kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside netoheite vähendamise ***2030. aasta*** eesmärgiga.

⁸ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).*

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8**

Muudatusettepanek

(7) Heite vähendamiseks on vaja kõigi majandussektorite panust. Seepärast tuleks seada kõrgem eesmärk ka direktiiviga 2003/87/EÜ loodud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) puhul, nii et see oleks kooskõlas kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside netoheite ***2030. aastaks*** vähendamise ***eesmärgiga, liidu kliimaneutraalsuse eesmärgiga, mis tuleb saavutada hiljemalt 2050. aastaks, ja pärast seda negatiivsete heitkoguste saavutamise eesmärgiga, nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1.***

Komisjoni ettepanek

(8) ELi HKS peaks stimuleerima tootmist sellistes käitistes, mis kas osaliselt või täielikult vähendavad kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Seepärast tuleks muuta teatavate direktiivi 2003/87/EÜ I lisas esitatud tegevusalade kirjeldust, et tagada käitiste võrdne kohtlemine asjaomastes sektorites. Lisaks sellele ei tohiks toote tootmiseks tasuta eraldatavad lubatud heitkoguse ühikud (LHÜd) sõltuda tootmisprotsessi laadist. Seepärast on vaja muuta teatavate võrdlusalustega hõlmatud toodete ning protsesside ja heite määratlust, et tagada uutele ja olemasolevatele tehnoloogiatele võrdsed tingimused. Samuti on vaja eraldada üksteisest rafineerimistehaste ja vesiniku võrdlusaluste ajakohastamine, et kajastada *vesinikutootmise* kasvavat tähtsust väljaspool rafineerimistehaste sektorit.

Muudatusettepanek

(8) ELi HKS peaks stimuleerima tootmist sellistes käitistes, mis kas osaliselt või täielikult vähendavad kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Seepärast tuleks muuta teatavate direktiivi 2003/87/EÜ I lisas esitatud tegevusalade kirjeldust, et tagada käitiste võrdne kohtlemine asjaomastes sektorites. Lisaks sellele ei tohiks toote tootmiseks tasuta eraldatavad lubatud heitkoguse ühikud (LHÜd) sõltuda tootmisprotsessi laadist. Seepärast on vaja muuta teatavate võrdlusalustega hõlmatud toodete ning protsesside ja heite määratlust, et tagada uutele ja olemasolevatele tehnoloogiatele võrdsed tingimused. Samuti on vaja eraldada üksteisest rafineerimistehaste ja vesiniku võrdlusaluste ajakohastamine, et kajastada *rohelise vesiniku tootmise* kasvavat tähtsust väljaspool rafineerimistehaste sektorit.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Individuaalsetes sektorites ja allsektorites eelnevate võrdlusaluste kehtestamise põhimõtete kindlaksmääramisel peaks komisjon konsulteerima asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas asjaomastes sektorites ja allsektorites, kodanikuühiskonna esindajatega ja määruse (EL) 2021/1119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukoguga.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Kasvuhoonegaase, mida ei paisata otse atmosfääri, tuleks ELi HKS-i kohaselt käsitleda heitkogustena ning nende heitkoguste eest tuleks tagastada LHÜsid, välja arvatud juhul, kui koguseid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ¹³ säilitamiskohas või kui need on tootes püsivalt keemiliselt seotud **ja** tavapärasel kasutamisel atmosfääri ei satu. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu **rakendusakte**, milles täpsustatakse, millistel tingimustel tuleb kasvuhoonegaasid lugeda tootes püsivalt keemiliselt seotuks selliselt, et need tavapärasel kasutamisel atmosfääri ei satu, sealhulgas vajaduse korral süsinikdioksiidi sidumise sertifikaadi saamine, võttes arvesse regulatiivseid arengusuundi süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise valdkonnas.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13 a (uus)

Muudatusettepanek

(13) Kasvuhoonegaase, mida ei paisata otse atmosfääri, tuleks ELi HKS-i kohaselt käsitleda heitkogustena ning nende heitkoguste eest tuleks tagastada LHÜsid, välja arvatud juhul, kui koguseid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ¹³ säilitamiskohas või kui need on tootes püsivalt keemiliselt seotud **ning** tavapärasel kasutamisel **ja kõrvaldamisel** atmosfääri ei satu. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu **delegeeritud õigusakte**, milles täpsustatakse, millistel tingimustel tuleb kasvuhoonegaasid lugeda tootes püsivalt keemiliselt seotuks selliselt, et need tavapärasel kasutamisel **ja kõrvaldamisel** atmosfääri ei satu, sealhulgas vajaduse korral süsinikdioksiidi sidumise sertifikaadi saamine, võttes arvesse regulatiivseid arengusuundi süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise valdkonnas.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

(13a) ELi HKSi peaks nii palju kui võimalik vältima põhjendamatuid erandeid ja moonutavaid meetmeid. Pikas perspektiivis peaksid kõik sektorid aitama kaasa kliimaneutraalsuse saavutamisele liidus 2050. aastaks ning kogu CO₂ heide peaks olema asjakohaste liidu poliitikavahenditega hõlmatud. Olmejäätmete põletusrajatiste lisamine ELi HKSi aitaks ringmajandusele kaasa, soodustades ringlussevõttu, taaskasutust ja toodete parandamist ning kogu majandust hõlmavat süsinikuheite vähendamist. Kuna ringlussevõtt ja regenererimine on juba ELi HKSiiga hõlmatud, tugevdaks olmejäätmete põletusrajatiste lisamine stiimuleid jäätmete säästvaks käitlemiseks kooskõlas jäätmehierarhiaga. See täiendaks liidu jäätmealaste õigusaktide muid elemente. Lisaks looks jäätmete põletamise integreerimine ELi HKSi võrdsed tingimused piirkondadele, kes on lisanud kohaldamisalasse olmejäätmete põletamise, mis vähendab piirkondadevahelise maksukonkurentsi ohtu. Selleks et vältida jäätmete suunamist olmejäätmete põletusrajatistest liidus asuvasse prügilatesse, mis tekitavad metaaniheidet, ja jäätmete ekspordi kolmandatesse riikidesse, millel võib olla keskkonnale ohtlik mõju, peaks olmejäätmete põletusrajatiste lisamisele direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse alates 1. jaanuarist 2026 eelnema 31. detsembriks 2024 tehtav mõjuhinnang, millega peaks asjakohasel juhul kaasnema seadusandlik ettepanek sellise jäätmete suunamise ja ekspordi vältimiseks.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 b (uus)**

(13b) Arvesse tuleks võtta kõiki kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis on kogutud ja üle kantud utiliseerimiseks süsinikdioksiidi kogumise ja utiliseerimise protsesside kaudu, mis ei ole tootega püsivalt keemiliselt seotud nii, et need ei satu tavapärase kasutamise ja kõrvaldamise käigus atmosfääri. Protsessi kõigi etappide, eelkõige jäätmete põletamisrajatiste heite puudumise korral, mis oleksid hõlmatud CO₂ hinnastamisega, tooks sõltuvus atmosfääri laskmise hetkel põhinevatest arvutustest kaasa heitkoguste alahindamise. Selleks et reguleerida süsiniku kogumist viisil, mis vähendab netoheidet, tagab, et kõik heitkogused võetakse arvesse ja välditakse topeltarvestust, luues samal ajal majanduslikke stiimuleid, peaks komisjon hindama, kuidas võtta arvesse selliste kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mida peetakse kogutuks ja utiliseerituks ning tootes keemiliselt seotuks toote olelusringi hindamise põhjal, näiteks kui neid kasutatakse toote valmistamiseks või kui selline proportsionaalne vähendamine aitab kaasa asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse poolt heaks kiidetud uuenduslikule riiklikule poliitikale sektoritevahelise koostöö tagamiseks ja stimuleerimiseks, ning peaks vajaduse korral esitama seadusandliku ettepaneku, mis hõlmaks läbipaistvat, võrreldavat ja usaldusväärset metoodikat.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 c (uus)**

**(13c) Kooskõlas määrusega (EL)
2021/1119 tuleks esmatähtsaks pidada**

otsest heitkoguste vähendamist, millega koos tuleb kliimanetraalsuse saavutamiseks suurendada CO₂ sidumist. Keskpikas perspektiivis võib CO₂ sidumine juba aidata suurendada seatud eesmärki, mis ületab määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu 2030. aasta kliimaeesmärki. Seepärast peaks komisjon uurima, kuidas kasvuhoonegaaside negatiivseid heitkoguseid, mis on atmosfäärist seotud ning ohutult ja püsivalt säilitatud näiteks otsese õhust kogumise kaudu, saaks heitkogustega kauplemisel arvesse võtta ja stimuleerida, tehes muu hulgas ettepaneku selge ulatuse ja rangete kriteeriumide ning kaitsemeetmete kohta, millega tagatakse, et selline sidumine ei korva vajalikku heitkoguste vähendamist, vaid on tegelik ja püsiv.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13d) Komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatise andmetel metaaniheite vähendamise ELi strateegia kohta pärineb 26 % kontinendi metaaniheitest jäätmetest. Üleilmselt tekitavad jäätmehoidlad ja prügimäed 2025. aastaks hinnanguliselt 8–10 % kogu inimtekkelisest kasvuhoonegaaside heitest. Liidu eesmärk peaks olema vähendada märkimisväärselt prügilasse ladestamist liidus ning igal juhul vältida edaspidi jäätmete põletamise lisamist ELi HKSi, mis looks ebavõrdsed tingimused ja suurendaks prügilasse ladestamist. Seepärast peaks komisjon samuti hindama võimalust ja teostatavust seoses kõigi jäätmekäitlusprotsesside, nagu prügilate, kääritamise, kompostimise ja mehaanilis-bioloogilise töötlemise

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Rahvusvaheline meretransport, mis hõlmab kahe eri liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahelisi reise ning liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja mitte ühegi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelisi reise, on ainus transpordiliik, mida ei ole võetud arvesse liidu varasemates kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustustes. Ühes liikmesriigis algavate ja teises liikmesriigis või kolmandas riigis lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast kasvanud ligikaudu 36 %. Need heitkogused moodustavad ligi 90 % liidu laevaliikluse koguheitest, sest samas liikmesriigis algavate ja lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast 26 % vähenenud. Kui praegused suundumused jätkuvad, suurenevad rahvusvahelisest meretranspordist tulenevad heitkogused tõenäoliselt ajavahemikus 2015–2030 ligikaudu 14 % ja ajavahemikus 2015–2050 ligikaudu 34 %. Kui meretranspordi mõju kliimamuutustele suureneb prognoosi kohaselt, õõnestab see oluliselt heite vähendamise jõupingutusi, mida on tehtud teistes sektorites, et *kliimamuutsute* vastu võidelda.

Muudatusettepanek

(14) Rahvusvaheline meretransport, mis hõlmab kahe eri liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahelisi reise ning liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja mitte ühegi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelisi reise, on ainus transpordiliik, mida ei ole võetud arvesse liidu varasemates kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustustes. Ühes liikmesriigis algavate ja teises liikmesriigis või kolmandas riigis lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast kasvanud ligikaudu 36 %. Need heitkogused moodustavad ligi 90 % liidu laevaliikluse koguheitest, sest samas liikmesriigis algavate ja lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast 26 % vähenenud. Kui praegused suundumused jätkuvad, suurenevad rahvusvahelisest meretranspordist tulenevad heitkogused tõenäoliselt ajavahemikus 2015–2030 ligikaudu 14 % ja ajavahemikus 2015–2050 ligikaudu 34 %. Kui meretranspordi mõju kliimamuutustele suureneb prognoosi kohaselt, õõnestab see oluliselt heite vähendamise jõupingutusi, mida on tehtud teistes sektorites, et *kliimamuutuste* vastu võidelda, *ja seega 2030. aastaks kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside netoheitte vähendamise eesmärgi saavutamist, liidu kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamist hiljemalt 2050. aastaks ning eesmärki saavutada seejärel negatiivsed heitkogused, nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1, ja Pariisi kokkuleppe eesmärki.*

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Rahvusvaheline meretransport on ainus transpordiliik, mida ei ole lisatud liidu kohustuse hulka vähendada kasvuhoonegaaside heidet, kuigi Euroopa Parlament on korduvalt üles kutsunud kõiki majandussektoreid aitama kaasa ühisele jõupingutusele minna üle kasvuhoonegaaside netonullheitele võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2050. aastaks kooskõlas Pariisi kokkuleppe alusel võetud liidu kohustustega. CO₂ on jätkuvalt meretranspordi kliimamõju peamine põhjus, kui arvutada globaalse soojenemise potentsiaal 100 aasta jooksul, ning moodustab 98 %, või kui arvestada tahma, siis 91 % rahvusvahelisest kasvuhoonegaaside koguheitest CO₂ ekvivalendina. Kuid Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni 2020. aastal avaldatud aruande „Fourth IMO Greenhouse Gas Study“ (Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni neljas kasvuhoonegaaside uuring) kohaselt kasvab metaani (CH₄) hulk ajavahemikus 2012–2018 87 % võrra. Seetõttu ja kooskõlas muudatusettepanekutega, mille Euroopa Parlament võttis vastu 16. septembril 2020 ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2015/757, et võtta asjakohaselt arvesse laevade kütusekulu käsitlevat üleilmset andmekogumissüsteemi, tuleks nii CO₂ ja CH₄ heide kui ka dilämmastikoksiidid (N₂O) lisada ELi HKS-i laiendamisele meretranspordile. Sellest tulenevalt peaks haldav asutus tagama, et laevandusettevõtjad jälgivad ja esitavad

heite koondandmeid, sealhulgas CO₂, CH₄ ja N₂O heite kohta, et tagada kooskõla määrusega (EL) .../.... [FuelEU Maritime]. Lisaks peaks komisjon 31. detsembriks 2024 hindama muude kasvuhooonegaaside kui CO₂, N₂O ja CH₄ heite ning globaalse soojenemise potentsiaaliga tahkete osakeste mõju ülemaailmsele kliimale ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta aruande ning vajaduse korral seadusandliku ettepaneku meretranspordist pärit heite ja tahkete osakeste lisamise kohta ELi HKS-i kohaldamisalasse.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) 2013. aastal võttis komisjon vastu strateegia meretranspordist pärit heite järkjärguliseks integreerimiseks liidu kasvuhooonegaaside heite vähendamise poliitikasse. Selle lähenemisviisi esimese sammuna kehtestas liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757¹⁴ meretranspordist pärit heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolli süsteemi, millele järgneb merendussektori heite vähendamise eesmärkide kehtestamine ja turupõhise meetme kohaldamine. Kooskõlas kaasseadusandjate võetud kohustusega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/410,¹⁵ peaks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) või liidu tegevus algama 2023. aastal ning hõlmama ettevalmistavat tööd sellise meetme vastuvõtmiseks ja rakendamiseks, millega tagatakse, et sektor aitab nõuetekohaselt kaasa Pariisi kokkuleppe raames kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks vajalikele jõupingutustele, ning nõuetekohast kaalumist kõigi

Muudatusettepanek

(15) 2013. aastal võttis komisjon vastu strateegia meretranspordist pärit heite järkjärguliseks integreerimiseks liidu kasvuhooonegaaside heite vähendamise poliitikasse. Selle lähenemisviisi esimese sammuna kehtestas liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757¹⁴ meretranspordist pärit heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolli süsteemi, millele järgneb merendussektori heite vähendamise eesmärkide kehtestamine ja turupõhise meetme kohaldamine. Kooskõlas kaasseadusandjate võetud kohustusega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/410,¹⁵ peaks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) või liidu tegevus algama 2023. aastal ning hõlmama ettevalmistavat tööd sellise meetme vastuvõtmiseks ja rakendamiseks, millega tagatakse, et sektor aitab nõuetekohaselt kaasa Pariisi kokkuleppe raames kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks vajalikele jõupingutustele, ning nõuetekohast kaalumist kõigi

sidusrühmade poolt.

sidusrühmade poolt. *Selleks et suurendada liidu meetmete keskkonnatõhusust ning vältida kõlvatut konkurentsi ja stiimuleid kõrvalehoidmiseks, tuleks määruse (EL) 2015/757 kohaldamisala muuta, et see hõlmaks alates 1. jaanuarist 2024 400tonnise ja suurema kogumahutavusega laevu. Selleks et tagada proportsionaalne halduskoormus laevade puhul, mille kogumahutavus on alla 5000 tonni, tuleks käitajatelt nõuda üksnes sellise teabe esitamist, mis on asjakohane selliste laevade ELi HKSiiga hõlmamiseks alates 1. jaanuarist 2027, eelkõige kütuseliik, selle süsinikutegur ja energiatihedus.*

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Direktiivi (EL) 2018/410 kohaselt peaks komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru IMOs ambitsioonika heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks tehtud

Muudatusettepanek

(16) Direktiivi (EL) 2018/410 kohaselt peaks komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru IMOs ambitsioonika heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks tehtud

edusammudest ja kaasnevatest meetmetest, mille eesmärk on tagada meretranspordisektori nõuetekohane panus Pariisi kokkuleppega seatud eesmärkide saavutamisse. IMO kaudu tehakse jõupingutusi meretranspordist tuleneva üleilmse heite piiramiseks ning seda tuleks innustada. **Kuigi IMO tehtud hiljutised edusammud valmistavad heameelt, ei ole need meetmed** Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks piisavad.

edusammudest ja kaasnevatest meetmetest, mille eesmärk on tagada meretranspordisektori nõuetekohane panus Pariisi kokkuleppega seatud eesmärkide saavutamisse. IMO kaudu tehakse jõupingutusi meretranspordist tuleneva üleilmse heite piiramiseks ning seda tuleks innustada. **Kuid IMO raamistikus toimunud hiljutised arengud ei ole Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks piisavad. Arvestades laevanduse rahvusvahelist olemust, peaks komisjon koostöös liikmesriikidega veelgi suurendama diplomaatilisi jõupingutusi, et teha edusamme sellise ülemaailmse turupõhise meetme väljatöötamisel IMO tasandil.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16a) Kõrvalehoidmiseks tehtavad sadamakülastused väljaspool ELi asuvasse naaberriikidesse võivad tõsiselt ohustada ELi HKSi tõhusust seoses meretranspordiga, kuna see ei vähenda laevanduse koguheidet. Sellised kõrvalehoidmiseks tehtavad sadamakülastused võivad üldisi heitkoguseid isegi suurendada, eriti kui niisugune kõrvalehoidmine toob kaasa pikemad reiseid madalamate keskkonnastandarditega riikidesse ja sealt tagasi. Seepärast peaks komisjon jälgima meretranspordi peatüki rakendamist ja võimalikke suundumusi seoses äriühingutega, kes püüavad vältida käesoleva direktiivi nõuete järgimist, ja andma selle kohta alates... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisele järgneva aasta] iga kahe aasta tagant aru ning vajaduse korral esitada seadusandliku ettepaneku, et käsitleda tõendeid kõrvalehoidmiseks tehtavate

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) ***Euroopa*** rohelises kokkuleppes teatas komisjon oma kavatsusest võtta täiendavaid meetmeid meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks meetmekogumi abil, mis võimaldab liidul saavutada oma heitkoguste vähendamise eesmärgid. Sellega seoses tuleks direktiivi 2003/87/EÜ muuta, et lisada meretransport ELi HKS-i, nii et see sektor aitaks kaasa liidu kõrgemate kliiamaesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; viimase kohaselt peavad arenenud riigid jätkama juhtrollis ning seadma endale kogu majandust hõlmavaid heitkoguste vähendamise eesmärgid, samal ajal kui arenguriike tuleb innustada liikuma aja jooksul kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise või sihttasemete seadmise suunas¹⁶. Võttes arvesse, et väljaspool Euroopat toimuvate rahvusvaheliste lendude heitkogustele peaks olema alates 2021. aasta jaanuarist kehtestatud üleilmse turupõhise meetme abil ülempiir, samas kui puuduvad meetmed, millega piiratakse või hinnastatakse meretranspordi heitkoguseid, peaks ELi HKS-i hakkama hõlmama osa liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelistest reisidest tulenevatest heitkogustest ning kolmas riik saab otsustada ülejäänud heitkoguste suhtes võetavate asjakohaste meetmete üle. ELi HKS-i laiendamine meretranspordisektorile ***peaks*** seega hõlmama ***poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad väljaspool liikmesriigi***

Muudatusettepanek

(17) ***Merendussektori kasvuhoonegaaside heide moodustab liidu heitest ligikaudu 2,5 %. Otsustava tegevuse puudumine IMO raamistikus on aeglustanud innovatsiooni ja sektori heitkoguste vähendamiseks vajalike meetmete võtmist.*** Euroopa rohelises kokkuleppes teatas komisjon oma kavatsusest võtta täiendavaid meetmeid meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks meetmekogumi abil, mis võimaldab liidul saavutada oma heitkoguste vähendamise eesmärgid. Sellega seoses tuleks direktiivi 2003/87/EÜ muuta, et lisada meretransport ELi HKS-i, nii et see sektor aitaks ***õiglasel määral*** kaasa liidu kõrgemate kliiamaesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; viimase kohaselt peavad arenenud riigid jätkama juhtrollis ning seadma endale kogu majandust hõlmavaid heitkoguste vähendamise eesmärgid, samal ajal kui arenguriike tuleb innustada liikuma aja jooksul kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise või sihttasemete seadmise suunas¹⁶. ***Laevandusettevõtjad peaksid LHÜde tagastamist täielikult rakendama alates 2024. aastast ja laevandusettevõtjad peaksid tagastama sellise arvu LHÜsid, mis vastab nende eelmisel aastal teatatud tõendatud heitkogustele.*** Võttes arvesse, et väljaspool Euroopat toimuvate rahvusvaheliste lendude heitkogustele peaks olema alates 2021. aasta jaanuarist kehtestatud üleilmse turupõhise meetme abil ülempiir, samas kui puuduvad meetmed, millega piiratakse või hinnastatakse meretranspordi heitkoguseid,

jurisdiktsiooni olevast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamas, poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni **alla kuuluvast** sadamast ja lõpevad **väljaspool** liikmesriigi jurisdiktsiooni **olevas** sadamas, selliste laevade **heitkoguseid**, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad **liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamas, ning heitkoguseid, mis tekivad** liikmesriigi jurisdiktsiooni **alla kuuluvast** sadamas **kai ääres seistes. Seda lähenemisviisi on peetud otstarbekaks viisiks, kuidas lahendada ühiste, kuid diferentseeritud kohustuste ja võimaluste küsimust, mis on olnud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kontekstis pikaajaline probleem. Kattes** osa liidu ja kolmandate riikide vahel toimuvate nii saabuvate kui ka väljuvate reiside heitkogustest, tagatakse **ELi HKSi** tõhusus, eelkõige kuna meetme keskkonnamõju on suurem kui üksnes **ELi-siseseid reise hõlmava kohaldamisala puhul ning samal ajal piiratakse** süsteemist kõrvalehoidmiseks tehtavate sadamakülastuste ja ümberlaadimistoimingute väljapoole liitu üleviimise riski. Selleks et tagada sektori sujuv kaasamine **ELi HKSi**, tuleks laevandusettevõtjate poolt tagastatavate **LHÜde osakaalu ajavahemiku 2023–2025 teatatud tõendatud** heitkoguste suhtes järk-järgult suurendada. Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega tagastatakse nendel aastatel vähem **LHÜsid**, siis tuleks pärast seda, kui tõendatud heitkoguste ja tagastatud **LHÜde vahe on igal aastal kindlaks tehtud, tunnistada vastav arv LHÜsid** kehtetuks, et kaitsta süsteemi keskkonnaalast terviklikkust. Alates 2026. aastast peaksid laevandusettevõtjad tagastama kõigile nende eelneva aasta teatatud tõendatud heitkogustele vastava arvu **LHÜsid**.

peaks **ELi HKSi** hakkama hõlmama **selliseid heitkoguseid, nähes rangetel tingimustel ette erandid, kui kolmandad riigid võtavad vastutuse selliste heitkoguste eest või kui on kehtestatud IMO turupõhine meede, et katta** osa liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelistest reisidest tulenevatest heitkogustest ning kolmas riik saab otsustada ülejäänud heitkoguste suhtes võetavate asjakohaste meetmete üle. **Alates 2027. aastast peaks** **ELi HKSi** laiendamine meretranspordisektorile seega hõlmama **kolmandatesse riikidesse suunduvate ja sealt väljuvate reiside heitkoguseid, nähes samal ajal ette erandid seoses poolega** selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad **väljaspool** liikmesriigi jurisdiktsiooni **olevast** sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni **alla kuuluvast** sadamas, **poolega** selliste laevade **heitkogustest**, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad **väljaspool** liikmesriigi jurisdiktsiooni **olevas** sadamas **rangetel tingimustel, eelkõige juhul, kui kolmandas riigis on kehtestatud CO₂ hinnastamise mehhanism või kui kolmas riik on kehtestanud** liidu ja ühe või mitme kolmanda riigi vahelise kahe- või mitmepoolse lepinguga **direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25 kohaselt ELi HKSi** seotud **CO₂ hinnastamise mehhanismi, et piirata ja vähendada heitkoguseid tasemeni, mis on vähemalt samaväärne ELi HKSi**, mis tähendab siduvat mehhanismi meretranspordi kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramiseks, vähendamiseks ja hinnastamiseks, mille tulemuseks on heitkoguste **absoluutvähenedamine, mis on vähemalt samaväärne olukorraga, kus 100 % kõnealustest heitkogustest kuuluks ELi HKSi, või kui kolmas riik on vähim arenenud riik või väike arenev saareriik, mille SKP elaniku kohta ei ole võrdne liidu keskmisega ega ületa seda ning mille**

puhul sellised heitkogused arvatakse Pariisi kokkuleppe kohaselt riiklikult kindlaksmääratud panuste hulka.

¹⁶ Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõige 4.

¹⁶ Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõige 4.

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Kliimamuutuste kahjulik mõju mõjutab inimõiguste austamist, sealhulgas õigust toidule, veele, kanalisatsioonile, tervisele, inimväärsele eluasemele ja elule. Pariisi kokkuleppes on kliimameetmete kolmanda samba teemaks kahju, mis ebaproportsionaalselt mõjutab vähekaitstud olukorras elavaid inimesi, põlisrahvaid, naisi, lapsi ja puuetega inimesi. Kliimamuutuste mõju suhtes on kõige vähem kaitstud väikese, ning madalama keskmise sissetulekuga riigid ja vähim arenenud riigid. Kuigi nende panus atmosfääris leiduvatesse kasvuhooonegaasidesse on väga väike või isegi tähtsusetu, on nad kliimamuutuste mõjust sageli rohkem mõjutatud, eelkõige nende infrastruktuuri seisukorra ja elanikkonna elutingimuste tõttu. Need riigid on praegu kohutavas olukorras, kuna kasvuhooonegaaside heidet kogu maailmas ei suudeta piirata, mistõttu kasvavad nende kohanemisvajadused ja -kulud, millega kaasneb COVID-19 pandeemia ja sellega seotud nn võlapandeemiast põhjustatud avaliku sektori finantskriis.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17b) Komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament peaksid koostöös kolmandate riikidega soodustama direktiivi 2003/87/EÜ meretransporti käsitlevate sätete heakskiitmist ja tugevdama rahvusvahelist koostööd selles valdkonnas. Samal ajal peaksid komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament koostööd tegema, et tugevdada ülemaailmseid meetmeid Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kaudu.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17c) Pariisi kokkuleppe rakendamiseks on vaja märkimisväärseid rahalisi vahendeid ning liit on jätkuvalt pühendunud sellele, et aidata kaasa arenenud riikide eesmärgile mobiliseerida alates 2020. aastast arenguriikide toetuseks ühiselt eri allikatest 100 miljardit USA dollarit. ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 24. konverentsil vastu võetud otsus seada alates 2025. aastast ambitsioonikam eesmärk, mis ületab praegust kohustust, on samm õiges suunas, kuid arenenud riikide tegelikud lubadused jäävad ühisest eesmärgist ikka veel kaugelt allapoole ning sellest tulenev lünk tuleks täita. Liit ja selle liikmesriigid peaksid suurendama jõupingutusi, et mobiliseerida arenguriikide jaoks rahvusvahelist kliimarahastust ning koostama rahvusvahelise tegevuskava, milles määratakse kindlaks iga arenenud riigi õiglane osa 100 miljardi USA dollari suurusest rahalisest kohustusest ja esitatakse nende lubaduste täitmise mehhanismid. Tärkava turumajandusega

riigid peaksid alates 2025. aastast aitama kliimamuutuste vastu võitlemise rahvusvahelisi meetmeid rohkem rahastada.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17d) Komisjon peaks abistama arenguriike ja suurendama oma toetust sellistele riikidele, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kaudu, et tugevdada nende võimet kliimamuutustega kohaneda ja edendada nende vastupanuvõimet kliimamuutustele. Liidu ühine lubadus toetada arenguriikides kliimameetmeid suurendaks tema mõju ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni läbirääkimistel, samal ajal kui Rohelise Kliimafondi kaudu antav panus julgustaks ka teisi riike eraldama sellesse fondi osa oma CO₂ hinnastamise kavadest saadavast tulust. Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles uuritakse CO₂ heite vähendamise vajadust arenguriikides, hinnates kasvuhoonegaaside heitkoguseid sektorites, mis vastavad ELi HKS-i ja piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismiga hõlmatud sektoritele.

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17e) EL ja selle liikmesriigid on suurimad kliimameetmete rahastajad. Kliimameetmete rahastamine on väga

oluline, kuna paljudes arenguriikides on tingimuslikud riiklikult kindlaksmääratud panused, mille saavutamine sõltub rahalisest toetusest. Komisjon peaks toetama arenguriike nende tööstuse CO₂ heite vähendamisel, eelkõige sektorites, mis vastavad ELi HKSi ja piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismiga hõlmatud sektoritele, et hõlbustada kogu majandust hõlmavate heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamist kooskõlas Pariisi kokkuleppega. Vähim arenenud riikide vajadustega tegelemine peaks olema prioriteet, kasutades ELi HKSi saastekvoote kliimameetmete ja eelkõige kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamiseks.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17f) Jääklassi laevastike uuendamine ja uuendusliku tehnoloogia arendamine, mis vähendab selliste laevade heitkoguseid talvetingimustes, võtab aega ja nõuab rahalist toetust. Praegu tekitavad jääklassi kuuluvad laevad jääoludes sõitmist võimaldava konstruktsiooni tõttu nii avatud vees kui ka jääoludes sõitmisel rohkem heitkoguseid kui sarnase suurusega laevad, mis on ette nähtud sõitmiseks ainult avatud vees. Keskmiselt tarbivad jääklassi laevad avatud vees sõites umbes 2–5 % rohkem kütust kui sarnase suurusega laevad, mis on ette nähtud sõitmiseks ainult avatud vees. Seepärast tuleks käesoleva direktiivi alusel rakendada lipu suhtes neutraalset meetodit, et võtta arvesse jääolusid liidu põhjapoolsetes osades, mis võimaldaks laevandusettevõtjatel kuni 31. detsembrini 2029 vähendada saastekvoote, mida

laevandusettevõtjad tagastavad oma laeva jääklassi või jääoludes navigeerimise või mõlema alusel. Selle tulemusena peaksid laevandusettevõtjad alates 2030. aastast olema kohustatud tagastama saastekvoodid, mis vastavad 100 %-le iga vastava aasta kohta teatatud tõendatud heitkogustest, olenemata nende laevade jääklassist ja jääoludes navigeerimisest. Ookeanifondi kaudu tuleks eritoetust anda ka innovatsioonile, mis on seotud jääklassi laevade CO₂ heite vähendamisega.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Meretransporditegevusi puudutavaid direktiivi 2003/87/EÜ sätteid tuleks regulaarselt läbi vaadata, võttes arvesse rahvusvahelist arengut ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutusi, sealhulgas 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet ja edaspidi iga viie aasta järel tehtavaid ülemaailmseid kokkuvõtteid, mille eesmärk on anda teavet järgnevate riiklikult kindlaks määratavate panuste jaoks. Eelkõige peaks komisjon mis tahes ajal enne 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet – ja seega hiljemalt 30. septembriks 2028 – esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IMO üleilmse turupõhise meetme üle peetavate läbirääkimiste edenemise kohta. Komisjon peaks oma aruandes analüüsima IMO vahendeid ja vajaduse korral hindama, kuidas rakendada neid liidu õiguses direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamise kaudu. Komisjon peaks **vajaduse korral lisama oma aruandesse ettepanekud.**

Muudatusettepanek

(18) Meretransporditegevusi puudutavaid direktiivi 2003/87/EÜ sätteid tuleks regulaarselt läbi vaadata, võttes arvesse rahvusvahelist arengut ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutusi, sealhulgas 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet ja edaspidi iga viie aasta järel tehtavaid ülemaailmseid kokkuvõtteid, mille eesmärk on anda teavet järgnevate riiklikult kindlaks määratavate panuste jaoks. Eelkõige peaks komisjon mis tahes ajal enne 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet – ja seega hiljemalt 30. septembriks 2028 – esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IMO üleilmse turupõhise meetme üle peetavate läbirääkimiste edenemise kohta. Komisjon peaks oma aruandes analüüsima IMO vahendeid ja vajaduse korral hindama, kuidas rakendada neid liidu õiguses direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamise kaudu. **Juhul kui IMO tasandil on vastu võetud üleilmne turupõhine meede, mille tulemusel vähendatakse kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja mis on**

vähemalt võrreldav liidu meetmetest tuleneva vähendamise, peaks komisjon kaaluma liidu meetmete kohaldamisala proportsionaalset vähendamist, et vältida topeltkoormuse tekkimist, säilitades samal ajal ELi HKSi kohaldamisalas vähemalt 50 % selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvasse sadamasse, ning 50 % selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast ning saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse, tunnistades samal ajal liidu suveräänsust reguleerida oma osa rahvusvahelistest laevareisidest tulenevas heites kooskõlas Pariisi kokkuleppes tulenevate kohustustega. Juhul kui IMO tasandil ei ole tehtud piisavalt edusamme või kui IMO tasandil on vastu võetud üleilmsed meetmed, mis ei ole Pariisi kokkuleppega kooskõlas ega ole vähemalt võrreldavad liidu meetmetest tulenevate meetmetega, peaks komisjon direktiivi 2003/87/EÜ muutmise teel säilitama liidu meetmed, et katta 100 % selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvasse sadamasse, ning 100 % selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast ning saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse.

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19**

Komisjoni ettepanek

(19) Komisjon peaks vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ toimimise meretranspordi valdkonnas direktiivi kohaldamisel saadud kogemuste põhjal, sealhulgas seoses võimalike kõrvalehoidmisviisidega, ning seejärel tegema ettepaneku meetmete kohta, millega tagada direktiivi tulemuslikkus.

Muudatusettepanek

(19) Komisjon peaks vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ toimimise meretranspordi valdkonnas direktiivi kohaldamisel saadud kogemuste põhjal, sealhulgas seoses võimalike kõrvalehoidmisviisidega, ning seejärel tegema ettepaneku meetmete kohta, millega tagada direktiivi tulemuslikkus ***kooskõlas liidu eesmärgiga saavutada kliimaneutraalsus hiljemalt 2050. aastaks ning eesmärgiga saavutada seejärel negatiivsed heitkogused, nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1 ja Pariisi kokkuleppe eesmärkides.***

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) ELi HKS-i nõuete täitmise eest vastutav isik või organisatsioon peaks olema laevandusettevõtja, kes on määratletud kui laeva omanik või mis tahes muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelises koodeksis. See määratlus põhineb määruse (EL) 2015/757 artikli 3 punktis d esitatud mõiste „ettevõtja“ määratlusel ja on kooskõlas IMO poolt 2016. aastal loodud üleilmse andmekogumissüsteemiga. ***Kooskõlas põhimõttega*** „saastaja maksab“ ***võib laevandusettevõtja lepingu alusel pidada sellist üksust***, mis on ***otseselt*** vastutav laeva CO₂ heitkoguseid mõjutavate otsuste eest, vastutavaks käesoleva direktiivi nõuete täitmisega

Muudatusettepanek

(20) ELi HKS-i nõuete täitmise eest vastutav isik või organisatsioon peaks olema laevandusettevõtja, kes on määratletud kui laeva omanik või mis tahes muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelises koodeksis. See määratlus põhineb määruse (EL) 2015/757 artikli 3 punktis d esitatud mõiste „ettevõtja“ määratlusel ja on kooskõlas IMO poolt 2016. aastal loodud üleilmse andmekogumissüsteemiga. ***Siiski ei ole laevandusettevõtja alati vastutav kütuse ostmise või käitusalaste otsuste eest, mis mõjutavad laeva kasvuhoonegaaside heidet. Selle vastutuse saab võtta laevandusettevõtjast erinev muu üksus lepingupõhise kokkuleppe***

seotud kulude eest. See üksus oleks tavaliselt üksus, mis vastutab laeva kütuse, marsruudi ja kiiruse **valiku eest**.

alusel. Sel juhul tuleks põhimõttest „saastaja maksab“ täielikuks kinnipidamiseks ja tõhususmeetmete ning puhtamate kütuste kasutuselevõtu soodustamiseks nendesse lepingutesse lisada siduv klausel, mille eesmärk on kulukohustuste üleandmine nii, et üksus, mis on lõppkokkuvõttes vastutav laeva kasvuhoonegaaside heitkoguseid mõjutavate otsuste eest, vastutavaks käesoleva direktiivi nõuete täitmisega seotud laevandusettevõtja makstavate kulude katmise eest. See üksus oleks tavaliselt üksus, mis vastutab laeva kütuse valiku ja ostmise või laeva käitamise eest, mis puudutab näiteks laevaga veetava lasti või marsruudi ja kiiruse valikut.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20a) Et üleminek heitevabale laevandusele oleks tulemuslik, on vaja integreeritud käsitusviisi ning sobivat ja soodsat keskkonda, milles innustada nii laevadel kui ka sadamates tehtavaid uuendusi. Soodne keskkond hõlmab avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, tehnoloogilisi ja operatiivmeetmeid laevade ja sadamate energiatõhususe parandamiseks, taastuvatest energiaallikatest toodetud (sh CO₂ heite hinna vahe lepingute abil) säästvate alternatiivkütuste (nt vesiniku ja ammoniaagi) ning heitevaba jõuseadmetehnoloogia kasutuselevõttu, sh sadamates vajaliku tankimis- ja laadimistaristu olemasolu. ELi HKS-i kohase meretranspordiga seotud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisest saadud tulu abil tuleks luua ookeanifond laevade energiatõhususe suurendamiseks ja investeeringute toetamiseks

meretranspordi süsinikuheite vähendamise, sh seoses lühimereveo ja sadamatega ning töajõu koolituse ja ümberkoolitusega. Lisaks tuleks (EL) ... /... [FuelEU Maritime] kohaselt määratud trahvidest saadud tulu eraldada ookeanifondile sihtotstarbelise välistuluna vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046^{1a} artikli 21 lõikele 5 ja direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3gab lõikele 1. Komisjon peaks tagama, et nõuetekohaselt kaalutakse selliste uuenduslike projektide toetamist, mis aitavad kaasa määruse (EL) .../... [FuelEU Maritime] kasutuselevõtule ja rakendamisele, ja ka niisuguste projektide toetamist, millel on positiivne mõju elurikkusele ning mis aitavad vähendada müra-, õhu- ja merereostuse ohtu.

1a Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Laevandusettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks peaks iga laevandusettevõtja eest vastutama üks liikmesriik. Komisjon peaks avaldama esialgse nimekirja laevandusettevõtjatest, kes tegelesid ELi HKS-i kohaldamisalasse

Muudatusettepanek

(21) Laevandusettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks peaks iga laevandusettevõtja eest vastutama üks liikmesriik. Komisjon peaks avaldama esialgse nimekirja laevandusettevõtjatest, kes tegelesid ELi HKS-i kohaldamisalasse

kuuluva merendustegevusega, ja märkima selles ära igale laevandusettevõtjale määratud haldava asutuse. Nimekirja tuleks ajakohastada **vähemalt iga kahe aasta järel**, et määrata laevandusettevõtjale vajaduse korral uus haldav asutus. Liikmesriigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav asutus olema kõnealune liikmesriik. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav asutus olema liikmesriik, kus laevandusettevõtjal on viimase kahe seireaasta jooksul olnud suurim hinnanguline arv sadamakülastusi seoses direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate reisidega. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtja puhul, kes ei ole eelnenud kahel seireaastal teinud ühtegi direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvat reisi, peaks haldav asutus olema liikmesriik, kust laevandusettevõtja alustas oma esimest kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvat reisi. Komisjon peaks **iga kahe aasta järel** avaldama ja ajakohastama direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate laevandusettevõtjate nimekirja, milles on esitatud igale laevandusettevõtjale määratud haldav asutus. Selleks et tagada laevandusettevõtjate võrdne kohtlemine, peaksid liikmesriigid järgima oma vastutusalasse kuuluvate laevandusettevõtjate haldamisel ühtlustatud eeskirju kooskõlas komisjoni kehtestatavate üksikasjalike eeskirjadega.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Tuginedes samalaadsetest keskkonnakaitsega seotud ülesannetest saadud kogemustele, peaks Euroopa

kuuluva merendustegevusega, ja märkima selles ära igale laevandusettevõtjale määratud haldava asutuse. Nimekirja tuleks ajakohastada **regulaarselt ja vähemalt kord aastas**, et määrata laevandusettevõtjale vajaduse korral uus haldav asutus. Liikmesriigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav asutus olema kõnealune liikmesriik. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav asutus olema liikmesriik, kus laevandusettevõtjal on viimase kahe seireaasta jooksul olnud suurim hinnanguline arv sadamakülastusi seoses direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate reisidega. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtja puhul, kes ei ole eelnenud kahel seireaastal teinud ühtegi direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvat reisi, peaks haldav asutus olema liikmesriik, kust laevandusettevõtja alustas oma esimest kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvat reisi. Komisjon peaks **igal aastal** avaldama ja ajakohastama direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate laevandusettevõtjate nimekirja, milles on esitatud igale laevandusettevõtjale määratud haldav asutus. Selleks et tagada laevandusettevõtjate võrdne kohtlemine, peaksid liikmesriigid järgima oma vastutusalasse kuuluvate laevandusettevõtjate haldamisel ühtlustatud eeskirju kooskõlas komisjoni kehtestatavate üksikasjalike eeskirjadega.

Muudatusettepanek

(24) Tuginedes samalaadsetest keskkonnakaitsega seotud ülesannetest saadud kogemustele, peaks Euroopa

Meresõiduohutuse Amet (EMSA) või muu asjaomane organisatsioon vajaduse korral ja kooskõlas oma volitustega abistama komisjoni ja haldavaid asutusi direktiivi 2003/87/EÜ rakendamisel. Arvestades EMSA kogemusi määruse (EL) 2015/757 rakendamisel ja tema IT-vahendeid, **võiks** EMSA **aidata** haldavaid asutusi eelkõige seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest merendustegevustest tulenevate heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolliga, hõlbustades teabevahetust või töötades välja suuniseid ja kriteeriume.

Meresõiduohutuse Amet (EMSA) või muu asjaomane organisatsioon vajaduse korral ja kooskõlas oma volitustega abistama komisjoni ja haldavaid asutusi direktiivi 2003/87/EÜ rakendamisel. Arvestades EMSA kogemusi määruse (EL) 2015/757 rakendamisel ja tema IT-vahendeid, **peaks** EMSA **aitama** haldavaid asutusi eelkõige seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest merendustegevustest tulenevate heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolliga, hõlbustades teabevahetust või töötades välja suuniseid ja kriteeriume.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Selleks, et saavutada heite vähendamise eesmärk, mille liit on seadnud 2030. aastaks, on vaja vähendada ELi HKSiga hõlmatud sektorite heitkoguseid 61 % võrreldes 2005. aasta tasemega. ELi HKS-i LHÜde üldkogust tuleb vähendada, et anda vajalik pikaajaline CO₂ hinnasignaal ja edendada CO₂ heite vähendamist sellises ulatuses. Selleks tuleks **lineaarset** vähendamistegurit suurendada, võttes arvesse ka meretranspordist pärit heitkoguste lisamist. Viimati nimetatud heitkogused tuleks tuletada meretransporditegevustest pärit heitkogustest, mis on teatatud liidus 2018. ja 2019. aasta kohta vastavalt määrusele (EL) 2015/757, mida on alates 2021. aastast kohandatud lineaarse vähendamisteguri alusel.

Muudatusettepanek

(26) Selleks, et saavutada heite vähendamise eesmärk, mille liit on seadnud 2030. aastaks, **püüeldes samal ajal Pariisi kokkuleppe eesmärgi suunas piirata üleilmselt soojenemist 1,5 °C**, on vaja **märkimisväärselt** vähendada ELi HKSiga hõlmatud sektorite heitkoguseid 61 % võrreldes 2005. aasta tasemega. ELi HKS-i LHÜde üldkogust tuleb vähendada, et anda vajalik pikaajaline CO₂ hinnasignaal ja edendada CO₂ heite **järkjärgulist** vähendamist sellises ulatuses. Selleks tuleks **iga-aastast** vähendamistegurit suurendada, võttes arvesse ka meretranspordist pärit heitkoguste lisamist. Viimati nimetatud heitkogused tuleks tuletada meretransporditegevustest pärit heitkogustest, mis on teatatud liidus 2018. ja 2019. aasta kohta vastavalt määrusele (EL) 2015/757, mida on alates 2021. aastast kohandatud lineaarse vähendamisteguri alusel.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Pidades silmas, et käesoleva direktiiviga muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses rakendamisperioodiga, mis algas juba 1. jaanuaril 2021, peaks prognoositavuse, keskkonnatõhususe ja lihtsuse huvides ELi HKSi järsum **lineaarne** vähendamistrajektoor **olema sirgjoon aastast 2021 aastani 2030, et saavutada aastaks 2030 ELi HKSi heitkoguste vähendamine 61 % ulatuses, mis on sobiv vaheetapp** liidu majanduse liikumisel kliimaneutraalsuse **suunas** aastaks 2050. Kuna suurendatud **lineaarset** vähendamistegurit saab kohaldada alles alates käesoleva direktiivi jõustumisele järgnevast aastast, peaks LHÜde koguse ühekordne vähendamine vähendama LHÜde üldkogust selliselt, et see vastaks **olukorrale, kus kõnealust iga-aastast vähendamist oleks kohaldatud alates 2021. aastast.**

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku **sektori** vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsetele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist

Muudatusettepanek

(27) Pidades silmas, et käesoleva direktiiviga muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses rakendamisperioodiga, mis algas juba 1. jaanuaril 2021, peaks prognoositavuse, keskkonnatõhususe ja lihtsuse huvides ELi HKSi järsum vähendamistrajektoor **pakkuma selget suunda Pariisi kokkuleppe eesmärgi ning** liidu majanduse kliimaneutraalsuse **saavutamiseks hiljemalt** aastaks 2050. Kuna suurendatud vähendamistegurit saab kohaldada alles alates käesoleva direktiivi jõustumisele järgnevast aastast, peaks LHÜde koguse ühekordne vähendamine vähendama LHÜde üldkogust selliselt, et see vastaks **käesoleva direktiivi jõustumisele eelnenud kolme aasta tegelikele keskmistele heitkogustele, mida on selle ajavahemiku keskpäigast alates kohandatud lineaarse vähendamisteguriga.**

rahalisteks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga **väikese sissetulekuga liikmesriikides**, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest.

õiglase ülemineku ja võetud meetme keskkonnaalase terviklikkuse. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahalisteks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. **Nõuete täitmise ja avaliku kontrolli tagamiseks peaksid liikmesriigid võtma vastu eelkavad selle kohta, kuidas nad kavatsesid kasutada ELi HKS-i tulusid kooskõlas oma vastavate kliima- ja energiaeasmärkidega, ning esitama igal aastal aruande enamapakkumistulude kasutamise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999^{1a} artikliga 19.** Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga **kõige enam mõjutatud territooriumidel**, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada täiendavad 2 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest.

^{1a} **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).**

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Alates 2013. aastast on elektritootjad olnud kohustatud ostma kõik elektrienergia tootmiseks vajalikud LHÜd. Siiski on mõned liikmesriigid säilitanud valiku jätkata üleminekupõhist tasuta eraldamist energiasektori moderniseerimiseks ajavahemikus 2013–2020 ja 2021–2030. Ajavahemikus 2021–2030 jätkaksid selle valikuga ainult kolm liikmesriiki. Siiski leiti Euroopa Kontrollikoja eriaruandes 18/2020 „ELi heitkogustega kauplemise süsteem: lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist oleks tulnud paremini suunata“, et üleminekupõhine tasuta eraldamine ei soodustanud energiasektori süsinikdioksiidipõhisuse vähendamist ajavahemikus 2013–2020 LHÜde tasuta eraldamise õigusega riikides. Arvestades süsinikdioksiidiheite kiire vähendamise vajadust eelkõige energiasektoris ja üleminekupõhise tasuta eraldamise piiratud tõhusust, ei näi üleminekupõhine tasuta eraldamine enam energiasektori moderniseerimise eesmärgiga kooskõlas olevat. Seega tuleks see võimalus kaotada ja sellest tulenevad mis tahes LHÜd, mida ei ole asjaomastes liikmesriikides 31. detsembriks 2023 käitajatele eraldatud, tuleks lisada asjaomasele liikmesriigile enampakkumiseks antud LHÜde üldkoguse hulka või kasutada investeringute toetuseks moderniseerimisfondi raamistikus.

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28 b (uus)**

(28b) Täpselt kindlaksmääratud osa reformitud ja laiendatud ELi HKSi enampakkumistulust tuleks kasutada omavahenditena liidu eelarve rahastamiseks üldtuluna kooskõlas 16. detsembri 2020. aasta õiguslikult siduva institutsioonidevahelise kokkuleppega (mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava)^{1a}, mis sisaldab tegevuskava uute omavahendite kasutuselevõtmiseks, sealhulgas ELi HKSil põhinevad omavahendid, mis põhinevad piiril kohaldataval süsinikdioksiidi kohandusmehhanismil (CBAM) ja OECD/G20 kokkuleppe esimesel sambal. Kõnealuse kokkuleppe kohaselt kavatsetakse sellised uued omavahendid kasutusele võtta 1. jaanuariks 2023. Uued omavahendid seoksid liidu eelarve selliste liidu poliitiliste prioriteetidega nagu Euroopa roheline kokkulepe ja liidu panus õiglasesse maksustamisesse, andes seega lisaväärtust ja panustades kliimaküsimuste peavoolustamise eesmärkidesse, taasterahastu võlgade tagasimaksmisesse ja liidu eelarve vastupanuvõimesse kui investeerimisvahendisse ja tagatistesse, mis järgivad kriteeriumi „ei kahjusta oluliselt“ ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud põhiväärtusi.

^{1a} ELT L 433I, 22.12.2020, lk 28.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28 c (uus)**

(28c) *Vastavalt nõukogu otsusele (EL, Euratom) 2020/2053^{1a} on liit õiguslikult kohustatud maksma hiljemalt 31. detsembriks 2058 tagasi kõik kohustused, mis on tekkinud seoses erakorralise ja ajutise volitusega laenata taasterahastu „NextGenerationEU“ raames rahalisi vahendeid. Selleks et järgida õiguslikult siduvat institutsioonidevahelist kokkulepet ja selle tegevuskava liidu võla tagasimaksmiseks mõeldud uute omavahendite kogumi kasutuselevõtmiseks, peaks osa ELi HKSi tuludest laekuma liidu eelarvesse, et aidata katta laenukasutuse kulusid, nagu on sätestatud [nõukogu otsuses (EL, Euratom) .../..., millega muudetakse otsust (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi] ja vältida olulist vähendamist, mis ohustaks liidu programme tulevastes mitmeaastastes finantsraamistikus.*

^{1a} *Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).*

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28 d (uus)

(28d) *Tugevdatud ELi HKSi antavat märkimisväärset tulu, mille liikmesriigid peale liidu eelarvesse eraldatud osa endale jätavad, tuleks kasutada kliimamuutustega seotud üleminekuks. Laiem kohaldamisala ja mitmekesisem sekkumiste valik ei tohiks siiski*

kahjustada liidu eelarve ühtsust, tõhusust, terviklikkust ja demokraatlikku kontrolli.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Tuleks pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kulutõhusa tehnika abil. Selleks **peaks alates 2026. aastast paiksetele käitistele tasuta LHÜde eraldamine sõltuma investeringutest energiatõhusust suurendavasse ja heitkoguseid vähendavasse tehnikasse. Selle tagamine, et kõnealune meede oleks suunatud suurematele energiatarbijatele, vähendaks oluliselt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või mikroettevõtjatele kuuluvate väiksema energiatarbimisega ettevõtete koormust. [Viide kinnitatakse, kui energiatõhususe direktiiv on läbi vaadatud]. Asjakohaseid delegeeritud akte tuleks vastavalt kohandada.**

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [...]¹⁸ kohane piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) on alternatiiv LHÜde tasuta eraldamisele ning see peaks aitama vähendada süsinikdioksiidi lekke ohtu. Kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluvatele sektoritele ja allsektoritele ei tohiks

Muudatusettepanek

(29) Tuleks pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kulutõhusa tehnika abil. Selleks **tuleks kasutusele võtta bonus-malus süsteem tasuta eraldamise määra kindlaksmääramiseks. Käitiste puhul, mille kasvuhoonegaaside heide on asjakohastest võrdlusalustest suurem, peaks alates 2026. aastast tasuta LHÜde eraldamine varieeruma vastavalt nõuetekohaselt kehtestatud CO₂ heite vähendamise kava rakendamisele. Seevastu allapoole asjakohaseid võrdlusaluseid jääva kasvuhoonegaaside heitega käitised peaksid saama stiimuli LHÜde tasuta lisaeraldamise vormis.**

Muudatusettepanek

(30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [...]¹⁸ kohane piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) on alternatiiv LHÜde tasuta eraldamisele ning see peaks aitama vähendada süsinikdioksiidi lekke ohtu. Kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluvatele sektoritele ja allsektoritele ei tohiks

LHÜsid tasuta eraldada. Siiski on vaja üleminekuperioodi, mille jooksul tasuta LHÜd kaotatakse järk-järgult, et võimaldada tootjatel, importijatel ja kauplejatel kohaneda uue korraga. Tasuta eraldatavate LHÜde vähendamiseks tuleks CBAMiga hõlmatud sektorites selle mehhanismi järkjärgulise kasutuselevõtu ajal rakendada LHÜde tasuta eraldamise suhtes teatavat tegurit. See tegur (CBAMi tegur) peaks olema üleminekuperioodil [CBAMi määruse] jõustumisest kuni **2025. aastani** 100 % ja **2026. aastal** 90 % ning **sedade tuleks vähendada igal aastal 10 protsendipunkti võrra, et jõuda kümnendaks aastaks** 0 %-ni. Asjaomaseid delegeeritud õigusakte LHÜde tasuta eraldamise kohta tuleks CBAMiga hõlmatud sektorite ja allsektorite puhul vastavalt kohandada. Tasuta LHÜd, mida selle arvutuse alusel CBAMiga hõlmatud sektoritele enam ei eraldata (CBAMi nõudlus), tuleb müüa enampakkumisel ja sellest saadav tulu tuleb kanda **innovatsioonifondi**, et toetada innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogia, CO₂ kogumise ja kasutamise, CO₂ kogumise ja geoloogilise säilitamise, taastuvenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata projektidele CBAMiga hõlmatud sektorites. Selleks et arvestada tasuta LHÜde selle osaga, mis eraldatakse CBAMiga hõlmamata sektoritele, tuleks tasuta eraldatavatest LHÜdest maha arvatav ja enampakkumisel müüdav lõplik kogus arvutada selle alusel, kui suur on CBAMi nõudluse osakaal kõigi tasuta LHÜsid saavate sektorite tasuta eraldamise vajaduses.

¹⁸ [palun märkida täielik ELT viide].

Muudatusettepanek 47

LHÜsid tasuta eraldada. Siiski on vaja üleminekuperioodi, mille jooksul tasuta LHÜd kaotatakse järk-järgult, et võimaldada tootjatel, importijatel ja kauplejatel kohaneda uue korraga. Tasuta eraldatavate LHÜde vähendamiseks tuleks CBAMiga hõlmatud sektorites selle mehhanismi järkjärgulise kasutuselevõtu ajal rakendada LHÜde tasuta eraldamise suhtes teatavat tegurit. See tegur (CBAMi tegur) peaks olema üleminekuperioodil [CBAMi määruse] jõustumisest kuni **2024. aasta lõpuni** 100 %, **2025. aastal** 90 %, **2026. aastal** 80 %, **2027. aastal** 70 %, **2028. aastal** 50 %, **2029. aastal** 25 % ning **jõudma 2030. aasta lõpuks** 0 %-ni. Asjaomaseid delegeeritud õigusakte LHÜde tasuta eraldamise kohta tuleks CBAMiga hõlmatud sektorite ja allsektorite puhul vastavalt kohandada. Tasuta LHÜd, mida selle arvutuse alusel CBAMiga hõlmatud sektoritele enam ei eraldata (CBAMi nõudlus), tuleb müüa enampakkumisel ja sellest saadav tulu tuleb kanda **kliimainvesteeringufondi**, et toetada innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogia, CO₂ kogumise ja kasutamise, CO₂ kogumise ja geoloogilise säilitamise, taastuvenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata projektidele CBAMiga hõlmatud sektorites. Selleks et arvestada tasuta LHÜde selle osaga, mis eraldatakse CBAMiga hõlmamata sektoritele, tuleks tasuta eraldatavatest LHÜdest maha arvatav ja enampakkumisel müüdav lõplik kogus arvutada selle alusel, kui suur on CBAMi nõudluse osakaal kõigi tasuta LHÜsid saavate sektorite tasuta eraldamise vajaduses.

¹⁸ [palun märkida täielik ELT viide].

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(30a) Piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (CBAM) on mehhanism, millega käsitletakse kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu, kohaldades liidu tolliterritooriumile imporditud kaupades sisalduvatele heitkogustele ühtset hinda. Oluline on jälgida, ennetada ja käsitleda ohtu, et liidus toodetud kaubad, mis on mõeldud ekspordimiseks kolmandatesse riikidesse, asendatakse maailmaturul CO₂-mahukamate kaupadega. Seetõttu peaks komisjon pidevalt jälgima ja hindama CBAMi tõhusust, pidades silmas kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu eksporditurgudel, sealhulgas liidu ekspordi arengut CBAMi sektorites ning muutusi seoses kaubavoogude ja nende kaupadega seonduvate heitkogustega maailmaturul. Kui tuvastatakse kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, peaks komisjon vajaduse korral esitama seadusandliku ettepaneku, et käsitleda kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu eksporditurgudel viisil, mis on WTO eeskirjadega kooskõlas. Lisaks peaks liit aktiivselt püüdlema rahvusvahelise CO₂ klubi loomise poole ja tegema CO₂ heite maksustamise mehhanismide kehtestamisel jätkuvalt rahvusvahelist koostööd. Euroopa CO₂ turu edu on ülemaailmsest seisukohast kriitilise tähtsusega ja julgustab rohkemaid riike võtma kasutusele turupõhise CO₂ hinnastamise. Komisjon peaks samuti analüüsima, kuidas luua seoseid teiste CO₂ turgudega, tagades samal ajal, et saavutatakse liidu enda kogu majandust hõlmav kliimaeesmärk.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Selleks et võtta paremini arvesse tehnoloogia arengut ja kohandada vastavaid võrdlusaluseid asjaomasele eraldamisperioodile ning tagada samal ajal heitkoguste vähendamise stiimulid ja toetada asjakohaselt innovatsiooni, tuleks võrdlusaluste väärtuste maksimaalset kohandamismäära suurendada 1,6%-lt 2,5%-le aastas. Ajavahemikuks 2026–2030 tuleks seega võrdlusaluste väärtusi kohandada vahemikus 4 % kuni 50 % võrreldes ajavahemikul 2013–2020 kasutatud võrdlusalusega.

Muudatusettepanek

(31) Selleks et võtta paremini arvesse tehnoloogia arengut ja kohandada vastavaid võrdlusaluseid asjaomasele eraldamisperioodile ning tagada samal ajal heitkoguste vähendamise stiimulid ja toetada asjakohaselt innovatsiooni, tuleks võrdlusaluste väärtuste maksimaalset kohandamismäära suurendada 1,6%-lt 2,5%-le aastas. Ajavahemikuks 2026–2030 tuleks seega võrdlusaluste väärtusi kohandada vahemikus 8 % kuni 50 % võrreldes ajavahemikul 2013–2020 kasutatud võrdlusalusega. ***Kohandatud võrdlusalused tuleks avaldada kohe, kui vajalik teave kättesaadavaks tehakse, ning hiljemalt ... [6 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist], et neid võrdlusaluseid saaks kohaldada alates 2026. aastast.***

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(31a) Märkimisväärsed kaudsed kulud, mis tulenevad kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude edasikandmisest elektrihindadesse, tekitavad süsinikdioksiidi lekke ohu teatavatele sektoritele. Selle ohu leevendamiseks peaksid liikmesriigid võtma vastu finantsmeetmed kaudsete kulude hüvitamiseks. Need meetmed peaksid olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega ega tohiks põhjendamatult moonutada konkurentsi siseturul.

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 32**

Komisjoni ettepanek

(32) Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline terviklik lähenemisviis innovatsioonile. ELi tasandil toetatakse vajalikke teadus- ja innovatsioonialaseid jõupingutusi muu hulgas programmi „Euroopa horisont“ kaudu, mis hõlmab märkimisväärselt rahastamist ja uusi vahendeid HKSi kuuluvate sektorite jaoks. Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud ülevõtmismeetmed ei takista innovatsiooni ning on tehnoloogiliselt neutraalsed.

Muudatusettepanek

(32) Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline terviklik lähenemisviis innovatsioonile. ELi tasandil toetatakse vajalikke teadus- ja innovatsioonialaseid jõupingutusi muu hulgas programmi „Euroopa horisont“ kaudu, mis hõlmab märkimisväärselt rahastamist ja uusi vahendeid HKSi kuuluvate sektorite jaoks. ***Seetõttu peaks kliimainvesteeringufond püüdma saavutada koostoimet programmiga „Euroopa horisont“ ja vajadusel muude liidu rahastamisprogrammidega.*** Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud ülevõtmismeetmed ei takista innovatsiooni, ***hõlbustavad innovaatiliste teadustulemuste juurutamist*** ning on tehnoloogiliselt neutraalsed, ***samal ajal kui komisjon peaks tagama vajaliku tehnilise ja nõuandva abi kättesaadavuse ja tõhususe.***

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 32 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(32a) Selleks et saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/1119, peab liit kõrvaldama märkimisväärse investeerimispuudujäägi, nagu on ette nähtud komisjoni 6. juuli 2021. aasta teatises „Kestlikule majandusele ülemineku rahastamise strateegia“. CO₂ heite vähendamise eesmärgi saavutamiseks on vaja murrangulist innovatsiooni, juba olemasoleva asjakohase tehnoloogia kasutuse laiendamist ja sertifitseeritud looduslikku

süsinikdioksiidi tehnoloogilist sidumist. Selleks et toetada põhjalikku ja kogu majandust hõlmavat CO₂ heite vähendamist liidus, tuleks kõiki neid kolme sammast käsitleda innovatsioonifondi kaudu, mis tuleks ümber nimetada kliimainvesteeringufondiks.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud **innovatsioonifondi** kohaldamisala tuleks laiendada, et toetada **innovatsiooni** selliste **vähese CO₂ heitega** tehnoloogiate **ja protsesside valdkonnas, mis on seotud kütuste tarbimisega hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris. Lisaks peaks innovatsioonifond toetama investeeringuid meretranspordisektori CO₂ heite vähendamisse, sealhulgas investeeringuid säästvatesse alternatiivkütustesse, nagu vesinik ja ammoniaak, mida toodetakse taastuvenergiast, ning heitevabasse jõuseadmetehnoloogiasse, nagu tuuletehnoloogia. Võttes arvesse, et määruses xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]¹⁹ sätestatud trahvidest saadud tulu suunatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohase sihtotstarbelise välistuluna innovatsioonifondi, peaks komisjon tagama, et asjakohast tähelepanu pööratakse selliste uuenduslike projektide toetamisele, mille eesmärk on kiirendada taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste väljatöötamist ja kasutuselevõttu merendussektoris, nagu on märgitud määruse xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 1. Selleks et tagada innovatsioonile piisav rahastamine selles laiendatud kohaldamisalas, tuleks**

Muudatusettepanek

(33) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud **kliimainvesteeringufondi** kohaldamisala tuleks laiendada, et toetada selliste **mittemurranguliste** tehnoloogiate **paigaldamist tööstusprotsessidesse, millel on suur kasvuhoonegaaside heite vähendamise potentsiaal, kuid mis ei ole turuvalmis, ning innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogiate ja protsesside valdkonnas, mis on seotud kütuste tarbimisega hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris, sealhulgas ühistranspordisektoris. Kliimainvesteeringufond ei tohiks toetada tuumaenergiaga seotud tegevust. Samuti peaks kliimainvesteeringufondi olema võimalik kasutada murranguliste innovaatiliste tehnoloogiate toetamiseks jäätmesektoris. Selleks et tagada innovatsioonile piisav rahastamine selles laiendatud kohaldamisalas, tuleks **kliimainvesteeringufondi** täiendada 50 miljoni LHÜga, mis saadakse osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks enampakkumisel müüa, ja osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks eraldada tasuta, vastavalt kummagi allika praegusele osakaalule **kliimainvesteeringufondi** rahastamises. **Selleks et edendada innovatsiooni murrangulise tehnoloogia valdkonnas nii kiiresti kui võimalik, peaks komisjon tagama, et osa****

innovatsioonifondi täiendada 50 miljoni LHÜga, mis saadakse osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks enampakkumisel müüa, ja osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks eraldada tasuta, vastavalt kummagi allika praegusele osakaalule *innovatsioonifondi* rahastamises.

¹⁹ [lisada viide algatust „FuelEU Maritime“ käsitlevale määrusele].

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 33 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

*kliimainvesteeringufondi kaudu
kättesaadavaks tehtud rahalisi vahendeid
eeljaotataks käesoleva direktiivi
rakendamise esimestel aastatel.*

Muudatusettepanek

(33a) Riigisiseste säästvate taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu kiirendamine etendab olulist rolli liidu kavas saada juba enne 2030. aastat Venemaa fossiilkütustest sõltumatuks. Lisaks on suure hulga säästva taastuvenergia kättesaadavus vajalik, et tagada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine tööstusprotsessides ja majanduses tervikuna. Liidu 2030. aasta taastuvenergiaeesmärki ja riikide suhtelist panust on vaja oluliselt suurendada. Seepärast tuleks vähemalt 12 % kliimainvesteeringufondile eraldatud saastekvootidest kasutada säästvate taastuvate energiaallikate edasiseks arendamiseks ja kasutuselevõtuks liidus kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega. Esmatähtsaks tuleks pidada kohaliku tootva tarbimise, salvestamise ja jagamise arendamist, eelkõige taastuvenergiakogukondade kaudu.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 33 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(33b) Toetades projekte avaliku sektori rahastamise kaudu, pakub kliimainvesteeringufond ettevõtetele nende toodete või teenuste arendamiseks märkimisväärseid eeliseid. Kliimainvesteeringufondist rahastatavate projektide puhul tuleks seega jagada teadmisi teiste asjaomaste projektidega ning õigustatud huvi omavate teadlastega ELis.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 35**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(35) CO₂ hinnavahelepingud on oluline vahend heitkoguste vähendamiseks tööstuses, kuna need pakuvad võimalust tagada uuenduslikesse kliimasõbralikesse tehnoloogiatesse investeerijatele hind, mis kompenseerib CO₂ heite vähendamise, mis ületab ELi HKS-i praeguse hinnatasemega saavutatava vähendamise.

Innovatsioonifondist toetatavate meetmete loetelu tuleks laiendada, et toetada projekte võistlevate pakkumismenetluste, nagu hinnavahelepingute kaudu. **Komisjonil** peaks olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte sellist liiki toetust käsitlevate täpsete eeskirjade kohta.

(35) CO₂ hinnavahelepingud on oluline vahend heitkoguste vähendamiseks tööstuses **uute tehnoloogiate ulatuslikuma kasutuselevõtmise kaudu**, kuna need pakuvad võimalust tagada uuenduslikesse kliimasõbralikesse tehnoloogiatesse investeerijatele hind, mis kompenseerib CO₂ heite vähendamise, mis ületab ELi HKS-i praeguse hinnatasemega saavutatava vähendamise. **Kliimainvesteeringufondist** toetatavate meetmete loetelu tuleks laiendada, et toetada projekte võistlevate **tehnoloogianeutraalsete** pakkumismenetluste, nagu CO₂ hinnavahelepingute kaudu, **ning nende puhul tuleks pidada kinni geograafilise tasakaalu põhimõttest. CO₂ hinnavahelepingud oleksid oluline mehhanism CO₂ heite vähendamise tehnoloogia, näiteks süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning süsinikdioksiidi kogumise, utiliseerimise ja säilitamise tehnoloogia arendamise toetamiseks ning olemasolevate ressursside kasutamise optimeerimiseks.**

CO₂ hinnavahelepingud pakuksid samuti kindlust tehnoloogiasse, näiteks CO₂ kogumise tehnoloogiasse investeerijatele. Komisjon peaks tegema mõjuhinnangu, keskendudes eelkõige võimalusele anda toetusi võistupakkumiste kaudu, kaasa arvatud pakutava rahastamise tasemele. Selle hindamise tulemuste põhjal peaks komisjonil olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte sellist liiki toetust käsitlevate täpsete eeskirjade kohta.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Moderniseerimisfondi kohaldamisala tuleks viia kooskõlla liidu kõige uuemate kliimaeesmärkidega ja nõuda, et investeeringud oleksid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega, ning kaotada toetus mis tahes investeeringutele, mis on seotud fossiilkütustega. Lisaks tuleks prioriteetsete investeeringute toetamiseks ette nähtud osa moderniseerimisfondist suurendada **80** %-ni; nõudluse poolel tuleks seada esikohale energiatõhusus ning prioriteetsete investeeringute hulka tuleks lisada ka leibkondade toetamine, et vähendada energiaostuvõimetust, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.

Muudatusettepanek

(38) Moderniseerimisfondi kohaldamisala tuleks viia kooskõlla liidu kõige uuemate kliimaeesmärkidega ja nõuda, et investeeringud oleksid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega, ning kaotada toetus mis tahes investeeringutele, mis on seotud fossiilkütustega. ***Moderniseerimisfondist tuleks toetust anda üksnes neile liikmesriikidele, kes on võtnud vastu õiguslikult siduvad eesmärgid kliimanetraalsuse saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks, samuti meetmed kõigi fossiilkütuste järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks ajavahemikul, mis on kooskõlas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud eesmärkidega. Liidu vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks peaks moderniseerimisfondi kättesaadavus sõltuma ka õigusriigi põhimõtte järgimisest.*** Lisaks tuleks prioriteetsete investeeringute toetamiseks ette nähtud osa moderniseerimisfondist suurendada **100** %-ni; nõudluse poolel tuleks seada esikohale energiatõhusus ning prioriteetsete investeeringute hulka tuleks lisada ka leibkondade toetamine, et vähendada energiaostuvõimetust,

sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(38a) ELi HKSi hinnatõusuga on ELi HKSist saadav tulu liikmesriikide ja liidu jaoks märkimisväärselt kasvanud. Selleks et tunnustada ELi HKSi tulude panust liidu tööstuse üleminekusse ning toetada vähekaitstud inimesi liidus, võimaldamaks neil minna üle keskkonnahoidlikele alternatiividele, tuleks kasutusele võtta ELi HKSi märgis. Liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama, et rahastamise puhul oleks selgelt märgitud, et see on pärit ELi HKSi tuludest, pannes asjakohase märgise kõigile projektidele ja tegevustele, mida toetatakse riiklikul tasandil või liidu fondidest.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(39) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/2066²¹ on sätestatud biomassist pärit heite seiret käsitlevad eeskirjad, mis on kooskõlas taastuvenergiat käsitlevate liidu õigusaktidega kehtestatud biomassi kasutamise eeskirjadega. Kuna õigusaktides käsitletakse üksikasjalikumalt biomassi säästlikkuse kriteeriume vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/2001²² kehtestatud uusimatele normidele, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõikes 1 sätestatud rakendamise volituste andmist sõnaselgelt laiendada, et see hõlmaks vajalike

(39) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/2066²¹ on sätestatud biomassist pärit heite seiret käsitlevad eeskirjad, mis on kooskõlas taastuvenergiat käsitlevate liidu õigusaktidega kehtestatud biomassi kasutamise eeskirjadega. Kuna õigusaktides käsitletakse üksikasjalikumalt biomassi säästlikkuse kriteeriume vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/2001²² kehtestatud uusimatele normidele, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõikes 1 sätestatud rakendamise volituste andmist sõnaselgelt laiendada, et see hõlmaks vajalike

kohanduste vastuvõtmist biomassi, sealhulgas biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste säästlikkuse kriteeriumide kohaldamiseks ELi HKSis. Lisaks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu **rakendusakte**, et täpsustada, kuidas võtta arvesse sellise heite säilitamist, mis on pärit nullmääraga biomassi ja muudest kui nullmääraga allikatest pärit biomassi segudest.

²¹ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012 (ELT L 334, 31.12.2018, lk 1).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused ning ringlussevõetud süsinikupõhised kütused võivad olla olulised kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks sektorites, kus süsinikuheidet on raske vähendada. ***Kui ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelaid ja gaasilisi kütuseid toodetakse kogutud süsinikdioksiidist käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuse raames, tuleks heitkogused arvestada selle tegevuse alla***

kohanduste vastuvõtmist biomassi, sealhulgas biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste säästlikkuse kriteeriumide kohaldamiseks ELi HKSis. Lisaks peaks komisjonil olema õigus võtta vastu **delegeeritud õigusakte**, et täpsustada, kuidas võtta arvesse sellise heite säilitamist, mis on pärit nullmääraga biomassi ja muudest kui nullmääraga allikatest pärit biomassi segudest.

²¹ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012 (ELT L 334, 31.12.2018, lk 1).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

Muudatusettepanek

(40) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused ning ringlussevõetud süsinikupõhised kütused võivad olla olulised kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks sektorites, kus süsinikuheidet on raske vähendada. Tagamaks, et muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning et vältida topeltarvestust kütuste puhul, mis seda teevad, on asjakohane sõnaselgelt

kuuluvaks. Tagamaks, et muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning et vältida topeltarvestust kütuste puhul, mis seda teevad, on asjakohane sõnaselgelt laiendada artikli 14 lõikes 1 sätestatud õigust, et komisjon võtaks vastu **rakendusaktid**, milles sätestatakse vajalikud kohandused võimaliku süsinikdioksiidi heite arvessevõtmiseks ja topeltarvestuse vältimiseks, **et tagada** asjakohaste stiimulite olemasolu, võttes arvesse ka nende kütuste käsitlemist direktiivi (EL) 2018/2001 alusel.

laiendada artikli 14 lõikes 1 sätestatud õigust, et komisjon võtaks vastu **delegeeritud õigusaktid**, milles sätestatakse vajalikud kohandused võimaliku süsinikdioksiidi heite arvessevõtmiseks **viisil, mis tagab, et kogu heide võetakse arvesse, kaasa arvatud juhul, kus kütuseid toodetakse väljaspool ELi kogutud süsinikdioksiidist ja kasutatakse käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuses**, ja topeltarvestuse vältimiseks, **vältides samal ajal topeltarvestust ning tagades** asjakohaste stiimulite olemasolu **heite kogumiseks**, võttes arvesse ka nende kütuste käsitlemist direktiivi (EL) 2018/2001 alusel.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 42

Komisjoni ettepanek

(42) Üksnes biomassi kasutavate käitiste väljajätmine ELi HKSist on põhjustanud olukordi, kus suures koguses biomassi põletavad käitised on saanud juhuslikku kasumit, kuna nad on saanud tasuta LHÜsid, mis ületavad oluliselt tegelikke heitkoguseid. Seepärast tuleks kehtestada nullmääraga biomassi põletamise künnisväärtus, mille ületamisel arvatakse käitised ELi HKSist välja. Künnisväärtus 95 % on kooskõlas mõõtemääramatuse parameetriga, mis on esitatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331²³ artikli 2 punktis 16.

²³ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud

Muudatusettepanek

välja jäetud

viisil(ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(42a) Energiahindade tõus on kodanike, eelkõige väikese sissetulekuga perede ja ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks suur probleem. Energiahindade tõusu peamine põhjus on meie sõltuvus fossiilkütustest. Paketis „Eesmärk 55“ tuleks sellist sõltuvust käsitleda ja püüda seda vähendada, sealhulgas parandades ELi HKSi ülesehitust. ELi HKSi turuhindade volatiilsuse piiramisel võib olla oluline roll ka turu terviklikkuse ja läbipaistvuse tugevdamisel.

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(42b) Euroopa
Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)
avaldas oma lõpparuande lubatud
heitkoguste ja nendega seotud
väärtpaberite tuletisinstrumentide kohta
28. märtsil 2022. Komisjon peaks
vajaduse korral ja võimalikult kiiresti
esitama seadusandliku ettepaneku
kõnealuses aruandes esitatud soovitude
järgimiseks, et parandada läbipaistvust,
järelevalvet ja aruandlust Euroopa
saastekvootide turgude ning nendega
seotud tuletisinstrumentide turgude kohta.
Selleks et pidevalt jälgida turu
terviklikkust ja läbipaistvust, vältida
eksitavat teavet ja suunata mis tahes*

võimalikke kiireid meetmeid, peaks ESMA avaldama korrapäraselt aruande nende turgude terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta ning esitama vajaduse korral lisasoovitusi sihipäraste paranduste tegemiseks. ESMA peaks eelkõige uurima turgude toimimist, pidades silmas mis tahes volatiilsust ja hinnamuutusi, enampakkumiste ja kauplemistoimingute toimimist turgudel, likviidsust ja kauplemismahtusid ning turuosaliste kategooriaid ja kauplemiskäitumist. Sihipärased parandused võiksid hõlmata näiteks meetmeid, mille eesmärk on parandada turuosalistele ja laiemale üldsusele kättesaadavat teavet lubatud heitkoguste turgude ja nendega seotud väärtpaberite tuletisinstrumentide turgude toimimise kohta, parandada regulatiivset aruandlust ja turujärelevalvet lubatud heitkoguste turgudel ja nendega seotud väärtpaberite tuletisinstrumentide turgudel, sealhulgas teha üldsusele kättesaadavaks üksiktehingud, nõuda, et iga turuosaline avalikustaks oma osalused ja positsioonid motiivide ja ajavahemike kaupa, edendada turu kuritarvitamise ennetamist ja tuvastamist ning aidata säilitada lubatud heitkoguste ja nendega seotud väärtpaberite tuletisinstrumentide turgude nõuetekohast toimimist, näiteks muutuva trahviga, mis põhineb eelmise aasta keskmisel enampakkumishinnal, saastekvootide kinnipidamisega, sellele järgnevate enampakkumiste koguse kohandamisega või nende kombinatsiooniga. Komisjon peaks hindama ESMA soovitusi kuue kuu jooksul pärast ESMA aruande avaldamist ja esitama vajaduse korral seadusandliku ettepaneku nende soovitude täitmiseks.

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42 c (uus)**

(42c) Ettenägematud või ootamatud turukõikumised või ülemäärased hinnašokid liidu CO₂ turul, mis on tingitud näiteks ootamatutest muutustest turukäitumises või ülemäärasest spekulatsioonist, mõjutavad negatiivselt turu prognoositavust ja stabiilset investeerimiskliimat, mis on oluline CO₂ heite vähendamise ja innovatsiooniinvesteeringute kavandamiseks. Seepärast tuleks ülemäärase hinnakõikumise korral kohaldatavaid meetmeid hoolikalt tugevdada, et täiustada põhjendamatute hinnamuutuste hindamist ja neile reageerimist. Sellised sihipärased parandused peaksid tagama CO₂ turu jätkuva nõuetekohase toimimise, sealhulgas vahendajate ja finantsjuhtimises osalejate rolli turule likviidsuse pakkumisel ja nõuetele vastavuse osaliste, eelkõige VKEde turulepääsu, tegeledes samal ajal ettenägematu või ootamatu volatiilsuse või hinnašokkidega, mis ei ole turu põhialustega seotud.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 43 a (uus)

(43a) Võrdsete tingimuste tagamiseks ja mis tahes lünkade kaotamiseks olemasoleva ELi HKSi ja uue heitkogustega kauplemise süsteemi vahel peaks uus heitkogustega kauplemise süsteem hõlmama ka muid vabasse ringlusse lubatud kütuseid, nagu need, mida kasutatakse tööstuses kütmiseks tegevuse puhul, mis ei ole direktiivi

2003/87/EÜ I lisaga hõlmatud, ning samas ära hoidma ja korrigeerima mis tahes topeltarvestuse. Lisaks lihtsustaks see lähenemisviis reguleeritud üksuste jaoks uue heitkogustega kauplemise süsteemi rakendamist, seiret, aruandlust ja kontrolli.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

(44) Selleks et kehtestada vajalik rakendusraamistik ja tagada mõistlik ajakava 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks, peaks heitkogustega kauplemine ***kahes uues sektoris*** algama 2025. aastal. Esimesel aastal peaksid reguleeritud üksused omama kasvuhoonegaaside heiteluba ning esitama andmed oma **2024.** ja **2025.** aasta heitkoguste kohta. LHÜsid tuleks hakata neile üksustele välja andma ja nende suhtes nõuete täitmise kohustust kohaldama alates 2026. **aastast**. Selline järjestus võimaldab alustada heitkogustega kauplemist neis sektorites sujuvalt ja tõhusalt. Samuti võimaldaks see võtta kasutusele ELi rahastuse ja liikmesriikide meetmed, et tagada ELi heitkogustega kauplemise sotsiaalselt õiglane kasutuselevõtt neis kahes sektoris ja leevendada CO₂ hinna mõju vähekaitsitud leibkondadele ja transpordikasutajatele.

Muudatusettepanek

(44) Selleks et kehtestada vajalik rakendusraamistik ja tagada mõistlik ajakava 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks, peaks heitkogustega kauplemine ***uutes sektorites*** algama 2025. aastal. Esimesel aastal peaksid reguleeritud üksused omama kasvuhoonegaaside heiteluba ning esitama andmed oma **2023.** ja **2024.** aasta heitkoguste kohta. LHÜsid tuleks hakata neile üksustele välja andma ja nende suhtes nõuete täitmise kohustust kohaldama alates **2025. aastast seoses kütustega, mis on lubatud vabasse ringlusse kaubanduslikes rakendustes, ja muude kütustega, mida kasutatakse näiteks tööstuses kütmiseks ja mis ei ole kehtiva ELi HKSiiga hõlmatud. Pärast hiljemalt 1. jaanuaril 2026 toimuvat hindamist ja kui tingimused on õiged, peaks komisjon püüdma laiendada seda alates 1. jaanuarist 2029 eramaanteetranspordis tarbimiseks vabasse ringlusse lubatud kütustele ning elamute eraküttele ja jahutusele ning vajaduse korral esitama sellekohase sihipärase läbivaatamise.** Selline järjestus võimaldab alustada heitkogustega kauplemist neis sektorites sujuvalt ja tõhusalt. Samuti võimaldaks see võtta kasutusele ELi rahastuse ja liikmesriikide meetmed, et tagada ELi heitkogustega kauplemise sotsiaalselt õiglane kasutuselevõtt neis kahes sektoris ja

leevendada CO₂ hinna mõju vähekaitstud leibkondadele ja transpordikasutajatele.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 46

Komisjoni ettepanek

(46) **Kahe uue sektori** reguleeritud üksused ja reguleerimispunkt tuleks määratleda vastavalt nõukogu direktiiviga (EL) 2020/262²⁵ kehtestatud aktsiisisüsteemile koos vajalike kohandustega, kuna kõnealuse direktiiviga on juba aktsiisi maksmise eesmärgil kehtestatud kindel kontrollisüsteem kõigi tarbimisse lubatud kütusekoguste jaoks. Kütuste lõppkasutajate suhtes nendes sektorites ei tohiks direktiivi 2003/87/EÜ kohaseid kohustusi kohaldada.

²⁵ Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4).

Muudatusettepanek

(46) **Uute sektorite** reguleeritud üksused ja reguleerimispunkt tuleks määratleda vastavalt nõukogu direktiiviga (EL) 2020/262²⁵ kehtestatud aktsiisisüsteemile koos vajalike kohandustega, kuna kõnealuse direktiiviga on juba aktsiisi maksmise eesmärgil kehtestatud kindel kontrollisüsteem kõigi tarbimisse lubatud kütusekoguste jaoks. Kütuste lõppkasutajate suhtes nendes sektorites ei tohiks direktiivi 2003/87/EÜ kohaseid kohustusi kohaldada.

²⁵ Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4).

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 47

Komisjoni ettepanek

(47) **Hoonesektori ja maanteetranspordisektori** heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate reguleeritud üksuste suhtes tuleks kohaldada samasuguseid kasvuhoonegaaside heiteloa nõudeid nagu paiksete kütiste kütajate suhtes. On vaja kehtestada eeskirjad loa taotlemise, loa andmise tingimuste, loa sisu ja

Muudatusettepanek

(47) **Uute sektorite** heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate reguleeritud üksuste suhtes tuleks kohaldada samasuguseid kasvuhoonegaaside heiteloa nõudeid nagu paiksete kütiste kütajate suhtes. On vaja kehtestada eeskirjad loa taotlemise, loa andmise tingimuste, loa sisu ja läbivaatamise ning reguleeritud üksusega

läbivaatamise ning reguleeritud üksusega seotud muudatuste kohta. Selleks et uus süsteem saaks hakata sujuvalt toimima, peaksid liikmesriigid tagama, et uue HKSi kohaldamisalasse kuuluvatel reguleeritud üksustel on süsteemi käivitumisel **2025.** aastal olemas kehtiv luba.

seotud muudatuste kohta. Selleks et uus süsteem saaks hakata sujuvalt toimima, peaksid liikmesriigid tagama, et uue HKSi kohaldamisalasse kuuluvatel reguleeritud üksustel on süsteemi käivitumisel **2024.** aastal olemas kehtiv luba.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 48

Komisjoni ettepanek

(48) Uue HKSi LHÜde üldkogus peaks järgima lineaarset trajektoori, et saavutada 2030. aasta heitkoguste vähendamise eesmärk, võttes arvesse hoonete ja maanteedtranspordi kulutõhusat panust, milleks on heitkoguste vähendamine 2030. aastaks 43 % võrreldes 2005. aasta tasemega. LHÜde üldkogus tuleks esimest korda kehtestada **2026.** aastal, et järgida trajektoori, mis algab 2024. aastal 2024. aasta heite piirmäära väärtusest (1 109 304 000 tonni CO₂), mis on arvatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842²⁶ artikli 4 lõikega 2, võttes aluseks kõnealuste sektorite 2016.–2018. aasta võrdlusheite. Lineaarseks vähendamisteguriks tuleks seega kehtestada 5,15 %. Alates 2028. aastast tuleks LHÜde üldkoguse kindlaksmääramisel lähtuda 2024., 2025. ja 2026. aasta keskmistest heitkogustest ning üldkogust tuleks vähendada sama iga-aastase absoluutse vähendamise võrra, mis kehtestati alates 2024. aastast ja mis vastab 5,43 % lineaarsele vähendamistegurile võrreldes eespool kindlaks määratud trajektoori võrreldava 2025. aasta väärtusega. Kui need heitkogused on sellest trajektooriväärtusest märkimisväärselt suuremad ja erinevus ei tulene heitemõõtmismeetodite väikestest erinevustest, tuleks lineaarset vähendamistegurit kohandada, et 2030.

Muudatusettepanek

(48) Uue HKSi LHÜde üldkogus peaks järgima lineaarset trajektoori, et saavutada 2030. aasta heitkoguste vähendamise eesmärk, võttes arvesse hoonete ja maanteedtranspordi kulutõhusat panust, milleks on heitkoguste vähendamine 2030. aastaks 43 % võrreldes 2005. aasta tasemega. LHÜde üldkogus tuleks esimest korda kehtestada **2025.** aastal, et järgida trajektoori, mis algab 2024. aastal 2024. aasta heite piirmäära väärtusest (1 109 304 000 tonni CO₂), mis on arvatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842²⁶ artikli 4 lõikega 2, võttes aluseks kõnealuste sektorite 2016.–2018. aasta võrdlusheite. Lineaarseks vähendamisteguriks tuleks seega kehtestada 5,15 %. Alates 2028. aastast tuleks LHÜde üldkoguse kindlaksmääramisel lähtuda 2024., 2025. ja 2026. aasta keskmistest heitkogustest ning üldkogust tuleks vähendada sama iga-aastase absoluutse vähendamise võrra, mis kehtestati alates 2024. aastast ja mis vastab 5,43 % lineaarsele vähendamistegurile võrreldes eespool kindlaks määratud trajektoori võrreldava 2025. aasta väärtusega. Kui need heitkogused on sellest trajektooriväärtusest märkimisväärselt suuremad ja erinevus ei tulene heitemõõtmismeetodite väikestest erinevustest, tuleks lineaarset vähendamistegurit kohandada, et 2030.

aastaks nõutavat heitkoguste vähenemist saavutada.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 50

Komisjoni ettepanek

(50) Selleks et tagada **hoonete ja maanteetranspordi** heitkogustega kauplemise sujuv käivitumine ning võttes arvesse reguleeritud üksuste vajadust investeerida tuletisinstrumentidesse või osta LHÜsid ette, et maandada nende hinna- ja likviidsusriski, tuleks suurem kogus LHÜsid panna enampakkumisele varases etapis. Seega peaks **2026.** aastal enampakkumismaht olema 30 % suurem kui **2026.** aasta LHÜde üldkogus. See kogus oleks piisav, et tagada likviidsus nii juhul, kui heitkogused vähenevad vastavalt vähendamisvajadustele, kui ka juhul, kui heitkogused alles aegamisi vähenevad. Üksikasjalikud eeskirjad LHÜde varajase enampakkumisel müümise kohta kehtestatakse enampakkumisi käsitleva delegeeritud õigusaktiga, mis võetakse vastu vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikele 4.

Muudatusettepanek 70

aastaks nõutavat heitkoguste vähenemist saavutada.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek

(50) Selleks et tagada **uute sektorite** heitkogustega kauplemise sujuv käivitumine ning võttes arvesse reguleeritud üksuste vajadust investeerida tuletisinstrumentidesse või osta LHÜsid ette, et maandada nende hinna- ja likviidsusriski, tuleks suurem kogus LHÜsid panna enampakkumisele varases etapis. Seega peaks **2025.** aastal enampakkumismaht olema 30 % suurem kui **2025.** aasta LHÜde üldkogus. See kogus oleks piisav, et tagada likviidsus nii juhul, kui heitkogused vähenevad vastavalt vähendamisvajadustele, kui ka juhul, kui heitkogused alles aegamisi vähenevad. Üksikasjalikud eeskirjad LHÜde varajase enampakkumisel müümise kohta kehtestatakse enampakkumisi käsitleva delegeeritud õigusaktiga, mis võetakse vastu vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikele 4.

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 52

Komisjoni ettepanek

(52) CO₂ hinna kehtestamisega maanteetranspordisektoris ja hoonesektoris peaksid kaasnema tõhusad sotsiaalsed hüvitised, eriti kui arvestada praegust kütteostuvõimetuse taset. Ligikaudu 34 miljonit eurooplast teatas, et nad ei suutnud 2018. aastal oma kodu piisavalt soojana hoida, ning 2019. aastal korraldatud kogu ELi hõlmanud uuringus²⁷ ütles 6,9 % liidu elanikest, et kodu piisav kütmine käib neil rahaliselt üle jõu. Sotsiaalse ja jaotusliku mõju tõhusaks hüvitamiseks peaksid liikmesriigid kulutama enampakkumistest saadud tulu kliima ja energiaga seotud eesmärkidel, mis on juba kindlaks määratud olemasoleva HKSi jaoks, aga ka meetmete jaoks, mis on lisatud spetsiaalselt selleks, et tegeleda uute maanteetranspordisektori ja hoonesektoriga seotud probleemidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL²⁸ kohaste seonduvate poliitikameetmete jaoks. Enampakkumistulu tuleks kasutada uute sektorite heitkogustega kauplemise sotsiaalsete aspektide käsitlemiseks, pöörates erilist tähelepanu vähekaitsitud leibkondadele, mikroettevõtjatele ja transpordikasutajatele. Seda silmas pidades pakub uus kliimameetmete sotsiaalfond liikmesriikidele sihtotstarbelist rahastust, et toetada Euroopa kodanikke, keda kõige rohkem mõjutab või ohustab energiaostuvõimetuse või liikuvusvaesus. Fondiga suurendatakse õiglust ja solidaarsust liikmesriikide vahel ja nende sees, leevendades samas majanduse ülemineku ajal energiaostuvõimetuse või liikuvusvaesuse ohtu. See tugineb olemasolevatele solidaarsusmehhanismidele ja täiendab neid. Uue fondi vahendid vastavad põhimõtteliselt 25 % uue heitkogustega kauplemise eeldatavast tulust aastatel

Muudatusettepanek

(52) CO₂ hinna kehtestamisega maanteetranspordisektoris ja hoonesektoris peaksid kaasnema tõhusad sotsiaalsed hüvitised, eriti kui arvestada praegust kütteostuvõimetuse taset. Ligikaudu 34 miljonit eurooplast teatas, et nad ei suutnud 2018. aastal oma kodu piisavalt soojana hoida, ning 2019. aastal korraldatud kogu ELi hõlmanud uuringus²⁷ ütles 6,9 % liidu elanikest, et kodu piisav kütmine käib neil rahaliselt üle jõu. Sotsiaalse ja jaotusliku mõju tõhusaks hüvitamiseks peaksid liikmesriigid kulutama enampakkumistest saadud tulu kliima ja energiaga seotud eesmärkidel, mis on juba kindlaks määratud olemasoleva HKSi jaoks, aga ka meetmete jaoks, mis on lisatud spetsiaalselt selleks, et tegeleda uute maanteetranspordisektori ja hoonesektoriga seotud probleemidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL²⁸ kohaste seonduvate poliitikameetmete jaoks. Enampakkumistulu tuleks kasutada uute sektorite heitkogustega kauplemise sotsiaalsete aspektide käsitlemiseks, pöörates erilist tähelepanu vähekaitsitud leibkondadele, mikroettevõtjatele ja transpordikasutajatele. Seda silmas pidades pakub uus kliimameetmete sotsiaalfond liikmesriikidele sihtotstarbelist rahastust, et toetada Euroopa kodanikke, keda kõige rohkem mõjutab või ohustab energiaostuvõimetuse või liikuvusvaesus. ***Kliimameetmete sotsiaalfond peaks olema liidu eelarve lahutamatu osa, et säilitada eelarve ühtsus ja sidusus liidu poliitikaga ning tagada, et eelarvepädevad institutsioonid, kuhu kuuluvad parlament ja nõukogu, teostaksid tõhusat kontrolli.*** Fondiga suurendatakse õiglust ja solidaarsust liikmesriikide vahel ja nende sees, leevendades samas majanduse ülemineku ajal energiaostuvõimetuse või

2026–2032 ning nende rakendamisel võetakse aluseks kliimameetmete sotsiaalkavad, mille liikmesriigid peaksid esitama vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 20.../nr²⁹. Lisaks peaks iga liikmesriik kasutama oma enampakkumistulu muu hulgas selleks, et rahastada osa oma kliimameetmete sotsiaalkavade kuludest.

liikuvusvaesuse ohtu. See tugineb olemasolevatele solidaarsusmehhanismidele ja täiendab neid. Uue fondi vahendid vastavad põhimõtteliselt 25 % uue heitkogustega kauplemise eeldatavast tulust aastatel 2026–2032 ning nende rakendamisel võetakse aluseks kliimameetmete sotsiaalkavad, mille liikmesriigid peaksid esitama vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 20.../nr²⁹. ***Liidu eelarves kavandatud baaseraldisi tuleks igal aastal suurendada täiendava tugevdamisega juhul, kui CO₂ hind tõuseb algselt eeldatust kõrgemale tasemele, kuna see suurendaks koormust vähekaitstud leibkondadele ja liiklejatele.***

Tagamaks, et CO₂ hinna tõusu mõju kõige vähem kaitstud rühmadele on piisavalt ja õiglaselt leevendatud, tuleks selline iga-aastane suurendamine mitmeaastases finantsraamistikus katta rubriigi 3 ülemmäära ja maksete ülemmäära automaatse „CO₂ hinna kõikumise kohandamise“ abil, mille mehhanism nähakse ette mitmeaastase finantsraamistiku määrukses kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 312.

Lisaks peaks iga liikmesriik kasutama oma enampakkumistulu muu hulgas selleks, et rahastada osa oma kliimameetmete sotsiaalkavade kuludest.

²⁷ 2018. aasta andmed. Eurostat, SILC [ilc_mdcs01].

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1–56).

²⁹ [Lisada viide määrusele, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond].

²⁷ 2018. aasta andmed. Eurostat, SILC [ilc_mdcs01].

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1–56).

²⁹ [Lisada viide määrusele, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond].

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 52 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(52a) Kuna transport on praegu ainus sektor, kus ei ole õnnestunud kasvuhoonegaaside heidet vähendada, on liidu kliimaeesmärkide saavutamiseks ja raudteetranspordile ülemineku toetamiseks vaja olulisi investeeringuid kestlikesse transpordivõimalustesse. Seega tuleks käesoleva direktiiviga kooskõlas ELi HKSi kohaldamisala laiendamise ja uue kütte-, transpordi- ja muude kütuste ELi HKSi kasutuselevõtmise tulemusel elavnenud heitkogustega kauplemisest saadud eeldatavast tulust vähemalt 10 %, sealhulgas 10 % liikmesriikide eraldatud riiklikust tulust ja 10 % kliimainvesteeringute fondi tulust, eraldada ühistranspordi, eelkõige kliimasõbralike raudtee- ja bussisüsteemide arendamiseks.

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 52 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(52b) Suurema sidususe ja tõhususe saavutamiseks liidu fondide ning ressursside haldamisel ja kasutamisel peaks komisjon tegema hindamise ja vajaduse korral esitama järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekute hulgas seadusandliku ettepaneku lisada kliimainvesteeringute fond ja moderniseerimisfond liidu üldeelarvesse.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 54**

Komisjoni ettepanek

(54) **Innovatsioon ja uute vähese CO₂ heitega tehnoloogiate arendamine hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris on üliolulised selleks, et tagada nende sektorite kulutõhus panus heitkoguste eeldatavasse vähendamisse. Seetõttu tuleks ka hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris heitkogustega kauplemise süsteemist eraldada 150 miljonit LHÜd innovatsioonifondile, et stimuleerida heitkoguste kulutõhusat vähendamist.**

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 55**

Komisjoni ettepanek

(55) **Hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris** heitkogustega kauplemise kohaldamisalasse kuuluvad reguleeritud üksused peaksid tagastama oma tõendatud heitkoguste eest LHÜsid koguses, mis vastab nende poolt tarbimisse lubatud kütusekogustele. Esimest korda peaksid nad oma tõendatud heitkoguste eest LHÜsid tagastama **2026.** aastal. Halduskoormuse vähendamiseks tuleks paljusid õigusnorme, mida kohaldatakse olemasoleva paikseid käitisi ja lennundust hõlmava heitkogustega kauplemise süsteemi suhtes, kohaldada ka **hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris** suhtes, tehes neis normides vajalikud kohandused. See hõlmab eelkõige LHÜde üleandmise, tagastamise ja kehtetuks tunnistamise eeskirju, samuti eeskirju, milles käsitletakse LHÜde kehtivusaega, karistusi, pädevaid asutusi ja liikmesriikide

Muudatusettepanek

(54) **Hoonesektoris** ja maanteetranspordisektoris heitkogustega kauplemise süsteemist **tuleks samuti** eraldada 150 miljonit LHÜd **kliimameetmete sotsiaalfondile**, et stimuleerida **sotsiaalseid kliimameetmeid**.

Muudatusettepanek

(55) **Uue** heitkogustega kauplemise kohaldamisalasse kuuluvad reguleeritud üksused peaksid tagastama oma tõendatud heitkoguste eest LHÜsid koguses, mis vastab nende poolt tarbimisse lubatud kütusekogustele. Esimest korda peaksid nad oma tõendatud heitkoguste eest LHÜsid tagastama **2025.** aastal. Halduskoormuse vähendamiseks tuleks paljusid õigusnorme, mida kohaldatakse olemasoleva paikseid käitisi ja lennundust hõlmava heitkogustega kauplemise süsteemi suhtes, kohaldada ka **uue heitkogustega kauplemise** suhtes, tehes neis normides vajalikud kohandused. See hõlmab eelkõige LHÜde üleandmise, tagastamise ja kehtetuks tunnistamise eeskirju, samuti eeskirju, milles käsitletakse LHÜde kehtivusaega, karistusi, pädevaid asutusi ja liikmesriikide aruandluskohustust.

aruandluskohustust.

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 59 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(59a) Et saavutada käesolevas direktiivis ja muudes liidu õigusaktides, eelkõige määruses (EL) 2021/1119 sätestatud eesmärgid, peaksid liit ja selle liikmesriigid poliitika rakendamisel kasutama uusimaid teadusandmeid. Seepärast tuleks käesoleva direktiivi rakendamisel arvesse võtta kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu nõuandeid. Lisaks peaks kliimamuutusi käsitleval Euroopa teadusnõukogul olema võimalik anda käesoleva direktiivi kohta omal algatusel teaduslikku nõu, et tagada poliitika kooskõla määruse (EL) 2021/1119 ja Pariisi kokkuleppe eesmärkidega.

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 59 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(59b) Pikaajalise visiooni kehtestamiseks peaks komisjon kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu toetusel koostama soovituslikud tegevuskavad käesoleva direktiivi I lisaga hõlmatud tegevuse jaoks, et saavutada hiljemalt 2050. aastaks liidu kliimanetraalsuse eesmärk ja seejärel eesmärk saavutada negatiivsed heitkogused, nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1. Tegevuskavad tuleks koostada läbipaistval viisil, kaasates tihedalt selliseid sidusrühmi nagu üksikisikud, kodanikuühiskond, sotsiaalpartnerid,

akadeemilised ringkonnad, tööstuse esindajad ja poliitikakujundajad. Tegevuskavad on oluline vahend, et anda sidusrühmadele pikaajaline ülevaade ja stabiilsus ning teha kindlaks ühised huvid, võimalikud vastuolud ja konfliktid poliitika kujundamisel. Tegevuskavasid tuleks iga viie aasta järel ajakohastada, et tihedas koostöös sidusrühmadega võtta arvesse uusimaid teadustulemusi.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 61

Komisjoni ettepanek

(61) Hästi toimiv ja reformitud ELi HKS, mis hõlmab turu stabiliseerimise vahendit, on üks tähtsamaid liidu vahendeid 2030. aastaks kokku lepitud **eesmärgi** ja Pariisi **kokkuleppega** võetud **kohustuste saavutamiseks**. Turustabiilsusreservi eesmärk on vähendada LHÜde pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatust turul. Otsuse (EL) 2015/1814 artikli 3 kohaselt tuleb reservi toimimine läbi vaadata kolm aastat pärast selle toimima hakkamist, pöörates erilist tähelepanu protsendimääradele, mida kasutatakse reservi lisatavate LHÜde arvu määramiseks, ringluses olevate LHÜde koguarvu künnisväärtusele, mille alusel määratakse LHÜde reservi lisamine, ja reservist vabastatavate LHÜde arvule.

Muudatusettepanek

(61) Hästi toimiv ja reformitud ELi HKS, mis hõlmab turu stabiliseerimise vahendit, on üks tähtsamaid liidu vahendeid, **et saavutada** 2030. aastaks kokku lepitud **eesmärk ja hiljemalt 2050. aastaks kliimanetraalsuse eesmärk ning täita seejärel määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1** ja Pariisi **kokkuleppe alusel** võetud **kohustustes sätestatud eesmärk saavutada negatiivsed heitkogused**. Turustabiilsusreservi eesmärk on vähendada LHÜde pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatust turul. Otsuse (EL) 2015/1814 artikli 3 kohaselt tuleb reservi toimimine läbi vaadata kolm aastat pärast selle toimima hakkamist, pöörates erilist tähelepanu protsendimääradele, mida kasutatakse reservi lisatavate LHÜde arvu määramiseks, ringluses olevate LHÜde koguarvu künnisväärtusele, mille alusel määratakse LHÜde reservi lisamine, ja reservist vabastatavate LHÜde arvule.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 62

Komisjoni ettepanek

(62) Võttes arvesse vajadust anda tugevam investeerimissignaal, et vähendada heitkoguseid kulutõhusalt, ning selleks, et ELi HKSi tugevdada, tuleks otsust (EL) 2015/1814 muuta, et suurendada protsendimäärasid, mida kasutatakse igal aastal turustabiilsusreservi lisatavate LHÜde arvu kindlaksmääramiseks. Lisaks peaks ringluses olevate LHÜde koguarvu väiksemate väärtuste korral olema reservi lisatav kogus võrdne ringluses olevate LHÜde koguarvu ja selle künnisväärtuse vahega, millest alates lisatakse LHÜd reservi. See hoiaks ära enampakkumismahtude märkimisväärse ebakindluse, mis tekib siis, kui ringluses olevate LHÜde koguarv on künnise lähedal, ning tagaks samal ajal, et ülejääk jõuab mahuvahemikku, mille piires süsinikuturgu peetakse tasakaalustatult toimivaks.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 66 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(62) Võttes arvesse vajadust anda tugevam investeerimissignaal, et vähendada heitkoguseid kulutõhusalt, ning selleks, et ELi HKSi tugevdada, tuleks otsust (EL) 2015/1814 muuta, et suurendada protsendimäärasid, mida kasutatakse igal aastal turustabiilsusreservi lisatavate LHÜde arvu kindlaksmääramiseks. Lisaks peaks ringluses olevate LHÜde koguarvu väiksemate väärtuste korral olema reservi lisatav kogus võrdne ringluses olevate LHÜde koguarvu ja selle künnisväärtuse vahega, millest alates lisatakse LHÜd reservi. See hoiaks ära enampakkumismahtude märkimisväärse ebakindluse, mis tekib siis, kui ringluses olevate LHÜde koguarv on künnise lähedal, ning tagaks samal ajal, et ülejääk jõuab mahuvahemikku, mille piires süsinikuturgu peetakse tasakaalustatult toimivaks. ***Selline kohandamine ei tohiks kaasa tuua praeguse turustabiilsusreserviga võrreldes madalamaid eesmäärke.***

Muudatusettepanek

(66a) Et tagada käitajatele ennustatavus ja hoida ära suurima jõudlusega osalejate ja innovatsiooni stiimulite vähenemine ettenägematute lisakulude tõttu, on oluline vältida sektoriülese parandusteguri kohaldamist kõige edukamatele.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 67

Komisjoni ettepanek

(67) Määrust (EL) 2015/757 on vaja muuta, et võtta arvesse meretranspordisektori lisamist ELi HKSi. Määrust (EL) 2015/757 tuleks muuta, et kohustada ettevõtjaid teatama ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed ning esitama vastutavale haldavale asutusele heakskiitmiseks oma tõendatud seirekavad ja ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta CO₂ heitkoguste seire meetodeid ja seire-eeskirju ning muud määruses (EL) 2015/757 esitatud asjakohast teavet, et tagada ELi HKSi tõhus toimimine haldustasandil ning täiendada määrust (EL) 2015/757 eeskirjadega, milles käsitletakse seirekavade ja nende muudatuste heakskiitmist haldava asutuste poolt, eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete seiret, aruandlust ja esitamist ning eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete tõendamist ja tõendamisarunde väljaandmist ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete kohta. Andmeid, mille seire, aruandlus ja kontroll toimub määruse (EL) 2015/757 alusel, võib kasutada ka muude sama laevakohase teabe seiret, aruandlust ja kontrolli nõudvate liidu õigusaktide nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 67 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(67) Määrust (EL) 2015/757 on vaja muuta, et võtta arvesse meretranspordisektori lisamist ELi HKSi. Määrust (EL) 2015/757 tuleks muuta, et kohustada ettevõtjaid teatama ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed ning esitama vastutavale haldavale asutusele heakskiitmiseks oma tõendatud seirekavad ja ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta CO₂, CH₄ ja N₂O heitkoguste seire meetodeid ja seire-eeskirju ning muud määruses (EL) 2015/757 esitatud asjakohast teavet, et tagada ELi HKSi tõhus toimimine haldustasandil ning täiendada määrust (EL) 2015/757 eeskirjadega, milles käsitletakse seirekavade ja nende muudatuste heakskiitmist haldava asutuste poolt, eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete seiret, aruandlust ja esitamist ning eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete tõendamist ja tõendamisarunde väljaandmist ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete kohta. Andmeid, mille seire, aruandlus ja kontroll toimub määruse (EL) 2015/757 alusel, võib kasutada ka muude sama laevakohase teabe seiret, aruandlust ja kontrolli nõudvate liidu õigusaktide nõuete täitmiseks.

(67a) Lisaks hästi toimival ELi HKSiil põhinevale tulemuslikule CO₂ heite

maksustamisele on väga oluline turu läbipaistvus, et võimaldada heitkoguste kiiret ja kulutõhusat vähendamist kõigis majandussektorites. Et tarbijad ja kõik tarneahela osalised saaksid teha teadlikke valikuid toodetes sisalduvate heitkoguste kohta, tuleks välja töötada Euroopa süsteem toodete CO₂ jalajälje usaldusväärseks märgistamiseks.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt -1 (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 1 – lõige 2

Kehtiv tekst

Samuti näeb käesolev direktiiv ette tõsta kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise taset, et aidata kaasa sellise vähendamise taseme saavutamisele, mis on teaduslikult vajalik *tõsiste kliimamuutuste vältimiseks*.

Muudatusettepanek

(-1) Artikli 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Samuti näeb käesolev direktiiv ette tõsta kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise taset, et aidata kaasa sellise vähendamise taseme saavutamisele, mis on teaduslikult vajalik, *et vältida ohtlikke kliimamuutusi, saavutada hiljemalt 2050. aastaks liidu kliimanetraalsuse eesmärk, saavutada seejärel negatiivne heide, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119* artikli 2 lõikes 1, ning täita liidu ja selle liikmesriikide Pariisi kokkuleppest tulenevad kohustused, kajastades samas õigluse ja ühise, kuid diferentseeritud vastutuse põhimõtet ning riikide vastavaid võimeid.*

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).“*

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 2 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse I ja III lisas loetletud tegevusalade ja II lisas loetletud kasvuhoonegaaside suhtes. Kui käitis, mis kuulub ELi HKSi kohaldamisalasse, kuna tema summaarne nimisoojusvõimsus põletusseadmete käitamisel on üle 20 MW, muudab kasvuhoonegaaside heitkoguse vähendamiseks oma tootmisprotsessi ega ületa enam nimetatud künnist, **jääb ta** pärast tootmisprotsessi muutmist ELi HKSi kohaldamisalasse kuni artikli 11 lõike 1 teises lõigus osutatud viieaastase ajavahemiku lõpuni.

Muudatusettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse I ja III lisas loetletud tegevusalade ja II lisas loetletud kasvuhoonegaaside suhtes. Kui käitis, mis kuulub ELi HKSi kohaldamisalasse, kuna tema summaarne nimisoojusvõimsus põletusseadmete käitamisel on üle 20 MW, muudab kasvuhoonegaaside heitkoguse vähendamiseks oma tootmisprotsessi ega ületa enam nimetatud künnist **või ei tekita enam heitgaase, võib käitaja otsustada, et käitis jääb** pärast tootmisprotsessi muutmist ELi HKSi kohaldamisalasse kuni artikli 11 lõike 1 teises lõigus osutatud **järgmise** viieaastase ajavahemiku lõpuni.

Komisjon koostab 31. detsembriks 2025 hinnangu ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas järgmisel perioodil lisatakse ELi HKSi kohaldamisalasse käitised, mille summaarne nimisoojusvõimsus on alla 20 MW. Vajadusel esitatakse koos aruandega seadusandlik ettepanek selliste käitiste lisamiseks.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt v a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

va) „reis“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/757* artikli 3 punktis c määratletud reis;

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).**

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wa) „ümberrahastamisadam“ – adam, kus ühte liiki ümberrahastitava lasti liikumine ületab 60 % selle sadama koguliiklusest;

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wb) „ümberrahastamistoiming“ – toiming, mille käigus lossitakse mis tahes last, konteiner või kaup laevalt sadamasse ainsa eesmärgiga laadida see teisele laevale;

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wc) „külastatav sadam“ – sadam, kus laev peatub oma kaubast suure osa lastimiseks või lossimiseks või reisijate pealevõtmiseks või maale laskmiseks; sellest tulenevalt ei kuulu selle mõiste raamesse üksnes kütuse tankimise, varude täiendamise, meeskonna vahetamise, kuivdokki mineku või laeva ja/või selle seadmete remondi eesmärgil tehtavad peatused, abi vajava või ohus oleva laeva peatused sadamas, laevadevaheline reisijate või lasti üleandmine väljaspool sadamaid ega üksnes ebasoodsate ilmastikutingimuste eest varjumise või vajaliku otsingu- ja päästetegevuse eesmärgil tehtavad sadamapeatused;

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt y

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

y) „kütus“ – IVa peatüki kohaldamisel mis tahes kütus, mis on loetletud direktiivi 2003/96/EÜ I lisa tabelites A ja C, ning mis tahes muu toode, mida müüakse mootorikütuse või kütteainena vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 2 lõikele 3;

y) „kütus“ – IVa peatüki kohaldamisel mis tahes kütus, mis on loetletud direktiivi 2003/96/EÜ I lisa tabelites A ja C, ning mis tahes muu toode, **mis on ette nähtud kasutuseks**, mida müüakse **või kasutatakse** mootorikütuse või kütteainena vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 2 lõikele 3;

Selgitus

Kuna uue HKS-i kohaldamisala laiendatakse kõigile kütustele, et tagada võrdsed võimalused ja likvideerida lüngad olemasoleva ja uue HKS-i vahel (eelkõige tootmisotstarbelise kütmise puhul väiksemates käitistes), tagatakse, et kütuse määratus hõlmab kõiki asjakohaseid

tegevusi.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel -3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel -3a

Komisjon hindab koos kahju ja kahjustusi käsitleva Varssavi rahvusvahelise mehhanismi täitevbüroo ja muude rahvusvaheliste organisatsioonidega võimalikke kompensatsioonimeetmeid, mida liit tervikuna võiks rakendada haavatavate ja arenguriikide suhtes, ning esitab 2022. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle hinnangu kohta aruande.“;

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3a – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikleid 3b–3f kohaldatakse I lisas nimetatud lennutegevustega seotud lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes. Artikleid 3g–3ge kohaldatakse I lisas *loetletud meretransporditegevuste suhtes.*

Artikleid 3b–3f kohaldatakse I lisas nimetatud lennutegevustega seotud lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes. Artikleid 3b–3geb kohaldatakse *lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes, mis on seotud I lisas nimetatud meretransporditegevustega, millega tegelevad laevad, mille kogumahutavus on üle 5000 tonni.*

Alates 1. jaanuarist 2027 kohaldatakse artikleid 3 g–3geb selliste lubatud

heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes, mis on seotud I lisas loetletud meretranspordiga, millega tegelevad laevad kogumahutavusega 400 tonni ja rohkem. Selleks kuupäevaks hindab komisjon kõigi laevade võrdseid tingimusi ja võimalikku soovimatut kahjulikku mõju kasvuhoonegaaside heitele, mis tuleneb 5 000-tonnise ja suurema kogumahutavusega laevade võimalikust asendamisest mitme kõnealuselt künnisest väiksema kogumahutavusega laevaga, kui künnist ei vähendata. Komisjon lisab vajaduse korral aruandele seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks.

31. detsembriks 2024 annab komisjon, keda toetab määruse (EL) 2021/1119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu, hinnangu ja esitab Euroopa Parlamendile ja komisjonile aruande kasvuhoonegaaside (välja arvatud CO₂, CH₄ ja N₂O ning üleilmset kliima soojenemist põhjustada võivad osakesed) heitkoguste, mis pärinevad laevadelt, mis saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse, asuvad seal või lahkuvad sealt, mõju kohta maailma kliimale. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlik ettepanek nende heitkoguste ja osakeste käsitlemise kohta.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3g – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Lubatud heitkoguse ühikute **eraldamise** ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes hõlmab **viitkümmet protsenti (50 %)**

Muudatusettepanek

1. Lubatud heitkoguse ühikute **eraldamine** ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes hõlmab sada protsenti (100 %)

selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olemasse sadamasse, viitkümme protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvasse sadamasse, sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse ning sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis seisavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas kai ääres.

selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse ning sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis seisavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas kai ääres.

Kuni 31. detsembrini 2026 hõlmab lubatud heitkoguse ühikute eraldamine ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes viitkümme protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvasse sadamasse, ning viitkümme protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse.

Alates 1. jaanuarist 2027 ja artiklis 3gaa sätestatud erandeid arvesse võttes hõlmab lubatud heitkoguse ühikute eraldamine ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvasse sadamasse ning sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast ja

saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ga

Komisjoni ettepanek

Artikkel 3ga

Meretranspordiga seotud *nõuete*
järkjärguline kehtestamine

Laevandusettevõtjad on kohustatud tagastama lubatud heitkoguse ühikud *vastavalt järgmisele ajakavale:*

- (a) 20 % 2023. aasta teatatud tõendatud heitkogustest;*
- (b) 45 % 2024. aasta teatatud tõendatud heitkogustest;*
- (c) 70 % 2025. aasta teatatud tõendatud heitkogustest;*
- (d) 100 % 2026. aasta ja iga sellele järgneva aasta teatatud tõendatud heitkogustest.*

Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega aastatel 2023, 2024 ja 2025 tagastatakse vähem lubatud heitkoguse ühikud, siis pärast seda, kui iga aasta kohta on kindlaks tehtud erinevus tõendatud heitkoguste ja tagastatud lubatud heitkoguse ühikute vahel, tunnistatakse vastav kogus lubatud heitkoguse ühikuid kehtetuks, mitte ei panda neid enampakkumisele vastavalt artiklile 10.

Muudatusettepanek 93

Muudatusettepanek

Artikkel 3ga

Meretranspordiga seotud *nõuded*

Alates 1. jaanuarist 2024 ja seejärel igal aastal on laevandusettevõtjad kohustatud tagastama lubatud heitkoguse ühikud, mis vastavad 100 %-le iga vastava aasta kohta teatatud tõendatud heitkogustest.

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3ga a

Erandid, mille tingimuseks on, et kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid võtavad meetmeid meretranspordi kliimamõju vähendamiseks

- 1. Komisjon teeb koostööd kolmandate riikidega, et sõlmida kahe- või mitmepoolsed kokkulepped tegevuse ja meetmete kohta meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärgiga hoida üleilmne temperatuuri tõus 1,5 °C piires võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti ja nõukogu selle teema arenguga kursis.***
- 2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, kehtestades liidu meetmete kohaldamisala proportsionaalse vähendamise, säilitades samas ELi HKS-i kohaldamisalas vähemalt viiskümmend protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvasse sadamasse, ning viiskümmend protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse, kui***
 - a) kolmandas riigis on heitkoguste piiramiseks ja vähendamiseks kehtestatud CO₂ heite maksustamise mehhanism, mis on vähemalt samaväärne ELi HKSiga;***

b) liidu ja ühe või mitme kolmanda riigi vahelise kahe- või mitmepoolse lepinguga on kehtestatud CO₂ heite maksustamise mehhanism heitkoguste piiramiseks ja vähendamiseks, mis on vähemalt samaväärne ELi HKSiga, ning vastavalt artiklile 25 on otsustatud see ELi HKSiga siduda; või

c) kolmas riik on vähim arenenud riik või väike arenev saareriik, mille SKP elaniku kohta ei ole võrdne liidu keskmisega ega ületa seda ning mis hõlmab heitkoguseid Pariisi kokkuleppe kohaselt riiklikult kindlaksmääratud panuste raames.

Muudatusettepanek 94

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ga b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3gab

Ookeanifond

1. Lõikes 4 osutatud projektide ja investeringute toetamiseks asutatakse ookeanifond. 75 % artiklis 3g osutatud lubatud heitkoguse ühikute müügist saadud tulust kasutatakse ookeanifondi kaudu. Peale selle eraldatakse ookeanifondile määruse (EL) ... [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 2 osutatud sihtotstarbeline välistulu ja seda kasutatakse kooskõlas lõikega 4.

2. Laevandusettevõtjad võivad kanda fondi iga-aastase liikmemaksu, mille suurus vastab eelmise kalendriaasta koguheitetele, millest ettevõtja on määruse (EL) 2015/757 kohaselt teada andnud, et piirata laevandusettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning selliste ettevõtjate halduskoormust, kes ei tegutse direktiivi kohaldamisalas

sageli. Fond tagastab lubatud heitkoguse ühikud kollektiivselt fondi liikmeteks olevate laevandusettevõtjate nimel. Fond sätestab iga aasta 28. veebruariks, kui suur on ühe heitetonni eest makstav liikmemaks, kuid see peab olema vähemalt sama suur kui kõrgeim registreeritud arveldushind, mida esmasvõi järelturul eelmisel aastal lubatud heitkoguse ühikute eest maksti.

3. Ookeanifondi hallatakse keskselt liidu asutuse kaudu. Ookeanifondi juhtimisstruktuur sarnaneb artikli 10a lõike 8 alusel loodud kliimainvesteeringute fondi juhtimisstruktuurile ja tagab koostoime sellega, vajaduse korral kohaldades kõnealusel artiklis sätestatud juhtimis- ja toetuseeskirju. Ookeanifondi haldamisstruktuur ja otsustusprotsess peavad olema läbipaistvad ja kaasavad, eelkõige prioriteetsete valdkondade, kriteeriumide ja toetuste eraldamise korra kindlaksmääramisel. Sidusrühmadel on asjakohane nõuandev roll. Kogu teave ookeanifondiga toetatavate projektide ja investeeringute kohta ning muu asjakohane teave ookeanifondi toimimise kohta avalikustatakse.

4. Ookeanifondi vahenditest toetatakse üleminekut energiatõhusale ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele liidu merendussektorile ning neid kasutatakse projektide ja investeeringute toetamiseks, mis on seotud järgmisega:

- a) laevade ja sadamate energiatõhususe suurendamine;*
- b) innovatiivne tehnoloogia ja taristu meretranspordisektori süsinikuheite vähendamiseks, sealhulgas seoses lähimereveo ja sadamatega, kaasa arvatud elektrivõrguühendused sadamates;*
- c) kestlike taastuvenergiast toodetud alternatiivkütuste, nt vesiniku, e-kütuste ja ammoniakaasi kasutuselevõtt, sh CO₂*

heite hinnavahe lepingute kaudu;

d) heiteta käitamistehnoloogia, sh tuuletehnoloogia;

e) teadus- ja arendustegevus ning kasvuhoonegaaside heidet vähendava tehnoloogia ja projektide esimene tööstuslik rakendamine, sealhulgas uuenduslik tehnoloogia ja kütused jääklassi laevade ja talvise laevaliikluse jaoks piirkondades, kus meri talvel külmub;

f) eelistatakse projekte, mis edendavad sektoris innovatsiooni, näiteks tehnoloogia, mis mitte ainult ei vähenda CO₂ heidet, vaid muu hulgas ka müra-, õhu- ja merereostuse ohtu;

g) merendussektori õiglase ülemineku toetamine olemasoleva tööjõu koolitamise, täiendus- ja ümberõppe ning järgmise põlvkonna merendustöötajate ettevalmistamise kaudu.

15 % fondist kasutatakse selleks, et aidata kaasa globaalsest soojenemisest mõjutatud mereökosüsteemide, näiteks merekaitsealade kaitsmisele, taastamisele ja paremale majandamisele ning edendada valdkonnaülel säästvat sinist majandust, näiteks taastuvat mereenergiat.

Kõik ookeanifondist toetatud investeeringud avalikustatakse ja need peavad olema käesoleva direktiivi eesmärkidega kooskõlas.

5. Kogu ookeanifondist rahastamine toimub kooskõlas:

a) olulise kahju ärahoidmise kriteeriumidega, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artiklis 17;*

b) määruse (EL) 2020/852 artiklis 18 sätestatud minimaalsete kaitsemeetmetega.

6. Komisjon suhtleb kolmandate riikidega, et leida võimalusi, kuidas ka

nemad saaksid ookeanifondi kasutada. Vastav osa ookeanifondist tehakse kättesaadavaks väljaspool liitu asuvatele riikidele, eelkõige vähim arenenud riikidele ja väikestele arenevatele saareriikidele, kelle reisid, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla mittekuuluvast sadamast või suunduvad sinna, on saja protsendi (100 %) ulatuses kaetud meetmetega, mille eesmärk on kohaneda kliimamuutustega ja vähendada oma merendussektori heitkoguseid.

*7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli rakendamist. Ookeanifondi rakendamisel võtab komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni määrusele (EL, Euratom) 2020/2092** kõik asjakohased meetmed, et tagada kõigi ookeanifondi toetatavate meetmete ja investeeringute rahastuse kaitse juhul, kui liikmesriigis ei järgita õigusriigi põhimõtet. Selleks näeb komisjon ette tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ning nõuab alusetult makstud või vääralt kasutatud summad tagasi.*

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).*

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 1).*

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 gd a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3gda

Lepingupõhine kokkulepe

Kui lepingupõhise kokkuleppe alusel võtab lõpliku vastutuse kütuse ostu või laeva käitamise eest üksus, kes ei ole laevandusettevõtja, on see üksus lepingupõhise kokkuleppe alusel vastutav käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise kulude katmise eest.

Käesolevas artiklis tähendab „laeva käitamine“ laeva lasti või selle marsruudi ja kiiruse kindlaksmääramist.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et laevandusettevõtjal on asjakohased ja tulemuslikud vahendid käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud kulude sissenõudmiseks kooskõlas artikliga 16.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon kaalub võimalikke muudatusi seoses Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni poolt üleilmse turupõhise meetme vastuvõtmisega meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Sellise meetme vastuvõtmise korral ja igal juhul enne 2028. aasta ülemaailmset kokkuvõtet ning hiljemalt 30. septembriks 2028 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta võtab

1. Komisjon kaalub võimalikke muudatusi seoses Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (**IMO**) poolt üleilmse turupõhise meetme vastuvõtmisega meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Sellise meetme vastuvõtmise korral ja igal juhul enne 2028. aasta ülemaailmset kokkuvõtet ning hiljemalt 30. septembriks 2028 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta võtab

vaatluse alla mis tahes sellise meetme. Aruande järel võib komisjon esitada vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et käesolevat direktiivi muuta.

vaatluse alla mis tahes sellise meetme. Aruande järel võib komisjon esitada vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et käesolevat direktiivi muuta.

12 kuu jooksul sellise meetme vastuvõtmisest ja enne meetme kasutuselevõtmist, igal juhul enne 2028. aasta ülemaailmset kokkuvõtet ning hiljemalt 30. septembriks 2028 esitab komisjon kliimamuutusi käsitleva teadusnõukogu toetusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta võtab selle meetme vaatluse alla.

Kõnealuses aruandes uuritakse IMO otsustatud meetmete ulatuslikkust ja üldist keskkonnavalast terviklikkust, sealhulgas nende üldist nõudlikkust seoses Pariisi kokkuleppe eesmärgiga piirata maailma keskmise temperatuuri tõusu 1,5 °C-ni võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega, liidu kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgiga 2030. aastaks ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgiga, ning võrreldakse nende meetmete üldist keskkonnavalast terviklikkust ELi HKSi kohaldamisega seotud üldise keskkonnavalase terviklikkusega kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjadega.

Aruandes võetakse arvesse nendes ülemaailmsetes meetmetes osalemise taset, nende jõustatavust, läbipaistvust, mittejärgimise eest määratavaid karistusi, üldsuse kaasamise protsesse, heitkoguste seiret, aruandlust ja tõendamist, registreid ja vastutust.

Komisjon jälgib ka negatiivset mõju, mis on muu hulgas seotud transpordikulude võimaliku suurenemisega, turumoonutustega ja sadamaliikluse muutustega, nagu sadamatest kõrvalehoidmine ja ümberlaadimispunktide

ümbersuunamine, liikmesriikide merendussektori üldise konkurentsivõimega ning eelkõige kahjuliku mõjuga nendele laevandusteenustele, mis osutavad territoriaalse järjepidevuse tagamiseks olulisi teenuseid.

Kui võetakse vastu selline üleilmne turupõhine meede meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja vähemalt tasemel, mis on võrreldav käesoleva direktiivi alusel võetud liidu meetmetest tuleneva tasemega, võib komisjon vajaduse korral lisada aruandele seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks ja selle vastavusseviimiseks üleilmsel tasandil võetud meetmetega, tunnistades samal ajal liidu suveräänsust reguleerida oma osa rahvusvahelistest laevareisidest tulenevates heitkogustes kooskõlas Pariisi kokkuleppest tulenevate kohustustega.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3ge – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon jälgib käesoleva peatüki rakendamist ja võimalikke suundumusi seoses ettevõtjatega, kes püüavad käesoleva direktiivi nõuete järgimisest kõrvale hoida. Vajaduse korral pakub komisjon välja meetmed *sellise kõrvalehoidmise vältimiseks*.

Muudatusettepanek

2. Komisjon jälgib käesoleva peatüki rakendamist ja võimalikke suundumusi seoses ettevõtjatega, kes püüavad käesoleva direktiivi nõuete järgimisest kõrvale hoida, *ning annab selle kohta alates ... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisele järgnev aasta] iga kahe aasta järel aru. Komisjon jälgib ka negatiivset mõju, mis on muu hulgas seotud transpordikulude võimaliku suurenemisega, turumoonutustega ja sadamaliikluse muutustega, nagu sadamatest kõrvalehoidumine ja ümberlaadimispunktide*

ümbesuunamine, liikmesriikide merendussektori üldise konkurentsivõimega ning eelkõige kahjuliku mõjuga nendele laevandusteenustele, mis osutavad territoriaalse järjepidevuse tagamiseks olulisi teenuseid. Vajaduse korral pakub komisjon välja meetmed, et vältida käesoleva direktiivi nõuetest kõrvalehoidmisest tuleneda võivat kahjulikku mõju.

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3gea

Sadamad, kus on kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht

Erandina artikli 3 g lõikest 1, kui kolmandas riigis ei ole CO₂ heite piiramiseks ja vähendamiseks kehtestatud heite maksustamise mehhanismi, mis on vähemalt samaväärne ELi HKS-i omaga, kohaldatakse artikli 10 nõudeid saja protsendi (100 %) heite suhtes, mis pärineb laevadelt, mis teevad ühe reisi vahetult pärast või vahetult enne reisi, mis algab liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpeb väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvas sadamas, kus esineb kasvuhoonegaaside ülekandumise oht, või algab väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast, kus on kasvuhoonegaaside ülekandumise oht, ning lõpeb liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvas sadamas.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, sätestades kriteeriumid, mille alusel

*liigitatakse väljaspool liikmesriigi
jurisdiktsiooni asuv sadam
kasvuhoonegaaside heite ülekandumise
ohuga sadamaks, võttes eelkõige arvesse
ümberlaadimistoimingute
ümberpaigutamise ohtu liidu sadamatest
väljaspool liitu asuvasse
ümberlaadimissadamatesse.*

*Komisjon koostab teises lõigus osutatud
kriteeriumide alusel loetelu väljaspool
liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvatest
sadamatest, kus on kasvuhoonegaaside
heite ülekandumise oht, ning ajakohastab
seda loetelu igal aastal.*

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3geb

*Erandina artikli 3g lõike 1 teisest lõigust,
kui liikmesriigi jurisdiktsiooni alla
kuuluva sadama ja väljaspool liikmesriigi
jurisdiktsiooni asuva sadama vahemaa on
väiksem kui [xxx] meremiili [komisjon
arvutab välja meremiilide nõuetekohase
arvu, lähtudes mõjuhinnangust, milles
tehakse kindlaks ELi mittekuuluvate
naaberriikide ümberlaadimissadamatesse
tehtud sadamakülastuste loetelu],
kohaldatakse lubatud heitkoguse ühikute
eraldamist ja tagastamisnõudeid
meretransporditegevuse suhtes sajale
protsendile (100 %) selliste laevade
heitkogustest, mis alustavad reisi
liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast
sadamast ja saabuvad väljaspool
liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvasse
sadamasse, sealhulgas
ümberlaadimissadamatesse, ning sajale
protsendile (100 %) selliste laevade
heitkogustest, mis alustavad reisi*

väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni asuvast sadamast, sealhulgas ümberlaadimissadamatest, ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3h

Komisjoni ettepanek

Artikkel 3h

Kohaldamisala

Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse kasvuhoonegaaside heitelubade suhtes ning lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes tegevuste jaoks, mis on nimetatud I lisas, kuid mis ei ole lennuga meretransporditegevus.

Muudatusettepanek

Artikkel 3h

Kohaldamisala

1. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse kasvuhoonegaaside heitelubade suhtes ning lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes tegevuste jaoks, mis on nimetatud I lisas, kuid mis ei ole lennuga meretransporditegevus.

1a. Alates 1. jaanuarist 2026 kohaldatakse käesoleva peatüki sätteid kasvuhoonegaaside heitelubade suhtes ning lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja väljaandmise suhtes olmeprügi põletamisega tegelevatele käitistele.

1b. 31. detsembriks 2024 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles uuritakse olmeprügi põletamisega tegelevate käitiste ELi HKS-i lisamise võimalikku mõju jäätmete kõrvaldamisele liidu prügilates ja jäätmete eksportimisele kolmandatesse riikidesse.

Selles aruandes hindab komisjon ka võimalust lisada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi muid jäätmekäitlusprotsesse, eelkõige prügilaid, mis tekitavad liidus metaani ja dilämmastikoksiidi heidet.

Komisjon lisab aruandele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, et vältida esimeses lõigus osutatud mõju ja lisada teises lõigus osutatud protsessid ELi HKSi.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Käesoleva muudatuse jõustumisele järgneval] aastal **vähendatakse** liidu lubatud heitkoguse ühikute **üldkogust [--miljoni lubatud heitkoguse ühiku (määratakse kindlaks sõltuvalt jõustumiskuupäevast)] võrra**. Samal aastal suurendatakse liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogust **meretranspordi puhul 79 miljoni lubatud heitkoguse ühiku võrra**. Alates [käesoleva muudatuse jõustumisele järgnev aasta] aastast on lineaarne **tegur** 4,2 %. Komisjon avaldab liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kolme kuu jooksul alates [lisada muudatuse jõustumise kuupäev].

Muudatusettepanek

[Käesoleva muudatuse jõustumisele järgneval] aastal **võrdub** liidu lubatud heitkoguse ühikute **üldkogus keskmise heitega ajavahemikul alates...kuni ... [kolm aastat, mis eelnevad käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise aastale], mida on selle ajavahemiku keskpunktist alates kohandatud lineaarse vähendamisteguriga**. Samal aastal suurendatakse liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogust **ühikute arvu võrra, mis vastab meretransporditegevusest tekkinud heitkogustele, millest on määruse (EL) 2015/757 kohaselt liidus teatatud 2018. ja 2019. aasta kohta ja mida on alates 2021. aastast kohandatud lineaarse vähendamisteguriga**. Alates [käesoleva muudatuse jõustumisele järgnev aasta] aastast on lineaarne **vähendamistegur** 4,2 %. **Igal järgneval aastal kuni aastani 2030 suureneb vähendamistegur eelneva aastaga võrreldes 0,1 protsendi võrra**. Komisjon avaldab liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kolme kuu jooksul alates [lisada muudatuse jõustumise kuupäev].

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Alates 1. jaanuarist 2026 suurendatakse liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogust, et võtta arvesse olmejäätmete põletamisega tegelevate käitiste lisamist ELi HKSi. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kasv, võttes arvesse olmejäätmete põletamisega tegelevate käitiste lisamist ELi HKSi. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3 a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lisaks pannakse 2,5 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest [direktiivi jõustumisele järgnev aasta] ja 2030. aasta vahel moderniseerimisfondi jaoks enampakkumisele. Lubatud heitkoguse ühikute kõnealuse koguse puhul on toetust saavad liikmesriigid need, kelle SKP elaniku kohta turuhindades oli 2016–2018. aastani alla 65 % liidu keskmisest. Kõnealusele lubatud heitkoguse ühikute kogusele vastavad vahendid jaotatakse vastavalt IIB lisa B osale.

Lisaks pannakse 2 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest ...[direktiivi jõustumisele järgnev aasta] ja 2030. aasta vahel moderniseerimisfondi jaoks enampakkumisele. Lubatud heitkoguse ühikute kõnealuse koguse puhul on toetust saavad liikmesriigid need, kelle SKP elaniku kohta turuhindades oli 2016–2018. aastani alla 65 % liidu keskmisest. Kõnealusele lubatud heitkoguse ühikute kogusele vastavad vahendid jaotatakse vastavalt IIB lisa B osale. ***Käesolevas lõigus osutatud lubatud heitkoguse ühikute lisakogusest rahastatakse vajaduse korral ka investeeringuid piiriülestesse projektidesse, milles osalevad toetust saavad liikmesriigid ja nendega piirnevad väikese kasvupotentsiaaliga piirialad.***

Peale selle tehakse 0,5 % lubatud heitkoguse ühikutest vahemikus ... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisele järgnev aasta] kuni 2030 kättesaadavaks artikli 10a lõike 8 kohaselt loodud kliimainvesteeringute fondile.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse. Liikmesriigid kasutavad lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel saadud **tulu**, välja arvatud tulu, mida kasutatakse artikli 10a lõikes 6 osutatud süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude hüvitamiseks, ühel või mitmel järgmisel eesmärgil:

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse **üldtuluna. Liidu eelarvesse laekuvate tulude puhul järgitakse kõikehõlmavuse põhimõtet vastavalt nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 artiklile 7***. Liikmesriigid kasutavad lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel saadud **tulu**, välja arvatud tulu, mida kasutatakse artikli 10a lõikes 6 osutatud süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude hüvitamiseks, ühel või mitmel järgmisel eesmärgil, **välja arvatud tuumaenergiaga seotud tegevus ja tehnoloogia:**

*** Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).**

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punktid b–f

Kehtiv tekst

(b) taastuenergiaallikate väljaarendamine, et täita liidu taastuenergiaalast kohustust, samuti teiste tehnoloogiate väljaarendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja kestlikule vähese CO₂-heitega majandusele, ning kaasaaitamine liidu eesmärgile suurendada energiatõhusust asjakohastes seadusandlikes aktides kokku lepitud määral;

(c) meetmed raadamise vältimiseks ning metsastamise hoogustamiseks ja metsade ulatuslikumaks uuendamiseks arengumaades, mis on ratifitseerinud rahvusvahelise kliimamuutuste lepingu; tehnosiire ja kliimamuutuste kahjulike mõjudega kohanemise hõlbustamine nendes riikides;

(d) süsinikdioksiidi *metsanduslik* sidumine liidus;

Muudatusettepanek

(ba) *lõike 3 esimeses lõigus andatakse punktid b–f järgmistega:*

„b) taastuenergiaallikate *ja elektrivõrkude* väljaarendamine, et täita liidu taastuenergiaalast kohustust *ja liidu elektrivõrkude ühendatuse eesmärke*, samuti teiste tehnoloogiate väljaarendamine, mis aitavad kaasa üleminekule ohutule ja kestlikule vähese CO₂-heitega majandusele, ning kaasaaitamine liidu eesmärgile suurendada energiatõhusust asjakohastes seadusandlikes aktides kokku lepitud määral, *kaasa arvatud oma tarbeks toodetud taastuenergia tarbijate ja taastuenergiakogukondade elektritootmine;*

ba) *hoonete põhjaliku ja etapiviisilise põhjaliku renoveerimise toetamine kooskõlas direktiivi (EL).../... [uuesti sõnastatud hoonete energiatõhususe direktiiv] artikli 2 punktidega 19 ja 20, alustades halvimate näitajatega ehitistest;*

c) meetmed raadamise vältimiseks ning *turbaalade, metsade ja muude maa- või mereökosüsteemide kaitse ja taastamise toetamiseks ning bioloogilist mitmekesisust toetava* metsastamise hoogustamiseks ja metsade ulatuslikumaks uuendamiseks arengumaades, mis on ratifitseerinud rahvusvahelise kliimamuutuste lepingu; tehnosiire ja kliimamuutuste kahjulike mõjudega kohanemise hõlbustamine nendes riikides;

d) süsinikdioksiidi sidumine liidus *metsanduse abil ja mullas;*

da) *kliimamuutustega kohanemine*

(e) süsinikdioksiidi, eelkõige tahketel fossiilkütustel töötavatest elektrijaamadest ning terve reast tööstussektoritest ja allsektoritest pärit süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, sealhulgas kolmandates riikides;

(f) *vähe saastavatele transpordiliikidele ja ühistranspordile ülemineku ergutamise;*

liidus;

e) süsinikdioksiidi, eelkõige tahketel fossiilkütustel töötavatest elektrijaamadest ning terve reast tööstussektoritest ja allsektoritest pärit süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, sealhulgas kolmandates riikides, *ning uuenduslikud süsinikdioksiidi tehnoloogilise sidumise meetodid, näiteks kogumine otse atmosfäärist, ja süsinikdioksiidi säilitamise meetodid;*

f) *sellistele transpordiliikidele üleminekusse investeerimine ja neile ülemineku kiirendamine, mis aitavad märgatavalt kaasa sektori dekarboniseerimisele, kaasa arvatud kliimasõbraliku reisijate ja kauba raudteeveo ning bussiteenuste ja tehnoloogia arendamine ning lennujaamade dekarboniseerimist toetavate meetmete arendamine kooskõlas määrusega (EL) .../... [milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu] ja määrusega (EL) .../... [milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist säästva lennutranspordi jaoks];“*

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, kaugküttesüsteemide arendamine ja parem isoleerimine või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades, sealhulgas *moonutava mõjuga* maksude vähendamine;

Muudatusettepanek

h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, kaugküttesüsteemide arendamine ja parem isoleerimine, *tõhusad ja taastuenergia põhinevad kütte- ja jahutussüsteemid* või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades, sealhulgas *eelkõige taastuva elektri puhul nõutavate*

maksude, *aktsiisi ja tasude* vähendamine;

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt h a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ca) lõike 3 esimesse lõiku lisatakse järgmine punkt:

„ha) rahastada riiklikke kliimadividendikavasid, millel on tõendatud positiivne keskkonnamõju, nagu on dokumenteeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 artikli 19 lõikes 2 osutatud aastaaruandes;*

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).*

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt k

(k) oskuste omandamise ja tööjõu ümbersuunamise soodustamine, et aidata kaasa õiglasele üleminekule **vähese CO₂-heitega** majandusele, eelkõige töökohtade ümberpaigutamisest kõige rohkem mõjutatud piirkondades, tehes tihedat koostööd sotsiaalpartneritega.

(cb) *lõike 3 esimese lõigu punkt k asendatakse järgmisega:*

„k) oskuste omandamise ja tööjõu ümbersuunamise soodustamine, et aidata kaasa õiglasele üleminekule **kliimaneutraalsele** majandusele, eelkõige töökohtade ümberpaigutamisest kõige rohkem mõjutatud piirkondades, tehes tihedat koostööd sotsiaalpartneritega, **ning üleminekust potentsiaalselt mõjutatavate töötajate täienduskoolitusse ja ümberõppesse investeerimine.**“

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 a (uus) ja lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(cc) *lõikes 3 lisatakse esimese lõigu järele järgmised lõigud:*

„Erandina esimesest lõigust kasutavad liikmesriigid vähemalt 10 % lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müügist saadud tulu avaliku transpordi, eelkõige kliimasõbraliku reisijate ja kauba raudteeveo ning bussiteenuste ja tehnoloogia arendamiseks, nagu on osutatud selle lõigu punktis f.

„Erandina esimesest lõigust kasutavad liikmesriigid vähemalt 10 % lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müügist saadud tulu uute kliimameetmete rahastamiseks haavatavates kolmandates riikides, nagu on osutatud selle lõigu punktis j.“

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c d (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 2

Kehtiv tekst

Loetakse, et liikmesriigid on täitnud käesoleva lõike sätteid, kui nad kehtestavad esimeses lõigus loetletud eesmärkidel, sh eelkõige arengumaid hõlmava maksu- või rahalise toetuse poliitika või rahalisi toetusi mõjutava siseriikliku õigusloomepoliitika, mille maksumus on vähemalt **50** % lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulust, kaasa arvatud lõike 2 punktides b ja c osutatud enampakkumiste kogutulu, ning rakendavad *neid*. Liikmesriigid teavitavad komisjoni tulude kasutamisest ja käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest otsuse nr 280/2004/EÜ kohaselt esitatavates aruannetes.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c e (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõiked 3 a (uus) ja 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(cd) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Loetakse, et liikmesriigid on täitnud käesoleva lõike sätteid, kui nad kehtestavad esimeses lõigus loetletud eesmärkidel, sh eelkõige arengumaid hõlmava maksu- või rahalise toetuse poliitika või rahalisi toetusi mõjutava siseriikliku õigusloomepoliitika, mille maksumus on vähemalt **100** % lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulust, kaasa arvatud lõike 2 punktides b ja c osutatud enampakkumiste kogutulu, ning rakendavad *seda*. Liikmesriigid teavitavad komisjoni tulude kasutamisest ja käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest otsuse nr 280/2004/EÜ kohaselt esitatavates aruannetes.“

(ce) lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Liikmesriigid esitavad komisjonile koos määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 lõigetes 1 ja 2 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava iga ajakohastatud versiooniga tulude kasutamise kava. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 19 lõikele 2 esitavad liikmesriigid komisjonile igal aastal aruande ka tulude kasutamise ja käesoleva artikli lõike 3 kohaselt võetud meetmete kohta.

Liikmesriigid esitavad täieliku, kvaliteetse ja järjepideva teabe. Eelkõige määratlevad nad oma aruannetes „kohustustega seotud“ ja „väljamakstud“ summad ning esitavad põhjaliku finantsteabe. Kui see on vajalik kõnealuste aruandluskohustuste täitmise tagamiseks, eraldavad liikmesriigid tulud oma riigieelarves.

Liikmesriigid tagavad, et ELi HKSi tulud kulutatakse kooskõlas lõikes 3 sätestatud kohustustega, säilitavad nende jälgitavuse ning tagavad, et need täiendavad riiklikke kliimakulutusi. Komisjon võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et liikmesriigid täidavad käesolevast lõikest tulenevaid aruandekohustusi.

3b. Liikmesriigid kasutavad käesoleva artikli lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest saadud tulu, mida ei kasutata omavahenditena, kooskõlas:

- a) olulise kahju ärahoidmise kriteeriumidega, nagu on sätestatud määruse (EL) 2020/852 artiklis 17;*
- b) määruse (EL) 2020/852 artiklis 18 sätestatud minimaalsete kaitsemeetmetega ning*
- c) liikmesriigi lõimitud riikliku energia- ja kliimakavaga, mis on esitatud kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999, ning vajaduse korral õiglase ülemineku territoriaalse kavaga, mis on koostatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1056* artikliga 11.*

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt d a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 5 a (uus)

(da) lisatakse järgmine lõik:

„5a. Pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) 28. märtsi 2022. aasta lõpparuannet lubatud heitkoguse ühikute ja nendega seotud tuletisinstrumentide kohta esitab komisjon vajaduse korral hiljemalt ... [kuus kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist] seadusandliku ettepaneku selles aruandes esitatud soovitude järgimiseks, et parandada läbipaistvust, järelevalvet ja aruandlust Euroopa lubatud heitkoguse ühikute turgude ning nendega seotud tuletisinstrumentide turgude kohta, võttes arvesse nende turgude kogu liitu hõlmavat iseloomu.“

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt d b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 5 b (uus)

(db) lisatakse järgmine lõige:

„5b. ESMA jälgib korrapäraselt Euroopa lubatud heitkoguse ühikute turgude ning nendega seotud tuletisinstrumentide turgude terviklikkust ja läbipaistvust. Ta avaldab korrapäraselt aruande nende turgude terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta, kasutades vajaduse korral liidu registri andmeid ja pädevatele asutustele esitatud või neile kättesaadavaks tehtud andmeid. Selles aruandes analüüsib ESMA eelkõige turgude toimimist, pidades silmas mis tahes volatiilsust ja hinnamuutusi, enampakkumiste ja kauplemistoimingute toimimist turgudel, likviidsust ja kauplemismahtusid ning turuosaliste kategooriaid ja kauplemiskäitumist.

Kõnealune aruanne sisaldab vajaduse korral soovitusi turu terviklikkuse tugevdamiseks ja läbipaistvuse suurendamiseks. Nendes soovitustes kaalutakse eelkõige meetmeid, millega parandada turuosalistele ja laiemale üldsusele kättesaadavat teavet lubatud heitkoguse ühikute turgude ja nendega seotud tuletisinstrumentide turgude toimimise kohta, parandada regulatiivset aruandlust ja turujärelevalvet lubatud heitkoguse ühikute turgudel ja nendega seotud tuletisinstrumentide turgudel, edendada turu kuritarvitamise ennetamist ja avastamist ning aidata säilitada lubatud heitkoguse ühikute turgude ja nendega seotud tuletisinstrumentide turgude korrapärasust.

Komisjon hindab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud soovitusi järgmises lõike 5 kohaselt esitatavas aruandes pärast ESMA aruande avaldamist. Kui see on asjakohane, lisab komisjon aruandele seadusandliku ettepaneku, et parandada lubatud heitkoguse ühikute turgude ja nendega seotud tuletisinstrumentide turgude läbipaistvust ja terviklikkust, võttes arvesse kõnealuste turgude kogu liitu hõlmavat iseloomu.“

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a – alapunkt -i (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 a – lõige 1 – lõik 2

Kehtiv tekst

Kuivõrd see on võimalik, määratakse esimeses lõigus osutatud meetmetega kindlaks kogu liitu hõlmavad eelnevad võrdlusalused, et tagada lubatud heitkoguse ühikute eraldamine sellisel viisil, et kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, suure

Muudatusettepanek

-i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kuivõrd see on võimalik, määratakse esimeses lõigus osutatud meetmetega kindlaks kogu liitu hõlmavad eelnevad võrdlusalused, et tagada lubatud heitkoguse ühikute eraldamine sellisel viisil, et kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, suure

tõhususega koostootmist, tõhusat heitgaaside energia taaskasutamist, biomassi kasutamist ning süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist – kus sellised seadmed on olemas – arvesse võttes ergutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja energia seisukohast kõige tõhusamate tehnoloogiate kasutamist ning ei ergutata heitkoguste suurendamist. Elektritootmise eest tasuta lubatud heitkoguse ühikuid ei eraldata, **välja arvatud artiklis 10c kirjeldatud juhtudel ning heitgaasidest toodetud elektrienergia puhul.**

tõhususega koostootmist, tõhusat heitgaaside energia taaskasutamist, biomassi kasutamist ning süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist – kus sellised seadmed on olemas – arvesse võttes ergutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja energia seisukohast kõige tõhusamate tehnoloogiate kasutamist ning ei ergutata heitkoguste suurendamist. Elektritootmise eest tasuta lubatud heitkoguse ühikuid ei eraldata.“

(32003L0087)

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 a – lõige 1 – lõik 2 a

Komisjoni ettepanek

Käitistele, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõike 4(*) [artikli viide ajakohastada vastavalt muudetud direktiivile] kohase kohustusega teha energiaaudit, eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta täies ulatuses üksnes juhul, kui auditaruande soovitusi rakendatakse, kui asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa **viit** aastat ja nende investeeringute kulud on proportsionaalsed. Vastasel juhul vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust **25 % võrra**. Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust ei vähendata, kui käitaja tõendab, et ta on rakendanud muid meetmeid, mis aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid auditeerimisaruandes soovitatuga samaväärselt. Esimeses lõigus osutatud

Muudatusettepanek

Käitistele, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõike 4(*) [artikli viide ajakohastada vastavalt muudetud direktiivile] kohase kohustusega teha energiaaudit **või rakendada sertifitseeritud energijuhtimissüsteemi**, eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta täies ulatuses üksnes juhul, kui auditaruande soovitusi **või sertifitseeritud energijuhtimissüsteemi** rakendatakse, kui asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa **kaheksat** aastat ja nende investeeringute kulud on proportsionaalsed. Vastasel juhul vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust **vastavalt käesoleva lõike üheksandale ja kümnendale lõigule**. Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust ei vähendata, kui käitaja tõendab, et ta on rakendanud muid meetmeid, mis aitavad

meetmeid kohandatakse vastavalt.

vähendada *asjaomase käitise* kasvuhoonegaaside heitkoguseid auditeerimisaruandes soovitatuga samaväärselt. *Käesoleva lõike* esimeses lõigus osutatud meetmeid kohandatakse vastavalt.

Lisaks käesoleva lõike kolmandas lõigus sätestatud nõuetele koostavad selliste sektorite või allsektorite käitajad, kes tegutsevad sektorites või allsektorites, mis vastavad artiklite 10a ja 10b kohaselt lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise tingimustele, CO₂ heite vähendamise kava iga oma käitise sellise tegevuse jaoks, mis on hõlmatud käesoleva direktiiviga. See kava on kooskõlas määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1 kindlaks määratud kliimanetraalsuse eesmärgiga ja asjakohaste sektori tegevuskavadega, mis on ette valmistatud kooskõlas selle direktiivi artikliga 10, ning selles sätestatakse järgmine:

- a) iga käitise jaoks meetmed ja nendega seotud finants- ja investeerimiskavad, et saavutada vajalik heitkoguste vähendamine kooskõlas määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1 kindlaks määratud kliimanetraalsuse eesmärgiga ja mis tahes asjakohaste sektori tegevuskavadega, mis on kooskõlas selle määruse artikliga 10 käitise tasandil ette valmistatud, välistades süsinikdioksiidi kompensatsiooni ühikute kasutamise;*
- b) eesmärgid ja vahe-eesmärgid, et mõõta 31. detsembriks 2025 ja iga järgneva aasta 31. detsembriks aastani 2050 edusamme kliimanetraalsuse poole liikumisel, nagu on kindlaks määratud punktis a;*
- c) iga punktis a viidatud meetme ja sellega seotud finants- ja investeerimiskavade mõju kasvuhoonegaaside heite vähendamisele ning seoses punktis b osutatud eesmärkide ja vahe-eesmärkidega;*

d) meetmed töajõu ümber- ja täiendusõppele avalduva mõjuga tegelemiseks, sealhulgas sotsiaaldialoogi kaudu, kooskõlas liikmesriigi õiguse ja tavade, et tagada õiglane üleminek.

Liikmesriigid võivad anda käitajatele rahalist toetust neljandas lõigus viidatud CO₂ heite vähendamise kavade rakendamiseks. Seda toetust ei loeta ebaseaduslikuks riigiabi.

Neljanda lõigu punktis b viidatud eesmärkide ja vahe-eesmärkide saavutamist tõendatakse 31. detsembriks 2025 ja iga järgneva viienda aasta 31. detsembriks aastani 2050 kooskõlas artiklis 15 ette nähtud tõendamis- ja akrediteerimistoimingutega.

Kui neljanda lõigu kohast CO₂ heite vähendamise kava ei ole koostatud või kui selle kava eesmärgid ja vahe-eesmärgid ei ole saavutatud, vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust vastavalt üheksandale ja kümnendale lõigule.

Komisjonil, keda toetab kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu, on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, sätestades käesoleva lõike neljandas lõigus osutatud CO₂ heite vähendamise kavade minimaalse sisu ja vormi, eelkõige seoses kõnealuse lõigu punktis b osutatud eesmärkide ja vahe-eesmärkide võrdlusalustega. Delegeeritud õigusaktide kehtestamisel ja vastuvõtmisel kaasatakse kõik asjaomased sidusrühmad.

Kui kolmanda või neljanda lõigu nõuded ei ole täidetud, vähendatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist:

a) 50 % käitiste puhul, mille kasvuhooaegaste heite tase asjakohaste tootepõhiste võrdlusaluste puhul ületab liidu sektori või allsektori 10 % kõige vähem tõhusate käitiste keskmist heitetaset;

b) 30 % käitiste puhul, mille kasvuhoonegaaside heite tase on asjakohaste tootepõhiste võrdlusaluste puhul madalam kui liidu sektori või allsektori 10 % kõige vähem tõhusate käitiste keskmine heitetase ja ületab 50 % kõige tõhusamate käitiste keskmist heitetaset kõnealuses sektoris või allsektoris;

c) 25 % käitiste puhul, kus kasvuhoonegaaside heite tase asjakohaste tootepõhiste võrdlusaluste puhul ületab liidu sektori või allsektori 10 % kõige tõhusamate käitiste keskmist heitetaset ning on madalam kui 50 % kõige tõhusamate käitiste keskmine heitetase selles sektoris või allsektoris.

Kui ei kolmanda ega ka neljanda lõigu nõuded ei ole täidetud, kahekordistatakse üheksanda lõigu punktides a, b ja c sätestatud protsendimäärasid.

Lisaks eraldatakse käitistele, kus kasvuhoonegaaside heide jääb asjakohaste tootepõhiste võrdlusaluste puhul allapoole liidu sektori või allsektori 10 % kõige tõhusamate käitiste keskmist heitetaset, tasuta lubatud heitkoguse ühikuid 10 % ulatuses kohaldatavast võrdlusalusest, tingimusel et lubatud heitkoguse ühikud on kooskõlas 12. lõiguga saadaval.

Üheteistkümnendas lõigus osutatud täiendavaks tasuta eraldamiseks kasutatakse lubatud heitkoguse ühikuid, mis üheksanda ja kümnenda lõigu kohase lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamise tõttu jäävad eraldamata.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315,

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315,

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Et pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks, vaadatakse kindlaksmääratud kogu liitu hõlmavad eelnevad võrdlusalused läbi *enne ajavahemikku 2026–2030*, arvestades olemasolevate tootepõhiste võrdlusaluste määratluste ja süsteemipiiride võimalikku muutmist.

Muudatusettepanek

Et pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks, vaadatakse kindlaksmääratud kogu liitu hõlmavad eelnevad võrdlusalused läbi *niipea kui võimalik ja hiljemalt ... [kuus kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]*, arvestades olemasolevate tootepõhiste võrdlusaluste määratluste, *kohaldamisala* ja süsteemipiiride võimalikku muutmist *ning uute võrdlusaluste võimalikku lisamist, tagades, et toote tootmiseks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine ei sõltu lähteainest ega tootmisprotsessi liigist, kui tootmisprotsessidel on sama eesmärk, et seejuures võetakse arvesse materjalide ringkasutuse potentsiaali ja välditakse osaliselt või täielikult dekarboniseeritud protsessidega ning võrdlusaluse alla kuuluvate tavaliste käitistega sarnaste või võrdväärsete omadustega tooteid tootvate käitiste väljajätmist võrdlusaluste süsteemist või selles osalemise takistamist. Sellest läbivaatamisest johtuvad võrdlusalused avaldatakse kohe, kui vajalik teave kättesaadavaks tehakse, et neid võrdlusaluseid saaks kohaldada alates 2026. aastast.*

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1 a – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Erandina *eelmisest* lõigust kohaldatakse *nende* toodete tootmise suhtes *määruse [CBAM] esimestel kohaldamisaastatel* lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist vähendatud kogustes. Nende toodete tootmise puhul kasutatakse tegurit, millega vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust (CBAMi tegur). CBAMi tegur on [CBAMi määruse] *jõustumisest* kuni **2025.** aasta lõpuni 100 %, 2026. aastal **90** % ning *seda vähendatakse igal aastal 10 protsendipunkti võrra, et jõuda kümnendaks aastaks* 0 %-ni.

Muudatusettepanek

Erandina *käesoleva lõike esimesest* lõigust kohaldatakse *määruse [CBAM] esimestel kohaldamisaastatel selle määruse I lisas loetletud* toodete tootmise suhtes *kuni 31. detsembrini 2030* lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist vähendatud kogustes. Nende toodete tootmise puhul kasutatakse tegurit, millega vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust (CBAMi tegur). CBAMi tegur on *alates ... [CBAMi määruse] jõustumise kuupäev]* kuni **2024.** aasta lõpuni 100 %, **2025. aastal 90** %, 2026. aastal **80** %, 2027. aastal **70** %, **2028. aastal 50** %, **2029. aastal 25** % ning *jõuab 2030. aastal 0* %-ni.

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1 a – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Tasuta eraldamise vähendamisest tulenevad lubatud heitkoguste ühikud tehakse *kättesaadavaks, et toetada innovatsiooni* kooskõlas artikli 10a lõikega 8.

Muudatusettepanek

Tasuta eraldamise vähendamisest tulenevad lubatud heitkoguste ühikud tehakse *kliimainvesteeringute fondile kättesaadavaks* kooskõlas artikli 10a lõikega 8.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1 a a (uus)

(ba) lisatakse järgmine lõige:

„1aa. Alates 2025. aastast hindab komisjon igal aastal oma artikli 10 lõike 5 kohases aastaaruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule CBAMi tulemuslikkust kasvuhoonegaaside heite ülekandumise tõkestamisel liidus toodetud kaupade puhul, mis on mõeldud ekspordiks kolmandatesse riikidesse, kus ELi HKSi ega muud sarnast CO₂ heite maksustamise mehhanismi ei kohaldata. Aruandes hinnatakse eelkõige liidu ekspordi muutumist CBAMi sektorites ja muutusi kaubavoogudes ning nende kaupade sisalduvaid heitkoguseid üleilmsel turul. Kui aruandes jõutakse järeldusele, et liidus toodetud kaupade puhul, mis on mõeldud ekspordiks kolmandatesse riikidesse, kus ELi HKSi ega muud sarnast CO₂ heite maksustamise mehhanismi ei kohaldata, on kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, kus käsitletakse seda ülekandumise ohtu kooskõlas WTO reeglitega ja võetakse arvesse liidu käitiste CO₂ heite vähendamist.“

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt c – alapunkt ii

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) kui aastane vähendamismäär ületab 2,5 % või jääb alla 0,2%, on aastate 2026–2030 võrdlusalused ajavahemikus 2013–2020 kohaldatud võrdlusalused, mida on iga ajavahemikku 2008–2028 jääva aasta osas vähendatud ühe asjakohase eespool

d) kui aastane vähendamismäär ületab 2,5 % või jääb alla 0,4 %, on aastate 2026–2030 võrdlusalused ajavahemikus 2013–2020 kohaldatud võrdlusalused, mida on iga ajavahemikku 2008–2028 jääva aasta osas vähendatud ühe asjakohase eespool

nimetatud protsendimäära võrra.

nimetatud protsendimäära võrra.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt d a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 5

Kehtiv tekst

5. Et tagada artiklis 10 sätestatud enampakkumisel müüdav osa, kasutatakse igal aastal, mil tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus ei ulatu enampakkumisel müümiseks ettenähtud maksimaalse koguseni, selline kogus lubatud heitkoguse ühikuid, mis jäi kasutamata enampakkumisel müümiseks ettenähtud maksimaalsest kogusest, et ennetada või piirata tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse vähendamist, eesmärgiga tagada enampakkumisel müüdav osa järgmistel aastatel. Kui maksimaalne kogus siiski saavutatakse, kohandatakse vastavalt tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust. Kohandamine toimub alati ühetaolisel viisil.

Muudatusettepanek

(da) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Et tagada artiklis 10 sätestatud enampakkumisel müüdav osa, kasutatakse igal aastal, mil tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus ei ulatu enampakkumisel müümiseks ettenähtud maksimaalse koguseni, selline kogus lubatud heitkoguse ühikuid, mis jäi kasutamata enampakkumisel müümiseks ettenähtud maksimaalsest kogusest, et ennetada või piirata tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute koguse vähendamist, eesmärgiga tagada enampakkumisel müüdav osa järgmistel aastatel. Kui maksimaalne kogus siiski saavutatakse, kohandatakse vastavalt tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust. Kohandamine toimub alati ühetaolisel viisil. ***Käitised, kus kasvuhoonegaaside heite tase jääb aastatel 2021 ja 2022 asjakohaste tootepõhiste võrdlusaluste puhul allapoole liidu sektori või allsektori 10 % kõige tõhusamate käitiste keskmist taset, jäetakse siiski kohandamisest kõrvale.***“

(32003L0087)

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 1

365 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu eraldada tasuta käesoleva artikli alusel, ja **85** miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu müüa enampakkumisel artikli 10 alusel, samuti lubatud heitkoguse ühikud, **mis tulenevad** artikli 10a lõikes 1a osutatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamisest, **tehakse kättesaadavaks fondile, mille** eesmärk on toetada **innovatsioonitegevust vähese süsinikdioksiidiheitega** tehnoloogia ja protsesside **valdkonnas** ning **aidata** kaasa **nullsaaste eesmärkide saavutamisele (edaspidi „innovatsioonifond“)**. Lubatud heitkoguse ühikuid, mida õhusõiduki käitajate sulgemise tõttu neile välja ei anta ja mis ei ole vajalikud kõnealuste käitajate tagastatud lubatud heitkoguse ühikute puudujäägi katmiseks, kasutatakse samuti esimese lõigu kohaseks **innovatsioonitegevuse** toetamiseks.

390 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu eraldada tasuta käesoleva artikli alusel, ja **110** miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu müüa enampakkumisel artikli 10 alusel, samuti **artikli 10 lõike 1 viiendas lõigus osutatud** lubatud heitkoguse ühikud **tehakse kättesaadavaks fondile (edaspidi „kliimainvesteeringute fond“)**. **Lisaks tehakse kliimainvesteeringute fondile kättesaadavaks kõik** artikli 10a lõikes 1a osutatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamisest **tulenevad lubatud heitkoguse ühikud**. **Kliimainvesteeringute fondi** eesmärk on toetada **selliste meetodite, protsesside ja tehnoloogia innovatsiooni, mis aitavad märkimisväärselt kaasa käesoleva direktiiviga hõlmatud sektorite CO₂ heite vähendamisele ning nullsaaste ja ringmajanduse eesmärkide saavutamisele, samuti selliste meetodite, protsesside ja tehnoloogia laiendamisele, mida ei saa enam pidada uuenduslikuks, kuid millel on siiski märkimisväärne kasvuhoonegaaside heite vähendamise potentsiaal ning mis aitavad kaasa energia ja ressursside säästmisele kooskõlas liidu 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkidega**. **Kliimainvesteeringute fond ei toeta tuumaenergiaga seotud tegevust. Selleks et võimalikult kiiresti edendada innovatsiooni murrangulise tehnoloogia valdkonnas, peaks komisjon tagama, et osa kliimainvesteeringufondi kaudu kättesaadavaks tehtud rahalisi vahendeid eeljaotatakse ajavahemikuks ... kuni ... [käesoleva muutmisdirektiivi rakendamise esimesed viis aastat]**. Lubatud heitkoguse ühikuid, mida õhusõiduki käitajate sulgemise tõttu neile välja ei anta ja mis ei ole vajalikud kõnealuste käitajate tagastatud lubatud heitkoguse ühikute puudujäägi katmiseks, kasutatakse samuti

esimese lõigu kohaseks
innovatsioonitegevuse toetamiseks.

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Lisaks sellele täiendatakse ajavahemikul 2013–2020 komisjoni otsuse 2010/670/EL(*) alusel kasutatavast 300 miljonist lubatud heitkoguse ühikust saadud järelejäänud tulu 50 miljoni turustabiilsusreservist eraldamata lubatud heitkoguse ühikuga, mida kasutatakse aegsasti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse toetamiseks. Peale selle eraldatakse *innovatsioonifondile* määruse (EL) [*FuelEU Maritime*] artikli 21 lõikes 2 osutatud sihtotstarbeline välistulu ja seda rakendatakse kooskõlas käesoleva lõikega.

(*) Komisjoni 3. novembri 2010. aasta otsus 2010/670/EL, millega nähakse ette kriteeriumid ja meetmed, et rahastada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi raames vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ tööstuslikke näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning näidisprojekte, mis tutvustavad taastuvenergiaga seotud innovatiivseid tehnoloogialahendusi (ELT L 290, 6.11.2010, lk 39).

Muudatusettepanek

Lisaks sellele täiendatakse ajavahemikul 2013–2020 komisjoni otsuse 2010/670/EL(*) alusel kasutatavast 300 miljonist lubatud heitkoguse ühikust saadud järelejäänud tulu 50 miljoni turustabiilsusreservist eraldamata lubatud heitkoguse ühikuga, mida kasutatakse aegsasti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse *ja CO2 heite vähendamise* toetamiseks. Peale selle eraldatakse *artikli 3gab kohaselt loodud ookeanifondile Euroopa Parlamendi ja nõukogu* määruse (EL) 2018/842** artikli 5 lõikes 6 osutatud sihtotstarbeline välistulu ja seda rakendatakse kooskõlas käesoleva lõikega.

(*) Komisjoni 3. novembri 2010. aasta otsus 2010/670/EL, millega nähakse ette kriteeriumid ja meetmed, et rahastada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi raames vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ tööstuslikke näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning näidisprojekte, mis tutvustavad taastuvenergiaga seotud innovatiivseid tehnoloogialahendusi (ELT L 290, 6.11.2010, lk 39).

**** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse**

liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Innovatsioonifond hõlmab I ja III lisas loetletud sektoreid, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutut kogumist ja kasutamist, mis aitab oluliselt leevendada kliimamuutusi, samuti hõlmab see tooteid, mis asendavad I lisas loetletud sektorites toodetavaid süsinikdioksiidimahukaid tooteid, ühtlasi aidatakse sellega hoogustada süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamisega seotud projektide ehitustegevust ja toimimist ning edendada uuenduslike taastuvenergia ja energia salvestamise tehnoloogiaid geograafiliselt tasakaalustatud asukohtades. Innovatsioonifondist võib toetada ka läbimurdelist ning uuenduslikku tehnoloogiat ja taristut, mille abil vähendada merendussektori süsinikuheidet ning toota vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitetevabasid kütuseid lennunduse, raudtee- ja maanteetranspordi jaoks. Erilist tähelepanu pööratakse [CBAMi määrusega] hõlmatud sektorite projektidele, et toetada innovatsiooni vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiatega, süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise, süsinikdioksiidi kogumise

Muudatusettepanek

Kliimainvesteeringute fond hõlmab I ja III lisas loetletud sektoreid, nagu uuenduslik taastuvenergia ja energia salvestamise tehnoloogia, samuti hõlmab see tooteid ja protsesse, mis asendavad I lisas loetletud sektorites toodetavaid süsinikdioksiidimahukaid tooteid, ühtlasi aidatakse sellega hoogustada süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamisega seotud uuenduslike projektide ehitustegevust ja toimimist mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja kasutamine, mis aitab oluliselt kaasa kliimamuutuste leevendamisele, eelkõige seoses vältimatute tööstuslike protsesside heitega, süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise, transpordi ja püsiva geoloogilise säilitamisega vältimatute tööstusprotsesside heitkoguste puhul ning süsinikdioksiidi kogumisega otse atmosfäärist koos ohutu, säästva ja püsiva säilitamisega. Vajaduse korral võib soodustada ka investeeringuid taastuvallikatest toodetud vesiniku tehnoloogiasse. Kliimainvesteeringute fondist toetatakse ka läbimurdelist uuenduslikku tehnoloogiat ja taristut, et vähendada raudtee- ja maanteetranspordi

ja *säilitamise*, taastuenergia ja energia *salvestamise valdkonnas* viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi.

CO₂ heidet, kaasa arvatud kollektiivsed transpordiliigid, nagu ühistransport ja juhuveoteenused, püüdes samal ajal saavutada koostoimet programmiga „Euroopa horisont“, eelkõige Euroopa partnerlustega ja vajaduse korral muude liidu programmidega. Erilist tähelepanu pööratakse [CBAMi määrusega] hõlmatud sektorite projektidele, sealhulgas ekspordiprojektidele, et toetada innovatsiooni ja selliste meetodite, protsesside ja tehnoloogia rakendamist, mis aitavad märkimisväärselt kaasa kõnealuse määrusega hõlmatud sektorite CO₂ heite vähendamisele, süsinikdioksiidi kogumisele, säilitamisele ja kasutamisele, süsinikdioksiidi kogumisele ja säilitamisele, CO₂ transpordile, taastuenergia ja energia salvestamisele viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi kooskõlas määruses (EL) 2021/1119 2030. ja 2050. aastaks sätestatud sihtide ja eesmärkidega ning aitab kaasa õiglasele üleminekule ja annab heitkoguste vähendamise seoses antava toetuse kohta kõige rohkem marginaalset kasu. Kliimainvesteeringute fondist võib toetada ka läbimurdelist uuenduslikku tehnoloogiat, mille eesmärk on vähendada heidet jäätmesektoris.

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Vähemalt 12 % kliimainvesteeringute fondile kättesaadavaks tehtud lubatud heitkoguse ühikutest kasutatakse taastuvate energiaallikate edasiseks arendamiseks ja kasutuselevõtuks liidus kooskõlas direktiiviga (EL) .../... [muudetud taastuenergia direktiiv].

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kliimainvesteeringute fond võib toetada ka CO₂ heite hinnavahe lepinguid, et toetada CO₂ heite vähendamise tehnoloogiat, mille puhul CO₂ hind ei pruugi olla piisav stiimul. Komisjon võtab 31. detsembriks 2023 kooskõlas artikliga 23 käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid, mis käsitlevad CO₂ heite hinnavahe lepingute kasutamise reegleid.

Kliimainvesteeringute fondist antav rahaline toetus on proportsionaalne käesolevas artiklis sätestatud poliitikaeesmärkidega ega tekita põhjendamatuid siseturu moonutusi. Selleks antakse vahendeid üksnes selliste lisakulude või investeerimisriskide katmiseks, mida investorid ei saa tavalistes turutingimustes kanda. Kooskõlas WTO reeglitega ei tohi kliimainvesteeringute fondist antav abi seega põhjustada konkureerivate importtoodete ebaõiglast diskrimineerimist.

Kui ELi HKSi hind on kõrgem kui täitmishind, millega projekt on sõlmitud, maksab toetusesaaja vahe kliimainvesteeringute fondile tagasi.

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Kõikide liikmesriikide territooriumil teostatavad projektid on rahastamiskõlblikud, sealhulgas väikesemahulised projektid. Toetust saavad tehnoloogiad peavad olema innovatiivsed ja ilma toetuseta sellises mahus äriselt mitte veel elujõulised, kuid **need peavad** esindama läbimurdelisi lahendusi või olema piisavalt **valmis**, et neid saaks kohaldada **kommertskasutusele** eelnevas mahus.

Muudatusettepanek

Kõikide liikmesriikide territooriumil teostatavad projektid on rahastamiskõlblikud, sealhulgas **keskmise ulatusega ja** väikesemahulised projektid. Toetust saavad tehnoloogiad peavad olema innovatiivsed, **omama suurt kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaali ja olema** ilma toetuseta sellises mahus äriselt mitte veel elujõulised, kuid esindama läbimurdelisi **või äriselt veel mitte rakendatavaid** lahendusi või olema **tehnoloogiliselt** piisavalt **küpsed**, et neid saaks kohaldada **kommertskasutuse (või sellele eelnevas) mahus, või aitama märkimisväärselt kaasa kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisele ja olema sellises staadiumis, et neid ei ole võimalik ilma toetuseta suures mahus kasutusele võtta.**

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 5

Komisjoni ettepanek

Komisjon tagab, et **innovatsioonifondi** jaoks ette nähtud lubatud heitkoguse ühikud müüakse enampakkumisel vastavalt artikli 10 lõikes 4 sätestatud põhimõtetele ja korrale. Enampakkumisel saadud tulu käsitatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohaselt sihtotstarbelise välistuluna. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuva tegevusega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osamakseteks mitmele aastale.

Muudatusettepanek

Komisjon tagab, et **kliimainvesteeringute fondi** jaoks ette nähtud lubatud heitkoguse ühikud müüakse enampakkumisel vastavalt artikli 10 lõikes 4 sätestatud põhimõtetele ja korrale. Enampakkumisel saadud tulu käsitatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohaselt sihtotstarbelise välistuluna. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuva tegevusega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osamakseteks mitmele aastale.

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 6

Komisjoni ettepanek

Projektid valitakse objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, võttes **vajaduse korral** arvesse seda, millises ulatuses aitavad need tuua heitkoguseid lõikes 2 osutatud võrdlusalustest tunduvalt allapoole. Projektidel peab olema ulatusliku rakendamise potentsiaal või potentsiaal vähendada märkimisväärselt **vähese CO₂ heitega** majandusele ülemineku kulusid asjaomastes sektorites. Süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist hõlmavad projektid peavad tooma kaasa heitkoguste netovähendamise ja tagama süsinikdioksiidi heite vältimise või süsinikdioksiidi alalise säilitamise. Projektikonkursi alusel saadud toetust võib anda kuni 60 % ulatuses projektide asjakohastest kulusid, sellest kuni 40 % ei tarvitse olla seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaksmääratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat. Konkureeriva pakkumismenetluse kaudu antava toetuse ja tehnilise abi korral võib toetada projektide asjakohaste kulude katmist kuni 100 % ulatuses.

Muudatusettepanek

Projektid valitakse **läbipaistva valikumenetluse teel, tehnoloogianeutraalsel viisil kooskõlas kliimainvesteeringute fondi eesmärkidega, nagu on sätestatud käesoleva lõike esimeses lõigus, ning** objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, võttes arvesse seda, **mil määral projektid annavad olulise panuse liidu kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisse, aidates samal ajal kaasa nullsaaste ja ringmajanduse eesmärkide saavutamisele kooskõlas käesoleva lõike esimese lõiguga, samuti võttes arvesse vajadust tagada projektide õiglane geograafiline jaotus kooskõlas käesoleva lõike lõiguga 6a, ning asjakohasel juhul** seda, millises ulatuses aitavad need tuua heitkoguseid lõikes 2 osutatud võrdlusalustest tunduvalt allapoole. Projektidel peab olema ulatusliku rakendamise potentsiaal või potentsiaal vähendada märkimisväärselt **kliimaneutraalsele** majandusele ülemineku kulusid asjaomastes sektorites. **Eelistatakse tehnoloogiat ja protsesse, mis käsitlevad mitut liiki keskkonnamõju.** Süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist hõlmavad projektid peavad tooma kaasa heitkoguste netovähendamise ja tagama süsinikdioksiidi heite vältimise või süsinikdioksiidi alalise säilitamise. Projektikonkursi alusel saadud toetust võib anda kuni 60 % ulatuses projektide asjakohastest kulusid, sellest kuni 40 % ei tarvitse olla seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaksmääratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat. Konkureeriva pakkumismenetluse kaudu antava toetuse ja tehnilise abi korral võib toetada projektide asjakohaste kulude

katmist kuni 100 % ulatuses. **Projektide puhul, mille heite vähendamine aitab kaasa teiste osalejate CO₂ heite vähendamisele lähedalasuvates geograafilistes piirkondades, kohaldatakse projektide valimise kriteeriumides eeliskohtlemist.**

Kliimainvesteeringute fondist rahastatavate projektide puhul nõutakse teadmiste jagamist teiste asjaomaste projektidega ning liidus asuvate õigustatud huvi omavate teadlastega. Komisjon määrab teadmiste jagamise tingimused kindlaks konkursikutsetes.

Konkursikutsed peavad olema avatud ja läbipaistvad ning neis peab olema selgelt määratletud, millist tehnoloogiat toetatakse. Konkursikutsete ettevalmistamisel tagab komisjon, et kõik sektorid on nõuetekohaselt esindatud. Komisjon võtab meetmeid tagamaks, et konkursikutsed edastatakse võimalikult laialdaselt ja eelkõige VKEdele.

Muudatusettepanek 130

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kliimainvesteeringute fondi eesmärk on geograafiliselt tasakaalustatud toetus, eelkõige seoses sellise lubatud heitkoguse ühikute kogusega, mis on võrdne kliimainvesteeringute fondile artikli 10 lõike 1 viienda lõigu kohaselt üle kantud kogusega [moderniseerimisfondi täiendav ülekandmine], CO₂ heite hinnavahe lepingute vormis antava toetusega ning laiendamise seotud projektidega, tagades samal ajal projektide võimalikult hea kvaliteedi ja säilitades käesoleva lõike kuuendas lõigus osutatud valikukriteeriumid, võttes arvesse

konkreetseid valdkondlikke asjaolusid ja investeerimisvajadusi, eelkõige artikliga 3g ja IVa peatükiga hõlmatud sektorites.

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 7

Komisjoni ettepanek

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses **innovatsioonifondi** toimimist käsitlevate normidega, sealhulgas valikumenetluse ja -kriteeriumide kohta, samuti seoses rahastamiskõlblike sektorite ja tehnoloogiliste nõudmistega toetuse eri liikide puhul.

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses **kliimainvesteeringute fondi** toimimist käsitlevate normidega, sealhulgas valikumenetluse ja -kriteeriumide kohta, **VKEde osalemise kohta**, samuti seoses rahastamiskõlblike sektorite ja tehnoloogiliste nõudmistega toetuse eri liikide puhul. **Komisjon seab eesmärgiks ajakava, mille kohaselt tehakse osa kliimainvesteeringute fondist antavast toetusest kättesaadavaks perioodi algul. Kliimainvesteeringute fondi rakendamisel võtab komisjon vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2020/2092 kõik asjakohased meetmed, et tagada liikmesriigis õigusriigi põhimõtte võimaliku mittejärgimise puhul kõigi innovatsioonifondi toetatavate meetmete ja investeeringute rahastuse kaitse. Selleks näeb komisjon ette tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ning nõuab alusetult makstud või vääralt kasutatud summad tagasi.**

Ausa ja õiglase ülemineku tagamiseks võetakse valikukriteeriumides arvesse keskkonnaalaseid ja sotsiaalseid kaitsemeetmeid. Kõiki kliimainvesteeringute fondi rahalisi vahendeid kasutatakse kooskõlas

a) olulise kahju ärahoidmise kriteeriumidega, nagu on sätestatud

määruse (EL) 2020/852 artiklis 17;

*b) määruse (EL) 2020/852 artiklis 18
sätestatud minimaalsete
kaitsemeetmetega.*

*CO₂ hinnavahelepingute kaudu antava
toetuse puhul peavad kõnealused
delegeeritud õigusaktid võimaldama
tehnoloogianeutraalseid ja konkurentsil
põhinevaid pakkumisi kooskõlas
kliimainvesteeringute fondi eesmärkidega,
nagu on sätestatud esimeses lõigus.*

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*Komisjon esitab iga kahe aasta järel
Euroopa Parlamendile ja nõukogule
aruande, milles kirjeldatakse
kliimainvesteeringute fondist
rahastatavate projektide järjepidevust ja
määruses (EL) 2021/1119 sätestatud
kliimaneutraalsuse eesmärki, tööstuse
CO₂ heite vähendamise kavades
kirjeldatud investeeringute
kasutuselevõtul tehtud edusamme ning
järgmise kaheaastase perioodi
tegevuskava.*

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) *Artikli 10c lõige 7 asendatakse
järgmisega:*

(13) *Artikkel 10c jäetakse välja.*

„Liikmesriigid nõuavad toetust saavatelt elektri tootvatelt käitistelt ja võrguettevõtjatelt iga aasta 28. veebruariks aruande esitamist toetamiseks välja valitud investeeringute rakendamise kohta, sealhulgas tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute ja tehtud investeerimiskulude bilansi ning toetatud investeeringute liikide kohta. Liikmesriigid annavad sellest aru komisjonile, kes avalikustab aruanded.“

Muudatusettepanek 134

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10ca

Lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine üleminekuperioodil energiasektori moderniseerimiseks

Kõik üleminekuperioodil energiasektori moderniseerimise eesmärgil tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikud, mida ei ole 31. detsembriks 2023 asjaomastes liikmesriikides asuvatele käitajatele eraldatud, lisatakse lubatud heitkoguse ühikute üldkogusele, mille asjaomane liikmesriik saab artikli 10 lõike 2 punkti a kohaseks enampakkumiseks. Samas võivad liikmesriigid neid lubatud heitkoguse ühikuid või osa neist kasutada artikli 10d kohaselt investeeringute toetamiseks moderniseerimisfondi raamistikus.“

Muudatusettepanek 135

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a**

Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 1 a (uus) ja lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Moderniseerimisfondist antakse toetust üksnes neile liikmesriikidele, kes on vastu võtnud õiguslikult siduvad eesmärgid kliimanetraalsuse saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks, samuti meetmed kõigi fossiilkütuste järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks ajavahemikul, mis on kooskõlas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud eesmärkidega.

Peale selle ei anta moderniseerimisfondist toetust selliste investeeringute toetamiseks, mille kohta toetust saav liikmesriik on esitanud ettepaneku, mille suhtes on käimas määruse (EL, Euratom) 2020/2092 artiklis 6 sätestatud menetlus või mille suhtes nõukogu on vastu võtnud rakendusotsuse nimetatud artikli kohaste meetmete kohta.

Muudatusettepanek 136

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, samuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (*) ning ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu*** määruses (EL) 2021/1119 (**) ***seatud*** sihtide ja Pariisi kokkuleppes väljendatud pikaajaliste eesmärkidega. Moderniseerimisfondist ei anta toetust fossiilkütuseid ***kasutavatele energiatootmisüksustele.***

Toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, samuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (*) ning määruses (EL) 2021/1119 seatud sihtide ja Pariisi kokkuleppes väljendatud pikaajaliste eesmärkidega. Moderniseerimisfondist ei anta toetust ***tuumaenergiaga seotud tegevusele ega*** fossiilkütuseid ***kasutavale energiaga seotud tegevusele.***

(*) COM(2019) 640 final.

(*) COM(2019) 640 final.

()** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).*

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. **Vähemalt 80 %**
moderniseerimisfondi rahalistest vahenditest kasutatakse selleks, et toetada investeringuid järgmistes valdkondades:

Muudatusettepanek

2. **100 %** moderniseerimisfondi rahalistest vahenditest kasutatakse selleks, et toetada investeringuid järgmistes valdkondades:

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) energia tootmine vesinikugeneraatoritega;

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) **energiatõhususe parandamine** nõudluse **poolel**, sealhulgas transpordi, hoonete, põllumajanduse ja jäätmete valdkonnas;

Muudatusettepanek

c) **üldise energiatarbimise vähendamine** nõudluse **juhtimise ja energiatõhususe kaudu**, sealhulgas transpordi, hoonete, põllumajanduse ja jäätmete valdkonnas, **võttes samal ajal arvesse kliimapöördega seotud elektrifitseerimisvajadust ja sellega kaasnevat suurenenud nõudlust taastuvelektri järele**;

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) madala sissetulekuga leibkondade toetamine, sealhulgas maa- ja **äärepoolseimates** piirkondades, et tegeleda energiaostuvõimetusega **ja** ajakohastada nende **küttesüsteeme**; **ning**

Muudatusettepanek

e) madala sissetulekuga leibkondade toetamine, sealhulgas maa- ja **äärepoolsetes** piirkondades, et tegeleda energiaostuvõimetusega **ning** ajakohastada nende **kütte- ja jahutussüsteeme ning energiatõhususe alaseid jõupingutusi nii elamutes kui ka kaubanduslikul eesmärgil kasutatavates hoonetes**;

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) õiglane üleminek toetust saavate liikmesriikide süsinikdioksiididega tööstusest sõltuvates piirkondades, toetades töötajate ümberpaigutamist, ümberõpet ja täiendõpet, haridust, tööotsimisalगतusi ja idufirmasid dialoogis sotsiaalpartneritega.

Muudatusettepanek

f) õiglane üleminek toetust saavate liikmesriikide süsinikdioksiididega tööstusest sõltuvates piirkondades, toetades töötajate ümberpaigutamist, ümberõpet ja täiendõpet, haridust, tööotsimisalगतusi ja idufirmasid dialoogis **kodanikuühiskonna**

ja sotsiaalpartneritega ning kooskõlas asjakohaste meetmetega, mille liikmesriigid on vajaduse korral lisanud oma õiglase ülemineku territoriaalsetesse kavadesse vastavalt määruse (EL) 2021/1056 artikli 8 lõike 2 punktile k, ning

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) investeringud alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu.

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) lisatakse järgmine lõige:
„2a. Kõiki moderniseerimisfondi rahalisi vahendeid kasutatakse kooskõlas
a) „ei kahjusta oluliselt“
kriteeriumidega, nagu on sätestatud
määruse (EL) 2020/852 artiklis 17;
b) määruse (EL) 2020/852 artiklis 18
sätestatud minimaalsete
kaitsemeetmetega.

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 5 – lõik 2 a (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

bb) lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Investeerimiskomitee küsib nõu kliimamuutusi käsitlevalt Euroopa teadusnõukogult, et tagada investeerimisotsuste kooskõla käesolevas artiklis sätestatud kriteeriumidega ja toetada määruses (EL) 2021/1119 sätestatud eesmärkide saavutamist.“

(32003L0087)

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b c (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 6

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

6. Enne kui toetust saav liikmesriik otsustab rahastada investeringut oma osast moderniseerimisfondis, peab ta esitama investeerimiskomiteele ja **EIPIe** investeerimisprojekti. **Seoses investeringutega, mille puhul EIP on kinnitanud, et need kuuluvad lõikes 2 loetletud valdkondadesse, võib liikmesriik alustada investeerimisprojekti rahastamist oma osast.**

Kui energiasüsteemide moderniseerimiseks mõeldud investeering, mida kavatakse moderniseerimisfondist rahastada, ei kuulu lõikes 2 loetletud valdkondadesse, hindab investeerimiskomitee kõnealuse investeeringu tehnilist ja rahalist teostatavust, sealhulgas selle abil saavutatavat heitkoguste vähendamist, ning esitab investeeringu moderniseerimisfondi

bc) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Enne kui toetust saav liikmesriik otsustab rahastada investeringut oma osast moderniseerimisfondis, peab ta esitama investeerimiskomiteele ja **EIP-le** investeerimisprojekti.

Investeerimiskomitee hindab kõnealuse investeeringu tehnilist ja rahalist teostatavust, sealhulgas selle abil saavutatavat heitkoguste vähendamist, ning esitab investeeringu moderniseerimisfondi kaudu rahastamise kohta soovitusi. Investeerimiskomitee tagab, et kõik kaugküttega seonduvad investeeringud toovad kaasa märkimisväärse paranemise energiatõhususe ja heitkoguste

kaudu rahastamise kohta soovitus. Investeerimiskomitee tagab, et kõik kaugküttega seonduvad investeeringud toovad kaasa märkimisväärse paranemise energiatõhususe ja heitkoguste vähendamise osas.

vähendamise osas.

Nimetatud soovitus võib hõlmata ettepanekut asjakohaste rahastamisvahendite kohta. **Lõikes 2 loetletud valdkondadesse mittekuuluva investeeringu asjakohastest kuludest kuni 70 % võib toetada moderniseerimisfondi vahenditest, tingimusel et ülejäänud kulused rahastavad eraõiguslikud juriidilised isikud.**

Nimetatud soovitus võib hõlmata ettepanekut asjakohaste rahastamisvahendite kohta.“

(32003L0087)

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b d (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 11

Kehtiv tekst

11. Investeerimiskomitee annab komisjonile igal aastal aru investeeringute hindamisest saadud kogemuste kohta. Komisjon, võttes arvesse investeerimiskomitee töö tulemusi, vaatab 31. detsembriks 2024 läbi lõikes 2 osutatud projektide valdkonnad ja investeerimiskomitee soovitude alused.

Muudatusettepanek

bd) lõige 11 asendatakse järgmisega:

„11. Investeerimiskomitee annab komisjonile, **nõukogule ja Euroopa Parlamendile** igal aastal aru investeeringute hindamisest saadud kogemuste kohta. **Kõnealune aruanne avalikustatakse.** Komisjon, võttes arvesse investeerimiskomitee töö tulemusi, vaatab 31. detsembriks 2024 läbi lõikes 2 osutatud projektide valdkonnad ja investeerimiskomitee soovitude alused.“

(32003L0087)

Muudatusettepanek 147

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt -a (uus)

Kehtiv tekst

1. Liikmesriigid tagavad, et lubatud heitkoguse ühikuid võib üle anda:

a) *liidu isikute* vahel;

b) *liidu isikute* vahel ja kolmandate riikide isikute vahel, kui neid lubatud heitkoguse ühikuid tunnustatakse kooskõlas artiklis 25 nimetatud menetlusega, ilma muude piiranguteta kui need, mis kuuluvad käesolevasse direktiivi või on selle kohaselt vastu võetud.

Muudatusettepanek

-a) *lõige 1 asendatakse järgmisega:*

„1. Liikmesriigid tagavad, et lubatud heitkoguse ühikuid võib üle anda:

a) *liidu reguleeritud üksuste* vahel;

b) *liidu reguleeritud üksuste* vahel ja kolmandate riikide isikute vahel, kui neid lubatud heitkoguse ühikuid tunnustatakse kooskõlas artiklis 25 nimetatud menetlusega, ilma muude piiranguteta kui need, mis kuuluvad käesolevasse direktiivi või on selle kohaselt vastu võetud.

Reguleeritud üksused võivad volitada füüsilist või juriidilist isikut kasutama reguleeritud üksusele kuuluvaid registrikontosid ja tegema reguleeritud üksuse nimel igat liiki tehinguid, millele sellel kontol on õigus. Vastutus nõuete täitmise eest jääb reguleeritud üksusele. Füüsilisele või juriidilisele isikule volituste andmisel tagab reguleeritud üksus, et volitatud isiku või üksuse ja pädevate asutuste, riiklike haldajate, töendajate või muude käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate asutuste vahel ei esine huvide konflikti.

(02003L0087)

Muudatusettepanek 148

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt -a a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 1a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-aa) *lisatakse järgmine lõige:*

„1aa. Komisjon esitab 1. juuliks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta hindab, kuidas

Euroopa süsinikdioksiidi lubatud heitkoguse ühikute turgudele juurdepääsu piiramine nende nimel tegutsevate reguleeritud üksuste ja finantsvahendajate jaoks mõjutaks süsinikdioksiidi lubatud heitkoguse ühikute turgude terviklikkust ja tõhusat toimimist ning liidu 2030. ja 2050. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamist. Kui hinnang on negatiivne, esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku artikli 12 lõike 1 ja artikli 19 lõike 2 asjakohaste sätete kohandamiseks.“

Muudatusettepanek 149

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3 – lõik 1 a (uus) ja 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erandina esimese lõigu punktist c võivad laevandusettevõtjad kuni 31. detsembrini 2029 tagastada vähem lubatud heitkoguste ühikuid, tuginedes oma laevade jääklassile või asjaolule, et nende laevad sõidavad jääoludes, või mõlemale kooskõlas Va lisa nõuetega.

Erandina esimese lõigu punktist c võivad laevandusettevõtjad kuni 31. detsembrini 2029 tagastada 25 % vähem lubatud heitkoguste ühikuid heitkoguste eest, mis tekivad kuni 2030. aastani liikmesriigi äärepoolseimas piirkonnas asuva sadama ja sama liikmesriigi väljaspool seda äärepoolseimat piirkonda asuva sadama vahelistel reisidel. Komisjon hindab 31. detsembriks 2029 ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle erandi kaotamise mõju kohta äärepoolseimatesse piirkondadesse suunduvale ja sealt väljuvale meretranspordile.

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 3b – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust ei teki selliste kasvuhoonegaaside heitkoguste puhul, mida loetakse kogutuks ja kasutatuks selliselt, et need on tootes püsivalt ja keemiliselt seotud ega satu tavapärase kasutamise korral atmosfääri.

Muudatusettepanek

Lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust ei teki selliste kasvuhoonegaaside heitkoguste puhul, mida loetakse kogutuks ja kasutatuks selliselt, et need on tootes püsivalt ja keemiliselt seotud ega satu tavapärase kasutamise **ja kõrvaldamise** korral atmosfääri.

Muudatusettepanek 151

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 3b – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon võtab vastu **rakendusaktid seoses nõuetega**, mille kohaselt tuleb lugeda kasvuhoonegaasid tootes püsivalt keemiliselt seotuks selliselt, et need tavapärase kasutamise korral atmosfääri ei satu.

Muudatusettepanek

Komisjon võtab **kooskõlas artikliga 23** vastu **delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi, sätestades nõuded**, mille kohaselt tuleb lugeda kasvuhoonegaasid tootes püsivalt keemiliselt seotuks selliselt, et need tavapärase kasutamise **ja kõrvaldamise** korral atmosfääri ei satu, **nagu on osutatud käesoleva lõike esimeses lõigus**.

Muudatusettepanek 152

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 3b – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 153

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) lisatakse järgmine lõige:

„3ba. Komisjon esitab 1. jaanuariks 2025 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta analüüsib, kuidas arvestatakse atmosfäärist eemaldatud ning ohutult ja püsivalt säilitatud kasvuhoonegaaside negatiivseid heitkoguseid ja kuidas neid negatiivseid heitkoguseid heitkogustega kauplemisega hõlmata, ning milles ta teeb ettepaneku selge ulatuse ja rangete kriteeriumide ning kaitsemeetmete kohta, millega tagatakse, et selline sidumine ei korva vajalikku heitkoguste vähendamist kooskõlas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaeesmärkidega. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek negatiivsete heitkoguste kohta.“

Muudatusettepanek 154

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) lisatakse järgmine lõige:

„3bb. Komisjon esitab 31. detsembriks 2029 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta analüüsib, kas kõiki käesoleva direktiiviga hõlmatud eri tegevusaladest pärinevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid on tegelikult arvesse võetud, millistes protsessi etappides neid kasvuhoonegaaside heitkoguseid arvesse võetakse ja kas on välditud topeltarvestust, võttes eelkõige arvesse järgnevaid etappe, sealhulgas kõrvaldamist ja jäätmete põletamist ning eksporti, ning hindab iga tegevuse heite arvestamisest protsessi eri etappides tulenevat võrreldavat kasu kliimale ja majandusele. Komisjon võib vajaduse korral lisada aruandele seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks, tagamaks, et kõiki heitkoguseid arvestatakse kõige mõjusamas etapis ja välditakse topeltarvestust.“

Muudatusettepanek 155

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3b c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ec) lisatakse järgmine lõige:

„3bc. Komisjon esitab 1. jaanuariks 2025 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta analüüsib toote olelusringi hindamise põhjal läbipaistvat, võrreldavat ja usaldusväärset metoodikat, kuidas võtta arvesse selliste kasvuhoonegaaside heidet, mida loetakse kogutuks ja kasutatuks selliselt, et need on tootes püsivalt ja keemiliselt seotud muul viisil kui lõikes 3 b osutatud viisil. Toote olelusringi hindamise metoodikas võetakse arvesse kasvuhoonegaaside kahetist rolli heite ja lähteainena,

hõlmates toote valmistamisel kogutud heitkoguseid, kogumis- ja kasutamisprotsessi käigus tekkinud heitkoguseid, toote valmistamisel kasutatud heitkoguseid ning seda, mitu aastat on kasvuhoonegaasidest kogutud süsinik tootes seotud. Komisjon lisab vajaduse korral aruandele seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks, et lisada selline olelusringi hindamise lähenemisviis.“

Muudatusettepanek 156

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e d (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 4

Kehtiv tekst

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse kehtetuks igal ajal, kui nende omanik seda soovib. Kui liikmesriigi territooriumil suletakse täiendavate riiklike meetmete tõttu elektritootmisvõimsus, võib liikmesriik tunnistada kehtetuks lubatud heitkoguse ühikuid tema poolt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest, millele on osutatud artikli 10 lõikes 2, kuni mahus, mis vastab asjaomase käitise tõendatud heitkoguste keskmisele viie aasta jooksul enne selle sulgemist. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni kavandatud kehtetuks tunnistamisest vastavalt artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.

Muudatusettepanek

ed) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse kehtetuks igal ajal, kui nende omanik seda soovib. Kui liikmesriigi territooriumil suletakse täiendavate riiklike meetmete tõttu elektritootmisvõimsus, tunnistab liikmesriik kehtetuks lubatud heitkoguse ühikuid tema poolt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest, millele on osutatud artikli 10 lõikes 2, kuni mahus, mis vastab asjaomase käitise tõendatud heitkoguste keskmisele viie aasta jooksul enne selle sulgemist. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni kavandatud kehtetuks tunnistamisest vastavalt artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.“

Selgitus

Liikmesriikide võetud lisameetmed, näiteks riiklikud söetootmise järkjärgulise lõpetamise kavad, mõjutavad otseselt ELi HKSi toimimist. Turustabiilsusreserv ei pruugi olla piisav, et käsitleda samaaegselt söe järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise otsuste mõju liikmesriikide tasandil. Tagamaks, et riiklikul tasandil võetavad kliimameetmed ei takista ELi HKSi

toimimist, peaks liikmesriikidel olema kohustus jätta ühepoolselt välja selline lubatud heitkoguse ühikute kogus, mis vastab nende riiklike meetmetega säästetud heitkogustele.

Muudatusettepanek 157

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt 16

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

(16) Artikli 14 **lõike 1 esimesse lõiku lisatakse järgmine punkt:**

1. Komisjon võtab vastu **rakendusaktid** heitkoguste seiret ja aruandlust käsitleva üksikasjaliku **korra** ning vajaduse korral I lisas loetletud tegevusi käsitlevate **tegevusandmete kohta**, et seirata tonnkilomeetrite andmeid ja anda nendest aru artiklite 3e ja 3f kohaldamise eesmärgil, lähtudes IV lisas esitatud seire- ja aruandluspõhimõtetest ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud nõuetest. Kõnealuste **rakendusaktidega** täpsustatakse ka iga kasvuhoonegaasi seire- ja aruandlusnõuete puhul asjaomase kasvuhoonegaasi globaalse soojendamise potentsiaal. Osutatud **rakendusaktidega** kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001(*) biomassi kasutamise suhtes kehtestatud säästlikkuskriteeriume ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume, milles on tehtud vajalikud kohandused nende kohaldamiseks käesoleva direktiivi alusel, et biomassi suhtes kehtiks nullmäär. Rakendusaktides sätestatakse täpselt, kuidas arvestada selliste heitkoguste säilitamist, mis on pärit nii nullmääraga kui ka nullmäärata allikatest. Samuti täpsustatakse neis, kuidas arvestada muust kui bioloogilise päritoluga toorainest valmistatud kütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest pärit heitkoguseid ning tagada, et neid heitkoguseid võetaks arvesse ning

Muudatusettepanek

(16) Artikli 14 **lõige 1 asendatakse järgmisega:**

„1. Komisjon võtab **kooskõlas artikliga 23** vastu **delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi seoses** heitkoguste seiret ja aruandlust käsitleva üksikasjaliku **korraga** ning vajaduse korral I lisas loetletud tegevusi käsitlevate **tegevusandmetega**, et seirata tonnkilomeetrite andmeid ja anda nendest aru artiklite 3e ja 3f kohaldamise eesmärgil, lähtudes IV lisas esitatud seire- ja aruandluspõhimõtetest ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud nõuetest. Kõnealuste **delegeeritud õigusaktidega** täpsustatakse ka iga kasvuhoonegaasi seire- ja aruandlusnõuete puhul asjaomase kasvuhoonegaasi globaalse soojendamise potentsiaal **ning neile lisatakse üksikasjalik mõjuhinnang, milles võetakse arvesse uusimaid kättesaadavaid teadusandmeid**. Osutatud **delegeeritud õigusaktidega** kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001(*) biomassi kasutamise suhtes kehtestatud säästlikkuskriteeriume ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume, milles on tehtud vajalikud kohandused nende kohaldamiseks käesoleva direktiivi alusel, et biomassi suhtes kehtiks nullmäär. Rakendusaktides sätestatakse täpselt, kuidas arvestada selliste heitkoguste säilitamist, mis on pärit nii nullmääraga kui ka nullmäärata allikatest. Samuti täpsustatakse neis, kuidas

välditakse topeltarvestust.

arvestada muust kui bioloogilise päritoluga toorainest valmistatud kütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest pärit heitkoguseid ning tagada, et neid heitkoguseid võetakse arvesse ning välditakse topeltarvestust.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

Muudatusettepanek 158

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 a (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 19 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. ***Lubatud*** heitkoguse ühikuid ***võib*** omada ***iga isik***. Register peab olema üldsusele kättesaadav ja sisaldama eraldi arvestust iga sellise ***isiku*** omanduses olevate lubatud heitkoguse ühikute kohta, kellele lubatud heitkoguse ühikud on välja antud või kellele või kellelt need on üle antud.

Muudatusettepanek

19a) Artikli 19 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks artikli 12 lõike 1a kohaldamist, võivad lubatud heitkoguse ühikuid lisaks kesk- ja riiklikele haldusasutuste kontodele omada üksnes need reguleeritud üksused, kellel on varasemad, praegused või prognoositavad tulevased ELi HKS-i nõuete täitmise kohustused. Register peab olema üldsusele kättesaadav ja sisaldama eraldi arvestust iga sellise reguleeritud üksuse omanduses olevate lubatud heitkoguse ühikute kohta, kellele lubatud heitkoguse ühikud on välja antud või kellele või kellelt need on üle antud.“

(02003L0087)

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 b (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 23 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. Artikli 3d lõikes 3, artikli 10 lõikes 4, artikli 10a lõigetes 1 ja 8, artikli 10b lõikes 5, artikli 19 lõikes 3, artiklis 22, artikli 24 lõikes 3, artikli 24a lõikes 1, artikli 25a lõikes 1 **ja** artiklis 28c osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 8. aprillist 2018.

Muudatusettepanek

19b) Artikli 23 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 3d lõikes 3, artikli **3gaa lõikes 2, artikli 3gab lõikes 7, artikli 3gea teises lõigus, artikli** 10 lõikes 4, artikli 10a lõigetes 1 ja 8, artikli 10b lõikes 5, artikli **12 lõikes 3b, artikli 14 lõikes 1, artikli** 19 lõikes 3, artiklis 22, artikli 24 lõikes 3, artikli 24a lõikes 1, artikli 25a lõikes 1, artiklis 28c, **artikli 30c lõikes 2a ja artikli 30f lõikes 4a** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 8. aprillist 2018.

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02003L0087-20210101&qid=1641400487702>)

Muudatusettepanek 160

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 c (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 29a

Kehtiv tekst

Artikkel 29a

Meetmed ülemääraste hinnakõikumiste korral

1. Kui lubatud heitkoguse ühiku hind Euroopa süsinikuturul ületab rohkem kui kuue järjestikuse kuu jooksul rohkem kui **kolm** korda lubatud heitkoguse ühikute keskmist hinda kahe eelneva aasta jooksul, kutsub komisjon **koheselt** kokku otsuse nr 280/2004/EÜ artikli 9 alusel loodud

Muudatusettepanek

19c) Artikkel 29a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 29a

Meetmed ülemääraste hinnakõikumiste korral

1. Kui lubatud heitkoguse ühiku **keskmise** hind Euroopa süsinikuturul ületab rohkem kui kuue järjestikuse kuu jooksul rohkem kui **kaks** korda lubatud heitkoguse ühikute keskmist hinda kahe eelneva aasta jooksul, kutsub komisjon **viivitamata ja mitte hiljem kui seitse päeva**

komitee koosoleku.

2. Kui lõikes 1 osutatud hindade muutus ei vasta põhiliste turunäitajate muutustele, **võidakse võtta vastu** üks järgmistest meetmetest, võttes arvesse hindade muutuse määra:

a) meede, mis võimaldab liikmesriikidel korraldada osa enampakkumisel kauplemiseks ette nähtud koguse müügist enampakkumisel;

b) meede, mis võimaldab liikmesriikidel panna enampakkumisele kuni 25 % uute osalejate reservis alles olevatest lubatud heitkoguse ühikutest.

Kõnealused meetmed võetakse vastu vastavalt artikli 23 lõikes 4 osutatud korralduskomitee menetlusele.

3. Iga meetme puhul võetakse võimalikult suurel määral arvesse komisjoni poolt artikli 29 kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandeid ning muud liikmesriikide esitatud asjakohast teavet.

4. Nimetatud sätete kohaldamise üksikasjad sätestatakse artikli 10 lõikes 4 osutatud õigusaktides.

pärast seda kuupäeva kokku otsuse nr 280/2004/EÜ artikli 9 alusel loodud komitee koosoleku, **et hinnata, kas käesolevas lõikes osutatud hinnamuutused vastavad muutuivatele turu põhinäitajatele.**

2. Kui lõikes 1 osutatud hindade muutus ei vasta põhiliste turunäitajate muutustele, **võetakse viivitamata** üks järgmistest meetmetest, võttes arvesse hindade muutuse määra:

-a) käesoleva peatükiga hõlmatud 100 miljoni LHÜ vabastamine turustabiilsusreservist kooskõlas otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1 lõikega 7, mis jaotatakse kuue kuu jooksul võrdselt enampakkumistel;

a) meede, mis võimaldab liikmesriikidel korraldada osa **järgneval kalendriaastal** enampakkumisel kauplemiseks ette nähtud koguse müügist enampakkumisel;

b) meede, mis võimaldab liikmesriikidel panna enampakkumisele kuni 25 % uute osalejate reservis alles olevatest lubatud heitkoguse ühikutest.

Kõnealused meetmed võetakse vastu vastavalt artikli 23 lõikes 4 osutatud korralduskomitee menetlusele.

3. Iga meetme puhul võetakse võimalikult suurel määral arvesse komisjoni poolt artikli 29 kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandeid ning muud liikmesriikide esitatud asjakohast teavet.

4. Nimetatud sätete kohaldamise üksikasjad sätestatakse artikli 10 lõikes 4 osutatud õigusaktides.“

(02003L0087)

Muudatusettepanek 161

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 d (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30 – lõige 1

Kehtiv tekst

1. Käesolev direktiiv vaadatakse korrapäraselt läbi tulenevalt rahvusvahelisest arengust ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutustest.

Muudatusettepanek

19d) Artikli 30 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolev direktiiv vaadatakse korrapäraselt läbi tulenevalt rahvusvahelisest arengust ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutustest, **sealhulgas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul (COP26) võetud kohustus hoida temperatuuri tõus alla 1,5 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega.**“

(02003L0087)

Muudatusettepanek 162

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30 – lõige 3

Kehtiv tekst

3. **Komisjon** esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga Pariisi kokkuleppe alusel kokkulepitud ülemaailmse ülevaate osas aruande, eelkõige seoses vajadusega liidu täiendava poliitika ja lisameetmete järele, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt, sealhulgas seoses artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga. Komisjon võib asjakohasel juhul esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekuid

Muudatusettepanek

20a) Artikli 30 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. **Olles küsinud nõu kliimamuutusi käsitlevalt Euroopa teadusnõukogult,** esitab **komisjon** Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga Pariisi kokkuleppe alusel kokkulepitud ülemaailmse ülevaate osas aruande, eelkõige seoses vajadusega liidu täiendava poliitika ja lisameetmete järele, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt, sealhulgas seoses artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga. Komisjon võib asjakohasel juhul esitada

muuta käesolevat direktiivi.

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekuid muuta käesolevat direktiivi. *Komisjon tagab oma ettepanekutes vastavuse määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgile, kõnealuse määruse artiklis 4 sätestatud liidu kliimaeesmärkidele ja kõnealuse määruse artikli 4 lõikes 4 osutatud liidu kasvuhoonegaaside soovituslikule eelarvele aastateks 2030–2050. Ettepanekud kajastavad aja jooksul tehtavaid edusamme ja kajastavad suurimaid võimalikke ambitsioone kooskõlas Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõikega 3.“*

(02003L0087)

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 20 b (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30 – lõige 4 a (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

20b) Artiklisse 30 lisatakse järgmine lõige:

„4a. Käesoleva direktiivi läbivaatamisel kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1, 2 ja 3 analüüsib komisjon seda, kuidas saab luua seoseid ELi HKSi ja muude CO₂-turgude vahel, ilma et see takistaks kliimanetraalsuse eesmärgi ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaeesmärkide saavutamist.“

(02003L0087)

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
IVa peatükk – pealkiri

Komisjoni ettepanek

HEITKOGUSTEGA KAUPLEMISE
SÜSTEEM HOONETE JA
MAANTEETRASPORDI JAOKS

Muudatusettepanek

HEITKOGUSTEGA KAUPLEMISE
SÜSTEEM HOONETE,
MAANTEETRASPORDI **JA TEISTE**
KÜTUSTE JAOKS

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30a – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse erasektori maanteetranspordis põletamiseks ning erasektori elamute küttes ja jahutuses kasutatavate kütuste tarbimisse lubamise suhtes alles alates 1. jaanuarist 2029, kui lõikes 1b sätestatud hindamisest ei tulene teisiti.

Muudatusettepanek 166

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30a – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Kui tingimused on õiged, püüab komisjon laiendada käesolevat peatükki alates 1. jaanuarist 2029 erasektori maanteetranspordist ning erasektori elamute küttest ja jahutusest tulenevatele heitkogustele.

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta hindab käesoleva peatüki laiendamist erasektori maanteetranspordist ning erasektori

elamute küttest ja jahutusest tulenevatele heitkogustele alates 1. jaanuarist 2029 viisil, millega ei jäeta kedagi kõrvale. Kõnealune aruanne sisaldab eelkõige järgmist:

a) üksikasjalik hinnang energiaostuvõimetuse ja liikuvusvaesuse arengu kohta liidus ja igas liikmesriigis vastavalt määruse (EL).../... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] artikli 23 lõikele 1;

b) üksikasjalik hinnang liikmesriikide kliimameetmete sotsiaalkavades sisalduvate meetmete ja investeeringute tulemuste kohta, eelkõige nende inimeste arvu kohta, kes on nende meetmete ja investeeringute tulemusel energiaostuvõimetusest ja liikuvusvaesusest välja pääsenud, ning muudest liidu fondidest tehtud investeeringute kohta;

c) sellise laiendamisega saavutatava kasvuhoonegaaside heite täiendava vähendamise üksikasjalik analüüs ja kvantifitseerimine ning liikmesriikide edusammud määruses (EL) 2018/842 sätestatud eesmärkide saavutamisel;

d) hinnang artikli 30f lõikes 2a sätestatud kulude ülekandmise aruandlus- ja piiramismehhanismi teostatavuse ja üksikasjade kohta;

Kõnealuse aruande tulemuste põhjal esitab komisjon vajaduse korral käesoleva direktiivi ja määruse (EL).../... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] sihiväetise läbivaatamise, et laiendada käesolevat peatükki erasektori maanteetranspordist ning erasektori elamute küttest ja jahutusest tulenevatele heitkogustele alates 1. jaanuarist 2029.

Muudatusettepanek 167

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. *Liikmesriik võib otsustada, et tema territooriumil ei kohaldata lõikes 1a osutatud erandit seoses kütustega, mida kasutatakse erasektori maanteetranspordis põletamiseks ning erasektori elamute küttes ja jahutuses, tingimusel et tal on olemas piisavad programmid madala sissetulekuga leibkondade toetamiseks ning energiaostuvõimetuse ja liikuvusvaesuse vähendamiseks ning et komisjon on selle heaks kiitnud. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni, kui ta kavatses sellise otsuse vastu võtta. Komisjon hindab, kas liikmesriigil on selleks olemas piisavalt programme, ja teavitab liikmesriiki oma otsusest.*

Muudatusettepanek 168

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 30aa

1. *Kui artikli 30a lõike 1a kohaselt erasektori maanteetranspordis põletamiseks ning erasektori elamute küttes ja jahutuses kasutatavate kütuste lubatud heitkoguste ühikute enampakkumise alguse aastale eelneva kuue järjestikuse kuu jooksul on käesoleva peatükiga hõlmatud sektorites tarbitavate kütuste keskmine hind kõrgem kui selliste kütuste keskmine hind 2022. aasta märtsis, pikendatakse artikli 30d lõikes 1 osutatud erasektori maanteetranspordis põletamiseks ning erasektori elamute küttes ja jahutuses*

kasutatavate kütuste LHÜde tagastamise tähtaega, kuni hind langeb allapoole kõnealust künnist.

Erandina esimesest lõigust, kui määrusega (EL) .../... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] loodud kliimameetmete sotsiaalfond ei ole tegevust alustanud või on tegutsenud vähem kui kolm aastat, lükatakse käesoleva peatükiga hõlmatud LHÜde enampakkumine edasi, kuni kliimameetmete sotsiaalfond on tegutsenud vähemalt kolm aastat.

2. Vajaduse korral avaldab komisjon, et lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud enne käesoleva peatüki kohase enampakkumise algust.

Muudatusettepanek 169

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30b – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et alates 1. jaanuarist **2025** ei tegutse ükski reguleeritud üksus III lisas osutatud tegevusalal, kui kõnealusel reguleeritud üksusel ei ole pädeva asutuse poolt lõigete 2 ja 3 kohaselt välja antud luba.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et alates 1. jaanuarist **2024** ei tegutse ükski reguleeritud üksus III lisas osutatud tegevusalal, kui kõnealusel reguleeritud üksusel ei ole pädeva asutuse poolt lõigete 2 ja 3 kohaselt välja antud luba.

Muudatusettepanek 170

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30c – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **2026**. aastast igal aastal käesoleva peatüki alusel välja antavate

Muudatusettepanek

1. Alates **2025**. aastast igal aastal käesoleva peatüki alusel välja antavate

lubatud heitkoguse ühikute liiduülest üldkogust vähendatakse lineaarselt alates 2024. aastast. 2024. aasta väärtus määratakse kindlaks 2024. aasta heitkoguste piirmäärana, mille arvutamisel võetakse aluseks **Euroopa Parlamendi ja nõukogu** määruse (EL) 2018/842(*) artikli 4 lõike 2 kohased võrdlusheitkogused käesoleva peatükiga hõlmatud sektorites ja kohaldatakse kõigi kõnealuse määruse kohaldamisalasse kuuluvate heitkoguste lineaarse vähendamise trajektoori. Kogust vähendatakse igal aastal pärast 2024. aastat lineaarse vähendamisteguri 5,15 % võrra. Komisjon avaldab 1. jaanuariks 2024 liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse **2026.** aastaks.

lubatud heitkoguse ühikute liiduülest üldkogust vähendatakse lineaarselt alates 2024. aastast. 2024. aasta väärtus määratakse kindlaks 2024. aasta heitkoguste piirmäärana, mille arvutamisel võetakse aluseks määruse (EL) 2018/842 artikli 4 lõike 2 kohased võrdlusheitkogused käesoleva peatükiga hõlmatud sektorites ja kohaldatakse kõigi kõnealuse määruse kohaldamisalasse kuuluvate heitkoguste lineaarse vähendamise trajektoori. Kogust vähendatakse igal aastal pärast 2024. aastat lineaarse vähendamisteguri 5,15 % võrra. Komisjon avaldab 1. jaanuariks 2024 liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse **2025.** aastaks.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 171

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30c – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjonil on artikli 23 kohaselt õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, mis kehtestavad LHÜde lisakogused, mida hakatakse väljastama igal aastal alates 2025. aastast, et hüvitada loovutatud LHÜd juhtudel, kus esines artikli 30f lõikes 4 osutatud

topeltarvestuse vältimise eeskirjadest hoolimata topeltarvestamist. Komisjoni kehtestatud LHÜde lisakogused vastavad asjaomasel aruandeaastal kompenseeritud kasvuhoonegaaside heitkoguste summale vastavalt artikli 30f lõikes 4a osutatud delegeeritud õigusaktidele.

Muudatusettepanek 172

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **2026.** aastast müüakse käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikud enampakkumisel, välja arvatud juhul, kui need paigutatakse otsusega (EL) 2015/1814 loodud turustabiilsusreservi. Käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikud müüakse enampakkumisel II, IIa ja III peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikutest eraldi.

Muudatusettepanek

1. Alates **2025.** aastast müüakse käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikud enampakkumisel, välja arvatud juhul, kui need paigutatakse otsusega (EL) 2015/1814 loodud turustabiilsusreservi. Käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikud müüakse enampakkumisel II, IIa ja III peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikutest eraldi.

Muudatusettepanek 173

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva peatüki kohane lubatud heitkoguse ühikute müük enampakkumisel algab **2026.** aastal mahus, mis vastab 130 %-le **2026.** aastal enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute mahust, mis on kindlaks määratud kõnealuse aasta lubatud heitkoguse ühikute liiduülese üldkoguse ning lõigete 3, 5 ja 6

Muudatusettepanek

Käesoleva peatüki kohane lubatud heitkoguse ühikute müük enampakkumisel algab **2025.** aastal mahus, mis vastab 130 %-le **2025.** aastal enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute mahust, mis on kindlaks määratud kõnealuse aasta lubatud heitkoguse ühikute liiduülese üldkoguse ning lõigete 3, 5 ja 6

kohaste vastavate enampakkumisosade ja -
mahtude alusel. Enampakkumisel
müüdavaid lisakoguseid kasutatakse
üksnes lubatud heitkoguse ühikute
tagastamiseks vastavalt artikli 30e lõikele 2
ja need arvatakse maha ajavahemikul
2028–2030 enampakkumisel müüdavatest
kogustest. Kõnealuste varaste
enampakkumiste tingimused kehtestatakse
vastavalt lõikele 7 ja artikli 10 lõikele 4.

kohaste vastavate enampakkumisosade ja -
mahtude alusel. Enampakkumisel
müüdavaid lisakoguseid kasutatakse
üksnes lubatud heitkoguse ühikute
tagastamiseks vastavalt artikli 30e lõikele 2
ja need arvatakse maha ajavahemikul
2028–2030 enampakkumisel müüdavatest
kogustest. Kõnealuste varaste
enampakkumiste tingimused kehtestatakse
vastavalt lõikele 7 ja artikli 10 lõikele 4.

Muudatusettepanek 174

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

2026. aastal luuakse 600 miljonit käesoleva
peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse
ühikut, mis on mõeldud osaluseks
turustabiilsusreservis vastavalt otsuse (EL)
2015/1814 artikli 1a lõikele 3.

Muudatusettepanek

2025. aastal luuakse 600 miljonit käesoleva
peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse
ühikut, mis on mõeldud osaluseks
turustabiilsusreservis vastavalt otsuse
(EL) 2015/1814 artikli 1a lõikele 3.

Muudatusettepanek 175

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. 150 miljonit käesoleva peatüki
alusel välja antud lubatud heitkoguse
ühikut müüakse enampakkumisel ja kogu
nende enampakkumiste tulu tehakse
kättesaadavaks **artikli 10a lõike 8** alusel
loodud **innovatsioonifondile**. Käesolevas
lõikes osutatud lubatud heitkoguse
ühikute suhtes kohaldatakse artikli 10a
lõiget 8.

Muudatusettepanek

3. 150 miljonit käesoleva peatüki
alusel välja antud lubatud heitkoguse
ühikut müüakse enampakkumisel ja kogu
nende enampakkumiste tulu tehakse
kättesaadavaks **määruse (EL) .../...**
[kliimameetmete sotsiaalfondi määrus]
alusel loodud **kliimameetmete**
sotsiaalfondile sihtotstarbelise välistuluna
vastavalt Euroopa Parlamendi ja
nõukogu määruse (EL, Euratom)
2018/1046* artikli 21 lõikele 5 ning seda

kasutatakse kooskõlas kliimameetmete sotsiaalfondi suhtes kohaldatavate reeglitega.

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).*

Muudatusettepanek 176

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30d – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Selleks et tagada, et liidu eelarves kliimameetmete sotsiaalfondile eraldatavad assigneeringud saaksid areneda tihedas kooskõlas CO₂ hinnaga ning seega haavatavate kodumajapidamiste ja liiklejate koormusega, võimaldab CO₂ hinna kõikumise kohandamise mehhanism iga-aastast suurendamist. Üksikasjalikud sätted tuleb ette näha mitmeaastase finantsraamistiku määruuses, millega tagatakse kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312, et asjaomaseid kulude ülemmäärasid kohandatakse igal aastal automaatselt vastavalt ELi HKS-i kohase CO₂ hinna muutuse määrale hoonete, maanteetranspordi ja muude kütuste puhul. Iga-aastase kohandamise mõju

eelarvele kantakse eelarvesse.

Muudatusettepanek 177

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 5 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lõikes 4 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse. Liikmesriigid kasutavad oma tulu **ühe või mitme artikli 10 lõikes 3 osutatud tegevuse jaoks või ühel või mitmel järgmisel eesmärgil:**

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lõikes 4 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse **üldtuluna**. Liikmesriigid kasutavad oma tulu **esvalt oma kliimameetmete sotsiaalkavade riiklikuks kaasrahastamiseks ning ülejäänud tulu järgmisteks sotsiaalseteks kliimameetmeteks ja investeringuteks kooskõlas määruse (EL) ... /... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] artikliga 6:**

Muudatusettepanek 178

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 5 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) meetmed, mille eesmärk on aidata kaasa hoonete kütte ja **jahutusega seotud süsinikuheite vähendamisele** või hoonete energiavajaduse vähendamisele, **sealhulgas taastuvenergia integreerimine ja sellega seotud meetmed vastavalt direktiivi 2012/27/EL artikli 7 lõikele 11 ning artiklitele 12 ja 20 [viited ajakohastatakse läbivaadatud**

Muudatusettepanek

a) meetmed, mille eesmärk on aidata kaasa hoonete kütte ja **jahutuse kliimaneutraalsusele** või hoonete energiavajaduse vähendamisele **kooskõlas määruse (EL) ... /... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] artikliga 6;**

direktiiviga], samuti meetmed, millega antakse rahalist toetust madala sissetulekuga leibkondadele kõige halvemate näitajatega hoonetes;

Muudatusettepanek 179

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30d – lõige 5 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) meetmed, mille eesmärk on kiirendada heiteta sõidukite kasutuselevõttu või anda rahalist toetust heiteta sõidukite täielikult koostalitlusvõimelise tankimis- ja laadimistaristu kasutuselevõtuks, või meetmed, millega soodustatakse üleminekut ühistranspordile ja parandatakse mitmeliigilist transporti ***või antakse rahalist toetust, et tegeleda väikese ja keskmise sissetulekuga transpordikasutajatega seotud sotsiaalsete aspektidega.***

Muudatusettepanek

b) meetmed, mille eesmärk on kiirendada heiteta sõidukite kasutuselevõttu või anda rahalist toetust heiteta sõidukite täielikult koostalitlusvõimelise tankimis- ja laadimistaristu kasutuselevõtuks, või meetmed, millega soodustatakse üleminekut ühistranspordile ja parandatakse mitmeliigilist transporti ***kooskõlas määruse (EL) ... /... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] artikliga 6.***

Muudatusettepanek 180

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30e – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Alates 1. jaanuarist **2027** tagavad liikmesriigid, et reguleeritud üksus tagastab iga aasta 30. aprilliks III lisa kohaselt tarbimisse lubatud kütuste kogusele vastava ning kooskõlas artiklitega 15 ja 30f tõendatud eelmise aasta koguheitega võrdse arvu käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikuid ning et need lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse

Muudatusettepanek

2. Alates 1. jaanuarist **2026** tagavad liikmesriigid, et reguleeritud üksus tagastab iga aasta 30. aprilliks III lisa kohaselt tarbimisse lubatud kütuste kogusele vastava ning kooskõlas artiklitega 15 ja 30f tõendatud eelmise aasta koguheitega võrdse arvu käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikuid ning et need lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse

seejärel kehtetuks.

seejärel kehtetuks.

Muudatusettepanek 181

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30f – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et iga reguleeritud üksus seirab alates **2025.** aastast igal kalendriaastal heitkoguseid, mis vastavad III lisa kohaselt tarbimisse lubatud kütusekogustele. Samuti tagavad nad, et iga reguleeritud üksus teatab kõnealused heitkogused järgmisel aastal pädevale asutusele kooskõlas artikli 14 lõikes 1 osutatud õigusaktidega, tehes seda esimest korda **2026.** aastal.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et iga reguleeritud üksus seirab alates **2024.** aastast igal kalendriaastal heitkoguseid, mis vastavad III lisa kohaselt tarbimisse lubatud kütusekogustele. Samuti tagavad nad, et iga reguleeritud üksus teatab kõnealused heitkogused järgmisel aastal pädevale asutusele kooskõlas artikli 14 lõikes 1 osutatud õigusaktidega, tehes seda esimest korda **2025.** aastal.

Muudatusettepanek 182

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30f – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Võttes arvesse artikli 30a lõike 1b teise lõigu punktis d sätestatud hindamist esitavad reguleeritud üksused alates ... [üks aasta enne seda, kui alustatakse käesoleva peatüki kohaldamist kütustele, mida kasutatakse erasektori maanteetranspordis põletamiseks ning erasektori elamute küttes ja jahutuses] ning seejärel iga kuu komisjonile III lisa kohaselt tarbimisse lubatud kütuste jaehinda kantavate kulude jaotuse, sealhulgas eelkõige siseriiklike maksude ja tasude ning LHÜde tagastamisega seotud kulude osakaalu jaemüügihinnas, samuti selliste LHÜde tagastamisega

seotud kulude osakaalu, mis kantakse üle lõpptarbijale. Kui see protsent muutub eelmise aruandeperioodiga võrreldes rohkem kui 5 protsendipunkti, tuleb esitada selgitus.

Hiljemalt ... [käesoleva peatüki jõustumise kuupäev] võtab komisjon vastu rakendusakti, milles sätestatakse käesoleva lõike esimese lõigu kohase aruandluse kategooriad ja vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Alates ... [kuupäev, mil alustatakse käesoleva peatüki kohaldamist kütustele, mida kasutatakse erasektori maanteetranspordis põletamiseks ning erasektori elamute küttes ja jahutuses] või kui liikmesriik on kooskõlas artikli 30a lõikega 1c otsustanud, et kõnealuse artikli lõikes 1a osutatud erandit ei kohaldata, alates... [käesoleva peatüki jõustumise kuupäev] ei tohi reguleeritud üksused kanda lõpptarbijale üle rohkem kui 50 % III lisa kohaselt tarbimisse lubatud kütuste LHÜde tagastamisega seotud kuludest.

Kui komisjon leiab, et reguleeritud üksus on kandnud üle rohkem kui 50 % kuludest, maksab see üksus vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 16 trahvi. Trahvisumma arvutamisel võetakse aluseks LHÜde arv, mis vastab käesoleva lõike kohaselt liigselt üle kantud kuludele, korrutatuna kõrgeima registreeritud arveldushinnaga, mida esmas- või järelturul eelnenud aastal käesoleva peatüki kohaselt LHÜde eest maksti. Komisjon teatab iga aasta 28. veebruariks liigselt üle kantud kuludega seotud trahvisumma. Käesolevas lõigus osutatud trahvidest saadav tulu eraldatakse määruses (EL) ... /... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus] osutatud kliimameetmete sotsiaalfondile.

Muudatusettepanek 183

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30f – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud üksused suudavad iga kütuseliigi kohta teha usaldusväärset ja täpselt kindlaks ja dokumenteerida tarbimisse lubatud kütuse täpsed kogused, ***mida kasutatakse põletamiseks III lisas kindlaks määratud hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris***, ning reguleeritud üksuste poolt tarbimisse lubatud kütuste lõppkasutuse. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et vältida käesoleva peatükiga hõlmatud heitkoguste ning II, IIa ja III peatükiga hõlmatud heitkoguste topeltarvestuse ohtu. Topeltarvestuse vältimise üksikasjalikud eeskirjad võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikega 1.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud üksused suudavad iga kütuseliigi kohta teha usaldusväärset ja täpselt kindlaks ja dokumenteerida ***III lisa kohaselt*** tarbimisse lubatud kütuse täpsed kogused ning reguleeritud üksuste poolt tarbimisse lubatud kütuste lõppkasutuse. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et vältida käesoleva peatükiga hõlmatud heitkoguste ning II, IIa ja III peatükiga hõlmatud heitkoguste topeltarvestuse ohtu. Topeltarvestuse vältimise üksikasjalikud ***ja ühtlustatud*** eeskirjad võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikega 1.

(Käesolevat muudatusettepanekut seoses III lisas kindlaks määratud hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris põletamiseks kasutatava tarbimisse lubatud kütusega kohaldatakse kogu teksti ulatuses. Selle vastuvõtmise korral tehakse vastavad muudatused kogu tekstis.)

Muudatusettepanek 184

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30f – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, sätestades kogu liitu hõlmavad

ja täielikult ühtlustatud eeskirjad selliste artikli 3e kohasest käitiste käitajate topeltarvestusest tulenevate kulude hüvitamise kohta, mis on tekkinud kütusehindadesse edasi kandunud kütuse põletamisel tekkivate heitkogustega seotud kuludest, ning eeldusel, et nende heitkoguste kohta annab artikli 14 kohaselt aru nii käitaja kui ka käesoleva artikli kohaselt reguleeritud üksus ning et käesoleva artikli lõike 4 kohaselt topeltarvestamise vältimist ei toimu. Hüvitise arvutamine põhineb artikli 30d lõike 4 kohaselt enampakkumistel müüdüd LHÜde keskmisel hinnal asjaomasel aruandeaastal käesoleva artikli alusel. Käesoleva peatükiga hõlmatud LHÜde enampakkumisest saadud tulu lisatakse vastavalt vajadusele hüvitise summale kuni tasemeni, mis vastab käesoleva artikli kohaselt aruandeaastal tehtud topeltarvestamise hulgale.

Muudatusettepanek 185

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30h – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud LHÜde keskmine hind ületab enne 1. jaanuari 2030 hinna ülempiiri 50 eurot, võtab komisjon viivitamata vastu otsuse vabastada turustabiilsusreservist 10 miljonit käesoleva peatükiga hõlmatud LHÜd kooskõlas otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1a lõikega 7.

Kui lõikes 1 osutatud LHÜde keskmine hind ületab enne 1. jaanuari 2030 45 eurot, võtavad komisjon ja liikmesriigid viivitamata lisameetmeid CO₂ heitkoguste vähendamiseks, et vältida käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud hinna ülempiiri

saavutamist.

Esimese või teise lõigu kohaldamise korral peatatakse käesoleva lõike kohaldamine selle aja jooksul.

Muudatusettepanek 186

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30i – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva peatüki sätete rakendamisest, võttes vaatluse alla nende tõhususe, haldamise ja praktilise kohaldamise, sealhulgas otsuse (EL) 2015/1814 kohaste eeskirjade kohaldamise ja käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikute kasutamise II, IIa ja III peatükiga hõlmatud nõuete täitmise kohustusega üksuste kohustuste täitmiseks. Vajaduse korral esitab komisjon koos kõnealuse aruandega Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku käesolevat peatükki muuta. Komisjon peaks 31. oktoobriks 2031 hindama, kas III lisaga hõlmatud sektorite lisamine direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud sektoreid hõlmavasse heitkogustega kauplemise süsteemi on teostatav.

Muudatusettepanek

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2028 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva peatüki sätete rakendamisest, võttes vaatluse alla nende tõhususe, haldamise ja praktilise kohaldamise, sealhulgas otsuse (EL) 2015/1814 kohaste eeskirjade kohaldamise ja käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikute kasutamise II, IIa ja III peatükiga hõlmatud nõuete täitmise kohustusega üksuste kohustuste täitmiseks. Vajaduse korral esitab komisjon koos kõnealuse aruandega Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku käesolevat peatükki muuta. Komisjon **esitab 1. jaanuariks 2029 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta hindab, kas artikli 30h lõike 2a esimeses lõigus osutatud hinna ülempiir on olnud tõhus ja kas selle kohaldamist tuleks jätkata. Vajaduse korral lisab komisjon aruandele aegsasti seadusandliku ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi muutmiseks, et kohandada kõnealust hinna ülempiiri, et seda saaks kohaldada alates 1. jaanuarist 2030.** Komisjon peaks 31. oktoobriks 2031 hindama, kas III lisaga hõlmatud sektorite lisamine direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud sektoreid hõlmavasse heitkogustega kauplemise süsteemi on teostatav.

Muudatusettepanek 187

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30i – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon kaalub käesoleva direktiivi võimalikku muutmist seoses õigusnormide lihtsustamisega. Komisjon ja pädevad asutused kohanduvad pidevalt halduskorra parimate tavadega ja võtavad kõik meetmed, et käesoleva direktiivi täitmise tagamist lihtsustada, viies halduskoormuse miinimumini.

Muudatusettepanek 188

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 30ia

Valdkondlikud tegevuskavad

1. Komisjon avaldab 1. jaanuariks 2025 kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu toetusel soovituslikud tegevuskavad käesoleva direktiivi I lisaga hõlmatud tegevuste kohta, et saavutada hiljemalt 2050. aastaks liidu kliimanetraalsuse eesmärk ja seejärel eesmärk saavutada negatiivsed heitkogused, nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõikes 1.

2. Komisjon teeb lõikes 1 sätestatud tegevuskavade ettevalmistamisel tihedat koostööd sidusrühmadega, sealhulgas üksikisikute, kodanikuühiskonna,

sotsiaalpartnerite, akadeemiliste ringkondade, poliitikakujundajate ning sektorite ja allsektoritega, mida käesolev direktiiv mõjutab.

3. Iga nelja aasta järel pärast lõikes 1 sätestatud tegevuskavade avaldamist ajakohastab komisjon neid tegevuskavasid vastavalt uusimatele teaduslikele teadmistele, tehes samal ajal tihedat koostööd lõikes 2 osutatud sidusrühmadega.

4. Kõik andmed, mida kasutatakse lõikes 1 sätestatud valdkondlike tegevuskavade koostamiseks ja nende ajakohastamiseks vastavalt lõikele 3, tehakse üldsusele kergesti kättesaadaval viisil kättesaadavaks.“;

Muudatusettepanek 189

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21 b (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30i b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21b) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 30ib

**Teaduslikud nõuanded ELi HKSi
kuuluvate sektorite kohta**

Kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu võib omal algatusel anda teaduslike nõuandeid ja esitada aruandeid seoses käesoleva direktiiviga ning selle vastavusega määruse (EL) 2021/1119 ja Pariisi kokkuleppe kliimaeesmärkidele, eelkõige eesmärgiga saavutada õiglane üleminek ja anda teavet käesoleva direktiivi mis tahes hilisema läbivaatamise kohta. Kõik kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu poolt käesoleva artikli kohaselt antud nõuanded avalikustatakse kergesti kättesaadaval kujul. Komisjon

võtab kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu nõuandeid nõuetekohaselt arvesse või põhjendab nendega mittenõustumist avalikult.“

Muudatusettepanek 190

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21 c (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
IVa a peatükk (uus) – artiklid 30i c (uus) ja 30i d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21c) Artikli 30ib järele lisatakse järgmine peatükk:

„IVaa PEATÜKK

ELi HKSi tuludest saadava rahalise toetuse nähtavus

Artikkel 30ic

ELi HKSi riiklikest tuludest saadava rahalise toetuse nähtavus

- 1. Liikmesriigid tagavad ELi HKSi tuludest rahastamise nähtavuse kõigis artikli 10 lõikes 3, artikli 10a lõikes 6 ja artikli 30d lõikes 5 osutatud toimingutes.*
- 2. Liikmesriigid tagavad rahalise toetuse nähtavuse lõplikele toetusesaajatele ja üldsusele*
 - a) asjakohase märgisega „rahastab Euroopa Liit (ELi heitkogustega kauplemise süsteem)“ ning esitades tegevuse elluviimisega seotud ja lõplikele toetusesaajatele või avalikkusele mõeldud dokumentidel ja teabematerjalidel ning füüsiliste investeeringute või seadmetega seotud toimingute puhul selgelt nähtavatel ja püsivatel tahvlitel või stendidel liidu embleemi ja rahastamise summa;*
 - b) esitades oma ametlikul veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kui sellised veebisaidid on olemas, tegevuse lühikirjelduse, sealhulgas selle eesmärgid ja tulemused,*

ning toonitades ELi HKSi tuludest saadavat rahalist toetust.

3. Komisjon võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada lõigete 1 ja 2 kohaste eeskirjade rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 30id

ELi HKSi liidu tuludest saadava rahalise toetuse nähtavus

1. Komisjon tagab ELi HKSi tuludest rahastamise nähtavuse kõigis toimingutes, millele on osutatud käesoleva direktiivi artikli 10a lõikes 8 (kliimainvesteeringute fond), artiklis 10d (moderniseerimisfond) ja artiklis 3gab (ookeanifond) ning määruses (EL) .../... [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus].

2. Toetusesaajad annavad lõikes 1 osutatud fondidest saadud rahalisest toetusest ja nende päritolust teada

a) asjakohase märgisega „rahastab Euroopa Liit (ELi heitkogustega kauplemise süsteem – [asjakohane fond])“ ning esitades tegevuse elluviimisega seotud ja lõplikele toetusesaajatele või avalikkusele mõeldud dokumentidel ja teabematerjalidel ning füüsiliste investeeringute või seadmetega seotud toimingute puhul selgelt nähtavatel ja püsivatel tahvlitel või stendidel liidu embleemi ja rahastamise summa;

b) esitades oma ametlikul veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kui sellised veebisaidid on olemas, tegevuse lühikirjelduse, sealhulgas selle eesmärgid ja tulemused, ning toonitades asjakohasest fondist ja ELi HKSi tuludest saadavat rahalist toetust.

3. Komisjon võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada lõigete 1 ja 2 kohaste eeskirjade rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.“

Muudatusettepanek 191

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21 d (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30i f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21d) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 30if

Aruanne arenguriikide CO₂ heite vähendamise vajaduste kohta

Komisjon esitab 31. detsembriks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande arenguriikide CO₂ heite vähendamise vajaduste kohta. Aruanne sisaldab järgmist:

- a) hinnang arenguriikide kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta riikide kaupa;**
- b) märke peamiste heiteallikate kohta riikide kaupa, näidates võimaluse korral ära ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvate ja ELi HKS-i mittekuuluvate sektorite heitkoguste osakaalu;**
- c) iga riigi võimalikud CO₂ heite vähendamise viisid;**
- d) iga riigi riiklikult kindlaksmääratud panused Pariisi kokkuleppe alusel.“**

Selgitus

Vaja on koostada nimekiri arenguriikidest, kes võivad kasutada ELi ülemaailmse CO₂ heite vähendamise fondi vahendeid.

Muudatusettepanek 192

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv jääb vahemikku **833** ja **1 096** miljonit, arvatakse asjaomasel aastal liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline lubatud heitkoguse ühikute arv, mis on võrdne ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute kõige viimase käesoleva artikli lõike 4 kohaselt avaldatud koguarvu ning **833** miljoni vahega, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. septembril algava 12-kuulise ajavahemiku jooksul. Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv on suurem kui **1 096**, arvatakse liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline arv lubatud heitkoguse ühikuid, mis vastab 12 %-le ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarvust, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. septembril algava 12 kuu jooksul. Erandina viimasest lausest on see protsent kuni 31. detsembrini 2030 kahekordne.

Muudatusettepanek 193

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)
Otsus (EL) 2015/1814
Artikkel 3 – lõik 1

Muudatusettepanek

Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv jääb vahemikku **700** ja **921** miljonit, arvatakse asjaomasel aastal liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline lubatud heitkoguse ühikute arv, mis on võrdne ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute kõige viimase käesoleva artikli lõike 4 kohaselt avaldatud koguarvu ning **700** miljoni vahega, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. septembril algava 12-kuulise ajavahemiku jooksul. Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv on suurem kui **921 miljonit ühikut**, arvatakse liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline arv lubatud heitkoguse ühikuid, mis vastab 12 %-le ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarvust, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. septembril algava 12 kuu jooksul. Erandina viimasest lausest on see protsent kuni 31. detsembrini 2030 kahekordne. **Alates 2025. aastast vähendatakse käesolevas lõigus osutatud piirmäärasid proportsionaalselt direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 9 osutatud liidu LHÜde üldkoguse vähendamisega samal aastal.**

Komisjon jälgib reservi toimimist direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 5 sätestatud aruande raames. Aruandes tuleks käsitada asjakohast mõju konkurentsivõimele, eriti tööstussektoris, *mis hõlmaks* SKP, tööhõive- ja *investeerimisnäitajaid*. Komisjon käsitleb kolme aasta jooksul alates reservi toimimise algusest ja pärast seda iga viie aasta järel Euroopa CO₂-turu nõuetekohase toimimise analüüsile tuginedes reservi toimimist ja esitab vajaduse korral ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Igas käsitluses pööratakse erilist tähelepanu protsendimääradele, mida kasutatakse käesoleva otsuse artikli 1 lõike 5 kohaselt reservi lisatavate LHÜde arvu määramiseks, samuti ringluses olevate LHÜde koguarvu künnisväärtusele *ning* käesoleva otsuse artikli 1 lõike 6 või 7 kohaselt reservist vabastatavate LHÜde arvule. Reservi toimimise ülevaatamise käigus *peaks* komisjon *käsitleva* reservi mõju majanduskasvule, töökohtadele, liidu tööstuse konkurentsivõimele ja süsinikdioksiidi lekke ohule.

2a) Artikli 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

Komisjon jälgib *määruse (EL) 2021/1119 artiklis 3 osutatud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu toel* reservi toimimist direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 5 sätestatud aruande raames. Aruandes tuleks käsitada asjakohast mõju *määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgi ja liidu kliimaeesmärkide saavutamisele ning liidu ja selle liikmesriikide Pariisi kokkuleppe kohaste kohustuste täitmisele*, konkurentsivõimele, eriti tööstussektoris, *sealhulgas seoses* SKP, tööhõive- ja *investeerimisnäitajatega ning eesmärgiga saavutada õiglane üleminek, millega ei jäeta kedagi kõrvale*. Komisjon käsitleb kolme aasta jooksul alates reservi toimimise algusest ja pärast seda iga viie aasta järel Euroopa CO₂-turu nõuetekohase toimimise analüüsile tuginedes reservi toimimist ja esitab vajaduse korral ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Igas käsitluses pööratakse erilist tähelepanu protsendimääradele, mida kasutatakse käesoleva otsuse artikli 1 lõike 5 kohaselt reservi lisatavate LHÜde arvu määramiseks, samuti ringluses olevate LHÜde koguarvu künnisväärtusele, käesoleva otsuse artikli 1 lõike 6 või 7 kohaselt reservist vabastatavate LHÜde arvule *ning muudele turustabiilsusreserviga seotud asjakohastele arenguvõimalustele*. Reservi toimimise ülevaatamise käigus *analüüsivad* komisjon *ja kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu* reservi mõju majanduskasvule, töökohtadele, liidu tööstuse konkurentsivõimele ja süsinikdioksiidi lekke ohule.“

(32015D1814)

Muudatusettepanek 194

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Pealkiri

Kehtiv tekst

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit **süsinikdioksiidi** heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ

Muudatusettepanek

-1) pealkiri asendatakse järgmisega:

„**Euroopa** Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit **kasvuhoonegaaside** heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ “

(32015R0757)

Muudatusettepanek 195

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 196

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 b (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 1

Kehtiv tekst

Artikkel 1

Muudatusettepanek

-1a) kogu määruses, välja arvatud määruse artikli 5 lõikes 1 ja I lisas osutatud juhtudel, asendatakse mõiste „CO₂“ mõistega „kasvuhoonegaas“ ja tehakse vajalikud grammatilised muudatused;

Muudatusettepanek

-1b) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses sätestatakse liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse saabuvatelt, seal viibivatelt või sealt väljuvatelt laevadelt pärit **süsinikdioksiidi (CO₂)** heitkoguste ja muu asjakohase teabe täpse seire, aruandluse ja kontrolli eeskirjad eesmärgiga edendada meretranspordist pärit **CO₂ heitkoguste** kulutõhusat vähendamist.

Reguleerimise

Käesolevas määruses sätestatakse liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse saabuvatelt, seal viibivatelt või sealt väljuvatelt laevadelt pärit **kasvuhoonegaaside** heitkoguste ja muu asjakohase teabe täpse seire, aruandluse ja kontrolli eeskirjad eesmärgiga edendada **sellise** meretranspordist pärit **heite** kulutõhusat vähendamist.

(Muudatusettepanekut kohaldatakse kogu teksti ulatuses. Selle vastuvõtmise korral tehakse vastavad muudatused kogu tekstis.)

Muudatusettepanek 197

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 c (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 2 – lõige 1

Kehtiv tekst

1. Käesolevat määrust kohaldatakse laevade suhtes, mille **kogumahutavus on üle 5000** seoses **CO₂** heitkogustega, mis tekivad nende reisidel viimasena külastatud sadamast liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse külastatavasse sadamasse ja liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast külastatavast sadamast järgmisena külastatavasse sadamasse ja nende viibimisel liikmesriigi jurisdiktsiooni all olevates külastatavates sadamates.

Muudatusettepanek

-1c) Artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse laevade suhtes, mille **brutotonnaaž on 5 000 ja rohkem** seoses **kasvuhoonegaaside** heitkogustega, mis tekivad nende reisidel viimasena külastatud sadamast liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse külastatavasse sadamasse ja liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast külastatavast sadamast järgmisena külastatavasse sadamasse ja nende viibimisel liikmesriigi jurisdiktsiooni all olevates külastatavates sadamates.

1a. Alates 1. jaanuarist 2024 kohaldatakse käesolevat määrust laevade suhtes, mille brutotonnaaž on 400 ja rohkem seoses kasvuhoonegaaside heitkogustega, mis tekivad nende reisidel viimasena külastatud sadamast liikmesriigi jurisdiktsiooni alla

kuuluvasse külastatavasse sadamasse ja liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast külastatavast sadamast järgmisena külastatavasse sadamasse ja nende viibimisel liikmesriigi jurisdiktsiooni all olevates külastatavates sadamates. Laevadelt, mille brutotonnaaz on 400 ja rohkem, kuid mille brutotonnaaz on alla 5 000, nõutakse siiski üksnes sellise teabe esitamist, mis on asjakohane selliste laevade ELi HKSiga hõlmamiseks alates 1. jaanuarist 2027. “

(32015R0757)

Muudatusettepanek 198

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 d (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 2 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. Käesolevat määrust ei kohaldata sõjalaevade, mereväe abilaevade, kalapüügi- või -töötlemislaevade, lihtsa ehitusega puidust laevade, mehaanilise jõuajamita laevade ega valitsusasutuste laevade suhtes, mida kasutatakse mittekaubanduslikel eesmärkidel.

Muudatusettepanek

-1d) Artikli 2 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesolevat määrust ei kohaldata sõjalaevade, mereväe abilaevade, kalapüügi- või -töötlemislaevade, lihtsa ehitusega puidust laevade, mehaanilise jõuajamita laevade ega valitsusasutuste laevade suhtes, mida kasutatakse mittekaubanduslikel eesmärkidel, ega laevade suhtes, mida kasutatakse elanikkonnakaitstes ning otsingu- ja päästetöödel. “

(32015R0757)

Muudatusettepanek 199

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 e (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a

Kehtiv tekst

a) „CO₂ heitkogus” – CO₂
eraldumine atmosfääri laevadelt;

Muudatusettepanek 200

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 f (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt c

Kehtiv tekst

c) „reis” – laeva liikumine, mis algab
külalastatavast sadamast või lõpeb *selle*
sadamaga ja mille eesmärk on reisijate-
või lastivedu kaubanduslikul eesmärgil;

Muudatusettepanek 201

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3 a (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 5 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-1e) Artikli 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) „kasvuhoonegaaside heide“ – süsinikdioksiidi (CO₂), metaani (CH₄) ja diilämmastikoksiidi (N₂O) heide atmosfääri;“

Muudatusettepanek

-1f) Artikli 3 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) „reis” – laeva liikumine, mis algab *liikmesriigi mandrilaval asuvast* külalastatavast sadamast või *struktuurist või* lõpeb *seal, näiteks avamere tarneteenused, ning* mille eesmärk on reisijate- või lastivedu kaubanduslikul eesmärgil *või avamererajatistele teenuste osutamine;“*

Muudatusettepanek

3a) Artiklisse 5 lisatakse järgmine lõik:

„2a. Komisjon võtab 1. juuliks 2023 kooskõlas artikliga 23 vastu käesolevat määrust täiendavad delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse muude

kasvuhoonegaaside kui CO₂ heitkoguste määramise ja nendest aruandmise viise. Sellised meetodid põhinevad samadel põhimõtetel nagu I lisas sätestatud CO₂ heite seire meetodid koos kohandustega, mis on vajalikud asjaomaste kasvuhoonegaaside heitkoguste laadi tõttu.“

Muudatusettepanek 202

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt -a (uus)

Määrus (EL) 2015/757

Artikkel 6 – lõige 4

Kehtiv tekst

4. *Seirekava võib sisaldada* ka teavet laeva jääklassi kohta ja/või jääoludes navigeerimise korral läbitud vahemaa ja aja määramiseks ja registreerimiseks kasutatud meetodite, vastutusalade, valemite ja andmeallikate kohta.

Muudatusettepanek

-a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. *Laevandusettevõtjate puhul, kes soovivad direktiivi 2003/87/EÜ alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid oma laeva jääklassi või jääoludes navigeerimise või mõlema alusel, peab seirekava sisaldama* ka teavet laeva jääklassi kohta ja/või jääoludes navigeerimise korral läbitud vahemaa ja aja määramiseks ja registreerimiseks kasutatud meetodite, vastutusalade, valemite ja andmeallikate kohta.“

(32015R0757)

Muudatusettepanek 203

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)

Määrus (EL) 2015/757

Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 2

Kehtiv tekst

Kui see on kohaldatav, võivad ettevõtjad samuti koguda teavet laeva jääklassi ja *jääs*

Muudatusettepanek

5a) artikli 9 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„*Kui* see on kohaldatav, võivad ettevõtjad samuti koguda teavet laeva jääklassi ja

navigeerimise kohta.

jääoludes navigeerimise kohta.
Laevandusettevõtjate puhul, kes soovivad direktiivi 2003/87/EÜ alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid oma laeva jääklassi või jääoludes navigeerimise või mõlema alusel, hõlmab seire teavet selle kohta, kas reis hõlmas jääoludes navigeerimist, sealhulgas teavet jääoludes navigeerimise kuupäeva, kellaaja ja asukoha kohta, jääoludes navigeerimisel kulutatud kütuse mõõtmiseks kasutatud meetodit, kütusekulu ja kütuse heitekoefitsienti iga kütuseliigi puhul ning jääoludes navigeerimise ajal läbitud vahemaad. Samuti esitatakse teave selle kohta, kas reis toimub liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel, väljub liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast või saabub liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse.“

(32015R0757)

Muudatusettepanek 204

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 10 – lõige 2

Kehtiv tekst

Kui see on kohaldatav, võivad ettevõtjad samuti koguda teavet laeva jääklassi ja jääs navigeerimise kohta.

Muudatusettepanek

6a) artikli 10 teine lõik asendatakse järgmisega:

*„**Kui** see on kohaldatav, võivad ettevõtjad samuti koguda teavet laeva jääklassi ja jääs navigeerimise kohta. **Laevandusettevõtjate puhul, kes soovivad direktiivi 2003/87/EÜ alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid oma laeva jääklassi või jääoludes navigeerimise või mõlema alusel, hõlmab seire kõigi jääoludes navigeerimist sisaldanud reiside summaarset kasvuhoonegaaside heidet ja jääoludes navigeerimist sisaldanud***

(32015R0757)

Muudatusettepanek 205

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a

Määrus (EL) 2015/757

Artikkel 23 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

„Õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millele on osutatud artikli 5 lõikes 2 seoses ELi HKSi toimimise tagamisega, ning artikli 6 lõikes 8, artikli 7 lõikes 5, artikli 11a lõikes 4, artikli 13 lõikes 6 ja artikli 15 lõikes 6, antakse komisjonile **määramata ajaks** alates [muudetud seire-, aruandlus- ja kontrollimäärus] jõustumisest.“;

Muudatusettepanek

„Õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millele on osutatud artikli 5 lõikes 2 seoses ELi HKSi toimimise tagamisega, ning artikli 6 lõikes 8, artikli 7 lõikes 5, artikli 11a lõikes 4, artikli 13 lõikes 6 ja artikli 15 lõikes 6, antakse komisjonile **viieks aastaks** alates [muudetud seire-, aruandlus- ja kontrollimäärus] jõustumisest. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**“;

Selgitus

Kooskõlastamine Euroopa Parlamendi seisukohaga, mis puudutab seire-, aruandlus- ja kontrollimääruse artikli 23 lõikega 2 seotud seire, aruandluse ja kontrolli muutmist.

Muudatusettepanek 206

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Erandina lõikest 1 jõustavad liikmesriigid käesoleva direktiivi artikli 1 punkti 15 alapunkti -a järgimiseks

vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. jaanuariks 2025. Nad edastavad kõnealuste normide tekstid viivitamata komisjonile.

Muudatusettepanek 207

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesolev direktiiv ei hõlma käitisi **või käitiste** osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks, ega **käitisi, mille puhul moodustab üle 95 % kasvuhoonegaaside koguheitest artikli 14 kohaselt sätestatud kriteeriumidele vastava** biomassi **põletamisel tekkiv heide.**

Muudatusettepanek

1. Käesolev direktiiv ei hõlma käitisi **ega nende** osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks, ega **eranditult** biomassi **kasutavaid käitisi.**

Muudatusettepanek 208

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 1 – alapunkt a a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – punkt 5

Kehtiv tekst

5. Kui käitises leitakse olevat ületatud käesolevas lisas nimetatud tegevuse võimsuse künnisväärtus, võetakse kasvuhoonegaaside heiteloas arvesse kõik üksused, kus põletatakse kütuseid, välja arvatud üksused, mis on ette nähtud ohtlike **või olmejäätmete** põletamiseks.

Muudatusettepanek

aa) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui käitises leitakse olevat ületatud käesolevas lisas nimetatud tegevuse võimsuse künnisväärtus, võetakse kasvuhoonegaaside heiteloas arvesse kõik üksused, kus põletatakse kütuseid, välja arvatud üksused, mis on ette nähtud ohtlike põletamiseks.“

(32003L0087)

Muudatusettepanek 209

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 1 – alapunkt b – alapunkt -i (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – tabel – rida 1

Kehtiv tekst

Kütuste põletamine kaitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on üle 20 MW (v.a ohtlike **või olmejäätmete** põletamisega tegelevad kaitised)

Süsinikdioksiid

Muudatusettepanek

-i) esimene rida asendatakse järgmisega:

Kütuste põletamine kaitistes, mille summaarne nimisoojusvõimsus on üle 20 MW (v.a ohtlike **jäätmete** põletamisega tegelevad kaitised), **sealhulgas alates 1. jaanuarist 2026 kütuste põletamine kaitistes olmejäätmete põletamise eesmärgil**

Süsinikdioksiid

Muudatusettepanek 210

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 1 – alapunkt c – alapunkt v

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – tabel – rida 24 – veerg 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Vesiniku (H₂) ja sünteesgaasi tootmine tootmisvõimsusel üle 25 tonni päevas

Vesiniku (H₂) ja sünteesgaasi tootmine tootmisvõimsusel üle 25 tonni päevas **ning vesiniku (H₂) ja sünteesgaasi tootmine, mille puhul on energiasisaldus saadud taastuvatest energiaallikatest tootmisvõimsusega üle 5 tonni ööpäevas**

Muudatusettepanek 211

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 1 – alapunkt vii

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – tabel – rida 30

Komisjoni ettepanek

„Meretransport

Määrusega (EL) 2015/757 ***hõlmatud kasvuhooonegaasid***“.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757 hõlmatud laevade meretransporditegevus, mille eesmärk on reisijate ***või*** kauba vedu ärilistel eesmärkidel

Muudatusettepanek

„Meretransport

Süsinikdioksiid (CO₂), dilämmastikoksiid (N₂O) ja metaan (CH₄) kooskõlas määrusega (EL) 2015/757

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757 hõlmatud laevade meretransporditegevus, mille eesmärk on reisijate ***ja*** kauba vedu ärilistel eesmärkidel ***ning alates 2024. aastast avamererajatistele teenuste osutamise***

Muudatusettepanek 212

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 1 – alapunkt 2**
Direktiiv 2003/87/EÜ
III lisa – tabel

Komisjoni ettepanek

Tegevusala:

Kasvuhooonegaasid

1. Hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris põletamiseks kasutatavate kütuste tarbimisse lubamine.

Süsinikdioksiid (CO₂)

Kõnealune tegevusala ei hõlma järgmist:

a) käesoleva direktiivi I lisa loetletud tegevusaladel kasutatavate kütuste tarbimisse lubamine, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse põletamiseks kasvuhooonegaaside transportimisel nende geoloogiliseks säilitamiseks (kahekümneseitsmendal real märgitud tegevus);

b) selliste kütuste tarbimisse lubamine, mille heitekoefitsient on null.

2. Hoonesektor ja maanteetranspordisektor vastavad järgmistele heiteallikatele, mis on kindlaks määratud valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 2006. aasta suunistes kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, tehes määratlustes vajalikud muudatused järgmiselt:

a) soojuse ja elektri koostootmine (allikakategooria kood 1A1a ii) ja küttejaamad (allikakategooria kood 1A1a iii), kui nad toodavad soojust käesoleva punkti alapunktides c ja d nimetatud kategooriate jaoks kas otse või kaugküttevõrkude kaudu;

b) maanteetransport (allikakategooria kood 1A3b), välja arvatud põllumajandussõidukite kasutamine kattega teedel;

c) kaubanduslik/institutsiooniline sektor (allikakategooria kood 1A4a);

d) eluasemesektor (allikakategooria kood 1A4b);

Muudatusettepanek

Tegevusala:

Kasvuhoonegaasid

Põletamiseks kasutatavate kütuste tarbimisse lubamine

Süsinikdioksiid (CO₂)

Kõnealune tegevusala ei hõlma järgmist:

a) käesoleva direktiivi I lisas loetletud tegevusaladel kasutatavate kütuste tarbimisse lubamine, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse põletamiseks kasvuhoonegaaside transportimisel nende geoloogiliseks säilitamiseks (kahekümneseitsmendal real märgitud tegevus);

b) selliste kütuste tarbimisse lubamine, mille heitekoefitsient on null;

*c) põllumajanduses kasutatavate kütuste
tarbimisse lubamine;*

*d) määruse (EL) 2015/757 artikli 2 lõikes
2 osutatud laevades või tegevustes
kasutatavate kütuste tarbimisse lubamine;*

*e) I lisa osutatud tegevusalal
„Lennundus“ kasutatavate kütuste
tarbimisse lubamine;*

*f) erasektori maanteetranspordis
põletamiseks ning erasektori elamute
küttes ja jahutuses kasutatavate kütuste
tarbimisse lubamine kuni 1. jaanuarini
2029, kui artikli 30a lõikes 1b sätestatud
hindamisest ei tulene teisiti.*

Muudatusettepanek 213

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 3 – alapunkt a – alapunkt i**
Direktiiv 2003/87/EÜ
IV lisa – A osa – arvutamine – lõik 4

Komisjoni ettepanek

„Direktiiviga (EL) 2018/2001 biomassi
kasutamise suhtes kehtestatud
säästlikkuskriteeriumidele ja
kasvuhoonegaaside heite vähendamise
kriteeriumidele vastava biomassi
heitekoefitsient, koos käesoleva direktiivi
alusel kohaldamiseks tehtud vajalike
kohandustega, mis on sätestatud artiklis 14
osutatud *rakendusaktides*, on null.“;

Muudatusettepanek

„Direktiiviga (EL) 2018/2001 biomassi
kasutamise suhtes kehtestatud
säästlikkuskriteeriumidele ja
kasvuhoonegaaside heite vähendamise
kriteeriumidele vastava biomassi
heitekoefitsient, koos käesoleva direktiivi
alusel kohaldamiseks tehtud vajalike
kohandustega, mis on sätestatud artiklis 14
osutatud *delegeeritud õigusaktides*, on
null.“;

Muudatusettepanek 214

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – punkt 4 a (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
V a lisa (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a) Direktiivile 2003/87/EÜ lisatakse

järgmine lisa:

„Va lisa

Võimalus tagastada korrigeeritud LHÜd jääklassi kuuluvatele laevadele

Korrigeeritud LHÜd, mis tuleb tagastada jääklassi kuuluvatele laevadele, peavad olema kooskõlas käesolevas lisas esitatud valemi alusel arvutatud korrigeeritud heitkogustega. Korrigeeritud heitkoguste määramisel võetakse arvesse tehnilisi omadusi, mis suurendavad Soome-Rootsi IA või IA Super jääklassi või samaväärsesse jääklassi kuuluvate laevade heitkoguseid navigeerimisel ning heitkoguse edasist suurenemist jääoludes navigeerimisel.

Igal aastal tagastatavate korrigeeritud LHÜde kogus tähendab aastase koguheite korrigeeritud kogust CO_{2R} .

ELi HKS-i kohaldamisalasse kuuluv aastane CO_2 koguheide CO_{2T} arvutatakse määruse (EL) 2015/757 kohase aruandluse alusel järgmiselt:

$$CO_{2T} = CO_{2T \text{ voyages between MS}} + CO_{2B} + 0,5 \times (CO_{2 \text{ voyages from MS}} + CO_{2 \text{ voyages to MS}}) \quad (1),$$

kus $CO_{2T \text{ voyages between MS}}$ tähistab kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vaheliste reise CO_2 koguheidet, CO_{2B} liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates kai ääres tekkinud CO_2 heidet, $CO_{2eq \text{ voyages from MS}}$ kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest alanud reise summaarset CO_2 heitkogust ja $CO_{2 \text{ voyages to MS}}$ kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates lõppenud reise summaarset CO_2 heitkogust.

Samamoodi arvutatakse jääklassi laeva aastane koguheide, kui laev sõidab jääoludes ELi ETSC $_{2eI}$ kohaldamisalas, määruse (EL) 2015/757 kohase aruandluse põhjal järgmiselt:

$$CO_{2eI} = CO_{2eqI \text{ voyages between MS}} + 0,5 \times (CO_{2eqI \text{ voyages from MS}} + CO_{2eqI \text{ voyages to MS}})$$

(2),

kus $CO_{2eq I}$ voyages between MS tähistab jääklassi laeva CO_2 koguheidet jääoludes navigeerimisel liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel, $CO_{2eq I}$ voyages from MS tähistab jääklassi laeva jääoludes navigeerimisel kõikide liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljunud reiseid käigus tekkinud heitkoguseid ning $CO_{2eq I}$ voyages to MS tähistab jääklassi laeva heitkoguseid jääoludes navigeerimisel kõigist liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse suunduvatest reisidest.

ELi HKS-i kohaldamisalasse kuuluv läbitud vahemaa kogupikkus aastas arvutatakse järgmiselt:

$$D_T = D_{T \text{ voyages between MS}} + 0,5 \times (D_{T \text{ voyages from MS}} + D_{T \text{ voyages to MS}}) \quad (3),$$

kus $D_{T \text{ voyages between MS}}$ tähistab kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vaheliste reiseid kogupikkust, $D_{T \text{ voyages from MS}}$ tähistab kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljunud reiseid kogupikkust ja $D_{T \text{ voyages to MS}}$ kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse suundunud reiseid kogupikkust.

ELi HKS-i kohaldamisalal jääoludes navigeerimisel läbitud vahemaa kokku arvutatakse järgmiselt:

$$D_I = D_{I \text{ voyages between MS}} + 0,5 \times (D_{I \text{ voyages from MS}} + D_{I \text{ voyages to MS}}) \quad (4),$$

kus $D_{I \text{ voyages between MS}}$ tähistab kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vaheliste reiseid jääoludes läbitud vahemaa kogupikkust, $D_{I \text{ voyages from MS}}$ tähistab kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljunud reiseid jääoludes läbitud vahemaa kogupikkust ja $D_{I \text{ voyages to MS}}$ kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse suundunud reiseid jääoludes läbitud vahemaa

kogupikkust.

Aastane CO₂eq R korrigeeritud kogus arvutatakse järgmiselt:

$$CO_{2R} = CO_{2T} - CO_{2TF} - CO_{2NI} \quad (5),$$

kus CO_{2TF} tähistab Soome-Rootsi IA või IA Super jääklassi või samaväärsesse jääklassi kuuluvate laevade tehnilistest omadustest tingitud aastase heitkoguse suurenemist ning CO_{2NI} tähistab jääklassi kuuluva laeva aastase heitkoguse suurenemist jääoludes navigeerimise tõttu.

Soome-Rootsi IA või IA Super jääklassi või samaväärsesse jääklassi kuuluvate laevade tehnilistest omadustest tingitud aastase heitkoguse suurenemist CO_{2TF} arvutatakse järgmiselt:

$$CO_{2TF} = 0.05 \times (CO_{2T} - CO_{2B} - CO_{2NI}) \quad (6)$$

Jääoludes navigeerimisest tingitud aastase heitkoguse suurenemist arvutatakse järgmiselt:

$$CO_{2NI} = CO_{2I} - CO_{2RI} \quad (7)$$

kus korrigeeritud aastane heitkogus jääoludes navigeerimiseks on CO_{2RI}

$$CO_{2RI} = D_I \times \text{open water}, \quad (8)$$

kus _{ow} on heitkogus avameres merereiside tegemisel läbitud vahemaa kohta.

Vüimane arvutatakse järgmiselt:

$$ow = \quad (9)$$

Kõigi sümbolite nimekiri:

CO_{2T} aastane koguheide ELi HKSi geograafilises kohaldamisalas

CO_{2T} voyages between MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel toimunud kõigi reise summaarne CO₂ heitkogus

CO_{2B} liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates kai ääres viibimisel tekkinud CO₂ heitkogus

CO_{2eq} voyages from MS kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest alanud reise summaarne

CO₂ heitkogus

***CO₂ voyages to MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates
lõppenud reise summaarne CO₂
heitkogus***

***D_T ELi HKSi kohaldamisalasse kuuluv
läbitud vahemaa kogupikkus aastas***

***D_T voyages between MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate
vaheliste reise kogupikkus***

***D_T voyages from MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvatest
sadamatest väljunud reise kogupikkus***

***D_T voyages to MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse
sadamatesse suundunud reise
kogupikkus***

***D_I ELi HKSi geograafilises
kohaldamisalas jääoludes navigeerimisel
läbitud vahemaa kogupikkus***

***D_T voyages between MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate
vaheliste reise jääoludes läbitud
vahemaa kogupikkus***

***D_T voyages from MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvatest
sadamatest väljunud reise jääoludes
läbitud vahemaa kogupikkus D***

***T voyages to MS kõigi liikmesriigi
jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse
sadamatesse suundunud reise jääoludes
läbitud vahemaa kogupikkus***

***CO_{2I} jääklassi kuuluvate laevade aastased
heitkogused, kui nad reisivad jääoludes***

***CO_{2NI} jääklassi kuuluvate laevade aastase
heitkoguse suurenemine, kui nad reisivad
jääoludes***

CO_{2R} korrigeeritud aastane koguheide

***CO_{2RI} korrigeeritud aastane heitkogus
jääoludes sõites***

***CO_{2TF} Soome-Rootsi IA või IA Super
jääklassi või keskmiselt samaväärsesse
jääklassi kuuluvate laevade tehnilistest***

*omadustest tingitud aastase heitkoguse
suurenemine võrreldes ainult avamerel
sõitvate laevadega*

*aastane keskmine heitkogus avameres
läbitud vahemaa kohta.*

SELETUSKIRI

Seletuskiri

„Mudelites on vaja kasutada poliitilisi meetmeid, mis kajastavad heitkoguste kõrget hinda, et tagada kulutõhusad trajektoolid 1,5 °C saavutamiseks (suure tõenäosusega).“¹

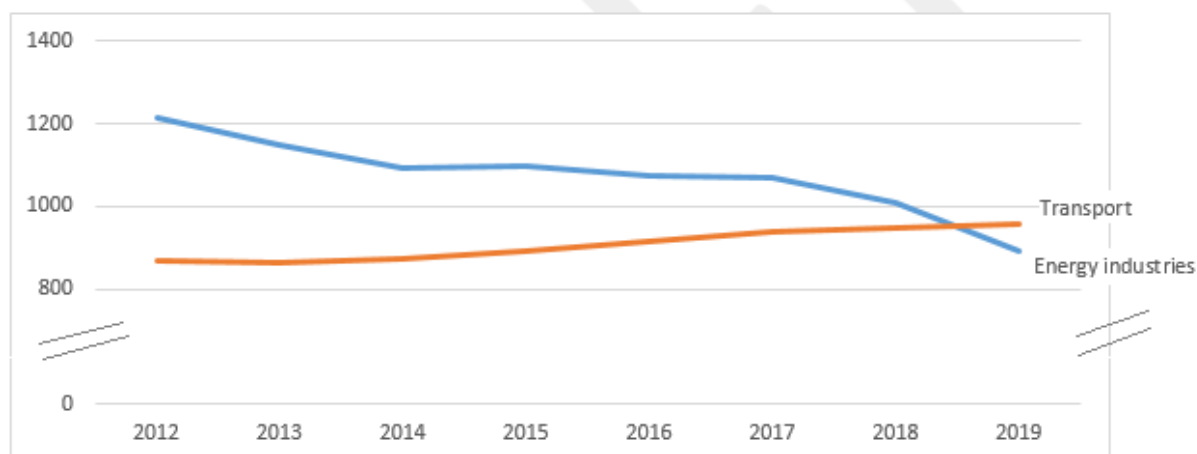
IPCC

“Carbon should be given a price.”²

ÜRO peasekretär Antonio Guterres

HKS on **Euroopa kliimapoliitika kese**. Valdcondades, kus seda on rakendatud, eriti elektrisektoris, on see **toonud kaasa märkimisväärse heitkoguste vähenemise**, eriti viimase kolme aasta jooksul, kui on rakendatud olulisi reforme. Teistes **valdkondades, näiteks transpordisektoris, kus CO₂ hinnastamist Euroopa tasandil ei toimunud, on heitkogused suurenenud**.

Joonis 1. Liikmesriikide CO₂ heitkogused sektorite kaupa (miljonites tonnides)

Allikas: Euroopa Keskkonnaamet (EEA), juuni 2021

Õigusaktide pakettis „Eesmärk 55“ sisalduvate komisjoni ettepanekute hulgas on lisaks CO₂ hinnastamisele ka **alternatiivkütuste taristute arendamine, taastuvenergia edendamine** ja paljud teised elemendid, mis üheskoos võimaldavad meil saavutada oma eesmärgid. Parlamendikomisjon toetab põhimõtteliselt komisjoni ettepanekut ja samal ajal on ta seisukohal, et neid tekste tuleks parandada.

CO₂ hinnastamine HKS-i kaudu on äärmiselt tähtis. Kõik, kellel on hea idee CO₂ heite vähendamiseks ja kes suudavad seda rakendada, peaksid saama sellest kasu. See kehtib nii

¹ IPCC eriaruanne: „Mitigation Pathways Compatible with 1.5°C in the Context of Sustainable Development“ (Võimalikud kliimamuutuste mõju vähendamise trajektoolid, mis on kestliku arengu seisukohalt koosõlas 1,5 °C eesmärgiga), https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2019/02/SR15_Chapter2_Low_Res.pdf, lk 95.

² <https://news.un.org/en/story/2020/11/1077712>.

äriühingute kui ka eraisikute puhul. Juhtimis- ja kontrollimeetmetest ainuüksi ei piisa, sest **447 miljonil ELis elaval inimesel on kahtlemata rohkem ideid kui ainult pealinnades või Brüsselis olevatel poliitikutel ning need ideed on paremad. Juhtimis- ja kontrollimeetmed põhjustavad samuti probleeme**, mis võivad osutuda kulukamaks kui CO₂ hinnastamine, kuid need kulud ei ole läbipaistvad.

Tulude sihipärasem kasutamine koos tugeva sotsiaalse komponendiga

Seevastu HKS ei too mitte ainult kaasa **kulusid**, vaid ka **tulusid, mida saab kasutada uute tehnoloogiate ja eriti abi vajavate inimeste toetamiseks**. Mitmed uued tehnoloogiad on juba kättesaadavad, aga gaasi, nafta, diiselmootori ja bensiini madalad maksud ning tasud võrrelduna kõrgemate elektri maksude ning tasudega takistavad turul nende tehnoloogiate kasutusele võtmist, kaasa arvatud soojuspumbad ja elektriautod.

Selleks et tagada kindlalt paketi „Eesmärk 55“ edu, tuleb CO₂ hinnastamine kombineerida **tulude sihipärase kasutamisega**. Taastuvenergiale kehtivaid maksusid ja tasusid tuleks vähendada, sest need takistavad innovatsiooni ja on eriline probleem madala sissetulekuga leibkondadele, kes kulutavad suurema osa oma sissetulekust elektrile kui elanikkond keskmiselt.

HKS1 – vähendame tööstuse CO₂ heidet, mitte Euroopa tööstuse mahtu

Parlamendikomisjon soovib teha innovatsiooni nimel sihipäraseid parandusi.

Tööstuse CO₂ heite vähendamine: rohkem innovatsiooni sihipärasest toetamist

Komisjoni ettepanek hõlmab juba praegu mõningaid **väga olulisi vahendeid murranguliste tehnoloogiate toetamiseks**, näiteks kliimaneutraalne terase tootmine. Ettevõtted, mis enam ei kasuta fossiilkütuseid, saavad igal juhul kasu tasuta LHÜdest vähemalt viis aastat veel, et stimuleerida läbimurdelist innovatsiooni. Parlamendikomisjon isegi tugevdas neid sätteid. Ettevõtjad saavad kasutada tasuta LHÜsid isegi pärast järgmise HKS-i perioodi lõppu. Luuakse uus võrdlusalus, mis hõlmab uusi tehnoloogiaid, näiteks vesinikupõhist terasetootmist. Parlamendikomisjon võttis vastu täpsustuse, et tagada uue võrdlusaluse tegelik rakendamine hiljemalt 1. jaanuariks 2026.

Lisaks komisjoni ettepanekule võtab parlamendikomisjon kasutusele kaks uut elementi, mida võib üldjoontes kirjeldada kui **bonus-malus süsteemi. Käitistele, mis ei tööta ainult võrdlusaluse tasemel, vaid näitavad paremaid tulemusi kui need keskmised, kes kuuluvad 10 % parima hulka** teatud tootekategoorias, **antakse lisaboonus**. Tasuta LHÜsid vähendatakse (malus), kui ettevõtjad ei esita CO₂ heite vähendamise kavasid. See on oluline vahend selle tagamiseks, et kõik saavad aru, et viimaks ometi peavad kõik ettevõtjad vastutama kliimaneutraalsuse tagamise eest. Tasuta LHÜde hulka vähendatakse oluliselt ettevõtetele, kellel puudub veenev kava või kes seda ei rakenda. Tasuta LHÜd peaks olema vahend, mis võimaldab üleminekut kliimaneutraalsusele, aga need ei peaks olema vahend, mis hoiab traditsioonilisi tehaseid igavesti töös. Kliimaneutraalsuse kavaga kooskõlastatud riigiabi ülemineku toetamiseks ei tohiks pidada ebaseaduslikuks riigiabiks.

Euroopa deindustrialiseerimise vältimine

Kahjuks ei välista komisjoni ettepanek **riski, et isegi parimate tulemustega ettevõtted peavad 4. etapi lõpuks ostma LHÜsid lisaks** tänu sektoriülesele paranduskoefitsiendile. See vähendab prognoositavust käitajate jaoks, kahandab investeeringuid Euroopasse ja **võib viia kasvuhoonegaaside heite ülekandumiseni ja töökohtade kadumiseni**. Seepärast on vaja teha muudatusi, et vältida sektoriülesele paranduskoefitsiendi kohaldamist **parimate tulemustega ettevõtete** suhtes. **Nad peaksid saama olla kindlad, et neid ei taba lisakulud enne 2030. aastat.**

Ambitsioonide tase

Raportööri soovitusel võttis parlamendikomisjoni enamus (46/41/1) vastu muudatusettepaneku, et suurendada märkimisväärselt ambitsioonikust. Ühekordset vähendamist (võrdlusaluse muutmist) tuleks komisjoni ettepanekuga võrreldes 2024. aastal rohkem kui kahekordistada ning lineaarset vähendamistegurit tuleks järk-järgult suurendada. Euroopa Komisjoni arvutuste kohaselt suureneb eesmärk 61 % asemel 68 %-ni, mis tähendab 2030. aastaks palju suuremat kliimaeesmärki kui –55 %, nagu on kokku lepitud kliimamääruses.

Piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (CBAM) ja tasuta LHÜd

Väga tähtis on tagada tasuta LHÜde ja CBAMi parim võimalik koostoime. Komisjoni ettepanek näeb ette CBAMi kaitse järkjärgulist suurendamist ja tasuta LHÜde järkjärgulist vähendamist. Parlamendikomisjon võttis vastu CBAMi kiirema järkjärgulise kasutuselevõtu ja tasuta LHÜde kiirema järkjärgulise kaotamise (2035. aasta asemel 2030. aastaks). Väärrib märkimist, et see oli raportööri soovitusel vastu ja selle kohta esitatakse täiskogul muudatusettepanekuid.

„Jah“ solidaarsusele, kuid rohkem sihipärasust

Parlamendikomisjon **pooldab komisjoni ettepaneku põhilisi solidaarsuse elemente**. Alates 2013. aastast jaotatakse 10 % tuludest ümber enamasti Lääne-, Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriikide vahel, et arvestada nende riikide spetsiifiliste probleemidega rohepöörde puhul. Eeldades, et CO₂ hind on 50 eurot, teeks see kokku **30,65 miljardit eurot** ajavahemikus 2021–2030. Parlamendikomisjon jätab selle solidaarsusklausli puutumata.

Teine solidaarsuselement on **moderniseerimisfond**, millest saavad kasu hetkel kümme liikmesriiki. 2 % tuludest suunatakse sellesse fondi. Komisjon teeb ettepaneku **täita moderniseerimisfond** täiendava 2,5 %ga tuludest ja on seisukohal, et veel kaks liikmesriiki peaksid sellest arvutuslikel põhjustel kasu saama. Kuid see **suurendab piirialadel juba olemasolevat probleemi**. Moderniseerimisfond on piiratud riigipiiridega, samas kui teistes piirkondades mõne liikmesriigi sees on suured probleemid ja kõikides piirkondades riigis, mis saab toetust, ei ole sama palju probleeme. Üks näide on Hispaania ja Portugali vaheline piir. Komisjoni ettepaneku kohaselt ei oleks Hispaania kindlalt fondist kasusaaja, samas kui Portugal saaks sellest märkimisväärselt kasu (kuni 850 miljonit eurot kuni 2030. aastani, eeldades, et CO₂ hind on 50 eurot). Sama kehtib Sloveenia kohta, mis ei saa fondist kasu, erinevalt naaberriikidest Ungarist ja Horvaatiast (kokku kuni 792 miljonit kuni 2030. aastani,

eeldades, et CO₂ hind on 50 eurot). Seetõttu soovib parlamendikomisjon teha järgmise erandi:

2 % LHÜdest peaks jääma moderniseerimisfondi ja neid tuleks jaotada liikmesriikidele nii, nagu varem. Lisatoetus on 2 % ja ülejäänud 0,5 % eraldatakse kliimainvesteeringute fondile. Moderniseerimisfondist toetust saavad liikmesriigid on kohustatud kaasama riikidevahelisi projekte.

Kolmas element on artikkel 10c, mille alusel mõned liikmesriigid saavad anda **oma energiasektorile tasuta LHÜsid**. See võimalus on olnud enamiku liikmesriikide jaoks 2013. aastast keelatud ja on ilmselge, et tasuta LHÜd fossiilkütustele ei ole Euroopa Liidu ambitsioonikate eesmärkidega kooskõlas. Sellel põhjusel soovib parlamendikomisjon **jätta artiklist 10c välja tasuta LHÜde võimaluse**. Liikmesriigid, kes saavad sellest sättest kasu, võivad kasutada raha moderniseerimisfondi raames või panna LHÜd enampakkumisele ja kasutada tulusid riiklikeks prioriteetideks kooskõlas kõnealuse direktiiviga.

Fossiilkütuste ja tuumaenergia käsitlemine fondidega seoses

Komisjon teeb ettepaneku jätta fossiilkütused täielikult moderniseerimisfondist kõrvale. See tähendaks, et rahastada ei saaks isegi kõige moodsamat gaasielektrejaama, mis viidaks väga lühikese aja pärast üle CO₂-neutraalsele kütusele. Seevastu **puudub reegel tuumaenergia kohta**. Arvestades praegusi vastuolusid, on parlamendikomisjon seisukohal, et moderniseerimisfond **peaks olema suunatud taastuvenergiale, tõhususele ja teistele selgelt mittevastuolulistele tehnoloogiatele**. Tuumaenergiat ei tohiks üldiselt rahastada HKS-i vahendite kaudu, et mitte kahjustada süsteemi mainet, eriti riikides, kes on süsteemi netorahastajad.

Jäätmete põletamine – kohene kaasamine on problemaatiline, kuid pikaajaline kaasamine on vältimatu

On tehtud ettepanekuid hõlmata HKSiga jäätmete põletamine. Seda ei ole võimalik teha üleöö, sest mõnikord on alternatiiviks põletamisele prügilad, mis on keskkonnale kahjulikud **metaaniheite või jäätmete ekspordi** tõttu riikidesse, kus ELil ei ole veel piisavalt kontrolli nende käitlemise üle. Sellest hoolimata on väga tähtis, et viimaks maksustatakse kõikide heitetekitajate CO₂ heitkogused ja jäätmepõletus ei ole kindlalt parim valik. Põletamisele CO₂-maksu lisamine stimuleerib ringlussevõttu, taaskasutamist ja keskkonnasõbralikke valikuid ning on kooskõlas ringmajandusega. See on põhjus, miks parlamendikomisjon teeb ettepaneku **lisada jäätmepõletus HKS-i 1. jaanuaril 2026**, pärast mõjuhindamise läbiviimist ja tagamist, et prügilatest ning jäätmete ekspordist tulenevaid negatiivseid mõjusid välditakse nii palju kui võimalik.

Meresektori HKS – viimane aeg CO₂ hinnastamiseks

Euroopa Parlamendi pikaajaline nõudmine on olnud, et merendussektori heitkogused tuleks lisada ELi HKS-i. Seetõttu parlamendikomisjon üldiselt toetab Euroopa Komisjoni ettepanekut, kuid täiustab seda veelgi. Mitte ainult Euroopa-siseste marsruutide, vaid ka **50 % reiseid hõlmamine, mis väljuvad EList või saavad ELi, on arukas lähenemisviis**.

Parlamendikomisjon teeb ettepaneku suurendada ettepaneku **rahvusvahelist mõõdet**. Komisjon, Euroopa Parlament ja liikmesriigid peaksid **tegutsema kolmandate riikide veenmiseks** – mitte ainult võtma vastu ettepaneku 50 % ELi väljuvate ja ELi saabuvate reiside hõlmamiseks, vaid ka tegema kolmandate riikidega koostööd ülejäänud 50 % osas. Kui aga need jõupingutused ei ole edukad, tuleks alates 2027. aastast kõik ELis algavad või sinna saabuvad reisid hõlmata 100 % ulatuses. Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni jõupingutused on **rohkem kui pettumust valmistavad**. Pikas perspektiivis on eelistatav muidugi ülemaailmne lahendus, aga ELi HKS-i saab üle viia maailma tasemele või selle võib asendada ülemaailmse lahendusega juhul, kui selle eesmärk on kõrgem või vähemalt sama kõrge.

„Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni liikmesriigid on siiani maha maganud iga võimaluse anda ühiselt usutavaid positiivseid signaale, mis kõneleks veendunud kliimameetmetest. Seega, kuigi me eelistame ülemaailmse tööstusena ülemaailmseid sätteid, oleme nüüd veendunud, et EL peab võtma endale meretööstuses juhtrolli, kui tahame õigel ajal tulemusi saavutada. Kui ELil õnnestub kombineerida ambitsioonikas kliimakaitse majandusliku eduga, leiab Euroopa mudel endale kiirelt jäljendajaid ja edendab seega ulatuslikke ülemaailmseid edusamme.“

Tegevdirektor dr Reinhard Linken (Saksamaa Laevaehituse ja Meretehnika Liit)

Euroopa Parlament nõudis tugeva enamuse alusel oma seire, aruandluse ja kontrolli aruandes **spetsiaalset fondi innovatsiooni ja CO₂-neutraalsuse toetamiseks merendussektoris**. Parlamendikomisjon toetab seda nõudmist ja teeb ettepaneku kasutada kõiki merendussektori tulusid, mida ei kasutata omavahenditeks ja mis moodustavad **75 % merendussektori tuludest**, spetsiaalseks fondiks kliimanetraalsusega seotud innovatsiooni toetamiseks laevanduses. Raha ümberpaigutamiseks teistesse sektoritesse puudub vajadus, sest laevandus on kõige keskkonnasõbralikum transpordiliik ja vältida tuleks üleminekut laevanduselt teistele transpordiliikidele.

Kooskõlas Euroopa Parlamendi seisukohaga seire, aruandluse ja kontrolli kohta **tuleks hõlmata kõik gaasid, eriti metaan ja dilämmastikoksiid**. Euroopa Parlament ei ole mitte kunagi ette näinud enampakkumise kasutuselevõttu laevanduses. See on põhjus, miks komisjoni ettepanek on saanud karmi kriitikat, sest täies mahus enampakkumised on rakendatavad alles 2026. aastast. Teisest küljest oleks osaline enampakkumine juba 2023. aastal vastuolus parema õigusloome põhimõttega, sest käesolev direktiiv võib jõustuda alles 2023. aastal. Seepärast leppis parlamendikomisjon kokku alustamises alles 2024. aastast, kuid kohe 100 % enampakkumisega.

„Saastaja maksab“ põhimõte ja laevaliiklus Arktikas

Põhja-Euroopa liikmesriigid on seisukohal, et tänu nende ilmastikutingimustele põhjustab HKS neile külmades vetes liiklemise tõttu suuremat koormust. Parlamendikomisjon leidis, et eelkõige selle probleemi lahendamiseks **tuleks teha kättesaadavaks rahalised vahendid ookeanifondist** ning et arktilistes piirkondades liiklevate laevade suhtes tuleks kohaldada kuni 2030. aastani erikohtlemist. Komisjoni ettepanekus ei ole ette nähtud äärepoolseimate piirkondade erikohtlemist. See ei ole vastuvõetav, sest äärepoolseimatele piirkondadele kohaldatakse erikohtlemist lennunduses ja keskkonna seisukohast on laevade kasutamine parem kui õhusõidukite kasutamine. Seepärast võttis parlamendikomisjon vastu erandi äärepoolseimatele piirkondadele ka merenduses.

Euroopa Parlament on jäänud kindlalt „saastaja maksab“ põhimõtte juurde ja on väljendanud selgelt, et **laeva käitaja peaks olema ELi HKSi kohase hinna maksmise eest lõplikult vastutav**. Euroopa Komisjon ei ole sellega arvestanud. Selle probleemi lahendamiseks teeb parlamendikomisjon ettepaneku tagada käitaja lõplik vastutus **lepingulise nõudega** laeva omaniku ja ärilisel eesmärgil käitaja vahel kulude edastamiseks. See lahendus tagab, et käitaja on CO₂ hinna tasumise eest lõplikult vastutav, ning samas kaob ametiasutustel vajadus ärilisel eesmärgil käitajad üles leida, mis oleks ELi-väliste ettevõtete puhul keeruline, sest laevanduses ei ole rahvusvahelist ärilisel eesmärgil käitajate registrit.

Uus HKS – paketi „Eesmärk 55“ lahutamatu osa

Nagu ka teistes valdkondades, on CO₂ hinnastamine rohepöörde võimaldamiseks transpordi- ja küttevõlkkonnas väga tähtis. Juhtimis- ja kontrollimeetmete abil on kliimaeesmärkide saavutamine kas võimatu või sellega kaasnevad paljud lisaprobleemid.

„Uus HKS ei ole põhiline vahend maanteetranspordi CO₂ heite vähendamiseks. Sellest hoolimata võib sellel olla oluline roll nõudlusega tegelemisel, kuid veelgi enam uute tulude tekitamisel, et aidata kõige haavatavamatel loobuda fossiilkütuste kasutamisest.“³

Transport ja keskkond

„Euroopa Raudtee- ja Infrastruktuuri ettevõtete Ühendus (CER) usub, et eraldi HKSi loomine maanteetranspordile on vältimatu negatiivsete välismõjude saaste tekitajale suunamiseks konkreetse „saastaja maksab“ põhimõtte rakendamise abil ning selleks, et stimuleerida reisijaid ja logistikaettevõtteid kasutama kliimasõbralikke transpordiliike. Samal ajal tuleb kliimameetmete sotsiaalfondi kasutada abivajajate toetamiseks, kellel on seda kõige rohkem vaja, ning see tuleks investeerida viisil, mis edendab juurdepääsu madala CO₂ heitega ja heiteta ühistele liikuvusteenustele.“⁴

Euroopa Raudtee- ja Infrastruktuuri ettevõtete Ühendus

Ainult autode CO₂ heite reguleerimine võib tuua kaasa nn Havanna efekti

Tihti väljendatakse seisukohta, et HKS2 asemel peaksime lihtsalt suurendama autode CO₂ heite reguleerimist. Tõendid näitavad, et see lihtsalt ei toimi, sest isegi kõige ambitsioonikamad autode CO₂ heite reguleerimise ettepanekud ei tegele olemasolevate autode probleemiga. Olukord, kus CO₂ ei ole transpordisektoris hinnastatud, kuid uutele autodele kehtivad väga kõrgete eesmärkidega määrad, võib viia nn Havanna efektini. **Inimesed võivad kasutada oma vanu autosid** mitte ainult 15 või 20 aastat, vaid isegi **30 või 40 aastat ning sellega kaasnevad kõik negatiivsed keskkonnamõjud**. Seetõttu on just selles valdkonnas vajalikud poliitikameetmed. Sama kehtib hoonetele, kus vajalikke muutusi võib stimuleerida ainult sihipärane poliitikameetmete kehtestamine.

Mõlemas valdkonnas on tähtis, et ei rakendataks ainult ühte vahendit vajaliku heitkoguste vähendamise saavutamiseks. Maanteetranspordi puhul ei tule reguleerida mitte ainult uusi autosid, vaid tuleb tõsta ka raudteetranspordi ja teiste ühistranspordiliikide atraktiivsust,

³ https://www.transportenvironment.org/wp-content/uploads/2021/12/Road-to-road-ETS-10-ETS2_SCF-criteria.pdf

⁴ <https://www.cer.be/media/press-releases/eu-emissions-trading-system-ets-cornerstone-eu-climate-policy>

parandada tingimusi jalgratastele, autojagamisele jne, et tagada üleminek rohelisele liikuvusele. Seda peaks stimuleerima ja rahastama HKS-i tulude kaudu. Hoonete puhul on lahendusi sama palju ja kõik nendest ei ole saavutatavad reguleerimise kaudu. Selle asemel on vaja stiimuleid ja CO₂ hinnastamist.

Abivajajate toetamine

Väikese sissetulekuga perede probleemide lahendamiseks on vajalik **tugev seos kliimameetmete sotsiaalfondiga**. Teiste hulgas tuleks toetada inimesi, kelle sissetulek sõltub nende (vanast ja saastavast) autost, et võimaldada üleminekut ja vältida raskusi. Kokkuleppel kliimameetmete sotsiaalfondi kaasraportööridega **ei nõua** parlamendikomisjon **mitte ainult, et 25 %** tuludest kasutataks kliimameetmete sotsiaalfondiks, vaid et ka **ülejäanud 75 % tuludest kasutataks asjaomastes liikmesriikides kooskõlas kliimameetmete sotsiaalfondi kriteeriumidega**. Kooskõlastatult kliimameetmete sotsiaalfondi kaasraportööridega teeb parlamendikomisjon ettepaneku hoida kliimameetmete sotsiaalfond eelarvest eraldi, et tagada **otsene seos HKS2ga ja sihipärasem toetus CO₂ hinna tõusmise korral**. Kooskõlas Euroopa Parlamendi seisukohaga teeb parlamendikomisjon ettepaneku hõlmata pikas perspektiivis eelarvega kõik rahalised vahendid, kaasa arvatud innovatsioonifond ja moderniseerimisfond. Kõnealuse direktiivi kohaldamise alguskuupäevast alates peaks Euroopa Komisjon **rakendama neljas HKSiga seotud fondis ELi eelarve üldiseid põhimõtteid, nagu õigusriigi põhimõte**. Erilist tähelepanu tuleks pöörata **keskkonnasõbralike toodetega, näiteks taastuvenergiaga seotud maksude ja tasude vähendamisele**.

Võrdsed tingimused kõigile ettevõtjatele – eratransport ja hooned hõlmatakse alles pärast uut kaasotsustamismenetlust 2029. aastal

Äärmiselt tähtis on tagada kõikidele Euroopa turul tegutsevatele ärilisel eesmärgil käitajatele võrdsed võimalused. Komisjoni ettepanek näeb õigesti ette uue HKS-i kehtimist **kaubanduslikule transpordile ja ärihoonete kütmisele**. Kahjuks ei kohaldata uut HKS-i mõnede teiste oluliste äritegevuste suhtes, **näiteks valukodade või metallitöötlemisettevõtete tootmisotstarbeline kütmine**. Need peaksid siiski olema hõlmatud.

Paljude kolleegide arvates on oluliseks murekohaks kodumajapidamistel tekkivad probleemid. Kuigi raportöör on seisukohal, et komisjoni ettepanek on sobiv viis edasi minna, reageeris ta oma kolleegide ettepanekutele ja esitas kompromissi erahoonete ja eratranspordi hilisemaks hõlmamiseks. Need sektorid tuleks hõlmata üksnes 2029. aastast alates ja ainult juhul, kui on täidetud eritingimused ning parlament ja nõukogu on sellega uue kaasotsustamismenetluse kaudu nõus. Lisakulud peaksid osaliselt katma nafta- ja gaasitootjad ning hind peaks olema madalam kui kõigi aegade tippase 2022. aasta märtsis. Lisaks sellele kehtestatakse algusest peale hinna ülempiir 50 eurot. Kliimameetmete sotsiaalfond peaks aga hakkama toimima juba 2024. aastal. Nende liikmesriikide jaoks, kellel on juba olemas CO₂ hind erasektorile või kes arvavad, et erasektori ja äriettevõtjate eristamist ei saa ilma oluliste probleemideta rakendada, on teksti lisatud võimalus erasektori hõlmamiseks. Siiski on hädavajalik, et need liikmesriigid kehtestaksid tõhusad meetmed energiaostuvõimetuse vastu.

Parlamendikomisjoni põhiline seisukoht on, et kõik heitkogused tuleks hõlmata CO₂ hinnastamisega pigem varem kui hiljem.

LISA: LOETELU ÜKSUSTEST JA ISIKUTEST, KES ANDSID RAPORTÖÖRILE TEAVET

Loetelu koostamine on vabatahtlik ning selle eest vastutab ainuisikuliselt raportöör. Raportöör sai raporti projekti koostamisel teavet järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
AGORA Energiewende
Air Products
Airbus
AMK Entsorgung
Association of European Energy Exchanges (Europex)
BASF
Bundesverband der Deutschen Industrie e.V. (BDI)
Bundesverband der deutschen Kalkindustrie
Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft e. V. (BDEW)
Bundesvereinigung der Deutschen Arbeitgeberverbände (BDA)
Business Europe
CAN Europe
Carbon Engineering
Carbon Market Watch
Cem'In'EU
Cembureau
Ceramic-Unie
Cambridge Institute for Sustainability Leadership (CISL)
City of London
Cleantech for Europe
CLG Europe
CO2 Value Europe
Community of European Railway and Infrastructure Companies (CER)
Confederation of European Paper Industries (CEPI)
Confederation of European Waste-to-Energy Plants (CEWEP)
Cruise Lines International Association (CLIA)
Danish Shipping
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)
Deutsche Umwelthilfe e.V.
Deutscher Naturschutzring
DIHK Brüssel
eFuel Alliance
European Industrial Gases Association (EIGA)
EIT InnoEnergy
Électricité de France (EDF)
Energie Baden-Württemberg
Eurima
Eurofer
Eurofuels

Eurelectric
Eurometaux
Euromines
European Automobile Manufacturers' Association
European Automotive Suppliers' Industry
European Cement Association
European Chemical Industry Council (CEFIC)
European Climate Foundation
European Community Shipowners' Association (ECSA)
European Copper Institute
European Environment Bureau
European Federation of Local and Regional Energy Companies (CEDEC)
European Heat Pump Organisation (EHPA)
European Heating Industry (EHI)
European Roundtable on Climate Change & Sustainable Transition (ERCST)
European Trade Union Confederation (ETUC)
Europolitis
Federation of European Private Port Companies and Terminals (FEPORT)
Fertilizers Europe
Finnish Industries' Confederation
Finnish Shipowners Association
Fortum
French Association of Private Enterprises (AFEP)
Fridays for Future
Fuels Europe
German Biofuel Industry Association (VDB)
Germanwatch
H2 Green Steel
Heidelberg Cement AG
Helyum
Hydro aluminium
Hydrogen Europe
IG Metall
IHK Arnsberg
IHK Siegen
Intercargo
Interessengemeinschaft der Thermischen Abfallbehandlungsanlagen in Deutschland e.V. (ITAD)
International Association of Oil and Gas Producers (IOGP)
International Emissions Trading Association (IETA)
International Road Transport Union (IRU)
Klima-Allianz
Kommissariat der deutschen Bischöfe
Lanzatech
LKAB
Lobbe Holding
Lubrizol

Mouvement de Enterprises de France
Municipal Waste Europe
NABU
Norsk Hydro
Polska Grupa Energetyczna S.A. (PGE)
Potsdam-Institut für Klimafolgenforschung
Primagas
Rolls Royce
RWE
Salzgitter AG
SEA Europe
Shell
Siemens Energy
Statkraft Brussels SRRL
Stiftung 2 Grad
Stiftung Klima Wirtschaft
ThyssenKrupp
Transport & Environment
Trimet Aluminium SE
Union of Greek Shipowners
Vattenfall
Verband Chemische Industrie (VCI)
Verband der Elektro- und Digitalindustrie (APPLia)
Verband Deutscher Omnibusunternehmen e.V. (BDO)
Verein Deutscher Zementwerke
Wacker Chemie
Wiener Stadtwerke
Wind Europe
Wirtschaftskammer Österreich
Wirtschaftsvereinigung Metalle
Wirtschaftsvereinigung Stahl
World Shipping Council
WWF
Yara Fertilizers
Zentraler Immobilienausschuss (ZIA)
Zentralverband des Deutschen Handwerks
Zero Waste Europe

20.4.2022

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepanekut muuta direktiivi 2003/87/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD))

Arvamuse koostajad: José Manuel Fernandes, Valérie Hayer

LÜHISELGITUS

Eelarvekomisjoni arvamuses heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivi kohta juhendatakse kavatsusest keskenduda rangelt ELi eelarveaspektidele. Nende hulgas on eelkõige

- seos 2020. aasta detsembri institutsioonidevahelise kokkuleppe uute omavahendite kasutuselevõtmise tegevuskavaga, mis hõlmab heitkogustega kauplemise süsteemil (HKSi) põhinevaid omavahendeid;
- vajadus säilitada tulude kõikehõlmavuse põhimõtte ja ELi eelarve ühtsus;
- demokraatliku kontrolli ja järelevalve õiguste ning Euroopa Parlamendi kui eelarvepädeva institutsiooni institutsiooniliste õiguste säilitamine.

Arvamuse koostajad rõhutavad kolme peamist sõnumit. Esiteks peaks liit täitma oma kohustust maksta taasterahastu „NextGenerationEU“ võlg tagasi uute omavahendite, sealhulgas HKSi kaudu, et vältida ELi programmide järske kärpeid tulevases mitmeaastases finantsraamistikus. Nad tuletavad meelde, et HKS on selles osas kõige olulisem tuluallikas. Teiseks ei saa HKSi tulusid (sealhulgas uutele sektoritele laiendamisest saadud tulu), mis kantakse ELi eelarvesse omavahenditena, kasutada ühegi konkreetse kululiigi jaoks. Kolmandaks ei tohiks uut kliimameetmete sotsiaalfondi luua väljaspool ELi eelarvet ja seda ei tohiks rahastada sihtotstarbelisest tulust. Seadusandjad peaksid vältima valitsustevaheliste fondide levikut eelarve ühtsuse arvelt.

Tugev ELi eelarve jõulise ELi kliimapoliitika jaoks

Alustuseks jagavad arvamuse koostajad paketi „Eesmärk 55“ üldist poliitilist eesmärki, millega luuakse tugev ELi regulatiivne ja seadusandlik raamistik, mis aitab liidul ja selle

liikmesriikidel saavutada Pariisi kokkuleppe kliimaeesmärke ja täita ELi kliimamäärusest tulenevaid kohustusi.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ koos taaste- ja vastupidavusrahadega annab ainulaadse ja olulise võimaluse ühendada majanduse elavdamiseks tehtavad pingutused sihipäraste poliitiliste algatuste ja ümberkujundavate investeringutega, et saavutada kliima- ja digipööre. Euroopa rohelises kokkuleppes ja taasterahastu „NextGenerationEU“ ülesehituses nähakse sellega seoses ette ELi eelarve keskne roll.

Kavandatud HKSi käsitlev direktiiv on kooskõlas 22. detsembril 2021 esitatud finantspaketi, millega nähakse ette HKSil põhinevate omavahendite loomine, eraldades 25 % (enamiku) enampakkumisel müüdavate saastekvootide tulust ELi eelarvesse.

Eelarvepõhimõtete säilitamine ei ole eesmärk omaette

Eelarvekomisjoni arvamuse koostajate jaoks ei ole tulude kõikehõlmavus, eelarve ühtsus ja demokraatlik kontroll pelgalt formaalsed eelarvepõhimõtted. Need on väärtuslikud varad, mis tugevdavad ELi tasandi avaliku sektori kulutuste usaldusväärsust, mida ei tohiks ohustada reformidega, mis toovad kaasa eelarve killustatuse.

Uued omavahendid, et muuta eelarve vastupidavamaks, usaldusväärsemaks ja poliitilisi eesmärke toetavamaks

Euroopa Parlament on sõnaselgelt toetanud poliitikaga seotud tõeliste omavahendite kasutuselevõttu ELi eelarves juba aastaid. Seoses hiljutise kokkuleppega NGEU / mitmeaastase finantsraamistiku / omavahendite paketi kohta võitles parlament edukalt tulevikku suunatud omavahendite tegevuskava eest, mis hõlmab HKSil põhinevaid omavahendeid ja piiril kohaldataval süsinikdioksiidi kohandusmehhanismil põhinevaid omavahendeid. See tegevuskava integreeriti 2020. aasta detsembri institutsioonidevahelisse kokkuleppesse. Käesolev institutsioonidevaheline kokkulepe on siduv kõigile institutsioonidele.

Komisjon esitas mõningase hilinemisega 22. detsembril 2021. aastal sellekohased seadusandlikud ettepanekud. Arvamuse koostajad soovivad tagada, et muudetud HKSi direktiiv jääks täielikku kooskõlla omavahendite ettepanekuga. Rõhutame, et pakett „Eesmärk 55“ ja rahalised pakkumised kuuluvad ühte paketti. Parlament peaks tugevdama oma läbirääkimispositsiooni nõukogu suhtes, järgides järjekindlat ja sidusat seisukohta omavahel seotud seadusandlike toimikute suhtes.

HKSi direktiivi ja HKSil põhinevate omavahendite ühilduvus

Arvamuse koostajatena rõhutame, et poliitiliste prioriteetide ja õigusloomega seotud küsimused kuuluvad juhtiva komisjoni pädevusse. Omavahendite kaasraportööridena kavatseme kaitsta HKSi direktiivi ja piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi määruse ühilduvust ELi omavahendite reformiga. HKSil põhinevaid omavahendeid on pikka aega peetud väga sobivaks, autentseks ELi sissetulekuallikaks. See annab liikmesriikidele ja ELi tasandil uue avaliku sektori sissetulekute voo.

Seos omavahenditega

Arvamuse koostajad soovivad tagada, et ELi eelarve jääb jõuliseks vahendiks kliimameetmete rakendamisel. Seda arvesse võttes on otsustava tähtsusega, et taasterahastust „NextGenerationEU“ tulenevad võlad, mida toetab omavahendite otsus, makstakse tagasi õigeaegselt ja usaldusväärselt. Kaalul on ELi usaldusväärsus ja krediivõimelisus. See on väärtuslik vara, pidades silmas keskmise pikkusega ja pikaajalisi investeerimisvajadusi. Mitmeaastast finantsraamistikku ei tohiks vähendada, samuti ei saa eeldada, et liikmesriigid panustavad üha suurema osa kogurahvatulul põhinevatest vahenditest. Seetõttu tuleb institutsioonidevahelise kokkuleppe uusi omavahendeid käsitlevat tegevuskava järgida nii kirjas kui vaimus. See saadab positiivse sõnumi ka finantsturgudel tegutsevatele investoritele ja reitinguagentuuridele.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku *sektori* vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsetele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahaliseks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga väikese sissetulekuga liikmesriikides, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest.

Muudatusettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku *ja erasektori* vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsetele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse *omavahendite kujul* ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahaliseks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga väikese sissetulekuga liikmesriikides, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest.

Selgitus

Selles põhjenduses tuletatakse meelde ja selgitatakse, et teatav osa HKSi tuludest peab saama ELi eelarve omavahendiks. Kõikehõlmavuse põhimõtte kohaselt ei või ELi eelarve omavahendeid eraldada konkreetsele eelarvereale. See ei tähenda siiski, et üldeelarvest saadav tulu on kliimaga seotud eesmärkide jaoks kadunud. Kliimameetmete integreerimine paljudesse kuluprogrammidesse muudab selle valdkonnaüleseks prioriteediks, mida saab usaldusväärselt rahastada üldeelarvest.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Täpselt määratletud osa reformitud ja laiendatud ELi HKSi enampakkumistulust tuleks kasutada omavahenditena liidu eelarve rahastamiseks üldtuluna kooskõlas 16. detsembri 2020. aasta õiguslikult siduva institutsioonidevahelise kokkuleppega^{1a}, mis sisaldab tegevuskava uute omavahendite kasutuselevõtmiseks, sealhulgas ELi HKSil põhinevad omavahendid, mis põhinevad piiril kohaldataval süsinikdioksiidi kohandusmehhanismil ja OECD/G20 kokkuleppe esimesel sambal. Kõnealuse lepingu kohaselt kavatakse sellised uued omavahendid kasutusele võtta 1. jaanuariks 2023. Seega seovad uued omavahendid liidu eelarve selliste liidu poliitiliste prioriteetidega nagu Euroopa roheline kokkulepe ja liidu panus õiglasesse maksustamisesse, andes seega lisaväärtust ja panustades kliimaküsimuste peavoolustamise eesmärkidesse, taasterahastu võlgade tagasimaksmisesse ja liidu eelarve vastupanuvõimesse kui investeerimisvahendisse ja tagatistesse, mis järgivad põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud põhiväärtusi.

*1a 16. detsembri 2020. aasta
institutsioonidevaheline kokkulepe
Euroopa Parlamendi,
Euroopa Liidu Nõukogu ja
Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb
eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd
ning usaldusväärset finantsjuhtimist,
samuti uusi omavahendeid, sealhulgas
uute omavahendite kasutuselevõtmise
suunas liikumise tegevuskava
(ELT L 433I, 22.12.2020, lk 28).*

Selgitus

Põhjendus, millega tuletatakse meelde HKSi ja institutsioonidevahelise kokkuleppe uute omavahendite tegevuskava omavahelist seotust, on asjakohane ja kasulik, kuigi HKSi direktiiv ei ole omavahendite õiguslik alus.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28b) Vastavalt nõukogu otsusele (EL, Euratom) 2020/2053^{1a} on liit õiguslikult kohustatud maksma hiljemalt 31. detsembriks 2058 tagasi kõik kohustused, mis on tekkinud seoses komisjoni erakorralise ja ajutise volitusega laenata taasterahastu „NextGenerationEU“ raames rahalisi vahendeid. Selleks et järgida õiguslikult siduvat institutsioonidevahelist kokkulepet ja selle tegevuskava liidu võla tagasimaksmiseks mõeldud uute omavahendite kogumi kasutuselevõtmiseks, peaks osa ELi HKSi tuludest laekuma liidu eelarvesse, et aidata katta laenukasutuse kulusid, nagu on sätestatud nõukogu otsuses.../.... [Nõukogu otsus 2021/XXXX, millega muudetakse otsust (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi] ja välditakse

olulist vähendamist, mis ohustaks liidu programme tulevastes mitmeaastastes finantsraamistikus.

1a Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28c) Tugevdatud ELi HKSi antavat märkimisväärsset tulu, mille liikmesriigid peale liidu eelarvesse eraldatud osa endale jätavad, tuleks kasutada kliimamuutustega seotud üleminekuks. Laiem kohaldamisala ja mitmekesisem sekkumiste valik ei tohiks siiski kaasa tuua täiendavate valitsustevaheliste fondide ja vahendite levikut, mis kahjustaks liidu üldeelarve ühtsust, tõhusust, terviklikkust ja demokraatlikku kontrolli. Seetõttu ei tohiks HKSi direktiiv sisaldada sätteid, mille tulemusena loodaks uusi valitsustevahelisi fonde, selle asemel et integreerida need liidu eelarvesse kooskõlas ühtsuse põhimõttega, välistades seega, et osa enampakkumistulust määratletakse omavahenditena.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 33 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(33a) Komisjon peaks kaaluma seadusandlike ettepanekute esitamist innovatsioonifondi ja moderniseerimisfondi integreerimiseks liidu eelarvesse, mille võiks esitada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekute raames.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 44 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44a) Selleks et saavutada liidu eeskirjade ühetaoline kohaldamine, ei tohiks ELi HKS-i direktiiv sisaldada ajutisi loobumisklausleid, mis annaks liikmesriikidele võimaluse heitkogustega kauplemise kohaldamist edasi lükata, mis ohustaks heitkogustega kauplemise terviklikkust ning lisaks killustaks ja kahjustaks HKS-i põhinevate omavahendite alust.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 52**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(52) CO₂ hinna kehtestamisega maanteetranspordisektoris ja hoonesektoris peaksid kaasnema tõhusad sotsiaalsed hüvitised, eriti kui arvestada praegust kütteostuvõimetuse taset. Ligikaudu 34 miljonit eurooplast teatas, et nad ei suutnud 2018. aastal oma kodu piisavalt soojana hoida, ning 2019. aastal korraldatud kogu ELi hõlmanud uuringus⁶⁰ ütles 6,9 % liidu elanikest, et kodu piisav kütmine käib neil

(52) CO₂ hinna kehtestamisega maanteetranspordisektoris ja hoonesektoris peaksid kaasnema tõhusad sotsiaalsed hüvitised, eriti kui arvestada praegust kütteostuvõimetuse taset. Ligikaudu 34 miljonit eurooplast teatas, et nad ei suutnud 2018. aastal oma kodu piisavalt soojana hoida, ning 2019. aastal korraldatud kogu ELi hõlmanud uuringus⁶⁰ ütles 6,9 % liidu elanikest, et kodu piisav kütmine käib neil

rahaliselt üle jõu. Sotsiaalse ja jaotusliku mõju tõhusaks hüvitamiseks peaksid liikmesriigid kulutama enampakkumistest saadud tulu kliima ja energiaga seotud eesmärkidel, mis on juba kindlaks määratud olemasoleva HKSi jaoks, aga ka meetmete jaoks, mis on lisatud spetsiaalselt selleks, et tegeleda uute maanteetranspordisektori ja hoonesektoriga seotud probleemidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁶¹ kohaste seonduvate poliitikameetmete jaoks. Enampakkumistulu tuleks kasutada uute sektorite heitkogustega kauplemise sotsiaalsete aspektide käsitlemiseks, pöörates erilist tähelepanu vähekaitsitud leibkondadele, mikroettevõtjatele ja transpordikasutajatele. Seda silmas pidades pakub uus kliimameetmete sotsiaalfond liikmesriikidele sihtotstarbelist rahastust, et toetada Euroopa kodanikke, keda kõige rohkem mõjutab või ohustab energiaostuvõimetus või liikuvusvaesus. Fondiga suurendatakse õiglust ja solidaarsust liikmesriikide vahel ja nende sees, leevendades samas majanduse ülemineku ajal energiaostuvõimetus või liikuvusvaesuse ohtu. See tugineb olemasolevatele solidaarsusmehhanismidele ja täiendab neid. Uue fondi vahendid vastavad põhimõtteliselt 25 % uue heitkogustega kauplemise eeldatavast tulust aastatel 2026–2032 ning nende rakendamisel võetakse aluseks kliimameetmete sotsiaalkavad, mille liikmesriigid peaksid esitama vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 20.../nr⁶². Lisaks peaks iga liikmesriik kasutama oma enampakkumistulu muu hulgas selleks, et rahastada osa oma kliimameetmete sotsiaalkavade kuludest.

rahaliselt üle jõu. Sotsiaalse ja jaotusliku mõju tõhusaks hüvitamiseks peaksid liikmesriigid kulutama enampakkumistest saadud tulu kliima ja energiaga seotud eesmärkidel, mis on juba kindlaks määratud olemasoleva HKSi jaoks, aga ka meetmete jaoks, mis on lisatud spetsiaalselt selleks, et tegeleda uute maanteetranspordisektori ja hoonesektoriga seotud probleemidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁶¹ kohaste seonduvate poliitikameetmete jaoks. Enampakkumistulu tuleks kasutada uute sektorite heitkogustega kauplemise sotsiaalsete aspektide käsitlemiseks, pöörates erilist tähelepanu vähekaitsitud leibkondadele, mikroettevõtjatele ja transpordikasutajatele. Seda silmas pidades pakub uus kliimameetmete sotsiaalfond liikmesriikidele sihtotstarbelist rahastust, et toetada Euroopa kodanikke, keda kõige rohkem mõjutab või ohustab energiaostuvõimetus või liikuvusvaesus. ***See fond peaks olema liidu eelarve lahutamatu osa, et säilitada eelarve ühtsus ja sidusus liidu poliitikaga ning tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu tõhus kontroll.*** Fondiga suurendatakse õiglust ja solidaarsust liikmesriikide vahel ja nende sees, leevendades samas majanduse ülemineku ajal energiaostuvõimetus või liikuvusvaesuse ohtu. See tugineb olemasolevatele solidaarsusmehhanismidele ja täiendab neid. Uue fondi vahendid vastavad põhimõtteliselt 25 % uue heitkogustega kauplemise eeldatavast tulust aastatel 2026–2032 ning nende rakendamisel võetakse aluseks kliimameetmete sotsiaalkavad, mille liikmesriigid peaksid esitama vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 20.../nr⁶². ***Liidu eelarves kavandatud baaseraldisi tuleks igal aastal suurendada täiendava suurendamisega juhul, kui CO₂ hind tõuseb algselt eeldatust kõrgemale tasemele, kuna see suurendaks koormust haavatavatele leibkondadele ja liiklejatele.***

Tagamaks, et CO₂ hinna tõusu mõju kõige haavatavamatele rühmadele on piisavalt ja õiglaselt leevendatud, tuleks selline iga-aastane suurendamine mitmeaastases finantsraamistikus katta rubriigi 3 ülemmäära ja maksete ülemmäära automaatse „CO₂ hinna kõikumise kohandamise“ abil, mille mehhanism nähakse ette mitmeaastase finantsraamistiku määruses kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 312.

Lisaks peaks iga liikmesriik kasutama oma enampakkumistulu muu hulgas selleks, et rahastada osa oma kliimameetmete sotsiaalkavade kuludest.

⁶⁰ 2018. aasta andmed. Eurostat, SILC [ilc_mdcs01].

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1–56).

⁶² [Lisada viide määrusele, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond].

⁶⁰ 2018. aasta andmed. Eurostat, SILC [ilc_mdcs01].

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1–56).

⁶² [Lisada viide määrusele, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond].

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse. Liikmesriigid kasutavad lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse **üldtuluna. Liidu eelarvesse laekuvate tulude puhul järgitakse kõikehõlmavuse põhimõtet**

saadud tulu, välja arvatud tulu, mida kasutatakse artikli 10a lõikes 6 osutatud süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude hüvitamiseks, ühel või mitmel järgmisel eesmärgil:

vastavalt nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 artiklile 7. Liikmesriigid kasutavad lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel saadud tulu, välja arvatud tulu, mida kasutatakse artikli 10a lõikes 6 osutatud süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude hüvitamiseks, ühel või mitmel järgmisel eesmärgil:

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30 d – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Käesoleva peatükiga hõlmatud saastekvootide enampakkumisest saadud tulu ei kasutata kliimameetmete sotsiaalfondi sihtotstarbelise tuluna. Kliimameetmete sotsiaalfondi rahastatakse liidu üldeelarvest, mille tulupoolele toob kasu mitmesuguste uute omavahendite kasutuselevõtmine, sealhulgas HKSil põhinevad omavahendid vastavalt 16. detsembril 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe osaks olevale uute omavahendite kasutuselevõtmise tegevuskavale.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30 d – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Selleks et tagada, et liidu eelarves kliimafondile eraldatavad assigneeringud saaksid areneda tihedas kooskõlas CO₂

hinnaga ning seega haavatavate kodumajapidamiste ja liiklejate koormusega, võimaldab CO₂ hinna kõikumise kohandamise mehhanism iga-aastast suurendamist. Üksikasjalikud sätted tuleb ette näha mitmeaastase finantsraamistiku määruuses, millega tagatakse kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312, et asjaomaseid kulude ülemmäärasid kohandatakse igal aastal automaatselt vastavalt ELi HKSi kohase CO₂ hinna muutuse määrale hoonete ja maanteetranspordi puhul. Iga-aastase kohandamise mõju eelarvele kantakse eelarvesse.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 30 d – lõige 5 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lõikes 4 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse. Liikmesriigid kasutavad oma tulu ühe või mitme artikli 10 lõikes 3 osutatud tegevuse jaoks või ühel või mitmel järgmisel eesmärgil:

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lõikes 4 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse **üldtuluna**. Liikmesriigid kasutavad oma tulu ühe või mitme artikli 10 lõikes 3 osutatud tegevuse jaoks või ühel või mitmel järgmisel eesmärgil:

Selgitus

Viia artikli 30d lõike sõnastus, mis käsitleb uut HKSi (2), vastavusse artikli 10 sõnastusega tulude üldise kasutamise kohta.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem), otsuse (EL) 2015/1814 (mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist) ja määruse (EL) 2015/757 muutmise
Viited	COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	BUDG 13.9.2021
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	11.11.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	1.2.2022
Vastuvõtmise kuupäev	20.4.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 –: 5 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Robert Biedroń, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Hélène Laporte, Pierre Larrousurou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Petros Kokkalis, Jan Olbrycht, Petri Sarvamaa

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

30	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Petri Sarvamaa, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Robert Biedroń, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Pierre Larroustou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

5	-
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli, Lefteris Nikolaou-Alavanos

5	0
ID	Anna Bonfrisco, Valentino Grant, Héléne Laporte
The Left	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

5.5.2022

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD))

Arvamuse koostaja: Mauri Pekkarinen

LÜHISELGITUS

Glasgow kliimamuutuste konverents näitas, et praegu kehtestatud meetmetega on võimatu piirata globaalset soojenemist umbes 1,5 kraadi. Pakett „Eesmärk 55“ näitab, et EL on valmis võtma oma osa vastutusest.

2005. aastal loodud turupõhine heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) on tõestanud oma elujõulisust. Nüüd hõlmab see Euroopa Majanduspiirkonnas suuri tööstus- ja energiatootmisrajatisi ning lennuliiklust. Nende heitkoguste koguhulk moodustab 41 % ELi koguheitest.

HKSis on alates selle loomisest tehtud mitmeid muudatusi. Määruse, milles 2018. aastal kokku lepiti, peaks olema võimalik saavutada 2030. aastaks heitkoguste vähendamine 51 % võrra. Sellest aga ei piisa, et saavutada ELi heitkoguste vähendamise eesmärk vähemalt 55 % võrra, sest ilma täiendavate meetmeteta ei ole võimalik teatud HKS-i mittekuuluvates sektorites heitkoguseid piisavalt vähendada.

Euroopa Komisjon teeb nüüd ettepaneku, et HKSiga hõlmatud sektorid karmistaksid oma heitkoguste nõudeid ja et meretransport integreeritaks järk-järgult HKS-i. Lisaks HKS-ile teeb komisjon ettepaneku uue eraldi heitkogustega kauplemise süsteemi loomise kohta, mida kohaldataks hoonete kütmisele ja maanteetranspordile.

Käesolevas arvamuses keskendutakse nimetatud komisjoni ülesannete hulka kuuluvatele peamistele küsimustele, st tööstusele, teadusuuringutele ja energeetikale, mis näitavad komisjoni jagatud pädevust. Arvamuses võetakse arvesse ka kulusid, mis tekivad seoses meretranspordiga jääoludes.

Innovatsioonifond

Innovatsioonifondi suurendavad märkimisväärselt laiendatud heitkogustega kauplemise süsteemist saadud tulu ja näiteks piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi

(CBAM) ning algatuse „FuelEU Maritime“ reformimisest saadud tulu. Ühtlasi luuakse fondi jaoks uusi toetusvorme koos CO₂ heite hinnavahe lepingute abil saadavate toetustega. Uute toetusvormide üksikasju tuleb enne nende vastuvõtmist hoolikalt uurida.

Innovatsioonifondi kohaldamisala laiendatakse, et hõlmata uuenduslikku murrangulist tehnoloogiat, mille eesmärk on vähendada meretranspordist tulenevaid süsinikdioksiidi heitkoguseid ning toetada vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitevaba kütuse tootmist lennunduse, maantee- ja raudteetranspordi jaoks.

Moderniseerimisfond

Komisjon teeb ettepaneku moderniseerimisfondile mitmete muudatuste kohta eesmärgiga suurendada fondi kapitali, suurendades tulu, mida fond saab laiendatud heitkogustega kauplemise süsteemist. Samas kaasatakse laiendatud fondi veel kaks riiki, Kreeka ja Portugal. Fond aitaks toetada roheline kokkuleppe projekte ning projekte, mille eesmärk on parandada energiasüsteeme ja energiatõhusust vastavalt Euroopa kliimamäärusele 12 liikmesriigis, mille SKP on alla 65 % ELi keskmisest.

Fossiilkütuseid kasutavad energiatootmisrajatised ei tohiks enam moderniseerimisfondist toetust saada. Suurendada tuleks energiasüsteemi ümberkujundamise rahastamist. Fondist tuleks kasutada prioriteetseteks investeeringuteks 90 %, mitte komisjoni poolt pakutud 80 %.

Energiaauditid

Teatav mure on seoses komisjoni ettepanekuga, mille kohaselt peaks energiaauditite läbiviimine olema kohustuslik. Siin on küsimus käitajate võrdses kohtlemises arvestades aruannete sisu ja kvaliteeti.

Otstarbekam alternatiiv oleks nõuda, et käitajad kehtestaksid energiajuhtimissüsteemi ja järgiksid selles esitatud soovitusi.

Võrdlusalused

Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute arvutamisel tuleb ka edaspidi lähtuda tootspetsiifilistest võrdlusalustest, mis on kehtestatud vastavalt sellele, mida sektoris parimaks peetakse. Need arvutuseeskirjad võimaldaksid tehnoloogia arengut ja tagaksid tehnoloogianeutraalsuse.

Ei ole põhjust teha kavandatavat muudatust heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalas, et välja jätta käitised, kus biomassi põletamine moodustab rohkem kui 95 % põletamisest. Kui parimad käitised ei määra enam võrdlusaluse väärtust, premeerib süsteem täiendava lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisega senisest halvemaid tehnoloogiaid. Seetõttu tuleks komisjon ettepanek vastavalt läbi vaadata.

Kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ärahoidmine

ELi liikmesriikide tööstus konkureerib siseturul ja ülemaailmsel turul muust maailmast pärit sarnaste tootmisliikidega. On oluline, et reformitud HKS ei põhjustaks kasvuhoonegaaside heite ülekandumist ja et meie tootmist ei viidaks üle riikidesse, mis saastavad meist rohkem.

Komisjoni ettepaneku kohaselt langeks väljaspool ELi tegutsevate CBAMi kohaldamisalasse kuuluvate sektorite eksporditegevusele HKSi tõttu ikkagi suur koormus. Teistele väljaspool ELi asuvatele liikmesriikidele ei langeks samaväärne koormus. See tähendab, et väljaspool liitu tegutsevate ELi CBAMi sektorite edu tõenäosus on väiksem ja see rikub võrdsete võimaluste põhimõtet. Vastupidiselt komisjoni ettepanekule tuleb tasuta eraldatavaid lubatud heitkoguse ühikuid vähendada viisil, mis tagab nende sektorite ekspordi konkurentsivõime säilimise.

Käesolevas lõplikus arvamuses säilitatakse teatud osad komisjoni ettepanekust (ETSi artiklid 30a–30i; artikkel 2 turustabiilsusreservi käsitleva otsuse kohta (muudatusettepanekud otsusele (EL) 2015/1814); artikkel 3 merenduse seire-, aruandlus- ja kontrollimääruse kohta (muudatusettepanekud määrusele (EL) 2015/757); artiklid 4–8) muutmata kujul, et lihtsustada kompromissi saavutamist ülejäänud ettepaneku osas. Seda ei tohiks tõlgendada tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni poliitilise heakskiiduna komisjoni ettepaneku nendele konkreetsetele osadele.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“)³⁶ jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.

³⁶ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

Muudatusettepanek

(1) 2015. aasta detsembris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“)³⁶ jõustus 2016. aasta novembris. Selle osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega, **et märkimisväärselt vähendada kliimamuutustega seotud riske ja mõjusid.**

³⁶ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Kasvuhoonegaase, mida ei paisata otse atmosfääri, tuleks ELi HKS-i kohaselt käsitleda heitkogustena ning nende heitkoguste eest tuleks tagastada LHÜsid, välja arvatud juhul, kui koguseid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ⁴⁶ säilitamiskohas või kui need on tootes püsivalt keemiliselt seotud ja tavapärasel kasutamisel atmosfääri ei satu. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu rakendusakte, milles täpsustatakse, millistel tingimustel tuleb kasvuhoonegaasid lugeda tootes püsivalt keemiliselt seotuks selliselt, et need tavapärasel kasutamisel atmosfääri ei satu, sealhulgas vajaduse korral süsinikdioksiidi sidumise sertifikaadi saamine, võttes arvesse regulatiivseid arengusuundi süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise valdkonnas.

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ,

Muudatusettepanek

(13) Kasvuhoonegaase, mida ei paisata otse atmosfääri, tuleks ELi HKS-i kohaselt käsitleda heitkogustena ning nende heitkoguste eest tuleks tagastada LHÜsid, välja arvatud juhul, kui koguseid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ⁴⁶ säilitamiskohas või kui need on tootes püsivalt keemiliselt seotud ja tavapärasel kasutamisel atmosfääri ei satu. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu rakendusakte, milles täpsustatakse, millistel tingimustel tuleb kasvuhoonegaasid lugeda tootes püsivalt keemiliselt seotuks selliselt, et need tavapärasel kasutamisel atmosfääri ei satu, sealhulgas vajaduse korral süsinikdioksiidi sidumise sertifikaadi saamine, võttes arvesse regulatiivseid arengusuundi süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise valdkonnas ***või neid kogutakse ja kasutatakse ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütuste tootmiseks. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks raamtingimused, mille alusel tuleks edasiseks kasutamiseks üle kantud kasvuhoonegaase arvestada atmosfääri laskmise hetkel.***

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ,

2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Euroopa rohelises kokkuleppes teatas komisjon oma kavatsusest võtta täiendavaid meetmeid meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks meetmekogumi abil, mis võimaldab liidul saavutada oma heitkoguste vähendamise eesmärgid. Sellega seoses tuleks direktiivi 2003/87/EÜ muuta, et lisada meretransport ELi HKS-i, nii et see sektor aitaks kaasa liidu kõrgemate kliimaeesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; viimase kohaselt peavad arenenud riigid jätkama juhtrollis ning seadma endale kogu majandust hõlmavaid heitkoguste vähendamise eesmäärke, samal ajal kui arenguriike tuleb innustada liikuma aja jooksul kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise või sihttasemete seadmise suunas⁴⁹. Võttes arvesse, et väljaspool Euroopat toimivate rahvusvaheliste lendude heitkogustele peaks olema alates 2021. aasta jaanuarist kehtestatud üleilmse turupõhise meetme abil ülempiir, samas kui puuduvad meetmed, millega piiratakse või hinnastatakse meretranspordi heitkoguseid, peaks ELi HKS hakkama hõlmama osa liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelistest reisidest tulenevatest heitkogustest ning kolmas riik saab otsustada ülejäänud heitkoguste suhtes võetavate asjakohaste meetmete üle. ELi HKS-i laiendamine meretranspordisektorile peaks seega hõlmama poolt selliste laevade

Muudatusettepanek

(17) Euroopa rohelises kokkuleppes teatas komisjon oma kavatsusest võtta täiendavaid meetmeid meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks meetmekogumi abil, mis võimaldab liidul saavutada oma heitkoguste vähendamise eesmärgid. Sellega seoses tuleks direktiivi 2003/87/EÜ muuta, et lisada meretransport ELi HKS-i, nii et see sektor aitaks kaasa liidu kõrgemate kliimaeesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; viimase kohaselt peavad arenenud riigid jätkama juhtrollis ning seadma endale kogu majandust hõlmavaid heitkoguste vähendamise eesmäärke, samal ajal kui arenguriike tuleb innustada liikuma aja jooksul kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise või sihttasemete seadmise suunas⁴⁹. Võttes arvesse, et väljaspool Euroopat toimivate rahvusvaheliste lendude heitkogustele peaks olema alates 2021. aasta jaanuarist kehtestatud üleilmse turupõhise meetme abil ülempiir, samas kui puuduvad meetmed, millega piiratakse või hinnastatakse meretranspordi heitkoguseid, peaks ELi HKS hakkama hõlmama osa liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelistest reisidest tulenevatest heitkogustest ning kolmas riik saab otsustada ülejäänud heitkoguste suhtes võetavate asjakohaste meetmete üle. ELi HKS-i laiendamine meretranspordisektorile peaks seega hõlmama poolt selliste laevade

heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevas sadamas, selliste laevade heitkoguseid, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, ning heitkoguseid, mis tekivad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas kai ääres seistes. Seda lähenemisviisi on peetud otstarbekaks viisiks, kuidas lahendada ühiste, kuid diferentseeritud kohustuste ja võimaluste küsimust, mis on olnud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kontekstis pikaajaline probleem. Kattes osa liidu ja kolmandate riikide vahel toimuvate nii saabuvate kui ka väljuvate reiside heitkogustest, tagatakse ELi HKS-i tõhusus, eelkõige kuna meetme keskkonnamõju on suurem kui üksnes ELi-siseseid reise hõlmava kohaldamisala puhul ning samal ajal piiratakse süsteemist kõrvalehoidmiseks tehtavate sadamakülastuste ja ümberlaadimistoimingute väljapoole liitu üleviimise riski. Selleks et tagada sektori sujuv kaasamine ELi HKS-i, tuleks laevandusettevõtjate poolt tagastatavate LHÜde osakaalu ajavahemiku 2023–2025 teatatud tõendatud heitkoguste suhtes järkjärgult suurendada. Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega tagastatakse nendel aastatel vähem LHÜsid, siis tuleks pärast seda, kui tõendatud heitkoguste ja tagastatud LHÜde vahe on igal aastal kindlaks tehtud, tunnistada vastav arv LHÜsid kehtetuks, et kaitsta süsteemi keskkonnaalast terviklikkust. Alates 2026. aastast peaksid laevandusettevõtjad tagastama kõigile nende eelneva aasta teatatud tõendatud

heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevas sadamas, selliste laevade heitkoguseid, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, ning heitkoguseid, mis tekivad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas kai ääres seistes. Seda lähenemisviisi on peetud otstarbekaks viisiks, kuidas lahendada ühiste, kuid diferentseeritud kohustuste ja võimaluste küsimust, mis on olnud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kontekstis pikaajaline probleem. Kattes osa liidu ja kolmandate riikide vahel toimuvate nii saabuvate kui ka väljuvate reiside heitkogustest, tagatakse ELi HKS-i tõhusus, eelkõige kuna meetme keskkonnamõju on suurem kui üksnes ELi-siseseid reise hõlmava kohaldamisala puhul ning samal ajal piiratakse süsteemist kõrvalehoidmiseks tehtavate sadamakülastuste ja ümberlaadimistoimingute väljapoole liitu üleviimise riski. Selleks et tagada sektori sujuv kaasamine ELi HKS-i, tuleks laevandusettevõtjate poolt tagastatavate LHÜde osakaalu ajavahemiku 2023–2025 teatatud tõendatud heitkoguste suhtes järkjärgult suurendada. Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega tagastatakse nendel aastatel vähem LHÜsid, siis tuleks pärast seda, kui tõendatud heitkoguste ja tagastatud LHÜde vahe on igal aastal kindlaks tehtud, tunnistada vastav arv LHÜsid kehtetuks, et kaitsta süsteemi keskkonnaalast terviklikkust. Alates 2026. aastast peaksid laevandusettevõtjad tagastama kõigile nende eelneva aasta teatatud tõendatud heitkogustele vastava arvu LHÜsid. ***Siiski***

heitkogustele vastava arvu LHÜsid.

tuleks võtta meetmeid tagamaks, et ELi HKSi laiendamine meretranspordile mõjutaks liikmesriike õiglaselt ja proportsionaalselt, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, näiteks kliima- ja ilmastikuolusid.

⁴⁹ Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõige 4.

⁴⁹ Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõige 4.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Komisjon peaks vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ toimimise meretranspordi valdkonnas direktiivi kohaldamisel saadud kogemuste põhjal, sealhulgas seoses võimalike kõrvalehoidmisviisidega, ning seejärel tegema ettepaneku meetmete kohta, millega tagada direktiivi tulemuslikkus.

Muudatusettepanek

(19) Komisjon peaks vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ toimimise meretranspordi valdkonnas direktiivi kohaldamisel saadud kogemuste põhjal, sealhulgas seoses võimalike kõrvalehoidmisviisidega, ning seejärel tegema ettepaneku meetmete kohta, millega tagada direktiivi tulemuslikkus. ***Selleks peaks komisjon tegema tihedas koostöös sidusrühmadega ning olemasolevate andmete ja kindlaksmääratud parameetrite alusel iga-aastase mõjuhinnangu, et teha kindlaks kõnealuste sätete võimalik mõju kasvuhoonegaaside heite ülekandumisele, sadamaküllastuste ja -tegevuse üleviimisele väljaspool ELi asuvasse sadamatesse, Euroopa sadamate ühendustele ja asjakohasel juhul teistele transpordiliikidele üleminekule. Komisjon peaks võtma hindamisel arvesse niisuguste sadamate olukorda, keda võib ohustada kõlvatu konkurents nende sadamate poolt, kelle suhtes käesolevat direktiivi ei kohaldata. Hindamised peaks põhinema eelnevalt kindlaks määratud parameetritel, et need oleksid võrreldavad. Hindamised peaksid kindlasti hõlmama liidu sadamates tehtavaid ümberlaadimisküllastusi, ELi naabruses asuvatest sadamatest saabuvate reiside***

arvu ja abilaevade sadamakülastuste arvu ning sadamaliikluse üldisi muutusi ELi sadamates. Kui mõjuhinnangus jõutakse järeldusele, et merendussektorile ja sadamatele avalduva kahjuliku mõju oht on olemas, peaks komisjon esildama ennetavad meetmed selle mõjuga tegelemiseks.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20a) Et üleminek heitevabale laevandusele oleks tulemuslik, on vaja integreeritud käsitusviisi ning sobivat ja soodsat keskkonda, et innustada uuendusi nii laevadel kui ka sadamates. Soodne keskkond hõlmab avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, tehnoloogilisi ja operatiivmeetmeid laevade ja sadamate energiatõhususe parandamiseks, taastuvatest energiaallikatest toodetud säästvate alternatiivkütuste (nt vesiniku ja ammoniaagi) ning heitevaba jõuseadmetehnoloogia kasutuselevõttu, sh sadamates vajaliku tankimis- ja laadimistaristu olemasolu. Sel eesmärgil võiks selliste investeeringute toetamiseks kasutada innovatsioonifondi.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25a) Põhjapoolsed laevateed sõltuvad talvel jääklassi kuuluvatest laevadest, et vältida naftareostusega seotud keskkonnariske. Jääklassi laevad tekitavad suurema kütusekulu tõttu suuremaid heitkoguseid. Hinnamõju

avaldub ka meretranspordist sõltuvate riikide kogu logistilisele ökosüsteemile ja jääoludes välja arenenud merendusklastrile. Selleks et tagada jääoludes sõitvatele laevadele ja muudele laevadele võrdsed tingimused, tuleks heitkoguste arvestamisel kohaldada erimeetodit, et võtta arvesse täiendavaid heitkoguseid, mis on seotud jääoludes sõitmisega, ning täiendavaid heitkoguseid, mida tekitavad jääklassi laevad avamerel sõites, tagades samal ajal, et HKSi kaudu toimuva heitkogustega kauplemisega vähendatakse jätkuvalt heitkoguseid merendussektoris. Selleks tuleks direktiivi 2003/87/EÜ alusel toimuvat LHÜde üleandmist, tagastamist ja kehtetuks tunnistamist käsitlevaid asjakohaseid sätteid vastavalt muuta.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku sektori vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsatele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahaliseks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga väikese sissetulekuga liikmesriikides, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada

Muudatusettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku sektori vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsatele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahaliseks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga väikese sissetulekuga liikmesriikides, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada

täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest.

täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist **ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist** liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest. **Selline LHÜde kogus peaks võimaldama rahastada ka investeringuid piiriülestele projektidesse, milles osalevad toetust saavad liikmesriigid ja nendega piirnevad väikese kasvupotentsiaaliga piirialad.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Erand direktiivi 2003/87/EÜ artiklist 10d, mis võimaldab rahastamiskõlblikele liikmesriikide saada üleminekuperioodil tasuta LHÜsid energiasektori moderniseerimiseks, peaks lõppema 31. detsembril 2023. Asjaomased liikmesriigid peaksid saama kasutada lubatud heitkoguse ühikuid, mida ei ole 31. detsembriks 2023 eraldatud, eelnimetatud direktiivi artikli 10d kohaselt loodud moderniseerimisfondi kaudu, või kanda need üle enampakkumisel müüdavale osale.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29) Tuleks pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kulutõhusa tehnika abil. Selleks peaks alates 2026. aastast

(29) Tuleks pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kulutõhusa tehnika abil. Selleks peaks alates 2026. aastast

paiksetele käitistele tasuta LHÜde eraldamine sõltuma *investeeringutest energiatõhusust suurendavasse ja heitkoguseid vähendavasse tehnikasse*. Selle tagamine, et kõnealune meede oleks suunatud suurematele energiatarbijatele, vähendaks oluliselt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või mikroettevõtjatele kuuluvate väiksema energiatarbimisega ettevõtete koormust. [Viide kinnitatakse, kui energiatõhususe direktiiv on läbi vaadatud]. Asjakohaseid delegeritud akte tuleks vastavalt kohandada.

paiksetele käitistele tasuta LHÜde eraldamine sõltuma *sellest, kas seda käitist omav ettevõtte on hõlmatud energijuhtimissüsteemiga. Tasuta LHÜsid energijuhtimissüsteemiga hõlmatud käitistele tuleks proportsionaalselt vähendada 15–40 %, kui energijuhtimissüsteemi rakendamine ei too kaasa energiatõhususe paranemist, tingimusel et asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa kuut aastat*. Selle tagamine, et kõnealune meede oleks suunatud suurematele energiatarbijatele, vähendaks oluliselt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või mikroettevõtjatele kuuluvate väiksema energiatarbimisega ettevõtete koormust. [Viide kinnitatakse, kui energiatõhususe direktiiv on läbi vaadatud]. Asjakohaseid delegeritud akte tuleks vastavalt kohandada.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [.../..]⁵¹ *kohane* piiril *kohaldatav* süsinikdioksiidi *kohandusmehhanism* (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) on *alternatiiv* LHÜde tasuta eraldamisele ning see peaks aitama vähendada süsinikdioksiidi lekke ohtu. Kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluvatele sektoritele ja allsektoritele ei tohiks LHÜsid tasuta eraldada. Siiski on vaja üleminekuperioodi, mille jooksul tasuta LHÜd kaotatakse järk-järgult, et võimaldada tootjatel, importijatel ja kauplejatel kohaneda uue korraga. Tasuta eraldatavate LHÜde vähendamiseks tuleks CBAMiga hõlmatud sektorites selle mehhanismi järkjärgulise kasutuselevõtu ajal rakendada LHÜde tasuta eraldamise

Muudatusettepanek

(30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [.../..]¹⁸ *kohase* piiril *kohaldatava* süsinikdioksiidi *kohandusmehhanismi* (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) *eesmärk* on *pakkuda järk-järgult alternatiivi* LHÜde tasuta eraldamisele ning see peaks aitama vähendada süsinikdioksiidi lekke ohtu *ilma liidu konkurentsivõimet kahjustamata*. Kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluvatele sektoritele ja allsektoritele ei tohiks LHÜsid tasuta eraldada. Siiski on vaja üleminekuperioodi, mille jooksul tasuta LHÜd kaotatakse järkjärgult, et võimaldada tootjatel, importijatel ja kauplejatel kohaneda uue korraga. Tasuta eraldatavate LHÜde vähendamiseks tuleks CBAMiga hõlmatud sektorites selle mehhanismi järkjärgulise kasutuselevõtu

suhtes teatavat tegurit. See tegur (CBAMi tegur) peaks olema üleminekuperioodil [CBAMi määruse] jõustumisest kuni **2025. aastani** 100 % ja **2026. aastal 90 %** ning seda tuleks vähendada igal aastal 10 protsendipunkti võrra, et jõuda **kümnendaks** aastaks 0 %-ni. Asjaomaseid delegeeritud õigusakte LHÜde tasuta eraldamise kohta tuleks CBAMiga hõlmatud sektorite ja allsektorite puhul vastavalt kohandada. Tasuta LHÜd, mida selle arvutuse alusel CBAMiga hõlmatud sektoritele enam ei eraldata (CBAMi nõudlus), tuleb müüa enampakkumisel ja sellest saadav tulu tuleb kanda innovatsioonifondi, et toetada innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogia, CO₂ kogumise ja kasutamise, CO₂ kogumise ja geoloogilise säilitamise, taastuvenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata projektidele CBAMiga hõlmatud sektorites. Selleks et arvestada tasuta LHÜde selle osaga, mis eraldatakse CBAMiga hõlmatud sektoritele, tuleks tasuta eraldatavatest LHÜdest maha arvatav ja enampakkumisel müüdiv lõplik kogus arvutada selle alusel, kui suur on CBAMi nõudluse osakaal kõigi tasuta LHÜsid saavate sektorite tasuta eraldamise vajaduses.

ajal rakendada LHÜde tasuta eraldamise suhtes teatavat tegurit. See tegur (CBAMi tegur) peaks olema üleminekuperioodil [CBAMi määruse] jõustumisest kuni **2027. aasta lõpuni** 100 %, ning peaks sõltuma **käitamisetaipi kohaldamisest vastavalt määruse (EL) .../... [CBAMi määrus] artikli 36 lõike 6 punktile d**, ning seda tuleks vähendada **aastatel 2028 kuni 2030** igal aastal 10 protsendipunkti võrra ning **edaspidi 17,5 protsendipunkti võrra** **aastas**, et jõuda **2034.** aastaks 0 %-ni ja **sellega kaotada tasuta LHÜd. Liidu ekspordi konkurentsivõime kaitsmiseks ei tohiks LHÜde tasuta eraldamise järkjärgulist kaotamist kohaldada sellise omamaise toodangu osa suhtes, mis on ette nähtud ekspordiks kolmandatesse riikidesse, kus puudub heitkogustega kauplemise süsteem või sarnane kord. Määruses (EL) .../... [CBAMi määrus] sätestatud üleminekuperioodi lõpuks peaks komisjon hindama CBAMi teguri võimalikku mõju impordile ning esitama vajalikud ja WTO nõuetele vastavad õigusaktid ja meetmed, mis võrdsustaks CO₂-ga seotud kulud kolmandate riikide erinevate maksustamiskavadega.** Asjaomaseid delegeeritud õigusakte LHÜde tasuta eraldamise kohta tuleks CBAMiga hõlmatud sektorite ja allsektorite puhul vastavalt kohandada. Tasuta LHÜd, mida selle arvutuse alusel CBAMiga hõlmatud sektoritele enam ei eraldata (CBAMi nõudlus), tuleb müüa enampakkumisel ja sellest saadav tulu tuleb kanda innovatsioonifondi, et toetada innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogia, CO₂ kogumise ja kasutamise, CO₂ kogumise ja geoloogilise säilitamise, taastuvenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata projektidele CBAMiga hõlmatud sektorites. Selleks et arvestada tasuta LHÜde selle osaga, mis eraldatakse CBAMiga hõlmatud sektoritele, tuleks tasuta eraldatavatest LHÜdest maha arvatav ja enampakkumisel müüdiv lõplik

kogus arvutada selle alusel, kui suur on CBAMi nõudluse osakaal kõigi tasuta LHÜsid saavate sektorite tasuta eraldamise vajaduses.

⁵¹ [palun märkida täielik ELT viide].

⁵¹ [palun märkida täielik ELT viide].

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Selleks et võtta paremini arvesse tehnoloogia arengut ja kohandada vastavaid võrdlusaluseid asjaomasele eraldamisperioodile ning tagada samal ajal heitkoguste vähendamise stiimulid ja toetada asjakohaselt innovatsiooni, tuleks võrdlusaluste väärtuste maksimaalset kohandamismäära suurendada 1,6 %-lt 2,5 %-le aastas. Ajavahemikuks 2026–2030 tuleks seega võrdlusaluste väärtusi kohandada vahemikus 4 % kuni 50 % võrreldes ajavahemikul 2013–2020 kasutatud võrdlusalusega.

Muudatusettepanek

(31) Selleks et võtta paremini arvesse tehnoloogia arengut ja kohandada vastavaid võrdlusaluseid asjaomasele eraldamisperioodile ning tagada samal ajal heitkoguste vähendamise stiimulid ja toetada asjakohaselt innovatsiooni, tuleks võrdlusaluste väärtuste maksimaalset kohandamismäära suurendada 1,6 %-lt 2,5 %-le aastas. Ajavahemikuks 2026–2030 tuleks seega võrdlusaluste väärtusi kohandada vahemikus 4 % kuni 50 % võrreldes ajavahemikul 2013–2020 kasutatud võrdlusalusega. ***Kohandatud võrdlusalused tuleks avaldada kohe, kui vajalik teave kättesaadavaks tehakse, ning hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist], et neid kohandatud võrdlusaluseid saaks kohaldada alates 2026. aastast. Kui eelnevaid võrdlusaluseid ei ole võimalik tuletada konkreetse sektori või allsektori kohta ja heitkoguse ühikuid eraldatakse üldiste varuvariantide alusel, on vaja tagada, et hõlmatud sektorite ja allsektorite vahelised erinevused oleksid siiski asjakohaselt kajastatud. Kui konkreetse sektori või allsektori jaoks ei ole võimalik eelnevat võrdlusalust tuletada, kuid tekib kasvuhoonegaaside heide, mis vastab lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise tingimustele, tuleks need eraldada üldiste varumeetodite alusel.***

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(31a) Märkimisväärsed kaudsed kulud, mis tulenevad kasvuhoonegaaside heitkogustega seotud kulude edasikandmisest elektrihindadesse, tekitavad süsinikdioksiidi lekke ohu teatavatele sektoritele. Selle ohu leevendamiseks peaksid liikmesriigid võtma vastu finantsmeetmed kaudsete kulude hüvitamiseks. Need meetmed peaksid olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega ega tohiks põhjendamatult moonutada konkurentsi siseturul.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(32) Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline terviklik lähenemisviis innovatsioonile. ELi tasandil toetatakse vajalikke teadus- ja innovatsioonialaseid jõupingutusi muu hulgas programmi „Euroopa horisont“ kaudu, mis hõlmab märkimisväärsel rahastamist ja uusi vahendeid HKS-i kuuluvate sektorite jaoks. Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud ülevõtmismeetmed ei takista innovatsiooni ning on tehnoloogiliselt neutraalsed.

(32) Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline terviklik lähenemisviis innovatsioonile. ELi tasandil toetatakse vajalikke teadus- ja innovatsioonialaseid jõupingutusi muu hulgas programmi „Euroopa horisont“ kaudu, mis hõlmab märkimisväärsel rahastamist ja uusi vahendeid HKS-i kuuluvate sektorite jaoks. ***Seetõttu peaks innovatsioonifond püüdma saavutada koostõime programmi „Euroopa horisont“ ja vajadusel muude liidu rahastamisprogrammidega.*** Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud ülevõtmismeetmed ei takista innovatsiooni ning on tehnoloogiliselt neutraalsed.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud innovatsioonifondi kohaldamisala tuleks laiendada, et toetada innovatsiooni selliste vähese CO₂ heitega tehnoloogiate ja protsesside valdkonnas, mis on seotud kütuste tarbimisega hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris. Lisaks peaks innovatsioonifond toetama investeeringuid meretranspordisektori CO₂ heite vähendamise, sealhulgas investeeringuid säästvatesse alternatiivkütustesse, nagu vesinik ja ammoniaak, mida toodetakse taastuenergiast, ning heitevabasse jõuseadmetehnoloogiasse, nagu tuuletehnoloogia. Võttes arvesse, et määruses xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]⁵² sätestatud trahvidest saadud tulu suunatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohase sihtotstarbelise välistuluna innovatsioonifondi, peaks komisjon tagama, et asjakohast tähelepanu pööratakse selliste uuenduslike projektide toetamisele, mille eesmärk on kiirendada taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste väljatöötamist ja kasutuselevõttu merendussektoris, nagu on märgitud määruse xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 1. Selleks et tagada innovatsioonile piisav rahastamine selles laiendatud kohaldamisalas, tuleks innovatsioonifondi täiendada 50 miljoni LHÜga, mis saadakse osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks enampakkumisel müüa, ja osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks eraldada tasuta, vastavalt kummagi allika praegusele osakaalule innovatsioonifondi rahastamises.

Muudatusettepanek

(33) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud innovatsioonifondi kohaldamisala tuleks laiendada, et toetada innovatsiooni selliste **heitvabade ja tööstusliku ökosüsteemile ülemineku käigus kindlaks tehtud murranguliste tehnoloogiate** ja protsesside valdkonnas, mis on seotud kütuste tarbimisega hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris. **Fondi kaudu tehtavad investeeringud peaksid olema täielikult kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnapoliitikaga, sealhulgas liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkidega ning 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgiga.** Lisaks peaks innovatsioonifond toetama investeeringuid meretranspordisektori CO₂ heite vähendamise, sealhulgas investeeringuid säästvatesse alternatiivkütustesse, nagu vesinik ja ammoniaak, mida toodetakse taastuenergiast, ning heitevabasse jõuseadmetehnoloogiasse, nagu tuuletehnoloogia. **Tagamaks, et innovatsioonifond toetab innovatsiooni merendussektoris, tuleks merendussektori innovatsiooni ja CO₂ heite vähendamise toetamiseks kasutada osa, mis on proportsionaalne LHÜdega, mis tulenevad ELi HKS-i laiendamisest meretranspordile.** Võttes arvesse, et määruses xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]⁵² sätestatud trahvidest saadud tulu suunatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohase sihtotstarbelise välistuluna innovatsioonifondi, peaks komisjon tagama, et asjakohast tähelepanu pööratakse selliste uuenduslike projektide toetamisele, mille eesmärk on kiirendada taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega

kütuste väljatöötamist ja kasutuselevõttu merendussektoris, nagu on märgitud määruse xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 1. Selleks et tagada innovatsioonile piisav rahastamine selles laiendatud kohaldamisalas, tuleks innovatsioonifondi täiendada 50 miljoni LHÜga, mis saadakse osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks enampakkumisel müüa, ja osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks eraldada tasuta, vastavalt kummagi allika praegusele osakaalule innovatsioonifondi rahastamises.

⁵² [lisada viide algatust „FuelEU Maritime“ käsitlevale määrusele].

⁵² [lisada viide algatust „FuelEU Maritime“ käsitlevale määrusele].

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 33 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(33a) Toetades projekte avaliku sektori rahastamise kaudu, pakub innovatsioonifond ettevõtetele märkimisväärseid eeliseid oma toodete või teenuste arendamiseks. Innovatsioonifondist rahastatavate projektide puhul tuleks seega jagada teadmisi teiste asjaomaste projektidega ning õigustatud huvi omavate teadlastega ELis.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(35) ***CO₂ hinnavahelepingud*** on oluline vahend heitkoguste vähendamiseks tööstuses, kuna need pakuvad võimalust

(35) ***hinnavahelepingud*** on oluline vahend heitkoguste vähendamiseks tööstuses ***uute tehnoloogiate ulatuslikuma***

tagada uuenduslikesse kliimasõbralikesse tehnoloogiatesse investeerijatele hind, mis kompenseerib CO₂ heite vähendamise, mis ületab ELi HKS-i praeguse hinnatasemega saavutatava vähendamise.

Innovatsioonifondist toetatavate meetmete loetelu tuleks laiendada, et toetada projekte võistlevate pakkumismenetluste, nagu hinnavahelepingute kaudu. **Komisjonil** peaks olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte sellist liiki toetust käsitlevate täpsete eeskirjade kohta.

kasutusele võtmise kaudu, kuna need pakuvad võimalust tagada uuenduslikesse kliimasõbralikesse tehnoloogiatesse investeerijatele hind, mis kompenseerib CO₂ heite vähendamise, mis ületab ELi HKS-i praeguse hinnatasemega saavutatava vähendamise. Innovatsioonifondist toetatavate meetmete loetelu tuleks laiendada, et toetada projekte **tehnoloogianeutraalsete**, võistlevate pakkumismenetluste, nagu hinnavahelepingute kaudu. **Komisjon peaks tegema mõjuhinnangu, keskendudes eelkõige võimalusele anda toetusi võistupakkumiste kaudu, kaasa arvatud pakutava rahastamise tasemele. Selle hindamise tulemuste põhjal peaks komisjonil** olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte sellist liiki toetust käsitlevate täpsete eeskirjade kohta.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Moderniseerimisfondi kohaldamisala tuleks viia kooskõlla liidu kõige uuemate kliimaeesmärkidega ja nõuda, et investeeringud oleksid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega, ning kaotada toetus mis tahes investeeringutele, mis on seotud fossiilkütustega. Lisaks tuleks prioriteetsete investeeringute toetamiseks ette nähtud osa **moderniseerimisfondist** suurendada **80** %-ni; **nõudluse poolel tuleks seada esikohale energiatõhusus ning prioriteetsete investeeringute hulka tuleks lisada ka leibkondade toetamine, et vähendada energiaostuvõimetust, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.**

Muudatusettepanek

(38) Moderniseerimisfondi kohaldamisala tuleks viia kooskõlla liidu kõige uuemate kliimaeesmärkidega ja nõuda, et investeeringud oleksid **täielikult kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnapoliitikaga, samuti** kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega, ning kaotada toetus mis tahes investeeringutele, mis on seotud fossiilkütustega. Lisaks tuleks prioriteetsete investeeringute toetamiseks ette nähtud osa moderniseerimisfondist suurendada **90** %-ni; esikohale tuleks seada energiatõhusus. **Moderniseerimisfondist tuleks toetada ka tööjõu õiglast üleminekut ümberõppe ja oskuste täiendamise kaudu ning** prioriteetsete investeeringute hulka tuleks lisada ka leibkondade toetamine, et vähendada

energiaostuvõimetust, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel, **samuti tuleks toetada ehitusökosüsteemide kestlikkust.**

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused ning ringlussevõetud süsinikupõhised kütused võivad olla olulised kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks sektorites, kus süsinikuheidet on raske vähendada. Kui ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelaid ja gaasilisi kütuseid toodetakse kogutud süsinikdioksiidist käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuse raames, tuleks heitkogused arvestada selle tegevuse alla kuuluvaks. Tagamaks, et muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning et vältida topeltarvestust kütuste puhul, mis seda teevad, on asjakohane sõnaselgelt laiendada artikli 14 lõikes 1 sätestatud õigust, et komisjon võtaks vastu rakendusaktid, milles sätestatakse vajalikud kohandused **võimaliku süsinikdioksiidi heite arvessevõtmiseks ja topeltarvestuse vältimiseks**, et tagada **asjakohaste** stiimulite olemasolu, võttes arvesse ka nende kütuste käsitlemist direktiivi (EL) 2018/2001 alusel.

Muudatusettepanek 19

Muudatusettepanek

(40) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused ning ringlussevõetud süsinikupõhised kütused võivad olla olulised kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks sektorites, kus süsinikuheidet on raske vähendada. Kui ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelaid ja gaasilisi kütuseid toodetakse kogutud süsinikdioksiidist käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuse raames, tuleks heitkogused arvestada selle tegevuse alla kuuluvaks. Tagamaks, et muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning et vältida topeltarvestust kütuste puhul, mis seda teevad, on asjakohane sõnaselgelt laiendada artikli 14 lõikes 1 sätestatud õigust, et komisjon võtaks vastu rakendusaktid, milles sätestatakse vajalikud kohandused **selle kohta, kuidas ja kus võtta arvesse** süsinikdioksiidi **võimalikku heidet ning kuidas vältida topeltarvestust**, et tagada **asjakohased** stiimulite olemasolu **heite kogumiseks**, võttes arvesse ka nende kütuste käsitlemist direktiivi (EL) 2018/2001 alusel.

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 40 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40a) Kuna süsiniku kogumine ja säilitamine ning kogumine ja kasutamine võivad olla muu hulgas lahendus CO₂ heite vähendamiseks ja sellise heite ringlussevõtu toetamiseks, peaks komisjon võimalikult kiiresti esitama ettepaneku süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise mehhanismi kohta, mille eesmärk on stimuleerida süsinikdioksiidi sidumist ja ringlust võimaldavate tehnoloogiate kasutuselevõttu. Selline mehhanism peaks võimaldama vähendada või tühistada kohustust tagastada LHÜd, tingimusel et need LHÜd on arvesse võetud, selliste kasvuhoonegaaside puhul, mida kogutakse ja kasutatakse ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelate ja gaasiliste kütuste tootmiseks.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(42) Üksnes biomassi kasutavate käitiste väljajätmine ELi HKSist on põhjutanud olukordi, kus suures koguses biomassi põletavad käitised on saanud juhuslikku kasumit, kuna nad on saanud tasuta LHÜsid, mis ületavad oluliselt tegelikke heitkoguseid. Seepärast tuleks kehtestada nullmääraga biomassi põletamise künnisväärtus, mille ületamisel arvatakse käitised ELi HKSist välja. Künnisväärtus 95 % on kooskõlas mõõtemääramatuse parameetriga, mis on esitatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331⁵⁶ artikli 2 punktis 16.

välja jäetud

56 Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil(ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 54**

Komisjoni ettepanek

(54) Innovatsioon ja uute vähese CO₂ heitega tehnoloogiate arendamine hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris on üliolulised selleks, et tagada nende sektorite kulutõhus panus heitkoguste eeldatavasse vähendamisse. Seetõttu tuleks ka hoonesektori ja maanteetranspordisektori heitkogustega kauplemise süsteemist eraldada 150 miljonit LHÜd innovatsioonifondile, et stimuleerida heitkoguste kulutõhusat vähendamist.

Muudatusettepanek

(54) Innovatsioon ja uute vähese CO₂ heitega tehnoloogiate arendamine, **samuti katsetamine, tutvustamine ning ulatuslikum kasutusele võtmine** hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris on üliolulised selleks, et tagada nende sektorite kulutõhus panus heitkoguste eeldatavasse vähendamisse. Seetõttu tuleks ka hoonesektori ja maanteetranspordisektori heitkogustega kauplemise süsteemist eraldada 150 miljonit LHÜd innovatsioonifondile, et stimuleerida heitkoguste kulutõhusat vähendamist.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon jälgib käesoleva peatüki rakendamist ja **võimalikke suundumusi** seoses ettevõtjatega, kes püüavad käesoleva direktiivi nõuete järgimisest kõrvale hoida. **Vajaduse korral pakub komisjon välja meetmed sellise**

Muudatusettepanek

2. Komisjon jälgib **ja hindab** käesoleva peatüki rakendamist, **võimalikke suundumusi ja kahjulikku mõju muu hulgas seoses ELi merendussektori konkurentsivõime ja** ettevõtjatega, kes püüavad käesoleva direktiivi nõuete

kõrvalehoidmise vältimiseks.

järgimisest kõrvale hoida, ning teeb seda aruannetega, milles analüüsitakse merendussektori turumoonutusi ja olukorra halvenemist võrdsete tingimuste valdkonnas. Komisjon võtab eeskätt arvesse niisuguste sadamate olukorda, keda võib ohustada kõlvatu konkurents nende sadamate poolt, kelle suhtes käesolevat direktiivi ei kohaldata. Need aruanded põhinevad eelnevalt kindlaks määratud parameetritel, et need oleksid võrreldavad. Komisjon teeb kindlaks sadamad, kes seisavad silmi suure kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohuga, ning hindab, kas ja mil määral see oht on eelmisest hindamisest saati avaldunud. Muude suundumuste hulgas analüüsib komisjon muu hulgas ka muutusi liidu sadamates tehtavates ümberlaadimiskülastustes, ELi naabruses asuvatest sadamatest saabuvate reiside arvus ja abilaevade sadamakülastuste arvus ning ka sadamaliikluse üldisi muutusi liidu sadamates. Komisjon esitab aruanded viivitamata ning seejärel igal aastal Euroopa Parlamendile.

Vajaduse korral pakub komisjon välja meetmed võimaliku kahjuliku mõju vältimiseks. Komisjon võtab kõik asjakohased diplomaatilised ja seadusandlikud meetmed, sh laiendab käesoleva direktiivi kohaldamisala sadamatele, kelle suhtes seda veel ei kohaldata, et hoida ära kasvuhoonegaaside heite ülekandumine neisse sadamatesse.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

2 % lubatud heitkoguse ühikute

Muudatusettepanek

„2 % lubatud heitkoguse ühikute

üldkogusest aastatel 2021–2030 müüakse enampakkumisel, et luua fond, mille abil parandada energiatõhusust ja moderniseerida energiasüsteeme teatavates liikmesriikides (edaspidi „toetust saavad liikmesriigid“), nagu on sätestatud artiklis 10d (edaspidi „moderniseerimisfond“). Lubatud heitkoguse ühikute kõnealuse koguse puhul on toetust saavad liikmesriigid need, kelle SKP elaniku kohta turuhindades oli 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest. Kõnealusele lubatud heitkoguse ühikute kogusele vastavad vahendid jaotatakse vastavalt IIB lisa A osale.

üldkogusest aastatel 2021–2030 müüakse enampakkumisel, et luua fond, mille abil parandada energiatõhusust, **vähendada kasvuhuonegaaside heitkoguseid** ja moderniseerida energiasüsteeme teatavates liikmesriikides (edaspidi „toetust saavad liikmesriigid“), nagu on sätestatud artiklis 10d (edaspidi „moderniseerimisfond“). Lubatud heitkoguse ühikute kõnealuse koguse puhul on toetust saavad liikmesriigid need, kelle SKP elaniku kohta turuhindades oli 2013. aastal alla 60 % liidu keskmisest. Kõnealusele lubatud heitkoguse ühikute kogusele vastavad vahendid jaotatakse vastavalt IIB lisa A osale.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt a a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(aa) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Eelmises lõikes osutatud LHÜde lisakogusest võib rahastada ka investeeringuid piiriülestes projektidesse, milles osalevad toetust saavad liikmesriigid ja nendega piirnevad väikese kasvupotentsiaaliga piirialad.“;

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt d a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 5

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

5. Komisjon jälgib Euroopa

(da) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Komisjon jälgib Euroopa

süsinikuturu toimimist. Igal aastal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande **süsinikuturu** toimimise ning muude asjakohaste kliima- ja energiapoliitika meetmete kohta, käsitledes muu hulgas enampakkumiste toimimist, likviidsust ja kaubeldud mahtusid, ning teeb kokkuvõtte teabest, mille liikmesriigid on esitanud artikli 10a lõikes 6 osutatud finantsmeetmete kohta. Vajaduse korral tagavad liikmesriigid, et asjakohane teave esitatakse komisjonile vähemalt kaks kuud enne aruande komisjoni poolt vastuvõtmist.

süsinikuturu toimimist. Igal aastal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande **CO₂ turu** toimimise ning muude asjakohaste kliima- ja energiapoliitika meetmete kohta, käsitledes muu hulgas enampakkumiste toimimist, **nõuetele mittevastavate ettevõtjate, näiteks finantssektori investorite rolli ja mõju turul**, likviidsust ja kaubeldud mahtusid, ning teeb kokkuvõtte teabest, mille liikmesriigid on esitanud artikli 10a lõikes 6 osutatud finantsmeetmete kohta. Vajaduse korral tagavad liikmesriigid, et asjakohane teave esitatakse komisjonile vähemalt kaks kuud enne aruande komisjoni poolt vastuvõtmist.“;

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 1 – lõik 2a

Komisjoni ettepanek

Käitistele, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL artikli 8 **lõike 4(*)** [artikli viide ajakohastada vastavalt muudetud direktiivile] kohase kohustusega **teha energiaaudit**, eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta täies ulatuses üksnes juhul, kui **auditaruande soovitusi rakendatakse**, kui **asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa viit aastat ja nende investeeringute kulud on proportsionaalsed**. Vastasel juhul vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust 25 % võrra. **Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust ei vähendata, kui käitaja tõendab, et ta on rakendanud muid meetmeid, mis aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid auditeerimisaruandes soovitatuga samaväärselt**. **Esimeses lõigus osutatud**

Muudatusettepanek

„Ettevõtetele või munitsipaalkäitistele, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL artikli 8 [artikli viide ajakohastada vastavalt muudetud direktiivile] kohase kohustusega **rakendada energijuhtimissüsteemi**, eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta täies ulatuses üksnes juhul, kui **selle ettevõtte käitis on hõlmatud energijuhtimissüsteemiga**. Kui **energijuhtimissüsteemi kasutamine on direktiivi 2012/27/EL kohaselt kohustuslik**, eraldatakse lubatud heitkoguse ühikuid tasuta täies ulatuses üksnes juhul, kui **auditaruandes esitatud soovitusel on täidetud, kui asjaomaste investeeringute tasuvusaeg ei ületa kuut aastat ja nende investeeringute kulud on proportsionaalsed**, tagades samas, et **meetmetega parandatakse nõuetele vastava üksuse energiatõhusust**. Vastasel juhul vähendatakse käitisele tasuta

meetmeid kohandatakse vastavalt.

eraldatavate heitkoguse ühikute kogust 15–40 %, proportsionaalselt aruandes esitatud soovitustele vastava heitkogusega.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a – alapunkt i

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 1 – lõik 2b

Komisjoni ettepanek

Tasuta ei eraldata lubatud heitkoguse ühikuid sektorite või allsektorite käitistele sellisel määral, mille ulatuses käitised kuuluvad määrusega (EL).../... [viide CBAMile](**) kehtestatud kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu vähendamise muude meetmete kohaldamisalasse. Esimeses lõigus osutatud meetmeid kohandatakse vastavalt.

Muudatusettepanek

Tasuta ei eraldata lubatud heitkoguse ühikuid sektorite või allsektorite käitistele sellisel määral, mille ulatuses käitised kuuluvad määrusega (EL).../... [viide CBAMile](**) kehtestatud kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu vähendamise muude meetmete kohaldamisalasse, **kui CBAMi täielikku tõhusust kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohuga tegelemisel nii liidu turul kui ka eksporditurgudel on hinnatud ja see on saanud positiivse tulemuse.** Esimeses lõigus osutatud meetmeid kohandatakse vastavalt.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt a – alapunkt ii

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Et pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks, vaadatakse kindlaksmääratud kogu liitu hõlmavad eelnevad võrdlusalused läbi **enne ajavahemikku 2026–2030**, arvestades olemasolevate tootepõhiste võrdlusaluste

Muudatusettepanek

Et pakkuda täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks, vaadatakse kindlaksmääratud kogu liitu hõlmavad eelnevad võrdlusalused läbi **niipea kui võimalik ja hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]**

määratluste ja süsteemiipiiride võimalikku muutmist.;

arvestades olemasolevate tootepõhiste võrdlusaluste määratluste ja süsteemiipiiride võimalikku muutmist *ning tagades, et toote tootmiseks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamine ei sõltu lähteainest ega tootmisprotsessi liigist, tingimusel et tootmisprotsessidel on sama eesmärk ja et selles võetakse arvesse materjalide ringkasutuse potentsiaali või välditakse osaliselt või täielikult dekarboniseeritud protsessidega käitiste väljajätmist võrdlusalustest või nendes osalemise takistamist. Kohandatud võrdlusalused avaldatakse kohe, kui vajalik teave kättesaadavaks tehakse, et neid kohandatud võrdlusaluseid saaks kohaldada alates 2026. aastast.*

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1a – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Erandina *eelmisest* lõigust kohaldatakse *nende* toodete tootmise suhtes määruse [CBAM] esimestel kohaldamisaastatel lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist vähendatud kogustes. *Nende* toodete tootmise puhul kasutatakse tegurit, millega vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust (CBAMi tegur). CBAMi tegur on *[CBAMi määruse] jõustumisest* kuni 2025. aasta lõpuni *100 %*, 2026. aastal *90 % ning* seda vähendatakse igal aastal *10* protsendipunkti võrra, et jõuda *kümnendaks aastaks* 0 %-ni.

Muudatusettepanek

Erandina *esimesest* lõigust kohaldatakse *määruse [CBAM] I lisas loetletud* toodete tootmise suhtes määruse [CBAM] esimestel kohaldamisaastatel lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist vähendatud kogustes. *Kõnealuste* toodete tootmise puhul kasutatakse tegurit, millega vähendatakse tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogust (CBAMi tegur). CBAMi tegur on *100 % ajavahemikul ... [[CBAMi määruse] jõustumise kuupäev]* kuni 2027. aasta lõpuni, *see sõltub määruse (EL) .../... [CBAMi määrus] artikli 36 lõike 3 punktis d sätestatud* käitamisetapi kohaldamisest ja seda vähendatakse *üleminekuperioodi jooksul 10 % võrra 2028. aastast kuni 2030. aastani ja seejärel vähendatakse seda* igal aastal *17,5* protsendipunkti võrra, et jõuda *2034. aasta lõpuks* 0 %-ni.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1a – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon esitab 2029. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruses (EL) .../... [CBAMi määruse artikli 30 (uus) lõige 2a] ette nähtud üksikasjaliku mõjuhinnangu, et hinnata CBAMi mõjusust liidu turul kasvuhooonegaaside heite ülekandumise ohu vähendamisel. Kui hindamine näitab, et CBAM ei paku kasvuhooonegaaside heite ülekandumise eest piisavat kaitset, tuleks CBAMi tegurit ajutiselt kohandada, kuni võetakse meetmed, millega tagatakse kasvuhooonegaaside heite ülekandumise eest kaitse, mis on samaväärne lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise süsteemiga, mida see asendab. Vajaduse korral lisab komisjon sellele hinnangule seadusandliku ettepaneku.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1a – lõik 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Võrdsete tingimuste tagamiseks ei kohaldata esimest lõiku liidu toodangu sellise osa suhtes, mis on ette nähtud ekspordiks kolmandatesse riikidesse, kus puudub heitkogustega kauplemise süsteem või sarnane kord. [CBAMi määruses] määratletud üleminekuperioodi lõpuks esitab komisjon üksikasjaliku mõjuhinnangu mõju kohta CBAMi sektoritest pärit liidu ekspordile ja

ülemaailmsele heitele. Sellele hinnangule lisatakse kõik vajalikud meetmed ja vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud, millega võrdsustatakse CO₂-ga seotud kulud kolmandate riikide erinevate maksustamiskavadega. Kõik need meetmed ja ettepanekud peavad olema kooskõlas WTO eeskirjadega.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt c – alapunkt ii

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 2 – lõik 3 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

iii) kolmandasse lõiku lisatakse **punkt d**:

„d) kui aastane vähendamismäär ületab 2,5 % või jääb alla 0,2%, on aastate 2026–2030 võrdlusalused ajavahemikus 2013–2020 kohaldatud võrdlusalused, mida on iga ajavahemikku 2008–2028 jääva aasta osas vähendatud ühe asjakohase eespool nimetatud protsendimäära võrra.“;

Muudatusettepanek

iii) kolmandasse lõiku lisatakse **järgmised punktid**:

„d) kui aastane vähendamismäär ületab 2,5 % või jääb alla 0,2%, on aastate 2026–2030 võrdlusalused ajavahemikus 2013–2020 kohaldatud võrdlusalused, mida on iga ajavahemikku 2008–2028 jääva aasta osas vähendatud ühe asjakohase eespool nimetatud protsendimäära võrra.

da) Teises lõigus osutatud varumeetodite võrdlusaluste kindlaksmääramisel võib komisjon vajaduse korral kaaluda sektoripõhiste varumeetodite kasutamist. Kui konkreetse sektori või allsektori jaoks ei ole võimalik eelnevat võrdlusalust tuletada, kuid tekib kasvuhoonegaaside heide, mis vastab lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise tingimustele, eraldatakse need üldiste varumeetodite alusel.“;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

365 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu eraldada tasuta käesoleva artikli alusel, ja 85 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu müüa enampakkumisel artikli 10 alusel, samuti lubatud heitkoguse ühikud, mis tulenevad artikli 10a lõikes 1a osutatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamisest, tehakse kättesaadavaks fondile, mille eesmärk on toetada innovatsioonitegevust vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas ning aidata kaasa nullsaaste eesmärkide saavutamisele (edaspidi „innovatsioonifond“). Lubatud heitkoguse ühikuid, mida õhusõiduki käitajate sulgemise tõttu neile välja ei anta ja mis ei ole vajalikud kõnealuste käitajate tagastatud lubatud heitkoguse ühikute puudujäägi katmiseks, kasutatakse samuti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse toetamiseks.

Muudatusettepanek

365 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu eraldada tasuta käesoleva artikli alusel, ja 85 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidakс muidu müüa enampakkumisel artikli 10 alusel, samuti lubatud heitkoguse ühikud, mis tulenevad artikli 10a lõikes 1a osutatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamisest, tehakse kättesaadavaks fondile, mille eesmärk on toetada innovatsioonitegevust vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas ning aidata kaasa nullsaaste eesmärkide saavutamisele (edaspidi „innovatsioonifond“). **Fondist toetatavad investeeringud peavad olema täielikult kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnapoliitikaga.** Lubatud heitkoguse ühikuid, mida õhusõiduki käitajate sulgemise tõttu neile välja ei anta ja mis ei ole vajalikud kõnealuste käitajate tagastatud lubatud heitkoguse ühikute puudujäägi katmiseks, kasutatakse samuti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse toetamiseks.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Lisaks sellele täiendatakse ajavahemikul 2013–2020 komisjoni otsuse 2010/670/EL(*) alusel kasutatavast 300 miljonist lubatud heitkoguse ühikust saadud järelejäänud tulu 50 miljoni turustabiilsusreservist eraldamata lubatud heitkoguse ühikuga, mida kasutatakse aegsasti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse toetamiseks. Peale

Muudatusettepanek

Lisaks sellele täiendatakse ajavahemikul 2013–2020 komisjoni otsuse 2010/670/EL(*) alusel kasutatavast 300 miljonist lubatud heitkoguse ühikust saadud järelejäänud tulu 50 miljoni turustabiilsusreservist eraldamata lubatud heitkoguse ühikuga, mida kasutatakse aegsasti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse **ja kasutuselevõtu**

selle eraldatakse innovatsioonifondile määruse (EL) [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 2 osutatud sihtotstarbeline välistulu ja seda rakendatakse kooskõlas käesoleva lõikega.

toetamiseks. Peale selle eraldatakse innovatsioonifondile määruse (EL) [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 2 osutatud sihtotstarbeline välistulu ja seda rakendatakse kooskõlas käesoleva lõikega. ***Innovatsioonifondi osa, mis on proportsionaalne ELi HKS-i laiendamisest meretranspordile tulenevate LHÜdega, kasutatakse merendussektori innovatsiooni toetamiseks ja CO₂ heite vähendamiseks.***

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Innovatsioonifond hõlmab I ja III lisas loetletud sektoreid, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutut kogumist ja kasutamist, mis aitab oluliselt leevendada kliimamuutusi, samuti hõlmab see tooteid, mis asendavad I lisas loetletud sektorites tootetavaid süsinikdioksiidimahukaid tooteid, ühtlasi aidatakse sellega hoogustada süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamisega seotud projektide ehitustegevust ja toimimist ning edendada uuenduslikke taastuenergia ja energia salvestamise tehnoloogiaid ***geograafiliselt tasakaalustatud asukohtades***. Innovatsioonifondist ***võib toetada*** ka läbimurdelist ning uuenduslikku tehnoloogiat ja taristut, mille abil vähendada merendussektori süsinikuheidet ning toota vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitevabasid kütuseid lennunduse, raudtee- ja maanteetranspordi jaoks. Erilist tähelepanu pööratakse [CBAM-i määrusega] hõlmatud sektorite projektidele, et toetada innovatsiooni vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiate, süsinikdioksiidi kogumise ja

Muudatusettepanek

Innovatsioonifond hõlmab I ja III lisas loetletud sektoreid, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutut kogumist ja kasutamist, mis aitab oluliselt leevendada kliimamuutusi, samuti hõlmab see tooteid ***ja protsesse***, mis asendavad I lisas loetletud sektorites tootetavaid süsinikdioksiidimahukaid tooteid, ühtlasi aidatakse sellega hoogustada süsinikdioksiidi (***sealhulgas biomassist või otse õhust kogutud süsinikdioksiidi***) keskkonnaohutu kogumise, ***transpordi*** ja geoloogilise säilitamisega seotud projektide ehitustegevust ja toimimist ning edendada uuenduslikke taastuenergia ja energia salvestamise tehnoloogiaid. Innovatsioonifondist ***toetatakse*** ka läbimurdelist ning uuenduslikku tehnoloogiat ja taristut, mille abil vähendada merendussektori ***ja lennundussektori*** süsinikuheidet, ***sealhulgas projekte, mis käsitlevad lennunduse kogumõju kliimamuutustele***, ning toota vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitevabasid kütuseid ***ja tehnoloogiaid*** lennunduse, raudtee- ja maanteetranspordi jaoks, ***püüdes samal***

kasutamise, süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise, taastuenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi.

ajal saavutada koostoi met programmiga „Euroopa horisont“, eelkõige Euroopa partnerlustega ja vajaduse korral muude liidu programmidega. Erilist tähelepanu pööratakse [CBAMi määrusega] hõlmatud sektorite, eriti eksportivate sektorite projektidele, et toetada innovatsiooni vähese süsinikdioksiidiheitega ja heitevabade tehnoloogiate, süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise, süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise, süsinikdioksiidi transpordi, taastuenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Innovatsioonifondist toetatakse ka uuenduslike tehnoloogiate kasutuselevõttu ja laiendamist, tingimusel et neil on märkimisväärne heitkoguste vähendamise potentsiaal ning need aitavad kaasa majanduse CO₂ heite vähendamisele ning energia- ja ressursisäästule.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Kõikide liikmesriikide territooriumil teostatavad projektid on rahastamiskõlblikud, sealhulgas väikesemahulised projektid. Toetust saavad tehnoloogiad peavad olema innovatiivsed ja ilma toetuseta sellises mahus äriliselt mitte veel elujõulised, kuid need peavad esindama läbimurdelisi lahendusi või olema piisavalt valmis, et neid saaks kohaldada *kommertskasutusele eelnevas* mahus.

Muudatusettepanek

Kõikide liikmesriikide territooriumil teostatavad projektid on rahastamiskõlblikud, sealhulgas *keskmise ulatusega ja* väikesemahulised projektid. Toetust saavad tehnoloogiad peavad olema innovatiivsed ja ilma toetuseta sellises mahus äriliselt mitte veel elujõulised, kuid need peavad esindama läbimurdelisi *või äriliselt veel mitte rakendatavaid* lahendusi või olema *tehnoloogiliselt* piisavalt valmis, et neid saaks kohaldada *kommertskasutuse* mahus.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 6

Komisjoni ettepanek

Projektid valitakse objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, võttes vajaduse korral arvesse seda, millises ulatuses aitavad need tuua heitkoguseid lõikes 2 osutatud võrdlusalustest tunduvalt allapoole. Projektidel peab olema ulatusliku rakendamise potentsiaal või potentsiaal vähendada märkimisväärselt vähese CO₂ heitega majandusele ülemineku kulusid asjaomastes sektorites. Süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist hõlmavad projektid peavad tooma kaasa heitkoguste netovähendamise ja tagama süsinikdioksiidi heite vältimise või süsinikdioksiidi alalise säilitamise. Projektikonkursi alusel saadud toetust võib anda kuni 60 % ulatuses projektide asjakohastest kuludest, sellest kuni 40 % ei tarvitse olla seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaksmääratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat. Konkureeriva pakkumismenetluse kaudu antava toetuse ja tehnilise abi korral võib toetada projektide asjakohaste kulude katmist kuni 100 % ulatuses.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 6 a (uus)

Muudatusettepanek

Projektid valitakse ***läbipaistva valikumenetluse teel, tehnoloogianeutraalsel viisil ning*** objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, võttes vajaduse korral arvesse seda, millises ulatuses aitavad need tuua heitkoguseid lõikes 2 osutatud võrdlusalustest tunduvalt allapoole. Projektidel peab olema ulatusliku rakendamise potentsiaal või potentsiaal vähendada märkimisväärselt vähese CO₂ heitega majandusele ülemineku kulusid asjaomastes sektorites. Süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist hõlmavad projektid peavad tooma kaasa heitkoguste netovähendamise ja tagama süsinikdioksiidi heite vältimise või süsinikdioksiidi alalise säilitamise. Projektikonkursi alusel saadud toetust võib anda kuni 60 % ulatuses projektide asjakohastest kuludest, sellest kuni 40 % ei tarvitse olla seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendatud vältimisega, juhul kui saavutatakse eelnevalt kindlaksmääratud vahe-eesmärgid, võttes arvesse kasutusele võetud tehnoloogiat. Konkureeriva pakkumismenetluse kaudu antava toetuse ja tehnilise abi korral võib toetada projektide asjakohaste kulude katmist kuni 100 % ulatuses. ***Komisjon viib läbi võistupakkumise kaudu toetuse andmise võimaluste mõjuhinnangu.***

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Innovatsioonifondist rahastatavate projektide puhul nõutakse teadmiste jagamist teiste asjaomaste projektidega ning liidus asuvate õigustatud huvi omavate teadlastega. Komisjon määratleb teadmiste jagamise tingimused konkursikutsetes.

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Konkursikutsed peavad olema avatud ja läbipaistvad ning neis peab olema selgelt määratletud, milliseid tehnoloogiaid toetatakse. Konkursikutsete ettevalmistamisel tagab komisjon, et kõik ELi HKSiga hõlmatud sektorid, sealhulgas merendussektor, on nõuetekohaselt esindatud. Komisjon võtab meetmeid, tagamaks, et konkursikutsed edastatakse võimalikult laialdaselt, eelkõige VKEdele.

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses innovatsioonifondi toimimist käsitlevate normidega, sealhulgas valikumenetluse ja -kriteeriumide kohta, samuti seoses

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses innovatsioonifondi toimimist käsitlevate normidega, sealhulgas valikumenetluse ja -kriteeriumide kohta, ***VKEde osalemise***

rahastamiskõlblike sektorite ja tehnoloogiliste nõudmistega toetuse eri liikide puhul.

kohta, samuti seoses rahastamiskõlblike sektorite ja tehnoloogiliste nõudmistega toetuse eri liikide puhul. Ausa ja õiglase ülemineku tagamiseks võetakse valikukriteeriumides arvesse keskkonna- ja sotsiaalseid kaitsemeetmeid kui vahendit kestliku arengu järkjärguliseks integreerimiseks seoses liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide ning 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamiseks. CO₂ heite hinnavahe lepingute kaudu antava toetuse puhul tuleb nende delegeeritud õigusaktidega võimaldada tehnoloogianeutraalset ja konkurentsil põhinevat hankemenetlust.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10c – lõige 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) Artikli 10c lõige 7 asendatakse järgmisega:

välja jäetud

Liikmesriigid nõuavad toetust saavatelt elektrit tootvatelt käitistelt ja võrguettevõtjatelt iga aasta 28. veebruariks aruande esitamist toetamiseks välja valitud investeeringute rakendamise kohta, sealhulgas tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute ja tehtud investeerimiskulude bilansi ning toetatud investeeringute liikide kohta. Liikmesriigid annavad sellest aru komisjonile, kes avalikustab aruanded.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 13 a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Artikli 10c järelle lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10ca

Tasuta lubatud heitkoguse ühikute eraldamine üleminekuperioodil energiasektori ajakohastamiseks

Kõik energiasektori ajakohastamiseks mõeldud üleminekuperioodil tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikud, mida ei ole 31. detsembriks 2023 eraldatud asjaomastes liikmesriikides asuvatele käitajatele, lisatakse lubatud heitkoguse ühikute üldkogusele, mille asjaomased liikmesriigid saavad artikli 10 lõike 2 punkti a kohasest enampakkumisest. Liikmesriigid võivad osa neist lubatud heitkoguse ühikutest või neid kõiki kasutada ka artikli 10d kohaselt investeringute toetamiseks moderniseerimisfondi raamistikus.“

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ajavahemikuks 2021–2030 luuakse fond eesmärgiga toetada toetust saavate liikmesriikide poolt kavandatud investeringuid, sealhulgas rahastada väikesemahulisi investeerimisprojekte, et moderniseerida energiasüsteeme ja parandada energiatõhusust (edaspidi „moderniseerimisfond“). Moderniseerimisfondi rahastatakse artikli 10 kohasest lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest kõnealuses artiklis osutatud toetust saavate liikmesriikide jaoks.

Ajavahemikuks 2021–2030 luuakse fond eesmärgiga toetada toetust saavate liikmesriikide poolt kavandatud investeringuid, sealhulgas rahastada väikesemahulisi investeerimisprojekte, **mille kavandamisel osalevad sidusrühmad, kui see on asjakohane, sotsiaalpartnerid, tagamaks töötajatele õiglase ülemineku, sealhulgas piirkondades, omavalitsustes ja kohalikes kogukondades**, et moderniseerida energiasüsteeme ja parandada energiatõhusust **ning vähendada**

kasvuhoonegaaside heidet (edaspidi „moderniseerimisfond“).
Moderniseerimisfondi rahastatakse artikli 10 kohasest lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest kõnealuses artiklis osutatud toetust saavate liikmesriikide jaoks.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, samuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119 (**) seatud sihtide ja Pariisi kokkuleppes väljendatud pikaajaliste eesmärkidega. Moderniseerimisfondist ei anta toetust fossiilkütuseid kasutavatele energiatootmisüksustele.“;

(*) COM(2019) 640 final.

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

Muudatusettepanek

Toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, samuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119 (**) seatud sihtide ja Pariisi kokkuleppes väljendatud pikaajaliste eesmärkidega.
Moderniseerimisfondist toetatavad investeeringud peavad olema täielikult kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnapoliitikaga.
Moderniseerimisfondist ei anta toetust fossiilkütuseid kasutavatele energiatootmisüksustele.“;

(*) COM(2019)0640.

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Vähemalt **80 %** moderniseerimisfondi rahalistest vahenditest kasutatakse selleks, et toetada investeeringuid järgmistes valdkondades:

Muudatusettepanek

2. Vähemalt **90 %** moderniseerimisfondi rahalistest vahenditest kasutatakse selleks, et toetada investeeringuid järgmistes valdkondades:

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmine ja selle kasutamine;

Muudatusettepanek

a) taastuvatest **ja vähese CO₂ heitega** energiaallikatest elektrienergia tootmine ja selle kasutamine;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) energiatõhususe parandamine nõudluse poolel, sealhulgas transpordi, hoonete, põllumajanduse ja jäätmete valdkonnas;

Muudatusettepanek

c) energiatõhususe parandamine nõudluse poolel **ja pakkumise poolel**, sealhulgas transpordi, hoonete, põllumajanduse ja jäätmete valdkonnas;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) madala sissetulekuga leibkondade toetamine, sealhulgas maa- ja äärepoolseimates piirkondades, et tegeleda energiaostuvõimetusega **ja** ajakohastada nende küttesüsteeme; ning

Muudatusettepanek

e) madala **ja keskmise** sissetulekuga leibkondade toetamine, sealhulgas maa- ja äärepoolseimates piirkondades, et tegeleda energiaostuvõimetusega, ajakohastada nende küttesüsteeme **ja muuta ehitusökosüsteem kestlikumaks**; ning

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt c
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erandina punktist c võivad laevandusettevõtjad tagastada vähem lubatud heitkoguste ühikuid, tuginedes laeva jääklassile või jääoludes sõitmisele või mõlemale kooskõlas V lisa nõuetega.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt c
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 3 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega tagastatakse vähem lubatud heitkoguse ühikuid, siis pärast seda, kui iga aasta kohta on kindlaks tehtud erinevus tõendatud heitkoguste ja tagastatud lubatud heitkoguse ühikute vahel, tunnistatakse vastav kogus lubatud heitkoguse ühikuid kehtetuks, mitte ei panda neid enampakkumisele vastavalt artiklile 10.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3b – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust ei teki selliste kasvuhoonegaaside heitkoguste puhul, mida loetakse kogutuks ja kasutatuks selliselt, et need on tootes püsivalt ja keemiliselt seotud ega satu tavapärase kasutamise korral atmosfääri.

Muudatusettepanek

Lubatud heitkoguse ühikute tagastamise kohustust ei teki selliste kasvuhoonegaaside heitkoguste puhul, mida loetakse kogutuks ja **seejärel kas ladustatuks või** kasutatuks selliselt, et need on tootes püsivalt ja keemiliselt seotud ega satu tavapärase kasutamise korral atmosfääri.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 29 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19a) Lisatakse artikkel 29b:

„Artikkel 29b

1. Juurdepääs ELi HKSi turule on piiratud üksustega, kes on käitised, lennundus- ja merendusettevõtjad, kes täidavad ELi HKSi nõuete täitmise kohustusi.

2. Erandina esimesest lõigust on juurdepääs ELi HKSi turule finantsvahendajatel, kes ostavad lubatud heitkoguse ühikuid käitise nimel, mitte oma nimel.

3. Komisjon hindab, kas määruse (EL) nr 1031/2010^{1a} artikli 6 lõige 5 on kooskõlas käesoleva artikli sätetega, ning esitab vajaduse korral seadusandliku ettepaneku kõnealuse määruse

muutmiseks.“;

^{1a} Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta (ELT L 302, 18.11.2010, lk 1).

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesolev direktiiv ei hõlma käitisi või käitiste osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks, ***ega käitisi, mille puhul moodustab üle 95 % kasvuhoonegaaside koguheitest artikli 14 kohaselt sätestatud kriteeriumidele vastava biomassi põletamisel tekkiv heide.***

Muudatusettepanek

1. Käesolev direktiiv ei hõlma käitisi või käitiste osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt c – alapunkt v – sissejuhatav osa

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – lõik 1 – rida 24 – veerg 1

Komisjoni ettepanek

v) kahekümne neljas rida asendatakse järgmisega:

„Vesiniku (H₂) ja sünteesgaasi tootmine tootmisvõimsusel üle **25** tonni päevas

Muudatusettepanek

v) kahekümne neljas rida asendatakse järgmisega:

„Vesiniku (H₂) ja ***või*** sünteesgaasi tootmine tootmisvõimsusel üle **10** tonni päevas

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa – punkt 4 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

V a lisa (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„(4a) lisatakse järgmine tekst:

Va LISA

Võimalus tagastada korrigeeritud LHÜd jääklassi kuuluvatele laevadele

Korrigeeritud LHÜd, mis tuleb tagastada jääklassi kuuluvatele laevadele, peavad olema kooskõlas käesolevas lisas esitatud valemi alusel arvutatud korrigeeritud heitkogustega. Korrigeeritud heitkoguste määramisel võetakse arvesse tehnilisi omadusi, mis suurendavad Soome-Rootsi IA või IA Super jääklassi või samaväärsesse jääklassi kuuluvate laevade heitkoguseid navigeerimisel ning heitkoguse edasist suurenemist jääoludes navigeerimisel.

Igal aastal tagastatavate korrigeeritud LHÜde kogus tähendab aastase koguheitte korrigeeritud kogust CO_{2R} .

ELi HKSi kohaldamisalasse kuuluv aastane CO_{2T} koguheitte arvutatakse seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi aruandluse alusel järgmiselt:

$$CO_{2T} = CO_{2T} \text{ voyages between MS} + CO_{2B} + 0.5 \cdot (CO_{2} \text{ voyages from MS} + CO_{2} \text{ voyages to MS}),$$

(1) kus liikmesriikide vaheline CO_{2T} voyages between MS tähistab kõigi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vaheliste reise CO_2 koguheitte, CO_{2B} liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates kai ääres asuvates sadamates tekkinud CO_2 heidet, CO_{2eq} voyages from MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest alanud kõigi reise

summaarset CO₂ heitkogust ja CO₂ voyages to MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates lõppenud kõigi reisi summaarset CO₂ heitkogust.

Samamoodi arvutatakse jääklassi liigitatud laeva aastane koguheide, kui laev sõidab jääoludes kavandatava heitkogustega kauplemise direktiivi kohaldamisalasse kuuluva meretranspordi CO_{2eI} puhul, seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemis esitatud andmete põhjal järgmiselt:

$$CO_{2eI} = CO_{2eqI} \text{ voyages between MS} + 0.5 \cdot (CO_{2eqI} \text{ voyages from MS} + CO_{2eqI} \text{ voyages to M}),$$

(2) kus CO_{2eqI} voyages between MS tähistab jääklassi liigitatud laeva CO₂ koguheidet jääoludes liikumisel liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel, CO_{2eqI} voyages from MS tähistab jääklassiga laeva jääoludes navigeerimisel kõikide liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljuvate reisi käigus tekkinud heitkoguseid ning CO_{2eqI} voyages to MS tähistab jääklassiga laeva heitkoguseid jääoludes sõites kõigist liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse suunduvatest reisidest.

Kavandatud heitkogustega kauplemise direktiivi reguleerimisalas meretranspordis läbitud aastane vahemaa arvutatakse järgmiselt:

$$D_T = D_T \text{ voyages between MS} + 0.5 \cdot (D_T \text{ voyages from MS} + D_T \text{ voyages to MS}),$$

(3) kus D_T voyages between MS tähistab summaarset vahemaad kõikidest liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahelistest reisidest, D_T voyages from MS tähistab kõikide liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljuvate reisi summaarset vahemaad ja D_T voyages to MS summaarset vahemaad kõikidest reisidest liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse

sadamatesse.

Kavandatud meretranspordi heitkogustega kauplemise direktiivi kohaldamisalasse jääoludes navigeerimisel läbitud vahemaa kokku arvutatakse järgmiselt:

$$D_I = D_{I \text{ voyages between MS}} + 0.5 \cdot$$

$$(D_{I \text{ voyages from MS}} + D_{I \text{ voyages to MS}}),$$

(4) kus D_T *voyages between MS* tähistab jääoludes läbitud summaarset vahemaad kõikidest liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahelistest reisidest, D_T *voyages from MS* tähistab kõikide liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljuvate reiside jääoludes läbitud summaarset vahemaad ja D_T *voyages to MS* jääoludes läbitud summaarset vahemaad kõikidest reisidest liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse.

Aastane CO₂eq R korrigeeritud kogus arvutatakse järgmiselt:

$$CO_{2R} = CO_{2T} - CO_{2TF} - CO_{2NB}$$

(5) kus CO_{2TF} tähistab Soome-Rootsi IA või IA Super jääklassi või samaväärsesse jääklassi kuuluvate laevade tehnilistest omadustest tingitud aastase heitkoguse suurenemist ning CO_{2NI} tähistab jääklassi kuuluva laeva aastase heitkoguse suurenemist jääoludes navigeerimise tõttu.

Soome-Rootsi IA või IA Super jääklassi või samaväärsesse jääklassi kuuluvate laevade tehnilistest omadustest tingitud aastase heitkoguse suurenemist CO_{2TF} arvutatakse järgmiselt:

$$CO_{2TF} = 0.05 \times$$

$$(CO_{2T} - CO_{2B} - CO_{2NI}).$$

(6) Jääoludes navigeerimisest tingitud aastase heitkoguse suurenemist arvutatakse järgmiselt:

$$CO_{2NI} = CO_{2I} - CO_{2RI}$$

(7) kus korrigeeritud aastane heide jääoludes navigeerimiseks on CO_{2RI}

$$CO_{2RI} = D_I \times \left(\frac{CO_{2eq}}{D} \right)_{open\ water}$$

(8) kus $\left(\frac{CO_{2eq}}{D} \right)_{OW}$ heitkogus avameres

merereiside tegemisel läbitud vahemaa kohta. Viimane arvutatakse järgmiselt:

$$\left(\frac{CO_2}{D} \right)_{OW} = \frac{CO_{2T} - CO_{2B} - CO_{2I}}{D_T - D_I}.$$

(9) Kõigi sümboolite nimekiri:

CO_{2T} aastane koguheide ELi HKSi geograafilises kohaldamisalas

CO_{2T} voyages between MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel toimunud kõigi reiside summaarne CO_2 heitkogus

CO_{2B} liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates kai ääres viibimisel tekkinud CO_2 heitkogus

CO_{2eq} voyages from MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest alanud kõigi reiside summaarne CO_2 heitkogus

CO_2 voyages to MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates sadamates lõppenud kõigi reiside summaarne CO_2 heitkogus

D_T ELi HKSi kohaldamisalasse kuuluv summaarne läbitud vahemaa aastas

D_T voyages between MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel toimunud kõigi reiside summaarne vahemaa

D_T voyages from MS liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest alanud kõigi reiside summaarne vahemaa

D_T voyages to MS summaarne vahemaa kõigist reisidest liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse sadamatesse

D_I ELi HKSi geograafilises

kohaldamisalas jääoludes navigeerimisel läbitud vahemaa kokku

$D_{T \text{ voyages between MS}}$ liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel toimunud kõigi reiside jääoludes läbitud summaarne vahemaa

$D_{T \text{ voyages from MS}}$ jääoludes läbitud summaarne vahemaa kõikidest liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest sadamatest väljuvatest reisidest

$D_{T \text{ voyages to MS}}$ liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel toimunud kõigi reiside jääoludes läbitud summaarne vahemaa

CO_{2I} jääklassi kuuluvate laevade aastased heitkogused, kui nad reisivad jääoludes

CO_{2NI} jääklassi kuuluvate laevade aastase heitkoguse suurenemine, kui nad reisivad jääoludes

CO_{2R} korrigeeritud aastane koguheide

CO_{2RI} korrigeeritud aastane heitkogus jääoludes sõites

CO_{2TF} laeva tehnilistest omadustest tulenev aastane heide keskmiselt Soome-Rootsi jääklassi IA või IA Super või samaväärse jääklassiga, võrreldes ainult avamerel sõitvate laevadega

$\left(\frac{CO_{2eq}}{dist}\right)_{OW}$ aastane keskmine heitkogus avameres läbitud vahemaa kohta

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem), otsuse (EL) 2015/1814 (mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist) ja määruse (EL) 2015/757 muutmise
Viited	COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ITRE 13.9.2021
Kaasatud komisjonid - istungil teada andmise kuupäev	11.11.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Mauri Pekkarinen 7.10.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	26.1.2022
Vastuvõtmise kuupäev	20.4.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 50 –: 24 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Michael Bloss, Manuel Bompard, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaß, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Pina Picierno, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyraiki, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pascal Arimont, Cornelia Ernst, Klemen Grošelj, Alicia Homs Ginel, Nora Mebarek, Jutta Paulus, Ernő Schaller-Baross, Susana Solís Pérez

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

50	+
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Isabella Tovaglieri
PPE	Pascal Arimont, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginell, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Nora Mebarek, Dan Nica, Pina Picierno, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

24	-
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Robert Roos, Jessica Stegud, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski
ID	Markus Buchheit, Georg Mayer
NI	András Gyürk, Clara Ponsatí Obiols, Ernő Schaller-Baross
The Left	Manuel Bompard, Marc Botenga, Cornelia Ernst, Marisa Matias
Verts/ALE	Michael Bloss, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Niklas Nienaß, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa

2	0
S&D	Ivo Hristov, Tsvetelina Penkova

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

28.3.2022

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD))

Arvamuse koostaja: Antoni Comín i Oliveres

LÜHISELGITUS

Heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) toetab põhimõtte „saastaja maksab“ kohaldamist. Oleks loomulik ja õiglane kasutada saasteõiguse eest saadud makseid hüvitisena peamistele saasteohvritele, st riikidele ja inimestele, kes kogevad kliimamuutuste kõige rängemat mõju, kuid kellel on ka eriti piiratud vahendid nendega kohanemiseks. Asjaolu, et nende riikide osa kliimamuutuste põhjustamises on väga väike või isegi tühine, muudab sellise kasutamise veelgi õiglasemaks.

HKSi direktiiv sisaldab õigustatult mitmeid viise, kuidas suunata tulu kolmandate riikide kliimameetmesse. Liikmesriikidel on võimalus valida, kuid nad võivad saastekvootide enampakkumisest saadava tulu jätta ka endale riigisiseseks kasutamiseks. Väljaspool ELi saadud tulu ei ole kohustuslik kasutada. On kahetsusväärne, et ainult 3 % liikmesriikide auditeeritud tuludest kulutatakse kliimameetmete toetamiseks kolmandates riikides.

Kliimamuutustega kohanemise vajadus kasvab jätkuvalt, kuna kliimamuutused muutuvad intensiivsemaks, ülemaailmsed kasvuhoonegaaside heitkogused ei ole vähenenud ja nende pidev kasv ei ole peatunud. ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) 2016. aasta hinnangul oleksid arengumaade kohanemisvajaduste katmise kulud 2030. aastaks ulatunud 140–300 miljardi USA dollarini aastas ning nüüd ollakse seisukohal, et kõige realistlikum võiks olla selle vahemiku ülempiir¹. Seda võib võrrelda sellega, kuidas arenenud riigid rahastavad praegu kliimamuutusi arengumaades: vähem kui 100 miljardit USA dollarit aastas, millest ainult 5 % puhul on peamine eesmärk kohandamine ja ülejäänud 15 % puhul on see muu oluline eesmärk².

Arenenud riigid rikuvad ilmselgelt oma algselt 2009. aastal võetud kohustust³ tagada

¹ <https://www.unep.org/resources/adaptation-gap-report-2021>, lk 29.

² Sealsamas, lk 33.

³ Eelkõige [Kopenhaageni kokkuleppe](#) punkt 8.

arenguriikide kliimameetmete „uus ja täiendav, prognoositav ja piisav rahastamine“, mis oleks pidanud jõudma 2020. aastal 100 miljardi USA dollarini, kuid seda taset ei saavutata ka mitte 2022. aastal. Kliimamuutustega kohanemiseks praegu antava kõige väiksema rahasumma suurendamine on äärmiselt vajalik ja selleks tuleks kasutada heitkogustega kauplemise süsteemist saadavat tulu.

Liit ja selle liikmesriigid peaksid ühiselt vastutama heitkogustega kauplemise süsteemi tulude suunamise eest, et rahastada suurt abi vajavate vaeste riikide kohanemist kliimamuutustega. Seepärast on asjakohane kasutada kaheosalist lähenemisviisi, mis hõlmab moderniseerimisfondi uut väliskomponenti ja liikmesriikide kohustust määrata sihtotstarbeliselt saastekvootide enampakkumisest laekunud tulu 2,5 % HKS-i (heitkogustega kauplemise süsteem) kogutulust ja 5 % liikmesriikide tuludest väliskomponendi jaoks on väga tagasihoidlik meede, kuid see on oluline samm, millele peaks olema raske vastu vaielda.

Liikmesriike saab ja tuleks julgustada kaugemale minema. Samuti tuleks säilitada ja laiendada heitkogustega kauplemise süsteemi direktiiviga praegu liikmesriikidele pakutavaid võimalusi toetada ülemaailmsete kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist kolmandates riikides. Lisada tuleks lisada võimalus toetada säästva arengu eesmärgi nr 7 (energia kättesaadavus kõigile) täitmist.

Moderniseerimisfondi väliskomponendi raames toetuse saamise tingimustele vastavad riigid, mille puhul liikmesriigid peavad kohaldama 5 % nõuet, on need riigid, mis on loetletud Maailmapanga väikese sissetulekuga ja keskmisest madalama sissetulekuga riikide nimekirjas. Kõik 46 riiki, mille ÜRO on määratlenud vähim arenenud riikidena, on kas väikese sissetulekuga või madalama keskmise sissetulekuga riigid. Väikestest arenevatest saareriikidest, mis tegelikult ei kuulu arenenud riigi ülemvõimu alla, on kaks väikese sissetulekuga riiki ja 14 madalama keskmise sissetulekuga riiki.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Kliimamuutuste kahjulik mõju mõjutab inimõiguste austamist, sealhulgas õigust toidule, veele, kanalisatsioonile, tervisele, inimväärsele eluasemele ja elule. Pariisi kokkuleppes on kliimameetmete kolmanda samba teemaks kahju, mis ebaproportsionaalselt mõjutab haavatavas olukorras elavaid inimesi, põlisrahvaid, naisi, lapsi ja

puuetega inimesi. Kliimamuutuste mõju suhtes on kõige vähem kaitstud väikese, ning madalama keskmise sissetulekuga riigid ja vähim arenenud riigid. Kuigi nende panus atmosfääris leiduvatesse kasvuhoonegaasidesse on väga väike või isegi tähtsusetu, on nad kliimamuutuste mõjust sageli rohkem mõjutatud, eelkõige nende infrastruktuuri seisukorra ja elanikkonna elutingimuste tõttu. Need riigid on praegu kohutavas olukorras, kuna kasvuhoonegaaside heidet kogu maailmas ei suudeta piirata, mistõttu kasvavad nende kohanemisevajadused ja -kulud, millega kaasneb COVID-19 pandeemia ja sellega seotud nn võlapandeemiast põhjustatud avaliku sektori finantskriis.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17b) Pariisi kokkuleppe rakendamiseks on vaja märkimisväärseid rahalisi vahendeid ning liit on jätkuvalt pühendunud sellele, et aidata kaasa arenenud riikide eesmärgile mobiliseerida alates 2020. aastast arenguriikide toetuseks ühiselt eri allikatest 100 miljardit USA dollarit. ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 24. konverentsil vastu võetud otsus seada alates 2025. aastast ambitsioonikam eesmärk, mis ületab praegust kohustust, on samm õiges suunas, kuid arenenud riikide tegelikud lubadused jäävad ikka veel kaugelt allapoole ühisest eesmärgist ning sellest tulenev lünk tuleks täita. Liit ja selle liikmesriigid peaksid suurendama jõupingutusi, et mobiliseerida arenguriikide jaoks rahvusvahelist kliimamuutuse rahastamist ning koostama rahvusvahelise tegevuskava,

milles määratakse kindlaks iga arenenud riigi õiglane osa 100 miljardi USA dollari suurusest rahalisest kohustusest ja esitatakse nende lubaduste täitmise mehhanismid. Tärkava turumajandusega riigid peaksid alates 2025. aastast aitama kliimamuutuste vastu võitlemise rahvusvahelisi meetmeid rohkem rahastada.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17c) Komisjon peaks abistama arenguriike ja suurendama oma toetust sellistele riikidele, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kaudu, et tugevdada nende võimet kliimamuutustega kohaneda ja edendada nende vastupanuvõimet kliimamuutustele. Liidu ühine lubadus toetada arenguriikides kliimameetmeid suurendaks tema mõju ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni läbirääkimistel, samal ajal kui Rohelise Kliimafondi kaudu antav panus julgustaks ka teisi riike eraldama sellesse fondi osa oma CO₂-heite maksustamise kavadest saadavast tulust. Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles uuritakse CO₂-heite vähendamise vajadust arenguriikides, hinnates kasvuhoonegaaside heitkoguseid sektorites, mis vastavad ELi HKS-i ja piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismiga hõlmatud sektoritele.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17d) EL ja selle liikmesriigid on suurimad kliimameetmete rahastajad. Kliimameetmete rahastamine on väga oluline, kuna paljudes arenguriikides on tingimuslikud riiklikult kindlaksmääratud panused, mille saavutamine sõltub rahalisest toetusest. Komisjon peaks toetama arenguriike nende tööstuse CO₂-heite vähendamisel, eelkõige sektorites, mis vastavad ELi HKSi ja piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismiga hõlmatud sektoritele, et hõlbustada kogu majandust hõlmavate heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamist kooskõlas Pariisi kokkuleppega. Vähim arenenud riikide vajadustega tegelemine peaks olema prioriteet, kasutades ELi HKSi saastekvoote kliimameetmete ja eelkõige kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamiseks.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt z a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

za) „kahju“ – kahju, mida saab tagasi pöörata riskide vähendamise, parandamise või taastamise algatuste kaudu;

Selgitus

ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni määratlus

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt z b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

zb) „kahjustused“ – pöördumatud kahjustused selles mõttes, et neid ei saa taastada ega parandada;

Selgitus

ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni määratlus

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt z c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

zc) „väikese sissetulekuga riik“ – riik, mille Maailmapank on liigitanud väikese sissetulekuga riigiks;

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt u d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

zd) „madalama keskmise sissetulekuga riik“ – riik, mille Maailmapank on liigitanud madalama keskmise sissetulekuga riigiks.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ.
Artikkel -3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 3a

Komisjon hindab koos kahjusid ja kahjusid käsitleva Varssavi rahvusvahelise mehhanismi täitevbüroo ja muude rahvusvaheliste organisatsioonidega võimalikke kompensatsioonimeetmeid, mida liit tervikuna võiks rakendada haavatavate ja arenguriikide suhtes, ning esitab 2022. aasta lõpuks selle hinnangu kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.“

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ELi HKSist saadav tulu tuleks suunata kliimameetmetele ning oluline osa selle suurenemisest liidu ühisele panusele rahvusvahelisse kliimamuutustega seotud rahastamisse, seades prioriteediks kliimamuutustega kohanemise.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lisaks, 2,5 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest ajavahemikus [aasta pärast

käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] kuni 2030 müüakse moderniseerimisfondi jaoks enampakkumisel ja reserveeritakse kliimamuutustega seotud rahastamise finantseerimiseks kolmandatele riikidele, eelkõige vähim arenenud riikidele ja väikestele arenevatele saareriikidele, samuti madalama keskmise sissetulekuga riikidele, et tegeleda kliimamuutuste mõjuga seotud kahju ja kahjustustega, kasutades selleks artikli 10d lõike 1 esimeses lõigus osutatud väliskomponenti. Kõnealusele aastekvootide kogusele vastavate vahendite kasutamise otsustab investeerimiskomitee vastavalt artiklile 10d.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt j

Kehtiv tekst

j) *kliimameetmete*, sealhulgas kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamine *haavatavates kolmandates* riikides;

Muudatusettepanek

ca) lõike 3 esimese lõigu punkt j asendatakse järgmisega:

„j) kliima- ja vastupidavusmeetmete, sealhulgas kliimamuutuste mõjuga kohanemise rahastamine väikese ja madalama keskmise sissetulekuga riikides;“

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) lõike 3 esimesse lõiku lisatakse järgmine punkt:

„ja) toetada vähim arenenud riikide riiklike kohanemiskavade ettevalmistamist, rakendamist ja ajakohastamist ning riiklike kohanemiskaavade leevendamiskavade ettevalmistamist, rakendamist ja ajakohastamist ka teistes väikese sissetulekuga ja madalama keskmise sissetulekuga riikides;“;

Selgitus

Vähim arenenud riigid koostavad riiklikud kohanemiskavad ja vähimarenenud riikide fond toetab nende rakendamist. Samuti peaks olema võimalik toetada muude kohanemiskaavade leevendamiskavade väljatöötamist ja rakendamist riikides, mis kuuluvad laiemasse väikese sissetulekuga ja madalama keskmise sissetulekuga riikide kategooriasse.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt k

Kehtiv tekst

k) oskuste omandamise ja tööjõu ümbersuunamise soodustamine, et aidata kaasa õiglasele üleminekule vähese CO₂-heitega majandusele, eelkõige töökohtade ümberpaigutamisest kõige rohkem mõjutatud **piirkondades**, tehes tihedat koostööd sotsiaalpartneritega.

Muudatusettepanek

cc) lõike 3 esimese lõigu punkt k asendatakse järgmisega:

„k) oskuste omandamise ja tööjõu ümbersuunamise soodustamine, et aidata kaasa õiglasele üleminekule vähese CO₂-heitega majandusele, eelkõige **liidu piirkondades ja kolmandates riikides, mis on liigitatud väikese sissetulekuga riikideks ja madalama keskmise sissetulekuga riikides, mis on** töökohtade ümberpaigutamisest kõige rohkem mõjutatud, tehes tihedat koostööd sotsiaalpartneritega.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c d (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)

cd) lõikes 3 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Vähemalt 5 % esimeses lõigus osutatud tuludest kasutatakse kliimamuutustega kohanemise toetamiseks väikese sissetulekuga riikides ja madalama keskmise sissetulekuga riikides, kelle vajadused on oma ulatuse või kiireloomulisuse tõttu eriti olulised ja mida need riigid ei suuda piisavalt rahuldada, kuna nende käsutuses ei ole piisavalt vahendeid.“;

Selgitus

Heitkogustega kauplemise süsteemi määruse loetus on olulisel kohal võimalused, mida liikmesriigid võivad teha rahaga, mida nad saavad saastekvootide enampakkumisel müümisest, et toetada kliimameetmeid kolmandates riikides. Kahetsusväärset kulutavad nad sellisele toetusele ainult 3 % vahenditest. Selle osakaalu suurendamiseks tuleb kindlaks määrata minimaalne osa. 5 % osakaal on endiselt tagasihoidlik ja seda tuleks kasutada hädavajalikuks kohanemiseks, et piirata kliimamuutuste üha suurenevast mõjust, sealhulgas tsüklonitest, üleujutustest, põudadest, kõrbestumisest, meretaseme tõusust ja soolsusest põhjustatud inim- ja materiaalselt kahju.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 1

Ajavahemikuks 2021–2030 luuakse fond eesmärgiga toetada toetust saavate liikmesriikide poolt kavandatud investeeringuid, sealhulgas rahastada väikesemahulisi investeerimisprojekte, et moderniseerida energiasüsteeme ja parandada energiatõhusust (edaspidi „moderniseerimisfond“). Moderniseerimisfondi rahastatakse artikli 10 kohasest lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest kõnealuses

Ajavahemikuks 2021–2030 luuakse fond eesmärgiga toetada toetust saavate liikmesriikide poolt kavandatud investeeringuid, sealhulgas rahastada väikesemahulisi investeerimisprojekte, et moderniseerida energiasüsteeme ja parandada energiatõhusust (edaspidi „moderniseerimisfond“). **Moderniseerimisfondil on võimalus toetada IIb lisas loetletud liikmesriike („sisekomponent“) ning võimalus toetada**

artiklis osutatud toetust saavate liikmesriikide jaoks.

väikese sissetulekuga ja madalama keskmise sissetulekuga riike („väliskomponent“). Ettepanekud rahastamisvahendi sisekomponendi kasutamiseks teevad toetust saavad liikmesriigid. Ettepanekud rahastamisvahendi väliskomponendi kasutamiseks teeb komisjon ja need kooskõlastatakse asjaomastes riikides liidu muude kliimameetme toetustega. Moderniseerimisfondi rahastatakse artikli 10 kohasest lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest kõnealuses artiklis osutatud toetust saavate liikmesriikide jaoks ning väikese sissetulekuga ja madalama keskmise sissetulekuga riikideks klassifitseeritud kolmandate riikide jaoks.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) energia salvestamine ja energiavõrkude moderniseerimine, hõlmates kaugküttevõrke, elektrienergia ülekandevõrke **ja** liikmesriikidevaheliste ühenduste lisamist;

Muudatusettepanek

d) energia salvestamine ja energiavõrkude moderniseerimine, hõlmates kaugküttevõrke, elektrienergia ülekandevõrke, liikmesriikidevaheliste ühenduste lisamist **ning väikese sissetulekuga ja madalama keskmise sissetulekuga riikides taskukohase taastuvenergia kättesaadavuse laiendamise**;

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) kaupade tootmisest ja teenuste osutamisest tulenevate heitkoguste vähendamine või lõpetamine väikese sissetulekuga riikides ja madalama keskmise sissetulekuga riikides, sealhulgas investeeringud kliimateadlikku taristusse ning kohalikesse, piirkondlikesse või ülemaailmsetesse rohelistesse väärtusahelatesse;

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) *madala* sissetulekuga leibkondade toetamine, sealhulgas maa- ja äärepoolseimates piirkondades, et tegeleda energiaostuvõimetusega ja ajakohastada nende küttesüsteeme; ning

Muudatusettepanek

e) *vaeste ja madala* sissetulekuga leibkondade toetamine, sealhulgas maa- ja äärepoolseimates piirkondades, *ning säästva arengu 7. eesmärgi saavutamisele kaasaaitamine*, et tegeleda energiaostuvõimetusega ja ajakohastada nende küttesüsteeme; ning

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) õiglane üleminek toetust saavate liikmesriikide süsinikdioksiidiheittega tööstusest sõltuvates piirkondades, toetades töötajate ümberpaigutamist, ümberõpet ja täiendõpet, haridust, tööotsimisalgatusi ja idufirmasid dialoogis sotsiaalpartneritega.“

Muudatusettepanek

f) õiglane üleminek toetust saavate liikmesriikide süsinikdioksiidiheittega tööstusest sõltuvates piirkondades *ning väikese ja madalama keskmise sissetulekuga riikides*, toetades töötajate ümberpaigutamist, ümberõpet ja täiendõpet, haridust, tööotsimisalgatusi ja

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 3

Kehtiv tekst

3. Moderniseerimisfond toimib toetust saavate liikmesriikide vastutusel. EIP tagab, et lubatud heitkoguse ühikud pannakse enampakkumisele kooskõlas artikli 10 lõikes 4 sätestatud põhimõtete ja tingimustega, ning vastutab tulude haldamise eest. EIP kannab tulu liikmesriigile üle komisjoni väljamaksmisotsuse alusel, kui investeringutele toetuse väljamaksmine on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 või, kui investeringud ei kuulu käesoleva artikli lõikes 2 loetletud valdkondadesse, on kooskõlas investeerimiskomitee soovitustega. Komisjon võtab oma otsuse vastu õigeaegselt. Tulu jaotatakse liikmesriikide vahel IIb lisas sätestatud osade alusel vastavalt käesoleva artikli lõigetele 6–12.

Muudatusettepanek

ba) lõige 3 asendatakse järgmisega:

3. Moderniseerimisfond toimib ***sisekomponendi jaoks ette nähtud vahendite käsitlemisel*** toetust saavate liikmesriikide vastutusel. ***Väliskomponendi jaoks reserveeritud vahendite puhul tegutseb moderniseerimisfond komisjoni vastutusel.*** EIP tagab, et lubatud heitkoguse ühikud pannakse enampakkumisele kooskõlas artikli 10 lõikes 4 sätestatud põhimõtete ja tingimustega, ning vastutab tulude haldamise eest. EIP kannab tulu liikmesriigile ***ning väikese sissetulekuga ja madalama keskmise sissetulekuga riikidele*** üle komisjoni väljamaksmisotsuse alusel, kui investeringutele toetuse väljamaksmine on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 või, kui investeringud ei kuulu käesoleva artikli lõikes 2 loetletud valdkondadesse, on kooskõlas investeerimiskomitee soovitustega. Komisjon võtab oma otsuse vastu õigeaegselt. ***Sisekomponendi*** tulu jaotatakse liikmesriikide vahel IIb lisas sätestatud osade alusel vastavalt käesoleva artikli lõigetele 6–12. ***Väikese sissetulekuga riikide ja madalama keskmise sissetulekuga riikide otsus saada väliskomponendi vahenditest toetust põhineb kliimamuutuste kahjuliku mõju ulatuse hindamisel nende kategooriate eri riikides, nende kõige pakilisemate kohanemisvajaduste rahuldamise kulude ja selleks juba olemasolevate vahendite***

hindamisel.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b b (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 5 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) lõikes 5 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Väliskomponendiga seotud küsimuste käsitlemisel koosneb investeerimiskomitee selle asemel iga liikmesriigi, komisjoni ja EIP esindajast.“

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b c (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10d – lõige 6 – lõik 1

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

Enne kui toetust saav liikmesriik otsustab rahastada investeeringut oma osast moderniseerimisfondis, peab ta esitama investeerimiskomiteele ja EIPE investeerimisprojekti. Seoses investeeringutega, mille puhul EIP on kinnitanud, et need kuuluvad lõikes 2 loetletud valdkondadesse, võib liikmesriik alustada investeerimisprojekti rahastamist oma osast.

bc) lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

Enne kui toetust saav liikmesriik otsustab rahastada investeeringut oma osast moderniseerimisfondis, peab ta esitama investeerimiskomiteele ja EIPE investeerimisprojekti. **Enne kui komisjon otsustab rahastada investeeringut rahastamiskõlblikus kolmandas riigis, esitab ta investeerimisprojekti investeerimiskomiteele ja EIP-le koos põhjaliku eelhinnanguga investeerimisprojekti keskkonna-, finants- ja sotsiaalse mõju kohta. Hindamise ettevalmistamisel konsulteerib komisjon asjaomase kolmanda riigi valitsusega ja kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes esindavad projektist mõjutatud sidusrühmi ja**

avalikke huve. Seoses liikmesriigi investeringutega, mille puhul EIP on kinnitanud, et need kuuluvad lõikes 2 loetletud valdkondadesse, võib liikmesriik alustada investeerimisprojekti rahastamist oma osast. Komisjon võib rahastada projekte abikõlblikes kolmandates riikides pärast seda, kui ta on need projektid esitanud investeringute komiteele ja EIP-le.“;

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21 a (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 30j (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

21a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 30j

Aruanne arenguriikide CO₂-heite vähendamise vajaduste kohta

Hiljemalt 31. detsembril 2022 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruanne peab sisaldama järgmist:

- a) hinnang arenguriikide kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta riikide kaupa;**
- b) märke peamiste heiteallikate kohta riikide kaupa, näidates võimaluse korral ära heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvate ja HKSi mittekuuluvate sektorite heitkoguste osakaalu;**
- c) iga riigi võimalikud CO₂-heite vähendamise viisid;**
- d) iga riigi riiklikult kindlaksmääratud panused Pariisi kokkuleppe alusel.**

Selgitus

Vaja on koostada nimekiri arenguriikidest, kes võivad kasutada ELi ülemaailmse CO₂-heite vähendamise fondi vahendeid.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757
Viited	COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD)
Vastutav komisjon Date announced in plenary	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad Date announced in plenary	DEVE 11.11.2021
Arvamuse koostaja Date appointed	Antoni Comín i Oliveres 14.12.2021
Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 14 –: 11 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Eric Andrieu, Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Manon Aubry, Alessandra Basso, Stéphane Bijoux, Benoît Biteau, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Malte Gallée, Jean-Paul Garraud, Valentino Grant, Evin Incir, Ewa Kopacz, Ádám Kósa, Juan Fernando López Aguilar, Iskra Mihaylova, Nadine Morano, Marlene Mortler, Maria Noichl, Jan-Christoph Oetjen, María Soraya Rodríguez Ramos, Caroline Roose, Patrizia Toia, Valdemar Tomaševski, Sabine Verheyen, Jan Zahradil, Carlos Zorrinho

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

14	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud, Charles Goerens, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Benoît Biteau, Pierette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt

11	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Gianna Gancia, Bernhard Zimniok
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Christian Sagartz, Tomas Tobé

1	0
ID	Dominique Bilde

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

10.05.2022

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist, ning määrust (EL) 2015/757 (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD))

Arvamuse koostaja: Andrey Novakov

LÜHISELGITUS

ELi HKS-i direktiivi läbivaatamise ettepaneku põhielemendid

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „HKS“) läbivaatamine on paketi „Eesmärk 55“ lahutamatu osa. Kõnealune süsteem on Euroopa turu põhine vahend kliimamuutustega võitlemiseks, millega kehtestatakse hind CO₂ ja muude kasvuhoonegaaside heitkogustele. Komisjoni ettepanekus nähakse ette suurem eesmärk vähendada 2030. aastaks heitkoguseid 43 %-lt 61 %-le võrreldes 2005. aasta tasemega, lisada laevandussektori heitkogused ja järkjärgult kaotada lennundussektorile tasuta eraldatavad lubatud heitkoguse ühikud. Lisaks teeb komisjon ettepaneku luua uus eraldi heitkogustega kauplemise süsteem, mis hõlmaks maanteetransporti ja hooneid.

Arvamuse koostaja nõustub põhimõtteliselt vajadusega vaadata läbi ELi HKS-i direktiiv kui turupõhine vahend, mis aitab saavutada liidu 2030. aasta kliimaeesmärke. Ta väljendab siiski kahtlust seoses sellega, et puudub koostoimeline majanduslik mõjuhinnang, mis hõlmaks kogu paketti. Selle asemel on senini kasutatud üsna killustatud mõjuhinnangut, mis ei paku terviklikku käsitlust. Lisaks on arvamuse koostaja jätkuvalt mures ulatusliku investeringute puudujäägi pärast, mis on ettepanekule lisatud mõjuhinnangus välja toodud. Rohepöörde toetamiseks pooldab arvamuse koostaja HKS-i tulude laiemat kasutamist CO₂ heite vähendamise projektide toetamiseks, suurendades innovatsioonifondi ja moderniseerimisfondi suurust, mis annab transpordisektoris üleminekukütustele ja uuenduslikele tehnoloogiatele väga vajaliku tõe.

Merendussektori lisamine praegusesse ELi HKS-i

Kavandatav laiendamine merendussektorile hõlmab 100 % ELi-siseste reiside CO₂ heitest, s.o liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast väljuvaid ja sinna saabuvaid reise tegevate laevade heitkogused ning ELi sadamas kai ääres seistes tekkivad heitkogused ning 50 % ELi-väliste reiside heitest, s.o väljaspool ELi asuvast sadamast väljuvaid ja liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse saabuvaid reise tegevate laevade heitkogused,

samuti väljuvaid reise tegevate laevade heitkogused.

Arvamuse koostaja toetab merendussektori kaasamist, kuid on veendunud, et laevanduse piiriülene mõõde nõuab koordineeritumat lähenemisviisi ja suuremaid jõupingutusi üleilmse turupõhise vahendi suunas partnerluse kaudu Rahvusvahelise Mereorganisatsiooniga (IMO). Arvamuse koostaja arvates on ELi-siseste ja -väliste mereteede võrdne kohtlemine väga oluline, et tagada ELi merendussektori konkurentsivõime. Kattes poole liidu ja kolmandate riikide vahel toimuvate nii saabuvate kui ka väljuvate reiside heitkogustest ja poole ELi-sisestest reisidest tulenevatest heitkogustest, tagatakse võrdsed tingimused ELi merendussektorile ning samal ajal piiratakse süsteemist kõrvalehoidmiseks tehtavate sadamakülastuste ja ümberlaadimistoimingute väljapoole liitu üleviimise riski. Lisaks pikendab arvamuse koostaja merendussektori HKS-i järkjärgulise kasutuselevõtu perioodi tõendatud heitkoguste puhul 20 %-lt 2026. aastal 100 %-le 2029. aastaks, et leevendada COVID-19 pandeemia negatiivset mõju ja tagada sektori täielik taastumine, andes sektorile piisavalt aega vajalike alternatiivsete tehnoloogiate kohandamiseks ja arendamiseks.

Arvamuse koostaja usub, et piisav rahaline toetus on oluline, et hõlbustada sektori CO₂ heite vähendamist. Seetõttu teeb ta lisaks innovatsioonifondile ja moderniseerimisfondile ettepaneku luua spetsiaalne fond, nimelt merendussektori ülemineku fond, mille eesmärk on kiirendada projekte, millega toetatakse uuenduslikke tehnoloogiaid ja säästvate alternatiivkütuste kasutuselevõttu ning nõuetekohase sadamataristu arendamist. On äärmiselt oluline, et selle fondi vahendid oleksid tõeliselt täiendavad ega tuleneks vahendite ümberjaotamisest muude olemasolevate ELi poliitikavaldkondade, programmide või fondide arvelt.

Uue heitkogustega kauplemise süsteemi kasutuselevõtmine maanteetranspordi- ja hoonesektoris

Komisjoni ettepaneku kohaselt tuleks luua uus eraldi HKS, mis hõlmaks maanteetranspordi- ja hoonesektorit. Arvamuse koostaja toetab liidu püüdlusi võidelda kliimamuutuste vastu ja vähendada ELi majanduse CO₂ heidet. Ta on siiski tõsiselt mures selle pärast, et ELi HKS-i laiendamine maanteetranspordi- ja hoonesektorile avaldab negatiivset mõju lõpptarbijatele, kodanikele ja ettevõtjatele, suurendades veelgi kütusekulusid, kuna HKS-i lubatud heitkoguse ühikute kulud kantakse üle lõpptarbijahindadele. See avaldab negatiivset mõju eelkõige väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondadele, vähendades nende liikuvust ning põhjustades energiaostuvõimetust ja liikuvusvaesust. Arvamuse koostaja on seega seisukohal, et uue HKS-i laiendamine nii maanteetranspordile kui ka hoonetele on ennatlik. Isegi kui Euroopa Kliimafond ja riiklikud kliimameetmete sotsiaalkavad on olemas, on toetus eurooplaste abistamiseks äärmiselt ebapiisav, samal ajal kui rohepööre toimub pärast Euroopa kliimamääruse vastuvõtmist. Arvamuse koostaja on seisukohal, et kogu paketi „Eesmärk 55“ põhjalik mõjuhinnang, milles tuuakse välja tegelik koormus Euroopa kodanikele ning analüüsitakse põhjalikult energiaostuvõimetuse ja liikuvusvaesuse ohtu ja ulatust, on oluline eeltingimus, enne kui on võimalik teha teadlik lõplik otsus uue HKS-i kohta.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Rahvusvaheline meretransport, mis hõlmab kahe eri liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahelisi reise ning liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja mitte ühegi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelisi reise, on ainus transpordiliik, mida ei ole võetud arvesse liidu varasemates kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustustes. Ühes liikmesriigis algavate ja teises liikmesriigis või kolmandas riigis lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast kasvanud ligikaudu 36 %. Need heitkogused moodustavad ligi 90 % liidu laevaliikluse koguheitest, sest samas liikmesriigis algavate ja lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast 26 % vähenenud. Kui praegused suundumused jätkuvad, suurenevad rahvusvahelisest meretranspordist tulenevad heitkogused tõenäoliselt ajavahemikus 2015–2030 ligikaudu 14 % ja ajavahemikus 2015–2050 ligikaudu 34 %. ***Kui meretranspordi mõju kliimamuutustele suureneb prognoosi kohaselt, õõnestab see oluliselt heite vähendamise jõupingutusi, mida on tehtud teistes sektorites, et kliimamuutsute vastu võidelda.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) Rahvusvaheline meretransport, mis hõlmab kahe eri liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahelisi reise ning liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja mitte ühegi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelisi reise, on ainus transpordiliik, mida ei ole võetud arvesse liidu varasemates kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustustes. Ühes liikmesriigis algavate ja teises liikmesriigis või kolmandas riigis lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast kasvanud ligikaudu 36 %. Need heitkogused moodustavad ligi 90 % liidu laevaliikluse koguheitest, sest samas liikmesriigis algavate ja lõppevate reiside jaoks liidus müüdava kütuse heitkogused on alates 1990. aastast 26 % vähenenud. Kui praegused suundumused jätkuvad, suurenevad rahvusvahelisest meretranspordist tulenevad heitkogused tõenäoliselt ajavahemikus 2015–2030 ligikaudu 14 % ja ajavahemikus 2015–2050 ligikaudu 34 %. ***Proportsionaalsed meetmed selles sektoris peaksid seega aitama märkimisväärselt kaasa ELi kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkide ja 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamisele, nagu on sätestatud kliimaseaduses.***

(15) 2013. aastal võttis komisjon vastu strateegia meretranspordist pärit heite järkjärguliseks integreerimiseks liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise poliitikasse. Selle lähenemisviisi esimese sammuna kehtestas liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757⁴⁷ meretranspordist pärit heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolli süsteemi, millele järgneb merendussektori heite vähendamise eesmärkide kehtestamine ja turupõhise meetme kohaldamine. Kooskõlas kaasseadusandjate võetud kohustusega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/410,⁴⁸ peaks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) või liidu tegevus algama 2023. aastal ning hõlmama ettevalmistavat tööd sellise meetme vastuvõtmiseks ja rakendamiseks, millega tagatakse, et sektor aitab nõuetekohaselt kaasa Pariisi kokkuleppe raames kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks vajalikele jõupingutustele, ning nõuetekohast kaalumist kõigi sidusrühmade poolt.

(15) 2013. aastal võttis komisjon vastu strateegia meretranspordist pärit heite järkjärguliseks integreerimiseks liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise poliitikasse. Selle lähenemisviisi esimese sammuna kehtestas liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757⁴⁷ meretranspordist pärit heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolli süsteemi, millele järgneb merendussektori heite vähendamise eesmärkide kehtestamine ja turupõhise meetme kohaldamine. Kooskõlas kaasseadusandjate võetud kohustusega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/410,⁴⁸ peaks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) või liidu tegevus algama 2023. aastal ning hõlmama ettevalmistavat tööd sellise meetme vastuvõtmiseks ja rakendamiseks, millega tagatakse, et sektor aitab nõuetekohaselt kaasa Pariisi kokkuleppe raames kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks vajalikele jõupingutustele, ning nõuetekohast kaalumist kõigi sidusrühmade poolt. ***Nende meetmete määratlemisel ja rakendamisel peaks liit nõuetekohaselt arvesse võtma merendussektori konkurentsivõimet, sealhulgas liidu sadamate konkurentsipositsiooni, ning üldiselt vältima kasvuhoonegaaside heite ülekandumist ja heite ülekandumist ettevõtetest. Oluline on võtta arvesse ELi naaberriikide sadamate küllastamist enne ja pärast liidu sadamate küllastamist. Seepärast peaks komisjon looma seirekava ja tegema ettepanekuid meetmete kohta, et hinnata ja käsitleda süsinikdioksiidi leket ja leket ettevõtetest, mis on seotud ümbersuunamise ja maksudest kõrvalehoidumisega, ning samuti määrama kindlaks sellise piirkondliku süsteemi võimaliku negatiivse mõju Euroopa sadamate konkurentsivõimele ja ühenduvusele ning võimaliku negatiivse mõju transpordiliikide jaotusele.***

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) ***Direktiivi*** (EL) 2018/410 kohaselt peaks komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru IMO ambitsioonika heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammudest ja kaasnevatest meetmetest, mille eesmärk on tagada meretranspordisektori nõuetekohane panus Pariisi kokkuleppega seatud eesmärkide saavutamisse. IMO kaudu ***tehakse*** jõupingutusi ***meretranspordist tuleneva üleilmse heite piiramiseks ning seda tuleks innustada. Kuigi IMO-s tehtud hiljutised edusammud valmistavad heameelt, ei ole need meetmed Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks piisavad.***

Muudatusettepanek

(16) ***Meretransport on oluline sektor Euroopa majanduse jaoks, ning ka Euroopa ühenduvuse jaoks. See sektor tegutseb rahvusvahelises keskkonnas ja vajab konkurentsivõime säilitamiseks üleilmselt võrdseid tingimusi. Euroopa meretranspordisektori varajane üleminek säästvale laevandusele võib anda ainulaadse võimaluse oma konkurentsivõime suurendamiseks siis, kui ülemaailmne süsteem läheb üle heitevabale süsteemile. Direktiivi*** (EL) 2018/410 kohaselt peaks komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru IMO ambitsioonika heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammudest ja kaasnevatest meetmetest, mille eesmärk on tagada meretranspordisektori nõuetekohane panus Pariisi kokkuleppega seatud eesmärkide saavutamisse. ***Arvestades laevanduse rahvusvahelist iseloomu, on käimas***

jõupingutused ülemaailmse meretranspordi heitkoguste piiramiseks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) kaudu, ning selliseid püüdeid tuleks ergutada, kehtestades kooskõlas Pariisi kokkuleppega tõhusa ülemaailmse kliimaalase turumeetme, mis oleks kõige sobivam ja tõhusam võimalus CO₂-heite vähendamiseks selles sektoris eelkõige Euroopa äärealadel, mille merendussektorid on eriti haavatavad negatiivsete majandusmõjude suhtes. Seepärast peaks komisjon koostöös liikmesriikidega veelgi rohkem suurendama diplomaatilisi jõupingutusi ja survet IMO-le, et võrrelduna industriaalühiskonna eelse tasemega jääks keskmine temperatuuri tõus maailmas tunduvalt alla 2 °C, samuti seada soovitavaks eesmärgiks 1,5 °C ning vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist, mis ebaausa rahvusvahelise konkurentsi tõttu ohustaks liiduväliste sadamate osas liidu ettevõtjaid. Üldiselt peaksid laevanduse heitkoguseid käsitlevad liidu algatused olema kooskõlas IMO jõupingutustega, et säilitada mereteedel võrdsed võimalused.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Piirkondlik turupõhine meede, nagu HKS, võib tõsiselt ohustada laevanduse koguheite vähendamist, kuna kõrvalehoidmiseks liiduvälistesse naabersadamatesse tehtavad sadamakülastused võivad koguheidet isegi suurendada, eelkõige juhul, kui maksudest kõrvalehoidumiseks tehakse pikemaid reise madalamate keskkonnastandarditega kolmandatesse riikidesse ja kolmandatest riikidest. Sel eesmärgil peaks EL vältima võimalikest

kõrvalehoidumiseks tehtavatest tegevustest, ning võiks käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate heitkoguste arvutamisel ühe võimaliku meetmena lugeda kõrvalehoidumiseks tehtud külastusi väljaspool ELi asuvasse naabersadamastesse, sh ümberlaadimissadamatesse ja sealt lahkumist ELi sadamate küllastamiseks. Määruse (EL) 2015/757 kohaselt teatatavate reiside ulatus peaks hõlmama nõuet teatada kõigist reisidest, mis hõlmavad neid liiduväliseid naabersadamaid. Selleks tuleks ELi HKSi direktiivis ja määruses (EL) 2015/757 kasutatud sadamaküllastuste määratluses arvesse võtta kasvuhoonegaaside heite ja ettevõtete lekke ohtu, mis tuleneb piirkondliku turupõhise meetme rakendamisest. Seega peaks sadamaküllastuse määratlus hõlmama peatusi liiduvälise naaberrügi ümberlaadimissadamas ning võtma arvesse ja aitama ennetada seda, et laevad hoiaksid kõrvale ELi HKSt, küllastades sel eesmärgil ELi naaberrükkide sadamaid. Lisaks tuleks lisada uus määratlus naabruses asuva ümberlaadimissadama kohta, et tagada võrdsed tingimused ja vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist selle tõttu, et võrreldes kolmandate riikide sadamatega kohaldatakse liidu sadamates rangemaid eeskirju. Võrdsete tingimuste tagamiseks peaks komisjon lisaks koostama loetelu süvameremarsruutidest, mis ühendavad kahte või enamat kontinenti ja mida käitatakse üle 3000 km pikkuste liinivedudega, kus laevad teevad ümberlaadimistoiminguid ükskõik millises nende marsruudil asuvas sadamas. Komisjon peaks selle loetelu igal aastal läbi vaatama.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 16 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16b) Arvestades, et direktiivis 2003/87/EÜ käsitletavat meretranspordiga seotud tegevused hõlmavad määruse (EL) 2015/757 kohaselt üle 5000-tonnise kogumahutavusega laevade CO₂ heidet, peaks komisjon hiljemalt [xx aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] mõjuhinnanguga analüüsima lisaväärtust, mis kaasneb väiksemate, üle 400-tonniste kogumahutavusega laevade (sh avamererajatisi teenindavad laevad) järkjärgulise integreerimisega liidu raamistikku. Sealjuures võiks kõnealuse süsteemi kohaldamise katsetapis, mis hõlmab vähemalt kahte aruandeperioodi, kasutada selliste laevade puhul liidu CO₂ heite seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi. Analüüsitud andmete hulgas peaks komisjon arvesse võtma kasvuhoonegaaside heite võimalikku vähendamist, halduskoormuse ulatust ja finantstagajärgi. Sellise mõjuhinnangu järelduste põhjal peaks komisjon esitama nõukogule ja Euroopa Parlamendile seadusandlikud ettepanekud, millega vajaduse korral muudetakse määrust (EL) 2015/757 ja direktiivi 2003/87/EÜ.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17) Euroopa rohelises kokkuleppes teatas komisjon oma kavatsusest võtta täiendavaid meetmeid meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks meetmekogumi abil, mis võimaldab liidul saavutada oma heitkoguste vähendamise eesmärgid. Sellega seoses tuleks direktiivi 2003/87/EÜ

(17) Euroopa rohelises kokkuleppes teatas komisjon oma kavatsusest võtta täiendavaid meetmeid meretranspordisektori kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks meetmekogumi abil, mis võimaldab liidul saavutada oma heitkoguste vähendamise eesmärgid. Sellega seoses tuleks direktiivi 2003/87/EÜ

muuta, et lisada meretransport ELi HKS-i, nii et see sektor aitaks kaasa liidu kõrgemate kliimaeesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; viimase kohaselt peavad arenenud riigid jätkama juhtrollis ning seadma endale kogu majandust hõlmavaid heitkoguste vähendamise eesmärgi, samal ajal kui arenguriike tuleb innustada liikuma aja jooksul kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise või sihttasemete seadmise suunas⁴⁹. Võttes arvesse, et väljaspool Euroopat toimivate rahvusvaheliste lendude heitkogustele peaks olema alates 2021. aasta jaanuarist kehtestatud üleilmse turupõhise meetme abil ülempiir, samas kui puuduvad meetmed, millega piiratakse või hinnastatakse meretranspordi heitkoguseid, peaks ELi HKS-i hakkama hõlmama osa liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelistest reisidest tulenevatest heitkogustest ning kolmas riik saab otsustada ülejäänud heitkoguste suhtes võetavate asjakohaste meetmete üle. ELi HKS-i laiendamine meretranspordisektorile peaks seega hõlmama poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevas sadamas, selliste laevade heitkoguseid, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, ning heitkoguseid, mis tekivad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas kai ääres seistes. Seda lähenemisviisi on peetud otstarbekaks viisiks, kuidas lahendada ühiste, kuid diferentseeritud kohustuste ja võimaluste küsimust, mis on olnud ÜRO

muuta, et lisada meretransport ELi HKS-i, nii et see sektor aitaks kaasa liidu kõrgemate kliimaeesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; viimase kohaselt peavad arenenud riigid jätkama juhtrollis ning seadma endale kogu majandust hõlmavaid heitkoguste vähendamise eesmärgi, samal ajal kui arenguriike tuleb innustada liikuma aja jooksul kogu majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise või sihttasemete seadmise suunas⁴⁹. Võttes arvesse, et väljaspool Euroopat toimivate rahvusvaheliste lendude heitkogustele peaks olema alates 2021. aasta jaanuarist kehtestatud üleilmse turupõhise meetme abil ülempiir, samas kui puuduvad meetmed, millega piiratakse või hinnastatakse meretranspordi heitkoguseid, peaks ELi HKS-i hakkama hõlmama osa liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja kolmanda riigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama vahelistest reisidest tulenevatest heitkogustest ning kolmas riik saab otsustada ülejäänud heitkoguste suhtes võetavate asjakohaste meetmete üle. ELi HKS-i laiendamine meretranspordisektorile peaks seega hõlmama poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, poolt selliste laevade heitkogustest, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevas sadamas, selliste laevade heitkoguseid, mis teevad reise, mis algavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja lõpevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas, ning heitkoguseid, mis tekivad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuulavas sadamas kai ääres seistes. Seda lähenemisviisi on peetud otstarbekaks viisiks, kuidas lahendada ühiste, kuid diferentseeritud kohustuste ja võimaluste küsimust, mis on olnud ÜRO

kliimamuutuste raamkonventsiooni kontekstis pikaajaline probleem. Kattes osa liidu ja kolmandate riikide vahel toimuvate nii saabuvate kui ka väljuvate reise heitkogustest, tagatakse ELi HKS-i tõhusus, eelkõige kuna meetme keskkonnamõju on suurem kui üksnes ELi-siseseid reise hõlmava kohaldamisala puhul ning samal ajal piiratakse süsteemist kõrvalehoidmiseks tehtavate sadamakülastuste ja ümberlaadimistoimingute väljapoole liitu üleviimise riski. Selleks et tagada sektori sujuv kaasamine ELi HKS-i, tuleks laevandusettevõtjate poolt tagastatavate LHÜde osakaalu ajavahemiku 2023–2025 teatatud tõendatud heitkoguste suhtes järkjärgult suurendada. **Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega tagastatakse nendel aastatel vähem LHÜsid, siis tuleks pärast seda, kui tõendatud heitkoguste ja tagastatud LHÜde vahe on igal aastal kindlaks tehtud, tunnistada vastav arv LHÜsid kehtetuks, et kaitsta süsteemi keskkonnavalast terviklikkust.** Alates 2026. aastast peaksid laevandusettevõtjad tagastama kõigile nende eelneva aasta teatatud tõendatud heitkogustele vastava arvu LHÜsid.

kliimamuutuste raamkonventsiooni kontekstis pikaajaline probleem. **Lisaks ei tohiks ELi HKS-i kohaldamisalasse arvata laevu, mis seilavad meremagistraalidega hõlmatud marsruutidel või tagavad saartele avaliku teenuse korras territoriaalse järjepidevuse, et vältida konkreetset ohtu, et esimesel juhul suunatakse tegevus ümber rohkem saastavatesse sektoritesse ja teisel juhul satub ohtu territoriaalne järjepidevus.** Kattes osa liidu ja kolmandate riikide vahel toimuvate nii saabuvate kui ka väljuvate reise heitkogustest, tagatakse ELi HKS-i tõhusus, eelkõige kuna meetme keskkonnamõju on suurem kui üksnes ELi-siseseid reise hõlmava kohaldamisala puhul ning samal ajal piiratakse süsteemist kõrvalehoidmiseks tehtavate sadamakülastuste ja ümberlaadimistoimingute väljapoole liitu üleviimise riski. Selleks et vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist, mis tuleneb ümberlaadimise võimalikust ümberjaotamisest liidu sadamast ELi mittekuuluvates naaberriikides asuvasse ümberlaadimissadamasse, peaks ELi HKS-i laiendamine meretranspordisektorile hõlmama heitkoguseid, mis on tekkinud selliste laevade puhul, mis sõidavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvas sadamas väljaspool ELi asuvast ümberlaadimissadamast, ning heitkoguseid, mis tulenevad laevadest, mis teevad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast väljuvaid reise ja saavad väljaspool ELi asuvasse ümberlaadimissadamasse. Selleks et tagada sektori sujuv kaasamine ELi HKS-i, tuleks laevandusettevõtjate poolt tagastatavate LHÜde osakaalu teatatud tõendatud heitkoguste suhtes järkjärgult suurendada **ajavahemiku kohta, mis algab esimesest aastast kuni kolmanda aastani pärast seda, kui käesoleva direktiivi jõustumisest on möödunud 18 kuud.** Alates neljandast aastast pärast seda, kui käesoleva direktiivi jõustumisest on

möödunud 18 kuud peaksid laevandusettevõtjad tagastama kõigile nende eelneva aasta teatatud tõendatud heitkogustele vastava arvu LHÜsid. Siiski tuleks võtta meetmeid tagamaks, et ELi HKS-i laiendamine meretranspordile mõjutaks liikmesriike õiglaselt ja proportsionaalselt, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, näiteks nende geograafilist asukohta, kliima- ja ilmastikuolusid.

⁴⁹ Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõige 4.

⁴⁹ Pariisi kokkuleppe artikli 4 lõige 4.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) ELi HKS peaks aitama vähendada meretranspordiga seotud tegevuste CO₂ heidet nii palju kui võimalik. Üleminek fossiilkütustelt taastuvatele ja vähese CO₂ heitega kütustele mängib selles protsessis olulist rolli. Võttes aga arvesse probleeme heite vähendamisega merendussektoris, kuna puuduvad elujõulised ja vähese heitega jõuallikatehнологiad, mida tunnustatakse komisjoni säästva ja aruka liikuvuse strateegias, ning võttes arvesse laevandusettevõtjate vahelist suurt konkurentsi ja olulist hinnaerinevust tavapärase kütuste ning taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste vahel, tuleks seda üleminekut toetada majanduslike stiimulitega, mis kajastavad alternatiivkütuste keskkonnakasutust ja muudavad need laevandusettevõtjate jaoks konkurentsivõimelisemaks, vältides seeläbi kasvuhoonegaaside heite ülekandumist. Selleks tuleks laevandusettevõtjatele proportsionaalselt kasutatud ja aruandes esitatud alternatiivkütuste kogusega eraldada tasuta LHÜsid. Tasuta eraldatavate

saastekvootide kogust tuleks kohandada kordajatega, arvestamaks asjaoluga, et mõned alternatiivkütuste liigid toovad suuremat keskkonnakasutust ja on laevandusettevõtjate jaoks kallimad. Komisjon peaks kordajate taseme kütuse turuhindu käsitleva teabe põhjal korrapäraselt läbi vaatama. Lisaks tunnustati Euroopa Parlamendi 2021. aasta aprilli resolutsioonis meretõhusa ja puhtama meretranspordi kohta selliste üleminekutehnoloogiate nagu veeldatud maagaasi ja veeldatud maagaasi taristu tähtsust merendussektoris. Seepärast tuleks selliste tehnoloogiate kasutamist esialgses üleminekuetapis toetada tasuta saastekvootide osalise eraldamise kaudu.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17b) Vajaduse korral peaks komisjon määruse (EL) 2015/757 läbi vaatama selle tagamiseks, et tasuta saastekvootide koguse kindlaksmääramiseks ELi HKS-i raames oleks igat liiki alternatiivkütuste kasutamise kohta oleks olemas teave.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 17 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17c) Tuleks luua merendusala üleminekufond, liikmesriikidele rahaliste vahendite andmiseks, et toetada nende poliitikat, millega toetatakse meretranspordisektori CO₂ heite vähendamist. See tuleks saavutada eelkõige uuenduslike tehnoloogiate

arendamisega sektori CO₂ heite vähendamiseks, säästvate alternatiivkütuste tootmisega, nagu on määratletud määruses (EL) [.../...], mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste kasutamist meretranspordis¹, sealhulgas alternatiivkütuste tooraine kogumise süsteemide arendamisega, investeeringutega teadus- ja arendustegevusse ning kasvuhoonegaaside heidet vähendavate tehnoloogiate ja projektide esimese tööstusliku rakendamise, uute mootorite ja tehnoloogiate teadusuuringutega ning sadamataristuga. Komisjon peaks esitama seadusandlikud ettepanekud merendusfondi loomiseks. Merendusfond peaks kujutama endast mitmeaastase finantsraamistiku raames täielikult eelarvestatud kuluprogrammi. Kõnealuse programmi eelarvevahendeid tuleks väljendada summana, mis moodustab 75 % meresaastekvootide enampakkumisest oodatavast tulust. Merendusfond peaks toimima liikmesriikide ühise juhtimise all kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Meretransporditegevusi puudutavaid direktiivi 2003/87/EÜ sätteid tuleks regulaarselt läbi vaadata, võttes arvesse rahvusvahelist arengut ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutusi, sealhulgas 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet ja edaspidi iga viie aasta järel tehtavaid ülemaailmseid kokkuvõtteid, mille

¹ COM(2021) 0562.

Muudatusettepanek

(18) Meretransporditegevusi puudutavaid direktiivi 2003/87/EÜ sätteid tuleks regulaarselt läbi vaadata, võttes arvesse rahvusvahelist arengut ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutusi, sealhulgas 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet ja edaspidi iga viie aasta järel tehtavaid ülemaailmseid kokkuvõtteid, mille

eesmärk on anda teavet järgnevate riiklikult kindlaks määratavate panuste jaoks. Eelkõige peaks komisjon mis tahes ajal enne 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet – ja seega hiljemalt 30. septembriks 2028 – esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IMO üleilmse turupõhise meetme üle peetavate läbirääkimiste edenemise kohta. Komisjon peaks oma aruandes analüüsima IMO vahendeid ja vajaduse korral hindama, kuidas rakendada neid liidu õiguses direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamise kaudu. Komisjon peaks vajaduse korral lisama oma aruandesse ettepanekud.

eesmärk on anda teavet järgnevate riiklikult kindlaks määratavate panuste jaoks. Eelkõige peaks komisjon **igal teisel aastal pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja eelkõige**, mis tahes ajal enne 2028. aastal tehtavat teist ülemaailmset kokkuvõtet – ja seega hiljemalt 30. septembriks 2028 – esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IMO üleilmse turupõhise meetme üle peetavate läbirääkimiste edenemise kohta. Komisjon peaks oma aruandes analüüsima IMO vahendeid ja vajaduse korral hindama, kuidas rakendada neid liidu õiguses direktiivi 2003/87/EÜ läbivaatamise kaudu. Komisjon peaks vajaduse korral lisama oma aruandesse ettepanekud. **Lisaks peaks komisjon koostöös Rahvusvahelise Mereorganisatsiooniga (IMO) jõuliselt toetama ülemaailmse turupõhise meetme kehtestamist rahvusvahelisel tasandil, et vajaduse korral laiendada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisala meretranspordile.**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Komisjon peaks vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ toimimise **meretranspordi valdkonnas direktiivi kohaldamisel saadud kogemuste** põhjal, sealhulgas seoses võimalike kõrvalhooldimisviisidega, ning **seejärel tegema ettepaneku meetmete** kohta, millega tagada **direktiivi tulemuslikkus**.

Muudatusettepanek

(19) Komisjon peaks vaatama läbi direktiivi 2003/87/EÜ toimimise **meretransporditegevuste osas 1. jaanuariks 2025, tehes seda mõjuhindangu abil ja tihedas koostöös asjaomaste sadamavaldajate, laevandusettevõtjate ja kõigi seotud sidusrühmadega, tehes tegelike andmete põhjal kindlaks kõnealuste sätete võimaliku mõju kasvuhoonegaaside heite ülekandumisele, sadamaküllastuste ja -tegevuse üleviimisele väljaspool ELi asuvasse sadamatesse, Euroopa sadamate ühenduvusele ja asjakohasel juhul teistele transpordiliikidele üleminekule. Mõjuhindangus tuleks**

eraldi arvesse võtta ka võimalikke kõrvalehoidmiseks tehtavaid tegevusi ja koostada loetelu võimalikest äritegevustest, mis ei kuulu liidu naabruses asuvate sadamakülastuste käigus toimuva olulise äritegevuse alla. Asjaomane mõjuhinnang on ELi HKS-i kavakohase toimimiseks ülimalt tähtis, eelkõige silmas pidades võimalikke kõrvalehoidmise viise. Kui mõjuhinnangus tehakse kindlaks merendussektorile, ELi sadamatele ning mere- ja rannikualadele ja saartele avalduva kahjuliku mõju oht, peaks komisjon pakkuma selle käsitlemiseks välja ennetusmeetmed, sealhulgas soovitused konkreetselt ELi merepiirkondade või ELi naaberriikide sadamaid käsitlevate sätete kohta, et tagada võrdsed tingimused ja sektori dekarboniseerimine. ELi piirkondliku HKS-i kohaldamisala võimaliku kahjuliku mõju käsitlemise vahendina tuleks põhjalikult kaaluda IMO-s välja töötatud turupõhise meetmega kooskõla saavutamist. Lisaks peaks komisjon koostama koostoimelise mõjuhinnangu, et uurida paketi „Eesmärk 55“ kõigi ettepanekute mõju, sealhulgas analüüsida ELi konkurentsivõimet, võimalikku liikuvuse vähenemise ohtu ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kulutõhusust.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) ELi HKS-i nõuete täitmise eest vastutav isik või organisatsioon peaks olema laevandusettevõtja, kes on määratletud kui laeva omanik või mis tahes muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva

Muudatusettepanek

(20) ELi HKS-i nõuete täitmise eest vastutav isik või organisatsioon peaks olema laevandusettevõtja, kes on määratletud kui laeva omanik või mis tahes muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva

käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelises koodeksis. See määratlus põhineb määruse (EL) 2015/757 artikli 3 punktis d esitatud mõiste „ettevõtja“ määratlusel ja on kooskõlas IMO poolt 2016. aastal loodud üleilmse andmekogumissüsteemiga. Kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“ võib laevandusettevõtja lepingu alusel pidada sellist üksust, mis on otseselt vastutav laeva CO₂ heitkoguseid mõjutavate otsuste eest, vastutavaks käesoleva direktiivi nõuete täitmisega seotud kulude eest. See üksus oleks tavaliselt üksus, mis vastutab laeva kütuse, marsruudi ja kiiruse valiku eest.

käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelises koodeksis. See määratlus põhineb määruse (EL) 2015/757 artikli 3 punktis d esitatud mõiste „ettevõtja“ määratlusel ja on kooskõlas IMO poolt 2016. aastal loodud üleilmse andmekogumissüsteemiga. Kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“ võib laevandusettevõtja lepingu alusel pidada sellist üksust, mis on otseselt vastutav laeva CO₂ heitkoguseid mõjutavate otsuste eest, vastutavaks käesoleva direktiivi nõuete täitmisega seotud kulude eest. See üksus oleks tavaliselt üksus, mis vastutab laeva kütuse, marsruudi ja kiiruse valiku eest. ***Laeva nõuetele vastavust, mis on laevaomaniku ja kasutaja jagatud vastutuse all, tuleb jälgida ja jõustada. Komisjonil palutakse 2027. aastaks hinnata võimalikke lünki nõuete täitmisel, teha ettepanekuid meetmete kohta ja vaadata käesolev direktiiv vajaduse korral läbi.***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Laevandusettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks peaks iga laevandusettevõtja eest vastutama üks liikmesriik. Komisjon peaks avaldama esialgse nimekirja laevandusettevõtjatest, kes tegelesid ELi HKS-i kohaldamisalasse kuuluva merendustegevusega, ja märkima selles ära igale laevandusettevõtjale määratud haldava asutuse. Nimekirja tuleks ajakohastada ***vähemalt iga kahe aasta järel***, et määrata laevandusettevõtjale vajaduse korral uus haldav asutus. Liikmesriigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav

Muudatusettepanek

(21) Laevandusettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks peaks iga laevandusettevõtja eest vastutama üks liikmesriik. Komisjon peaks avaldama esialgse nimekirja laevandusettevõtjatest, kes tegelesid ELi HKS-i kohaldamisalasse kuuluva merendustegevusega, ja märkima selles ära igale laevandusettevõtjale määratud haldava asutuse. Nimekirja tuleks ajakohastada ***regulaarselt ja vähemalt kord aastas***, et määrata laevandusettevõtjale vajaduse korral uus haldav asutus. Liikmesriigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav

asutus olema kõnealune liikmesriik. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav asutus olema liikmesriik, kus laevandusettevõtjal on viimase kahe seireaasta jooksul olnud suurim hinnanguline arv sadamakülastusi seoses direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate reisidega. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtja puhul, kes ei ole eelnenud kahel seireaastal teinud ühtegi direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvat reisi, peaks haldav asutus olema liikmesriik, kust laevandusettevõtja alustas oma esimest kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvat reisi. Komisjon peaks **iga kahe aasta järel** avaldama ja ajakohastama direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate laevandusettevõtjate nimekirja, milles on esitatud igale laevandusettevõtjale määratud haldav asutus. Selleks et tagada laevandusettevõtjate võrdne kohtlemine, peaksid liikmesriigid järgima oma vastutusalasse kuuluvate laevandusettevõtjate haldamisel ühtlustatud eeskirju kooskõlas komisjoni kehtestatavate üksikasjalike eeskirjadega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 23 a (uus)

Komisjoni ettepanek

asutus olema kõnealune liikmesriik. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtjate puhul peaks haldav asutus olema liikmesriik, kus laevandusettevõtjal on viimase kahe seireaasta jooksul olnud suurim hinnanguline arv sadamakülastusi seoses direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate reisidega. Kolmandas riigis registreeritud laevandusettevõtja puhul, kes ei ole eelnenud kahel seireaastal teinud ühtegi direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvat reisi, peaks haldav asutus olema liikmesriik, kust laevandusettevõtja alustas oma esimest kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvat reisi. Komisjon peaks **igal aastal** avaldama ja ajakohastama direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate laevandusettevõtjate nimekirja, milles on esitatud igale laevandusettevõtjale määratud haldav asutus. Selleks et tagada laevandusettevõtjate võrdne kohtlemine, peaksid liikmesriigid järgima oma vastutusalasse kuuluvate laevandusettevõtjate haldamisel ühtlustatud eeskirju kooskõlas komisjoni kehtestatavate üksikasjalike eeskirjadega.

Muudatusettepanek

(23a) Ligipääsetavuse edendamiseks tuleks erilist tähelepanu pöörata laevadele, mis tegutsevad avaliku teenindamise lepingu alusel või mille suhtes kohaldatakse avaliku teenindamise kohustust, ning laevadele, mis suunduvad ELi äärepoolseimatesse piirkondadesse või saartele ja/või sealt tagasi. Seepärast tuleks ette näha erand käesolevast direktiivist äärepoolseimatesse piirkondadesse või saartele suunduvate ja

sealt algavate merereiside heitkoguste suhtes, kuna äärepoolseimad piirkonnad sõltuvad territoriaalse järjepidevuse tagamiseks, tooraine, esmatarbekaupade ja muude toodete impordi ning osa ekspordi puhul meretranspordist.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Tuginedes samalaadsetest keskkonnakaitsega seotud ülesannetest saadud kogemustele, peaks Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) või muu asjaomane organisatsioon vajaduse korral ja kooskõlas oma volitustega abistama komisjoni ja haldavaid asutusi direktiivi 2003/87/EÜ rakendamisel. Arvestades EMSA kogemusi määruse (EL) 2015/757 rakendamisel ja tema IT-vahendeid, **võiks** EMSA **aidata** haldavaid asutusi eelkõige seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest merendustegevustest tulenevate heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolliga, hõlbustades teabevahetust või töötades välja suuniseid ja kriteeriume.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 25 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24) Tuginedes samalaadsetest keskkonnakaitsega seotud ülesannetest saadud kogemustele, peaks Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) või muu asjaomane organisatsioon vajaduse korral ja kooskõlas oma volitustega abistama komisjoni ja haldavaid asutusi direktiivi 2003/87/EÜ rakendamisel. Arvestades EMSA kogemusi määruse (EL) 2015/757 rakendamisel ja tema IT-vahendeid, **peaks** EMSA **aitama** haldavaid asutusi eelkõige seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest merendustegevustest tulenevate heitkoguste seire, aruandluse ja kontrolliga, hõlbustades teabevahetust või töötades välja suuniseid ja kriteeriume.

(25a) Selleks et tagada jääoludes sõitvatele laevadele ja muudele laevadele võrdsed tingimused, tuleks heitkoguste arvestamisel kohaldada erimeetodit, et võtta arvesse täiendavaid heitkoguseid, mis on seotud jääoludes sõitmisega, ning täiendavaid heitkoguseid, mida tekitavad

jääklassi laevad avamerel sõites, tagades samal ajal, et HKSi kaudu toimuva heitkogustega kauplemisega vähendatakse jätkuvalt heitkoguseid merendussektoris. Selleks tuleks direktiivi 2003/87/EÜ alusel toimuvat LHÜde üleandmist, tagastamist ja kehtetuks tunnistamist käsitlevaid asjakohaseid sätteid vastavalt muuta.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku sektori vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsetele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahaliseks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga väikese sissetulekuga liikmesriikides, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest.

Muudatusettepanek

(28) Selleks et saavutada kõrgemad kliimaeesmärgid, tuleb suunata oluline kogus avaliku sektori vahendeid nii ELi kui ka liikmesriikide eelarvetest kliimapöördesse. Selleks et pakkuda täiendust ELi eelarvest ette nähtud märkimisväärsetele kliimaga seotud kulutustele ja neid veelgi suurendada, tuleks kogu enampakkumistest saadud tulu, mida liidu eelarvesse ei eraldata, kasutada samuti kliimaga seotud eesmärkidel. See hõlmab kõnealuse tulu kasutamist rahaliseks toetuseks, et lahendada sotsiaalseid probleeme madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, vähendades moonutava mõjuga makse. Selleks et tegeleda ülemineku jaotusliku ja sotsiaalse mõjuga väikese sissetulekuga liikmesriikides, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10d osutatud moderniseerimisfondi kaudu kasutada täiendavad 2,5 % liidu LHÜde üldkogusest alates aastast [direktiivi jõustumise aasta] kuni aastani 2030 **ning 1,5 %-le LHÜde üldkogusele vastava koguse osa, mis ületab 400 miljonit LHÜd, mis on reserveeritud moderniseerimisfondi jaoks turustabiilsusreservis**, et rahastada energiasüsteemi ümberkujundamist liikmesriikides, mille sisemajanduse

koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli 2016.–2018. aastal alla 65 % liidu keskmisest. **Selleks et ELi HKS aitaks vähendada ülemaailmset kasvuhoonegaaside ja CO₂ heidet, tuleks kasutada olulist osa merendussektorist saadavast ELi HKS-i tulust või samaväärseid summasid, et võimaldada vähendada kõnealuse sektori ja liidu sadamate CO₂ heidet.**

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [...] ⁵¹ kohane piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) **on** alternatiiv LHÜde tasuta eraldamisele ning see peaks aitama vähendada süsinikdioksiidi lekke ohtu. Kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluvatele sektoritele ja allsektoritele **ei tohiks LHÜsid tasuta eraldada**. Siiski **on vaja üleminekuperioodi, mille jooksul** tasuta LHÜd kaotatakse järk-järgult, et võimaldada tootjatel, importijatel ja kauplejatel **kohaneda** uue korraga. Tasuta eraldatavate LHÜde vähendamiseks tuleks CBAMiga hõlmatud sektorites selle mehhanismi järkjärgulise kasutuselevõtu ajal rakendada LHÜde tasuta eraldamise suhtes teatavat tegurit. See tegur (CBAMi tegur) peaks olema üleminekuperioodil [CBAMi määruse] jõustumisest kuni 2025. aastani 100 % ja 2026. aastal 90 % ning seda tuleks vähendada igal aastal 10 protsendipunkti võrra, et jõuda kümnendaks aastaks 0 %-ni. Asjaomaseid delegeeritud õigusakte LHÜde tasuta eraldamise kohta tuleks CBAMiga hõlmatud sektorite ja allsektorite puhul vastavalt kohandada. Tasuta LHÜd, mida

Muudatusettepanek

(30) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [...] ⁵¹ kohane piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) **võib olla** alternatiiv LHÜde tasuta eraldamisele ning see peaks aitama vähendada süsinikdioksiidi lekke ohtu **pärast seda, kui komisjoni hindamine on tõestanud, et määrus on tõhus kasvuhoonegaaside heite ülekandumise vältimiseks nii impordi kui ka ekspordi puhul**. Kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluvatele sektoritele ja allsektoritele **tuleks ekspordiks ettenähtud toodete ja nende tootjate suhtes** siiski **ette näha piisavad ja WTO nõuetele vastavad kaitsemeetmed**. **Kui** tasuta LHÜd kaotatakse järk-järgult **vastavalt CBAMi tõhususe tuvastamisele komisjoni aruandes [CBAMi määruse] alusel, on oluline järkjärguline üleminek**, et võimaldada tootjatel, importijatel ja kauplejatel uue korraga **kohaneda**. Tasuta eraldatavate LHÜde **selliseks** vähendamiseks tuleks CBAMiga hõlmatud sektorites selle mehhanismi järkjärgulise kasutuselevõtu ajal rakendada LHÜde tasuta eraldamise suhtes teatavat tegurit. See tegur (CBAMi tegur) peaks olema üleminekuperioodil [CBAMi määruse]

selle arvutuse alusel CBAMiga hõlmatud sektoritele enam ei eraldata (CBAMi nõudlus), tuleb müüa enampakkumisel ja sellest saadav tulu tuleb kanda innovatsioonifondi, et toetada innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogia, CO₂ kogumise ja kasutamise, CO₂ kogumise ja geoloogilise säilitamise, taastuenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata projektidele CBAMiga hõlmatud sektorites. Selleks et arvestada tasuta LHÜde selle osaga, mis eraldatakse CBAMiga hõlmamata sektoritele, tuleks tasuta eraldatavatest LHÜdest maha arvatav ja enampakkumisel müüdav lõplik kogus arvutada selle alusel, kui suur on CBAMi nõudluse osakaal kõigi tasuta LHÜsid saavate sektorite tasuta eraldamise vajaduses.

jõustumisest kuni 2025. aastani 100 % ja 2026. aastal 90 % ning seda tuleks vähendada igal aastal 10 protsendipunkti võrra, et jõuda kümnendaks aastaks 0 %-ni. Asjaomaseid delegeeritud õigusakte LHÜde tasuta eraldamise kohta tuleks CBAMiga hõlmatud sektorite ja allsektorite puhul vastavalt kohandada, **võttes arvesse vajadust säilitada tasuta LHÜd eksporditavate toodete puhul.** Tasuta LHÜd, mida selle arvutuse alusel CBAMiga hõlmatud sektoritele enam ei eraldata (CBAMi nõudlus), tuleb müüa enampakkumisel ja sellest saadav tulu tuleb kanda innovatsioonifondi, et toetada innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogia, CO₂ kogumise ja kasutamise, CO₂ kogumise ja geoloogilise säilitamise, taastuenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata projektidele CBAMiga hõlmatud sektorites. Selleks et arvestada tasuta LHÜde selle osaga, mis eraldatakse CBAMiga hõlmamata sektoritele, tuleks tasuta eraldatavatest LHÜdest maha arvatav ja enampakkumisel müüdav lõplik kogus arvutada selle alusel, kui suur on CBAMi nõudluse osakaal kõigi tasuta LHÜsid saavate sektorite tasuta eraldamise vajaduses.

⁵¹ [palun märkida täielik ELT viide].

⁵¹ [palun märkida täielik ELT viide].

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline terviklik lähenemisviis innovatsioonile. ELi tasandil toetatakse vajalikke teadus- ja innovatsioonilaseid jõupingutusi muu hulgas programmi

Muudatusettepanek

(32) Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline terviklik lähenemisviis innovatsioonile. ELi tasandil toetatakse vajalikke teadus- ja innovatsioonilaseid jõupingutusi muu hulgas programmi

„Euroopa horisont“ kaudu, mis hõlmab märkimisväärset rahastamist ja uusi vahendeid HKSi kuuluvate sektorite jaoks. Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud ülevõtmismeetmed ei takista innovatsiooni ning on tehnoloogiliselt neutraalsed.

„Euroopa horisont“ kaudu, mis hõlmab märkimisväärset rahastamist ja uusi vahendeid HKSi kuuluvate sektorite jaoks. Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud ülevõtmismeetmed ei takista innovatsiooni ning on tehnoloogiliselt neutraalsed, *samal ajal kui komisjon peaks tagama vajaliku tehnilise ja nõuandva abi kättesaadavuse ja tõhususe.*

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud innovatsioonifondi kohaldamisala tuleks laiendada, et toetada innovatsiooni *selliste* vähese CO₂ heitega tehnoloogiate ja protsesside valdkonnas, mis on seotud kütuste tarbimisega *hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris*. Lisaks peaks innovatsioonifond toetama investeeringuid meretranspordisektori CO₂ heite *vähendamisse*, sealhulgas *investeeringuid* säästvatesse alternatiivkütustesse, nagu vesinik ja ammoniaak, *mida toodetakse taastuvenergiast*, ning heitevabasse jõuseadmetehnoloogiasse, nagu tuuletehnoloogia. Võttes arvesse, et määruses xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]⁵² sätestatud trahvidest saadud tulu suunatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohase sihtotstarbelise välistuluna innovatsioonifondi, peaks komisjon tagama, et asjakohast tähelepanu pööratakse selliste uuenduslike projektide toetamisele, mille eesmärk on kiirendada taastuvkütuste *ja* vähese CO₂ heitega kütuste väljatöötamist ja kasutuselevõttu merendussektoris, nagu on märgitud määruse xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 1. Selleks et tagada innovatsioonile piisav rahastamine selles laiendatud kohaldamisalas, tuleks

Muudatusettepanek

(33) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud innovatsioonifondi kohaldamisala tuleks laiendada, et toetada *selliste mittepurustavate tehnoloogiate paigaldamist tööstusprotsessidesse, millel on tohtu kasvuhoonegaaside heite vähendamise potentsiaal, kuid mis ei ole turuvalmis, ning* innovatsiooni vähese CO₂ heitega tehnoloogiate ja protsesside valdkonnas, mis on seotud kütuste tarbimisega *hoonete sektoris*. Lisaks peaks innovatsioonifond toetama investeeringuid meretranspordisektori CO₂ heite *vähendamise kiirendamiseks, investeerides lühiajalistesse lahendustesse, nagu veeldatud maagaasi käitus- ja tankimistaristu, ning eelkõige keskpika perioodi läbimurdeliste lahenduste väljatöötamisse, innovatiivsete tehnoloogiate kasutuselevõtu toetamiseks*, sealhulgas *investeeringuteks* säästvatesse alternatiivkütustesse *ja nendega seotud taristusse*, nagu vesinik ja ammoniaak, *mis on toodetud säästvatest taastuvatest energiaallikatest, esimese tööstusliku rakenduse, tankimise ja laadimise taristusse sadamates, sealhulgas kaldaäärse elektrivarustusvõrgu ühendusesse ja muusse energiataristusse*, ning heitevabasse jõuseadmetehnoloogiasse, nagu

innovatsioonifondi täiendada 50 miljoni LHÜga, mis saadakse osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks enampakkumisel müüa, ja osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks eraldada tasuta, vastavalt kummagi allika praegusele osakaalule innovatsioonifondi rahastamises.

tuuletehnoloogia. Võttes arvesse, et määruses xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]⁵² sätestatud trahvidest saadud tulu suunatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohase sihtotstarbelise välistuluna innovatsioonifondi, peaks komisjon tagama, et asjakohast tähelepanu pööratakse selliste uuenduslike projektide toetamisele, mille eesmärk on kiirendada **kestlike** taastuvkütuste, vähese CO₂ heitega **ja heitevabade** kütuste väljatöötamist ja kasutuselevõttu **ning elektrifitseerimist** merendussektoris, nagu on märgitud määruse xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] artikli 21 lõikes 1. Selleks et tagada innovatsioonile piisav rahastamine selles laiendatud kohaldamisalas, tuleks innovatsioonifondi täiendada 50 miljoni LHÜga, mis saadakse osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks enampakkumisel müüa, ja osaliselt nendest LHÜdest, mida muidu saaks eraldada tasuta, vastavalt kummagi allika praegusele osakaalule innovatsioonifondi rahastamises. **Selleks et edendada innovatsiooni murranguliste tehnoloogiate valdkonnas nii kiiresti kui võimalik, peaks komisjon tagama, et innovatsioonifondi kaudu kättesaadavaks tehtud rahalised vahendid kontsentreeritaks käesoleva direktiivi rakendamise esimestele aastatele, võttes samas arvesse geograafilise tasakaalustatuse põhimõtet.**

⁵² [lisada viide algatust „FuelEU Maritime“ käsitlevale määrusele].

⁵² [lisada viide algatust „FuelEU Maritime“ käsitlevale määrusele].

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Moderniseerimisfondi kohaldamisala tuleks viia kooskõlla liidu

Muudatusettepanek

(38) Moderniseerimisfondi kohaldamisala tuleks viia kooskõlla liidu

kõige uuemate kliimaeesmärkidega ja nõuda, et investeeringud oleksid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega, ning **kaotada toetus** mis tahes **investeeringutele**, mis on seotud **fossiilkütustega**. Lisaks tuleks prioriteetsete investeeringute toetamiseks ette nähtud osa moderinseerimisfondist suurendada 80 %-ni; nõudluse poolel tuleks seada esikohale energiatõhusus ning prioriteetsete investeeringute hulka tuleks lisada ka leibkondade toetamine, et vähendada energiaostuvõimetust, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.

kõige uuemate kliimaeesmärkidega ja nõuda, et investeeringud oleksid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 eesmärkidega, ning **jätkata** mis tahes **investeeringute toetamist**, mis on seotud **kestlike üleminekukütuste ja -tehnoloogiatega**. Lisaks tuleks prioriteetsete investeeringute toetamiseks ette nähtud osa moderinseerimisfondist suurendada 80 %-ni; nõudluse poolel tuleks seada esikohale energiatõhusus ning prioriteetsete investeeringute hulka tuleks lisada ka leibkondade toetamine, et vähendada energiaostuvõimetust, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused ning ringlussevõetud süsinikupõhised kütused võivad olla olulised kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks sektorites, kus süsinikuheidet on raske vähendada. Kui ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelaid ja gaasilisi kütuseid toodetakse kogutud süsinikdioksiidist käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuse raames, tuleks heitkogused arvestada selle tegevuse alla kuuluvaks. Tagamaks, et muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning et vältida topeltarvestust kütuste puhul, mis seda teevad, on asjakohane sõnaselgelt laiendada artikli 14 lõikes 1 sätestatud õigust, et komisjon võtaks vastu rakendusaktid, milles sätestatakse

Muudatusettepanek

(40) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel- ja gaaskütused ning ringlussevõetud süsinikupõhised kütused võivad olla olulised kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks sektorites, kus süsinikuheidet on raske vähendada. Kui ringlussevõetud süsinikupõhiseid kütuseid ning muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelaid ja gaasilisi kütuseid toodetakse kogutud süsinikdioksiidist käesoleva direktiiviga hõlmatud tegevuse raames, tuleks heitkogused arvestada selle tegevuse alla kuuluvaks, **mille puhul CO₂ eraldatakse atmosfääri**. Tagamaks, et muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütused ja ringlussevõetud süsinikupõhised kütused aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning et vältida topeltarvestust kütuste puhul, mis seda teevad, on asjakohane sõnaselgelt laiendada artikli 14 lõikes 1 sätestatud õigust, et komisjon võtaks vastu

vajalikud kohandused **võimaliku** süsinikdioksiidi **heite arvessevõtmiseks ja topeltarvestuse vältimiseks**, et tagada **asjakohaste stiimulite olemasolu**, võttes arvesse ka nende kütuste käsitlemist direktiivi (EL) 2018/2001 alusel.

rakendusaktid, milles sätestatakse vajalikud kohandused **selle kohta, kuidas ja kus võtta arvesse** süsinikdioksiidi **võimalikku heidet ning kuidas vältida topeltarvestust**, et tagada **asjakohased stiimulid CO₂ kogumiseks**, võttes arvesse ka nende kütuste käsitlemist direktiivi (EL) 2018/2001 alusel.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 42

Komisjoni ettepanek

(42) Üksnes biomassi kasutavate kütiste väljajätmine ELi HKSist **on põhjustanud olukordi, kus suures koguses biomassi põletavad kütised on saanud juhuslikku kasumit, kuna nad on saanud tasuta LHÜsid, mis ületavad oluliselt tegelikke heitkoguseid. Seepärast** tuleks kehtestada nullmääraga biomassi põletamise künnisväärtus, mille **ületamisel arvatakse** kütised ELi HKSist välja. **Künnisväärtus 95 % on kooskõlas mõõtemääramatuse parameetriga, mis on esitatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331⁵⁶ artikli 2 punktis 16.**

⁵⁶ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil(ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 43

Muudatusettepanek

(42) Üksnes biomassi kasutavate kütiste **täiendav** väljajätmine ELi HKSist **toob kaasa ebakindluse LHÜde tasuta eraldamise võrdlusaluste ajakohastamise suhtes ja vähendab stiimulit minna täielikult üle süsinikdioksiidiheiteta energiaallikatele.** Tuleks kehtestada nullmääraga biomassi põletamise künnisväärtus **100 %**, mille **puhul saab arvata** kütised ELi HKSist välja.

⁵⁶ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil(ELT L 59, 27.2.2019, lk 8).

(43) Komisjoni teatises „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine“⁵⁷ on rõhutatud, et heitkoguste vähendamine maanteetranspordisektoris ja hoonesektoris on eriline proovikivi. Seetõttu teatas komisjon, et heitkogustega kauplemist võiks järgnevalt laiendada maanteetranspordist ja hoonetest pärinevatele heitkogustele. Nende kahe uue sektori heitkogustega kauplemine võetaks kasutusele eraldi, kuid kõrvuti toimiva süsteemina. Sellega välditaks häireid hästitoimivas paiksete kütiste ja lennunduse heitkogustega kauplemise süsteemis. Uue süsteemiga kaasnevad täiendavad poliitikasuunad ja meetmed, mis kaitsevad liigse hinnamõju eest, kujundavad turuosaliste ootusi ja püüavad anda CO₂ hinnasignaali kogu majandusele. Varasemad kogemused on näidanud, et uue turu väljaarendamine nõuab tõhusa seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi loomist. Selleks et tagada koostoime ja sidusus paikseid kütisi ja lennundust hõlmava ELi HKSi olemasoleva taristuga, on asjakohane luua heitkogustega kauplemise süsteem maanteetranspordisektori ja hoonesektori jaoks, muutes direktiivi 2003/87/EÜ.

välja jäetud

⁵⁷ COM(2020) 562 final.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 44**

(44) Selleks et kehtestada vajalik rakendusraamistik ja tagada mõistlik ajakava 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks, peaks heitkogustega kauplemine kahes uues sektoris algama

välja jäetud

2025. aastal. Esimesel aastal peaksid reguleeritud üksused omama kasvuhooonegaaside heiteluba ning esitama andmed oma 2024. ja 2025. aasta heitkoguste kohta. LHÜsid tuleks hakata neile üksustele välja andma ja nende suhtes nõuete täitmise kohustust kohaldama alates 2026. aastast. Selline järjestus võimaldab alustada heitkogustega kauplemist neis sektorites sujuvalt ja tõhusalt. Samuti võimaldaks see võtta kasutusele ELi rahastuse ja liikmesriikide meetmed, et tagada ELi heitkogustega kauplemise sotsiaalselt õiglane kasutuselevõtt neis kahes sektoris ja leevendada CO₂ hinna mõju vähekaitsitud leibkondadele ja transpordikasutajatele.

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 45**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(45) Kuna hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris on väga palju väikeheitetekitajaid, ei ole võimalik määrata reguleerimispunktiks kasvuhooonegaase otseselt tekitavaid üksusi, nagu see on paiksete kütiste ja lennunduse puhul. Seepärast on tehnilise teostatavuse ja haldustõhususe huvides asjakohasem kehtestada reguleerimispunkt tarneahelas eespool. Uue heitkogustega kauplemise süsteemi nõuete täitmise kohustuse peaks esile kutsuma sellise kütuse tarbimisse lubamine, mida põletatakse hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris, sealhulgas põletamine kasvuhooonegaaside maanteetranspordil nende geoloogiliseks säilitamiseks. Selleks et vältida hõlmatust kahe süsteemiga, ei peaks muudes direktiivi 2003/87/EÜ I lisa kohastes tegevustes kasutatavate kütuste tarbimisse lubamine uue süsteemi kohaldamisalasse

välja jäetud

kuuluma.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 46**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(46) Kahe uue sektori reguleeritud üksused ja reguleerimispunkt tuleks määratleda vastavalt nõukogu direktiiviga (EL) 2020/262⁵⁸ kehtestatud aktsiisüsteemile koos vajalike kohandustega, kuna kõnealuse direktiiviga on juba aktsiisi maksmise eesmärgil kehtestatud kindel kontrollisüsteem kõigi tarbimisse lubatud kütusekoguste jaoks. Kütuste lõppkasutajate suhtes nendes sektorites ei tohiks direktiivi 2003/87/EÜ kohaseid kohustusi kohaldada.

välja jäetud

⁵⁸ Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4).

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 47**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47) Hoonesektori ja maanteetranspordisektori heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate reguleeritud üksuste suhtes tuleks kohaldada samasuguseid kasvuhoonegaaside heiteloa nõudeid nagu paiksete kütiste kütajate suhtes. On vaja kehtestada eeskirjad loa taotlemise, loa andmise tingimuste, loa sisu ja läbivaatamise ning reguleeritud üksusega

välja jäetud

seotud muudatuste kohta. Selleks et uus süsteem saaks hakata sujuvalt toimima, peaksid liikmesriigid tagama, et uue HKSi kohaldamisalasse kuuluvatel reguleeritud üksustel on süsteemi käivitumisel 2025. aastal olemas kehtiv luba.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 48

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(48) Uue HKSi LHÜde üldkogus peaks järgima lineaarset trajektoori, et saavutada 2030. aasta heitkoguste vähendamise eesmärk, võttes arvesse hoonete ja maanteetranspordi kulutõhusat panust, milleks on heitkoguste vähendamine 2030. aastaks 43 % võrreldes 2005. aasta tasemega. LHÜde üldkogus tuleks esimest korda kehtestada 2026. aastal, et järgida trajektoori, mis algab 2024. aastal 2024. aasta heite piirmäära väärtusest (1 109 304 000 tonni CO₂), mis on arvutatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842⁵⁹ artikli 4 lõikega 2, võttes aluseks kõnealuste sektorite 2016.–2018. aasta võrdlusheite. Linearseks vähendamisteguriks tuleks seega kehtestada 5,15 %. Alates 2028. aastast tuleks LHÜde üldkoguse kindlaksmääramisel lähtuda 2024., 2025. ja 2026. aasta keskmistest heitkogustest ning üldkogust tuleks vähendada sama iga-aastase absoluutse vähendamise võrra, mis kehtestati alates 2024. aastast ja mis vastab 5,43 % lineaarsele vähendamistegurile võrreldes eespool kindlaks määratud trajektoori võrreldava 2025. aasta väärtusega. Kui need heitkogused on sellest trajektooriväärtusest märkimisväärselt suuremad ja erinevus ei tulene heitemõõtmismeetodite väikestest

välja jäetud

erinevustest, tuleks lineaarset vähendamistegurit kohandada, et 2030. aastaks nõutavat heitkoguste vähenemist saavutada.

⁵⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 49**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(49) LHÜde enampakkumisel müümine on kõige lihtsam ja majanduslikult tõhusam LHÜde eraldamise meetod, millega välditakse ka juhuslikku kasumit. Konkurentsipurve väljastpoolt liitu on nii hoonesektori kui ka maanteetranspordisektori puhul väike või olematu ning neid ei ähvarda kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht. Seetõttu tuleks hoonete ja maanteetranspordi LHÜd eraldada üksnes enampakkumise teel ilma tasuta eraldamiseta.

välja jäetud

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 50**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(50) Selleks et tagada hoonete ja maanteetranspordi heitkogustega kauplemise sujuv käivitumine ning võttes arvesse reguleeritud üksuste vajadust investeerida tuletisinstrumentidesse või osta LHÜsid ette, et maandada nende hinna- ja likviidsusriski, tuleks suurem kogus LHÜsid panna enampakkumisele varases etapis. Seega peaks 2026. aastal enampakkumismaht olema 30 % suurem kui 2026. aasta LHÜde üldkogus. See kogus oleks piisav, et tagada likviidsus nii juhul, kui heitkogused vähenevad vastavalt vähendamisvajadustele, kui ka juhul, kui heitkogused alles aegamisi vähenevad. Üksikasjalikud eeskirjad LHÜde varajase enampakkumisel müümise kohta kehtestatakse enampakkumisi käsitleva delegeeritud õigusaktiga, mis võetakse vastu vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikele 4.

välja jäetud

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 51**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(51) Liikmesriikidele laekuvate enampakkumistulude seisukohast on väga olulised enampakkumisosade jaotamise eeskirjad, eriti arvestades vajadust tugevdada liikmesriikide suutlikkust tegeleda hoonesektori ja maanteetranspordisektori CO₂ hinnasignaali sotsiaalse mõjuga. Hoolimata sellest, et kahel sektoril on väga erinevad omadused, on asjakohane kehtestada ühine jaotusreegel, mis sarnaneb paiksete käitiste suhtes kohaldatavaga. Suurem osa LHÜdest tuleks jaotada kõigi liikmesriikide vahel, võttes aluseks heitkoguste keskmise jaotuse hõlmatud sektorites ajavahemikul 2016–2018.

välja jäetud

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 52

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(52) hinna kehtestamisega maanteetranspordisektoris ja hoonesektoris peaksid kaasnema tõhusad sotsiaalsed hüvitised, eriti kui arvestada praegust kütteostuvõimetuse taset. Ligikaudu 34 miljonit eurooplast teatas, et nad ei suutnud 2018. aastal oma kodu piisavalt soojana hoida, ning 2019. aastal korraldatud kogu ELi hõlmanud uuringus⁶⁰ ütles 6,9 % liidu elanikest, et kodu piisav kütmine käib neil rahaliselt üle jõu. Sotsiaalse ja jaotusliku mõju tõhusaks hüvitamiseks peaksid liikmesriigid kulutama enampakkumistest saadud tulu kliima ja energiaga seotud eesmärkidel, mis on juba kindlaks määratud olemasoleva HKSi jaoks, aga ka meetmete jaoks, mis on lisatud spetsiaalselt selleks, et tegeleda uute maanteetranspordisektori ja hoonesektoriga seotud probleemidega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁶¹ kohaste seonduvate poliitikameetmete jaoks. Enampakkumistulu tuleks kasutada uute sektorite heitkogustega kauplemise sotsiaalsete aspektide käsitlemiseks, pöörates erilist tähelepanu vähekaitsstud leibkondadele, mikroettevõtjatele ja transpordikasutajatele. Seda silmas pidades pakub uus kliimameetmete sotsiaalfond liikmesriikidele sihtotstarbelist rahastust, et toetada Euroopa kodanikke, keda kõige rohkem mõjutab või ohustab energiaostuvõimetuse või liikuvusvaesus. Fondiga suurendatakse õiglust ja solidaarsust liikmesriikide vahel ja nende sees, leevendades samas majanduse ülemineku ajal energiaostuvõimetuse või liikuvusvaesuse ohtu. See tugineb olemasolevatele

välja jäetud

solidaarsusmehhanismidele ja täiendab neid. Uue fondi vahendid vastavad põhimõtteliselt 25 % uue heitkogustega kauplemise eeldatavast tulust aastatel 2026–2032 ning nende rakendamisel võetakse aluseks kliimameetmete sotsiaalkavad, mille liikmesriigid peaksid esitama vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 20.../nr⁶². Lisaks peaks iga liikmesriik kasutama oma enampakkumistulu muu hulgas selleks, et rahastada osa oma kliimameetmete sotsiaalkavade kuludest.

⁶⁰ 2018. aasta andmed. Eurostat, SILC [filc_mdcs01].

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1–56).

⁶² [Lisada viide määrusele, millega luuakse kliimameetmete sotsiaalfond].

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 52 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(52a) Üleminekukulud ning üleminekuga seotud kohanduste ja ressursside ammendumisega kaasnev energia- ja toorainehindade volatiilsuse suurenemine nõuavad kõige vähem kaitstud leibkondade, ettevõtjate ja VKEde toetamist, säilitades samal ajal rohepöörde eduka kulgemise tagamiseks kõrge investeerimistaseme. Seepärast tuleks luua kliimameetmete sotsiaalfond, et tagada kaasav ja õiglane üleminek, mis ei jäta kedagi kõrvale.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 53

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(53) Enampakkumistulude kasutamist käsitlev aruandlus tuleks viia kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1999⁶³ kehtestatud praeguse aruandlusega.

välja jäetud

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1–77).

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 54

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(54) Innovatsioon ja uute vähese CO₂ heitega tehnoloogiate arendamine hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris on üliolulised selleks, et tagada nende sektorite kulutõhus panus heitkoguste eeldatavasse vähendamisse. Seetõttu tuleks ka hoonesektori ja maanteetranspordisektori

välja jäetud

heitkogustega kauplemise süsteemist eraldada 150 miljonit LHÜd innovatsioonifondile, et stimuleerida heitkoguste kulutõhusat vähendamist.

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 55**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(55) Hoonesektori ja maanteetranspordisektori heitkogustega kauplemise kohaldamisalasse kuuluvad reguleeritud üksused peaksid tagastama oma tõendatud heitkoguste eest LHÜsid koguses, mis vastab nende poolt tarbimisse lubatud kütusekogustele. Esimest korda peaksid nad oma tõendatud heitkoguste eest LHÜsid tagastama 2026. aastal. Halduskoormuse vähendamiseks tuleks paljusid õigusnorme, mida kohaldatakse olemasoleva paikseid kütise ja lennundust hõlmava heitkogustega kauplemise süsteemi suhtes, kohaldada ka hoonesektori ja maanteetranspordisektori suhtes, tehes neis normides vajalikud kohandused. See hõlmab eelkõige LHÜde üleandmise, tagastamise ja kehtetuks tunnistamise eeskirju, samuti eeskirju, milles käsitletakse LHÜde kehtivusaega, karistusi, pädevaid asutusi ja liikmesriikide aruandluskohustust.

välja jäetud

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 56**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(56) Selleks et heitkogustega kauplemine hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris oleks tõhus, peaks olema võimalik heitkoguseid suure

välja jäetud

kindluse ja mõistlike kuludega seirata. Heitkoguste omistamisel reguleeritud üksustele tuleks võtta aluseks tarbimisse lubatud kütusekogused ja heitekoefitsient. Reguleeritud üksustel peaks olema võimalik usaldusväärselt ja täpselt kindlaks teha ja eristada sektoreid, kus kütused tarbimisse lubatakse, ning kütuste lõppkasutajaid, et vältida soovimatut mõju, näiteks topeltkoormust. Selleks et saada piisavalt andmeid LHÜde koguarvu kindlaksmääramiseks ajavahemikuks 2028–2030, peaksid süsteemi käivitamisel 2025. aastal luba omavad reguleeritud üksused esitama andmed oma varasemate, 2024. aasta heitkoguste kohta.

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 57**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57) On asjakohane võtta meetmeid, et tegeleda võimaliku ülemäärase hinnatõusu ohuga, mis võib vähendada leibkondade ja üksikisikute valmisolekut investeerida oma kasvuhoonegaaside heite vähendamisse, kui see oht on hoonete ja maanteetranspordi heitkogustega kauplemise alguses eriti suur. Need meetmed peaksid täiendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814⁶⁴ loodud ja 2019. aastal toimima hakanud turustabiilsusreservi kaitsemeetmeid. Kuigi süsinikuhinna määrab jätkuvalt turg, käivituvad kaitsemeetmed automaatselt kindlate reeglite alusel, mille kohaselt vabastatakse LHÜsid turustabiilsusreservist ainult juhul, kui on täidetud konkreetsed LHÜde keskmise hinna tõusul põhinevad tingimused. See täiendav mehhanism peaks olema ka väga reageeriv, et tegeleda liigse volatiilsusega, mis tuleneb muudest teguritest kui turu põhinäitajate

välja jäetud

muutumine. Meetmeid tuleks kohandada vastavalt ülemäärase hinnatõusu eri tasemetele, mille tulemuseks on eri ulatusega sekkumised. Komisjon peaks käivitavaid tingimusi tähelepanelikult jälgima ning kui tingimused on täidetud, peaks komisjon meetmed viivitamata vastu võtma. See ei piira mis tahes kaasnevaid meetmeid, mida liikmesriigid võivad võtta kahjuliku sotsiaalse mõjuga tegelemiseks.

⁶⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1).

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 58**

Komisjoni ettepanek

(58) Komisjon peaks jälgima heitkogustega kauplemise kohaldamist hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris, sealhulgas seda, mil määral hinnad lähenevad olemasoleva HKSi hindadele, ning vajaduse korral tuleks teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanek süsteemi läbivaatamiseks, et omandatud teadmiste ja hindade suurenenu lähenemise alusel parandada heitkogustega kauplemise tõhusust, haldamist ja praktilist kohaldamist nendes sektorites. Komisjon peaks olema kohustatud esitama esimese aruande kõnealuste küsimuste kohta 1. jaanuariks 2028.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 59

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(59) Selleks et tagada direktiivi 2003/87/EL artikli 3gd lõike 3, artikli 12 lõike 3b ja artikli 14 lõike 1 ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Selleks et tagada koostoime kehtiva õigusraamistikuga, tuleks kõnealuse direktiivi artiklites 14 ja 15 sätestatud rakendamisvolituste andmist laiendada maanteetranspordisektorile ja hoonesektorile. Nimetatud rakendamisvolitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶⁵.

välja jäetud

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 60

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60) Selleks et võtta vastu muid kui seadusandlikke akte, mis on üldkohaldatavad ja täiendavad või muudavad seadusandliku akti teatavaid mitteolemuslikke osi, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses kõnealuse direktiivi artikli 10 lõikega 4 ja artikli 10a

välja jäetud

lõikega 8. Lisaks tuleks selleks, et tagada koostoime kehtiva õigusraamistikuga, laiendada direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 4 ja artikli 10a lõikes 8 sätestatud delegeeritud volitusi maanteetranspordisektorile ja hoonesektorile. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁶⁶ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.

⁶⁶ *ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.*

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 60 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(60a) Et saavutada kasvuhoonegaaside
heite vähendamise eesmärk 2030. aastaks**

ja kliimaneutraalsuse eesmärk 2050. aastaks, on keskse tähtsusega terviklik ja teaduspõhine lähenemisviis. Kõik meetmed tuleks koostada laiaulatuslike mõjuhinnangute põhjal, milles käesolevat direktiivi analüüsitakse koos teiste Euroopa kliimamäärusega seotud õigusaktidega ja nende tagajärgi Euroopa majanduse eri sektoritele. Sellest tulenevalt peaks komisjon 1. jaanuariks 2025 läbi viima meetmete sotsiaal-majanduslike ja keskkonnaaspektide koostoimelise mõju hindamise.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 63**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(63) Tagamaks, et pärast kehtetuks tunnistamist turustabiilsusreservi alles jäävate LHÜde tase on prognoositav, ei tohiks reservis olevate LHÜde kehtetuks tunnistamine enam sõltuda eelmise aasta enampakkumismahtudest. Reservis olevate LHÜde arvuks tuleks seega määrata 400 miljonit, mis vastab ringluses olevate LHÜde koguarvu alumisele künnisväärtusele.

välja jäetud

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 66**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(66) Selleks et vähendada nõudluse ja pakkumise tasakaalustamatust, mis on seotud heitkogustega kauplemise alustamisega hoonesektoris ja maanteetranspordisektoris, ning muuta see turušokkidele vastupidavamaks, tuleks nende uute sektorite suhtes kohaldada

välja jäetud

turustabiilsusreservi reeglipõhist mehhanismi. Selleks et reserv saaks hakata toimima süsteemi algusest peale, tuleks sellele eraldada esialgu 600 miljonit LHÜd maanteetranspordisektori ja hoonesektoris heitkogustega kauplemise jaoks. Algse alumise ja ülemise künnisväärtuse suhtes, mis käivitavad LHÜde reservist vabastamise või reservi lisamise, tuleks kohaldada üldist läbivaatamise klauslit. Muude elementide, näiteks ringluses olevate LHÜde koguarvu või reservist vabastatud või reservi lisatud LHÜde koguse avaldamise puhul tuleks järgida muid sektoreid käsitlevaid reservi eeskirju.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 67

Komisjoni ettepanek

(67) Määrust (EL) 2015/757 on vaja muuta, et võtta arvesse meretranspordisektori lisamist ELi HKSi. Määrust (EL) 2015/757 tuleks muuta, et kohustada ettevõtjaid teatama ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed ning esitama vastutavale haldavale asutusele heakskiitmiseks oma tõendatud seirekavad ja ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta CO₂ heitkoguste seire meetodeid ja seire-eeskirju ning muud määruses (EL) 2015/757 esitatud asjakohast teavet, et tagada ELi HKSi tõhus toimimine haldustasandil ning täiendada määrust (EL) 2015/757 eeskirjadega, milles käsitletakse seirekavade ja nende muudatuste heakskiitmist haldava asutuste poolt, eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete seiret, aruandlust ja esitamist ning eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja

Muudatusettepanek

(67) Määrust (EL) 2015/757 on vaja muuta, et võtta arvesse meretranspordisektori lisamist ELi HKSi. Määrust (EL) 2015/757 tuleks muuta, et kohustada ettevõtjaid teatama ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed ning esitama vastutavale haldavale asutusele heakskiitmiseks oma tõendatud seirekavad ja ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed, ***sealhulgas teabe sadamaküllastuste kohta naaberriikides, mis ei kuulu ELi***. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta CO₂ heitkoguste seire meetodeid ja seire-eeskirju ning muud määruses (EL) 2015/757 esitatud asjakohast teavet, et tagada ELi HKSi tõhus toimimine haldustasandil ning täiendada määrust (EL) 2015/757 eeskirjadega, milles käsitletakse seirekavade ja nende muudatuste heakskiitmist haldava asutuste poolt, eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete

tasandi summaarse heitkoguse andmete tõendamist ja tõendamisaruande väljaandmist ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete kohta. Andmeid, mille seire, aruandlus ja kontroll toimub määruse (EL) 2015/757 alusel, võib kasutada ka muude sama laevakohase teabe seiret, aruandlust ja kontrolli nõudvate liidu õigusaktide nõuete täitmiseks.

seiret, aruandlust ja esitamist ning eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete tõendamist ja tõendamisaruande väljaandmist ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete kohta. Andmeid, mille seire, aruandlus ja kontroll toimub määruse (EL) 2015/757 alusel, võib kasutada ka muude sama laevakohase teabe seiret, aruandlust ja kontrolli nõudvate liidu õigusaktide nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 67

Komisjoni ettepanek

(67) Määrust (EL) 2015/757 on vaja muuta, et võtta arvesse meretranspordisektori lisamist ELi HKSis. Määrust (EL) 2015/757 tuleks muuta, et kohustada ettevõtjaid teatama ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed ning esitama vastutavale haldavale asutusele heakskiitmiseks oma tõendatud seirekavad ja ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta CO₂ heitkoguste seire meetodeid ja seire-eeskirju ning muud määruses (EL) 2015/757 esitatud asjakohast teavet, et tagada ELi HKSis tõhus toimimine haldustasandil ning täiendada määrust (EL) 2015/757 eeskirjadega, milles käsitletakse seirekavade ja nende muudatuste heakskiitmist haldava asutuste poolt, eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete seiret, aruandlust ja esitamist ning eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete tõendamist ja tõendamisaruande väljaandmist ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete kohta. Andmeid, mille seire, aruandlus ja kontroll toimub määruse

Muudatusettepanek

(67) Määrust (EL) 2015/757 on vaja muuta, et võtta arvesse meretranspordisektori lisamist ELi HKSis. Määrust (EL) 2015/757 tuleks muuta, et kohustada ettevõtjaid teatama ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed ning esitama vastutavale haldavale asutusele heakskiitmiseks oma tõendatud seirekavad ja ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmed, ***sealhulgas teabe sadamaküllastuste kohta naaberriikides, mis ei kuulu ELi***. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta CO₂ heitkoguste seire meetodeid ja seire-eeskirju ning muud määruses (EL) 2015/757 esitatud asjakohast teavet, et tagada ELi HKSis tõhus toimimine haldustasandil ning täiendada määrust (EL) 2015/757 eeskirjadega, milles käsitletakse seirekavade ja nende muudatuste heakskiitmist haldava asutuste poolt, eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete seiret, aruandlust ja esitamist ning eeskirjadega, milles käsitletakse ettevõtja tasandi summaarse heitkoguse andmete tõendamist ja tõendamisaruande väljaandmist ettevõtja tasandi summaarse

(EL) 2015/757 alusel, võib kasutada ka muude sama laevakohase teabe seiret, aruandlust ja kontrolli nõudvate liidu õigusaktide nõuete täitmiseks.

heitkoguse andmete kohta. Andmeid, mille seire, aruandlus ja kontroll toimub määruse (EL) 2015/757 alusel, võib kasutada ka muude sama laevakohase teabe seiret, aruandlust ja kontrolli nõudvate liidu õigusaktide nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 67 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(67a) Võttes arvesse asjaolu, et käesolev direktiiv tekitab mõjutatud sektoritele nõuete täitmisega seotud lisakulusid, tuleb võtta kompenseerivaid meetmeid, et vältida regulatiivse koormuse kogutaseme tõusu. Seepärast peaks komisjon direktiivi 2003/87/EÜ jälgima kohe pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja tuginedes kogu paketi „Eesmärk 55“ põhjalikule üldisele mõjuhindangule, milles käsitletakse paketi kumulatiivset ja kombineeritud mõju, sealhulgas sotsiaalseid kulusid ja nende jaotust, konkurentsivõimet, tööhõivet, süsinikdioksiidi ja ettevõtete ülekandumist. Eelkõige peaks komisjon esitama viivitamata ettepanekud regulatiivse koormuse kompenseerimiseks, vaadates läbi või tühistades muude liidu seadusandlike aktide sätted, mis tekitavad mõjutatud sektorites nõuete täitmisega seotud kulusid.

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 2 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse I **ja III** lisas loetletud tegevusalade ja II lisas loetletud kasvuhoonegaaside suhtes. Kui käitis, mis kuulub ELi HKSi kohaldamisalasse, kuna tema summaarne nimisoojusvõimsus põletusseadmete käitamisel on üle 20 MW, muudab kasvuhoonegaaside heitkoguse vähendamiseks oma tootmisprotsessi ega ületa enam nimetatud künnist, jääb ta pärast tootmisprotsessi muutmist ELi HKSi kohaldamisalasse kuni artikli 11 lõike 1 teises lõigus osutatud viieaastase ajavahemiku lõpuni.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

„b) „heitkogus“ – käitise allikatest pärinevate kasvuhoonegaaside heide või I lisas nimetatud lennutegevust sooritava õhusõiduki või I lisas nimetatud meretranspordis kasutatavate laevade kõnealuse tegevusega seotud kindlaksmääratud gaaside **heide või III lisas osutatud tegevusele vastav kasvuhoonegaaside** heide;“

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Direktiiv (EL) 2003/87

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse I lisas loetletud tegevusalade ja II lisas loetletud kasvuhoonegaaside suhtes. Kui käitis, mis kuulub ELi HKSi kohaldamisalasse, kuna tema summaarne nimisoojusvõimsus põletusseadmete käitamisel on üle 20 MW, muudab kasvuhoonegaaside heitkoguse vähendamiseks oma tootmisprotsessi ega ületa enam nimetatud künnist, jääb ta pärast tootmisprotsessi muutmist ELi HKSi kohaldamisalasse kuni artikli 11 lõike 1 teises lõigus osutatud viieaastase ajavahemiku lõpuni.

Muudatusettepanek

b) „heitkogus“ – käitise allikatest pärinevate kasvuhoonegaaside heide või I lisas nimetatud lennutegevust sooritava õhusõiduki või I lisas nimetatud meretranspordis kasutatavate laevade kõnealuse tegevusega seotud kindlaksmääratud gaaside heide;“

„d) „kasvuhoonegaaside heiteluba“ – kooskõlas artiklitega 5, 6 ja 30b väljaantud luba;“

d) „kasvuhoonegaaside heiteluba“ – kooskõlas artiklitega 5 ja 6 väljaantud luba;“

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt v

Komisjoni ettepanek

„v) „laevandusettevõtja“ – laeva omanik või mis tahes muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja kogu vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelises koodeksis, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 336/2006(*) I lisas;

Muudatusettepanek

v) „laevandusettevõtja“ – laeva omanik või mis tahes muu organisatsioon või isik, näiteks haldaja või laevapereta prahtija, kes on võtnud laevaomanikult vastutuse laeva käitamise eest ja kes sellise vastutuse võtmisel on nõustunud üle võtma kõik kohustused ja kogu vastutuse, mis on sätestatud laevade ohutu ekspluateerimise ja reostuse vältimise korraldamise rahvusvahelises koodeksis, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 336/2006(*) I lisas; ***kui lõplik vastutus laeva käitamise ja laeva kasvuhoonegaaside heidet mõjutavate otsuste eest võtab lepingulise kokkuleppe alusel üle muu üksus või muud üksused, vastutab see üksus või vastutavad need üksused otseselt käesoleva direktiivi kohaste kohustuste, vastutuse ja nõuete täitmisega seotud kulude võtmise eest ulatuses, mis on selles lepingus ette nähtud. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab laeva käitamine veetava lasti, marsruudi või laeva kiiruse kindlaksmääramist.***

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt x

x) „reguleeritud üksus“ – IVa peatüki kohaldamisel füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud kütuste lõpptarbijad, kes tegeleb III lisas osutatud tegevusega ja kuulub ühte järgmistest kategooriatest:

välja jäetud

i) kui kütus läbib nõukogu direktiivi (EL) 2020/262() artikli 3 punktis 11 määratletud maksulao, siis kõnealuse direktiivi artikli 3 punktis 1 määratletud volitatud laopidaja, kes on kohustatud tasuma aktsiisi, mis on muutunud sissenõutavaks kõnealuse direktiivi artikli 7 kohaselt;*

ii) kui alapunkt i ei ole kohaldatav, siis mis tahes muu isik, kes on kohustatud tasuma aktsiisi, mis on muutunud sissenõutavaks vastavalt direktiivi (EL) 2020/262 artiklile 7 seoses käesolevas peatükis käsitletud kütustega;

iii) kui alapunktid i ja ii ei ole kohaldatavad, siis mis tahes muu isik, kelle liikmesriigi asjaomased pädevad asutused peavad aktsiisi tasumiseks registreerima, sealhulgas aktsiisi tasumisest vabastatud isik, nagu on osutatud nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ(**) artikli 21 lõike 5 neljandas lõigus;

iv) kui alapunktid i, ii ja iii ei ole kohaldatavad või kui sama aktsiisi tasumise eest vastutavad solidaarselt mitu isikut, siis liikmesriigi määratud mis tahes muu isik.

() Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 058, 27.2.2020, lk 4).*

(**) Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse

raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51).

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt y

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

y) **„kütus“ – IVa peatüki kohaldamisel mis tahes kütus, mis on loetletud direktiivi 2003/96/EÜ I lisa tabelites A ja C, ning mis tahes muu toode, mida müüakse mootorikütuse või kütteinena vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 2 lõikele 3;**

välja jäetud

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt z

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

z) **„tarbimisse lubamine“ – IVa peatüki kohaldamisel on sellel direktiivi (EL) 2020/262 artikli 6 lõikes 3 määratletud tähendus.“**

välja jäetud

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wa) **„külastatav sadam“ – sadam, kus laev peatub kauba lastimiseks või lossimiseks või reisijate pealevõtmiseks**

või maale laskmiseks; sellest tulenevalt ei ole käesoleva direktiivi kohaldamisel selleks üksnes kütuse tankimise, varude täiendamise, meeskonna vahetamise, kuivdokki mineku või laeva või selle seadmete remondi eesmärgil tehtavad peatused, abi vajava või ohus oleva laeva peatused sadamas, laevadevaheline reisijate või lasti üleandmine väljaspool sadamaid, peatused ELi mittekuuluva naaberriigi ümberlaadimissadamas ja üksnes ebasoodsate ilmastikutingimuste eest varjumise või vajaliku otsingu- ja päästetegevuse eesmärgil tehtavad peatused sadamas;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wb) „ümblerlaadimissadam“ – sadam, kus ühte liiki ümblerlaaditava lasti liikumine ületab suurema osa selle sadama koguliiklusest. Tuleb arvestada, et last, konteinerid või kaubad laaditakse ümber, kui need lossitakse laevalt sadamasse ainsa eesmärgiga laadida need teisele laevale;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wc) „süvameremarsruudid“ – laevateed, mis ühendavad kahte või enamat kontinenti ja mida kasutatakse üle

3000 km pikkuste lüühiveo teenuste osutamiseks, kus laevad teevad ümberlaadimistoiminguid ükskõik millises tema marsruudil asuvas sadamas;

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wd) „ümberlaadimistoiming“ – toiming, mille käigus lossitakse mis tahes last, konteiner või kaup laevalt sadamasse ainsa eesmärgiga laadida see teisele laevale;

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

we) „ELi mittekuuluv naaberriik“ – ELi mittekuuluv riik, mis on sama merebasseini kaudu ELi liikmesriigiga ühendatud või mis külgneb ELi liikmesriigiga;

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt w f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

wf) „reis“ – laeva liikumine, mis algab

külastatavast sadamast või lõpeb selle sadamaga ja mille eesmärk on reisijate- või lastivedu kaubanduslikul eesmärgil.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Artikkel 3e asendatakse järgmisega:

Artikkel 3e

Õhusõiduki käitajatele lubatud heitkoguse ühikute eraldamine ja väljaandmine säästvate lennukikütuste kasutamise suurendamiseks

„1. Alates ... [käsoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäevast] eraldatakse artikli 3c lõikes 5a osutatud lubatud heitkoguse ühikute üldkogus säästvate lennukikütuste kasutamise suurendamiseks tasuta, nagu on teatatud Euroopa Liidu Lennundusohutusametile määruse 2021/0205 [ReFuelEU määrus] artiklite 7, 8 ja 9 kohaselt.

2. Iga õhusõiduki käitaja võib taotleda lubatud heitkoguse ühikute eraldamist, mis eraldatakse igal aastal kuni 2040. aastani lõikes 1 osutatud kütuste kasutamise suurendamise alusel tasuta alates ... [käsoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev].

a) Iga teatatud säästva lennukikütuse liigi puhul vastab saadud heitkoguse ühikute kogus lubatud heitkoguse ühikute kogusele, mille õhusõiduki käitaja oleks pidanud tagastama sama koguse fossiilpetrooleumi eest, võttes aluseks kordajad, mille komisjon on kehtestanud vastavalt käsoleva artikli lõikele 3. Lubatud heitkoguse ühikute kogus peab olema proportsionaalne

kasvuhoonegaaside heite koguhulgaga, mis on säästetud vastavalt kõnealuste kütuste käsitlemisele direktiivi (EL) 2018/2001 ja ELi HKS-i direktiivi artikli 14 lõikes 1 osutatud rakendusaktide kohaselt, võttes arvesse iga teatatud säästva lennukikütuse liigi keskmist turuhinda.

b) Üleminekuperioodil kuni artikli 14 lõikes 1 osutatud rakendusaktide jõustumiseni hinnatakse muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelaid ja gaasilisi transpordikütuseid neid kasutavate õhusõiduki käitajate puhul heitevabaks.

3. Komisjon avaldab igal aastal petrooleumi ja säästva lennukikütuse liikide kulude erinevuse, tuginedes määruse 2021/0205 [ReFuelEU määrus] artikli 12 kohaselt avaldatud aruandele. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses artikli 3c lõike 5a kohaselt aastast tasuta eraldatavate saastekvootide kogusega, säästva lennukikütuse liigi kordajaga ja eraldamise üksikasjaliku korraga.

4. Artikli 3c lõikes 5a osutatud tasuta saastekvootide kogus tuleks säilitada ka pärast 2040. aastat, välja arvatud juhul, kui komisjon teeb mõjuhinnangu põhjal kindlaks ja põhjendab Euroopa Parlamendile ja nõukogule teisiti, tuginedes ilmsele kasutuselevõtule säästva lennukikütuse turul.“

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3g – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Lubatud heitkoguse ühikute

Muudatusettepanek

1. Lubatud heitkoguse ühikute

eraldamise ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes hõlmab viitkümmet protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevasse sadamasse, viitkümmet protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvasse sadamasse, sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse ning sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis seisavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamas kai ääres.

eraldamise ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes hõlmab viitkümmet protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevasse sadamasse, viitkümmet protsenti (50 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsioon alla kuuluvasse sadamasse, sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljudes liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse ning sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis seisavad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamas kai ääres. ***Kui tegemist on liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva sadama ja väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni oleva sadama vahelise vahemaaga, mis on väiksem kui [xxx] meremiili [komisjon arvutab välja meremiilide nõuetekohase arvu], sõltuvalt mõjuhinnangust, milles tehakse kindlaks sadamaküllastuste loetelu ELi mittekuuluva naaberrügi ümberlaadimissadamatesse, hõlmab lubatud heitkoguse ühikute eraldamise ja tagastamisnõuete kohaldamine meretransporditegevuste suhtes sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevasse sadamasse, sealhulgas ümberlaadimissadamatesse, ning sada protsenti (100 %) selliste laevade heitkogustest, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevast sadamast, sealhulgas ümberlaadimissadamatest, ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla***

kuuluvasse sadamasse.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3g – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Komisjon jätkab jõupingutusi rahvusvahelisest lennundusest tuleneva süsinikdioksiidi vähendamise ja kompenseerimise meetme kehtestamiseks koostöös Rahvusvahelise Mereorganisatsiooniga (IMO), et
– katta 100 % liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast reisi alustavate ja liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse saabuvate laevade CO₂ heitkogustest ning liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvas sadamas kai ääres seisvate laevade heitkogustest ja
– laiendada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi meretranspordile saja protsendini (100 %) selliste laevade heitkoguste puhul, mis alustavad reisi liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni olevasse sadamasse, ning selliste laevade puhul, mis alustavad reisi väljaspool liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast ja saabuvad liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3g – lõige 2 a (uus)

2a. Erandina artiklitest 3g ja 3ga ei võta liikmesriigid laevandusettevõtjate suhtes meetmeid seoses heitega, mida tekitavad laevad, mis teevad reise saart ja mandrit ühendavatel mereteedel või saarte vahel, mis moodustavad sama saarepiirkonna, või mis saabuvad äärepoolseimas piirkonnas asuvasse sadamasse või väljuvad äärepoolseimas piirkonnas asuvast sadamast, ning kahe eri äärepoolseimas piirkonnas asuva eri sadama vahelisi reise ning äärepoolseimas piirkonnas asuva sadama ning samas liikmesriigis või muus ELi liikmesriigis asuva sadama vahelisi reise. Pärast seda, kui komisjon on esitanud Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, millist mõju võib avaldada ELi HKS-i kohaldamisala laiendamine äärepoolseimatest piirkondadest lähtuvale ja sinna suunduvale meretranspordile, hindab ta kõnealuse erandi lõpetamise põhjendatust ja esitab asjakohasel juhul sellekohase muutmissettepaneku.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ga – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Laevandusettevõtjad on kohustatud tagastama **lubatud** heitkoguse **ühikud** vastavalt järgmisele ajakavale:

Muudatusettepanek

Laevandusettevõtjad on kohustatud tagastama **saastekvoodid seoses artiklis 3 g osutatud laevade** heitkoguse **osa/protsendiga** vastavalt järgmisele ajakavale:

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 ga – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **20 % 2023. aasta teatatud tõendatud heitkogustest;**

Muudatusettepanek

(a) **25 % tõendatud heitkogustest, mis on esitatud esimese aasta kohta pärast 18 kuu möödumist käesoleva direktiivi jõustumisest;**

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 ga – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **20 % 2024. aasta teatatud tõendatud heitkogustest;**

Muudatusettepanek

(b) **50 % tõendatud heitkogustest, mis on esitatud teise aasta kohta pärast 18 kuu möödumist käesoleva direktiivi jõustumisest;**

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 ga – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) **20 % 2025. aasta teatatud tõendatud heitkogustest;**

Muudatusettepanek

(c) **75 % tõendatud heitkogustest, mis on esitatud kolmanda aasta kohta pärast 18 kuu möödumist käesoleva direktiivi jõustumisest;**

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ga – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) 100 % 2026. aasta ja iga sellele järgneva aasta teatatud tõendatud heitkogustest.

Muudatusettepanek

(d) 100 % tõendatud heitkogustest, mis on esitatud neljanda aasta kohta pärast 18 kuu möödumist käesoleva direktiivi jõustumisest;

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3 ga – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Kui võrreldes meretranspordi tõendatud heitkogustega aastatel 2023, 2024 ja 2025 tagastatakse vähem lubatud heitkoguse ühikud, siis pärast seda, kui iga aasta kohta on kindlaks tehtud erinevus tõendatud heitkoguste ja tagastatud lubatud heitkoguse ühikute vahel, tunnistatakse vastav kogus lubatud heitkoguse ühikuid kehtetuks, mitte ei panda neid enampakkumisele vastavalt artiklile 10.

Muudatusettepanek

Lükkmesrüügid eraldavad merenduse HKSist vähemalt 30 % tasuta saastekvootidest süvameremarsruutidel kauplevatele laevandusettevõtjatele ja neile laevadele, mis teevad vähemalt 40 % ümberlaadimistoimingutest liidu sadama külastustel, tingimusel et nendel marsruutidel tegutsevad laevad ei arenda välja alternatiivseid kõrvalekalduvaid marsruute ja suudavad näidata suurt tõhusust kooskõlas mõõdetava keskkonnatoime parameetriga. Need mereteed lisatakse nimekirja ja komisjon vaatab need igal aastal uuesti läbi.

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ga a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3 ga a

1. Laevandusettevõtja saab tasuta eraldatud saastekvoote,

a) mis on proportsionaalsed biokütuste, biogaasi, muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelate ja gaasiliste transpordikütuste ning ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste kasutusega, mida on tõendatud komisjoni poolt direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 30 lõigete 5 ja 6 kohaselt tunnustatud kavaga,

b) kuni 31. detsembrini 2030 laevade puhul, mis kasutavad veeldatud maagaasi [ja alternatiivseid fossiilkütuseid üleminekuetapis, nagu on määratletud [ReFuelMaritime määruse] artiklis 2] 50 % saastekvootide puhul, mille laevandusettevõtja on kohustatud nende laevade eest tagastama.

1a. Kuni 31. detsembrini 2030 on laevandusettevõtjal õigus kasutada artiklis 12 sätestatud kohustuste täitmiseks rahvusvahelisi ühikuid kuni 6 % ulatuses oma tõendatud heitkogustest mis tahes kalendriaastal, kui ta suudab ametlikult tõendada, et need ühikud on saadud tänu osalemisele CO₂ heite vähendamise projektides ELi piirkondades, kus nad oma laevu käitavad.

2. Iga artikli 1 punktis a osutatud kütuse liigi puhul vastab saadud heitkoguse ühikute kogus lubatud heitkoguse ühikute kogusele, mille laevandusettevõtja oleks pidanud tagastama sama koguse tavakütuse eest, võttes aluseks kordajad, mille komisjon on kehtestanud vastavalt käesoleva artikli lõikele 3.

3. Komisjon avaldab igal aastal eri liiki meretranspordikütuste kulude erinevuse. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi seoses käesoleva artikli kohaselt aastas tasuta eraldatavate saastekvootide kogusega, määruses xxx/xxx [ReFuel Maritime] määratletud taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste liikide kordajaga ning eraldamise üksikasjaliku korraga.

4. Laevandusettevõtja ei saa tasuta saastekvoote selliste biokütuste ja biogaasi kasutamiseks, mis ei vasta direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 sätestatud säästvuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele.

5. Hiljemalt 1. jaanuariks 2030 vaadatakse lõike 3 punktides a ja b osutatud kordajad läbi, et võtta arvesse turu ja tehnoloogia arengut.

6. Komisjon hindab 1. jaanuariks 2029, kas lükata lõike 1 punktis b osutatud tasuta saastekvootide ja lõikes 1a osutatud rahvusvaheliste ühikute kasutamise järkjärguline kaotamine edasi pärast 31. detsembril 2030, tuginedes põhjalikule analüüsile, milles võetakse arvesse parima võimaliku tehnoloogia lähenemisviisi.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ga b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3 ga b

Kuni 31. detsembrini 2030 eraldatakse 100 % saastekvootidest veeldatud maagaasi impordiks kasutatavatele laevadele tasuta. Komisjon hindab 1. jaanuariks 2029, kas lükata veeldatud maagaasi impordiks kasutatavate laevade tasuta saastekvootide järkjärguline kaotamine edasi pärast 2030. aastat. Selline hindamine tugineb parima võimaliku tehnoloogia lähenemisviisile ning energiavarustuskindluse ja gaasihangete taskukohasuse hindamisele.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3gd – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) avaldab enne 1. veebruari **2024** nimekirja laevandusettevõtjatest, kes tegelesid I lisa loetletud meretransporditegevusega, mis kuulus artiklis 3g kindlaks määratud kohaldamisalasse 1. jaanuaril **2023** või alates sellest, ning täpsustab igale laevandusettevõtjale määratud haldava asutuse vastavalt lõikele 1 ning

Muudatusettepanek

a) avaldab enne *käesoleva määruse jõustumisele järgnenud 18 kuule järgneva teise aasta* 1. veebruari nimekirja laevandusettevõtjatest, kes tegelesid I lisa loetletud meretransporditegevusega, mis kuulus artiklis 3g kindlaks määratud kohaldamisalasse *käesoleva määruse jõustumisele järgnenud 18 kuule järgneva esimese aasta* 1. jaanuaril või alates sellest, ning täpsustab igale laevandusettevõtjale määratud haldava asutuse vastavalt lõikele 1 ning

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3gd a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3gd a

1. Komisjon teeb seadusandliku aktiga ettepaneku luua spetsiaalne merendussektori üleminekufond (edaspidi „merendusfond“), et toetada ja kiirendada projekte, investeeringuid, innovatsiooni ja esimest tööstusrakendust, mis hõlbustavad CO₂ heite vähendamist ELi merendussektoris, sealhulgas lähimereveos ja sadamates;

2. Merendusfond on ELi eelarve lahutamatu osa ja see kantakse mitmeaastase finantsraamistiku ülemäärade piires täielikult eelarvesse. Kõnealuse programmi eelarvevahendeid väljendatakse summana, mis moodustab 75 % meresaastekvootide

enampakkumisest oodatavast tulust. Merendusfond toimib liikmesriikide jagatud eelarve täitmise raames kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060.

3. Sihtotstarbelisest merendusfondist toetatakse üleminekut energiatõhusale ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele ELi merendussektorile, toetades uuenduslike tehnoloogiate arendamist sektori CO₂ heite vähendamiseks, säästvate alternatiivkütuste tootmist, nagu on määratletud määruses (EL) XXX/XXX, mis käsitleb säästvate, taastuvkütuste, vähese CO₂ heitega ja heiteta kütuste kasutamist meretranspordis, sealhulgas alternatiivkütuste tooraine kogumise süsteemide arendamist, investeringuid kasvuhooonegaaside heidet vähendavate tehnoloogiate ja projektide teadus- ja arendustegevusse ning esimesse tööstuslikku rakendamisse, kaasa arvatud laevastiku puhul, samuti laevastiku uuendamise edendamist kogu ELi laevaehitustööstuses, uute mootorite ja tehnoloogiate teadusuuringuid ning sadamataristut;

4. Fondi tulusid kasutatakse selleks, et aidata kaasa globaalsest soojenemisest mõjutatud mereökosüsteemide, näiteks merekaitsealade kaitsmisele, taastamisele ja paremale majandamisele; ning edendada valdkondadeülest säästvat sinist majandust, näiteks taastuvat mereenergiat.

5. Merendusfondist igale liikmesriigile vahendite eraldamisel võetakse arvesse seda, millist mõju avaldab sektorile ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, ning projekti ja kõnealuse investeringu innovaatilist potentsiaali käesolevas direktiivi ettepanekus esitatud eesmärkide saavutamisel.

6. Merendusfondi vahendeid ei moodustata mis tahes muu ELi poliitika,

*fondi või programmi vahendite
ümberjaotamise teel.*

*7. Kõik fondist toetatud investeeringud
avalikustatakse ja need peavad olema
kooskõlas käesoleva direktiivi
eesmärkidega.*

*8. Merendusfond peab andma eeskju
ning komisjon peab koostöös
liikmesriikidega viima ellu avatud
dialoogi IMOga, et luua üleilmne fond,
võitlemaks ülemaailmse merendussektori
CO₂ heite vähendamise vastu.*

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 3ge – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon kaalub võimalikke muudatusi seoses Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni poolt üleilmse turupõhise meetme vastuvõtmisega meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Sellise meetme vastuvõtmise korral ja igal juhul enne 2028. aasta ülemaailmset kokkuvõtet ning hiljemalt 30. septembriks 2028 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta võtab vaatluse alla mis tahes sellise meetme. Aruande järel võib komisjon esitada vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et käesolevat direktiivi muuta.

Muudatusettepanek

1. Komisjon kaalub võimalikke muudatusi seoses Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni poolt üleilmse turupõhise meetme vastuvõtmisega meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, **et tagada üleilmne lähenemisviis ja seda kiirendada**. Sellise meetme vastuvõtmise korral ja igal juhul enne 2028. aasta ülemaailmset kokkuvõtet ning hiljemalt 30. septembriks 2028 esitab komisjon **vajaduse korral kliimamuutusi käsitleva teadusnõukoguga konsulteerides** Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta võtab vaatluse alla mis tahes sellise meetme. Aruande järel võib komisjon esitada vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku, et käesolevat direktiivi muuta, **et viia ELi õigusaktid kooskõlla üleilmsel tasandil võetud meetmetega**.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon jälgib käesoleva peatüki rakendamist **ja** võimalikke suundumusi seoses ettevõtjatega, kes püüavad käesoleva direktiivi nõuete järgimisest kõrvale hoida. Vajaduse korral pakub komisjon välja meetmed **sellise kõrvalehoidmise** vältimiseks.“

Muudatusettepanek

2. Komisjon jälgib **ja hindab** käesoleva peatüki rakendamist, võimalikke suundumusi **ja mõju muu hulgas seoses ELi merendussektori konkurentsivõime ja** ettevõtjatega, kes püüavad käesoleva direktiivi nõuete järgimisest kõrvale hoida, **ning teeb seda iga-aastaste aruannetega, milles analüüsitakse merendussektori turumoonutusi ja olukorra halvenemist võrdsete tingimuste valdkonnas. Analüüsitud suundumuste hulgas analüüsib komisjon muu hulgas ka muutusi liidu sadamates tehtavates ümberlaadimiskülastustes, ELi naabruses asuvatest sadamatest saabuvate reiside arvus ja abilaevade sadamakülastuste arvus ning ka sadamaliikluse üldisi muutusi liidu sadamates. Sellega seoses analüüsib ja kaalub komisjon üle 400 GT laevade ja avamere varustuslaevade võimalikku lisamist.** Vajaduse korral pakub komisjon välja meetmed **võimaliku kahjuliku mõju** vältimiseks.

Käesoleva peatüki rakendamise jälgimisel vastavalt esimesele lõigule jälgib komisjon lisaks võimalikke probleeme, mis tulenevad asjaolust, et laeva vastavus määrustele (EL) 2003/87/EÜ ja (EL) 2015/757 on käitaja ja registreeritud omaniku jagatud vastutus, ning teeb vajaduse korral ettepaneku meetmete kohta lünkade kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge – lõige 2 a (uus)

2a. Hiljemalt 1. jaanuariks 2025 hindab komisjon tihedas koostöös sidusrühmadega tegelike andmete põhjal paketi „Eesmärk 55“ põhjaliku mõjuhindangu abil liidu ja selle merendussektori, selle sadamate ning mõjutatud mere- ja rannikupiirkondade ning saarte konkurentsivõimet, süsinikdioksiidi ja ettevõtete ülekandumise ohtu, sealhulgas kõnealuste sätete võimalikku mõju ja riski seoses maksudest kõrvalehoidumisega, külastuste ja sadamaäri üleviimisega väljaspool ELi asuvatesse sadamatesse, sadamate ühenduvusega Euroopas. Samas raamaruandes uurib komisjon samuti muutusi tööturul, transpordi prahihindu, leibkondade ostujõudu ja tarneahela katkestusi. Selle mõjuhindangu põhjal töötab komisjon välja piisavad toetusmehhanismid ning teeb kindlaks, kas käesoleva direktiivi läbivaatamine on põhjendatud, ning esitab vajaduse korral sel eesmärgil seadusandliku ettepaneku, et saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste üleilmne vähendamine ja säilitada võrdsed tingimused. Merendussektori kasvuhoonegaaside heide on kasvanud ja kasvab eeldatavasti veelgi, mistõttu tuleks hoolikalt uurida kooskõla IMO-s välja töötatud turupõhise meetmega, et saavutada ELi kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid ja kliimanetraalsus 2050. aastaks, nagu on sätestatud Euroopa kliimamääruses, ning käsitleda võimalikku negatiivset mõju.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 3ge – lõige 2b (uus)**

2b. 202X. aastal (üks aasta pärast merendussektori HKS-i kasutuselevõtu esimese etapi algust) koostab komisjon aruande niisuguste impordi- ja ekspordikulude arengu kohta, mis seisnevad Euroopa tootmistööstusele tekkivates laevandusest tingitud kaudsetes kuludes. Selle alusel esitab komisjon liikmesriikidele ettepaneku võtta kooskõlas artikli 10a lõike 6 teise ja neljanda lõiguga vastu finantsmeetmed selliste sektorite või allsektorite kasuks, mille puhul esineb kasvuhoonegaaside heite ülekandumise tõeline oht kaudsete kulude tõttu, mis ilmnevad tegelikult transpordi lisakulude ülekandumisel toodete, lähteainete, toorainete ja kaupade impordi ja ekspordi mereveohindadesse. Need finantsmeetmed peavad olema kooskõlas riigiabi eeskirjadega ning ei tohi eelkõige põhjendamatult moonutada konkurentsi siseturul.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 8

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 6 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

„e) kohustus tagastada **käitise iga kalendriaasta koguheitele**, mis on tõendatud kooskõlas **artikliga 15, vastaval hulgal lubatud heitkoguse ühikuid** nelja kuu jooksul pärast kõnealuse aasta lõppu.“

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10

Muudatusettepanek

e) kohustus tagastada **kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega igal kalendriaastal saastekvoot**, mis on tõendatud kooskõlas **artiklitega 3gc ja 15**, nelja kuu jooksul pärast kõnealuse aasta lõppu.“

Komisjoni ettepanek

„[Käesoleva muudatuse jõustumisele järgneval] aastal vähendatakse liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogust [–miljoni lubatud heitkoguse ühiku (määratakse kindlaks sõltuvalt jõustumiskuupäevast)] võrra. Samal aastal suurendatakse liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogust meretranspordi puhul 79 miljoni lubatud heitkoguse ühiku võrra. Alates [käesoleva muudatuse jõustumisele järgnev aasta] aastast on lineaarne tegur 4,2 %. Komisjon avaldab liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kolme kuu jooksul alates [lisada muudatuse jõustumise kuupäev].“

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1

Kehtiv tekst

1. Alates 2019. aastast müüvad liikmesriigid enampakkumisel kõik lubatud heitkoguse ühikud, mida ei eraldata tasuta kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 10a, **3ga**, **3gb** ja 10c, mida ei lisata Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814 loodud turustabiilsusreservi (edaspidi „turustabiilsusreserv”) või mida ei tunnistata kehtetuks käesoleva direktiivi artikli 12 lõike 4 alusel.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi

Muudatusettepanek

„[Käesoleva muudatuse jõustumisele järgneval, artikli 3ga lõike 1 punktis a osutatud] aastal suurendatakse liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkogust meretranspordi puhul [arv, mis vastab direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 3g sätestatud meretranspordiga seotud tegevuse kohaldamisalale] lubatud heitkoguse ühiku võrra. Alates [käesoleva muudatuse jõustumisele järgnev aasta] aastast on lineaarne tegur 4,2 %. Komisjon avaldab liidu lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse kolme kuu jooksul alates [lisada muudatuse jõustumise kuupäev].“

Muudatusettepanek

1. Alates 2019. aastast müüvad liikmesriigid enampakkumisel kõik lubatud heitkoguse ühikud, mida ei eraldata tasuta kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 10a, **3ga**, **3gb** ja 10c, mida ei lisata Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814 loodud turustabiilsusreservi (edaspidi „turustabiilsusreserv”) või mida ei tunnistata kehtetuks käesoleva direktiivi artikli 12 lõike 4 alusel.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi

loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1).

loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1).

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Lisaks pannakse **2,5 %** lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest [direktiivi jõustumisele järgnev aasta] ja 2030. aasta vahel moderniseerimisfondi jaoks **enampakkumisele**. Lubatud heitkoguse ühikute kõnealuse koguse puhul on toetust saavad liikmesriigid need, kelle SKP elaniku kohta turuhindades oli 2016–2018. aastani alla 65 % liidu keskmisest. Kõnealusele lubatud heitkoguse ühikute kogusele vastavad vahendid jaotatakse vastavalt IIB lisa B osale.“;

Muudatusettepanek

Lisaks pannakse **moderniseerimisfondi jaoks enampakkumisele 4 %** lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest [direktiivi jõustumisele järgnev aasta] ja 2030. aasta vahel **ning kogus, mis vastab 1,5 %-le lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest summast, mis ületab 400 miljonit lubatud heitkoguse ühikut, mis on paigutatud moderniseerimisfondi jaoks turustabiilsusreservi**. Lubatud heitkoguse ühikute kõnealuse koguse puhul on toetust saavad liikmesriigid need, kelle SKP elaniku kohta turuhindades oli 2016–2018. aastani alla 65 % liidu keskmisest. Kõnealusele lubatud heitkoguse ühikute kogusele vastavad vahendid jaotatakse vastavalt IIB lisa B osale. **Lisaks tehakse 1,5 % lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest summast, mis ületab 400 miljonit lubatud heitkoguse ühikut, mis on paigutatud innovatsioonifondi jaoks turustabiilsusreservi [direktiivi jõustumisele järgnev aasta] ja 2030. aasta vahel kättesaadavaks artikli 10a lõike 8 kohaselt loodud innovatsioonifondile. Moderniseerimisfondi ja innovatsioonifondi vahendeid ei suurendata muude ELi poliitikavaldkondade, fondide ega programmide vahendite ümberjaotamise teel;**

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt b

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

„3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse. Liikmesriigid kasutavad lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel saadud tulu, välja arvatud tulu, mida kasutatakse artikli 10a lõikes 6 osutatud süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude hüvitamiseks, ühel või mitmel järgmisel eesmärgil.“;

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid otsustavad selle üle, kuidas kasutada lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadud tulu, välja arvatud tulu, mis on ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määratud omavahenditena ja kantud liidu eelarvesse, ***ning tulu, mis kantakse merendusfondi vastavalt artiklile 3gda***. Liikmesriigid kasutavad lõikes 2 osutatud lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel saadud tulu, välja arvatud tulu, mida kasutatakse artikli 10a lõikes 6 osutatud süsinikdioksiidiga seotud kaudsete kulude hüvitamiseks, ühel või mitmel järgmisel eesmärgil.“;

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt b a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ba) lõikes 3 lisatakse punkti a järele järgmine punkt aa:

„aa) rohepöörde hõlbustamine, investeerides enampakkumisest saadud tulu sektorisse, kus tulu saadakse, et stimuleerida innovatsiooni ja tehnoloogia arengut, aidata kaasa esmasele tööstuslikule rakendamisele, töötada välja täiendavaid toetusmehhanisme ja luua vajalik taristu; “

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt b b (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt f

Kehtiv tekst

f) vähe saastavatele transpordiliikidele ja ühistranspordile ülemineku ergutamine;

Muudatusettepanek

(ba) lõike 3 punkti f muudetakse järgmiselt:

„f) vähe saastavatele transpordiliikidele ja ühistranspordile ülemineku ergutamine, **eelkõige reisijate ja kauba raudteeveo arendamine, üleeuroopalise transpordivõrgu mitmeliigilised lennu- ja raudteeprojektid, raudteeühendused lühilendude vähendamiseks, võimaluse korral mitmeliigilised sadamad.**“

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt c
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 3 – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

„h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, kaugküttesüsteemide arendamine ja parem isoleerimine või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades, sealhulgas moonutava mõjuga maksude vähendamine;“;

Muudatusettepanek

„h) meetmed, mille eesmärk on energiatõhususe suurendamine, kaugküttesüsteemide arendamine ja parem isoleerimine või rahalise toetuse andmine, et lahendada sotsiaalprobleeme väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondades, **samuti VKEdes ja mikroettevõtetes,** sealhulgas moonutava mõjuga maksude vähendamine;“

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 – alapunkt d
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

„4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide, sealhulgas osa tulu liidu eelarvesse ülekandmise korra osas, tagamaks et enampakkumine toimub avatud, läbipaistval, ühtlustatud ja mittediskrimineerival viisil.“

Muudatusettepanek

„4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide, sealhulgas osa tulu liidu eelarvesse **ja merendusfondi** ülekandmise korra osas, tagamaks et enampakkumine toimub avatud, läbipaistval, ühtlustatud ja mittediskrimineerival viisil.“

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 1a – lõik 1

Komisjoni ettepanek

„1a. *Alates piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi (Carbon Border Adjustment Mechanism, edaspidi „CBAM“) kohaldamise kuupäevast määruse [CBAM] I lisas loetletud toodete tootmiseks lubatud heitkoguse ühikuid tasuta ei eraldata.*

Muudatusettepanek

1a. *Määruse [CBAM] I lisas loetletud toodete tootmiseks ei eraldata tasuta lubatud heitkoguse ühikuid alates kuupäevast, mil on leidnud täielikult kinnitust CBAMi tõhusus CO₂ võrdse hinnastamise vahendina imporditud ja kodumaiste toodete puhul, ning komisjon esitab selle kohta aruande enne üleminekuperioodi lõppu, mis on ette nähtud uue kasvuhoonegaaside heite ülekandumise vältimise vahendi kasutusele võtmiseks vastavalt [CBAMi määruse] artikli 30 lõikele 2. Esimeses lõigus sätestatud keeldu eraldada lubatud heitkoguste ühikuid tasuta kõnealuste toodete tootmiseks ei kohaldata nende toodete tootmise ühelegi osale, mida eksporditakse kolmandatesse riikidesse, kus puudub ELi HKSiga sarnane või samaväärne CO₂ heite maksustamise mehhanism.*

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

„8. 365 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidak스 muidu eraldada tasuta käesoleva artikli alusel, ja 85 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidak스 muidu müüa enampakkumisel artikli 10 alusel, samuti lubatud heitkoguse ühikud, mis tulenevad artikli 10a lõikes 1a osutatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamisest, tehakse kättesaadavaks fondile, mille eesmärk on toetada innovatsioonitegevust vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas ning aidata kaasa nullsaaste eesmärkide saavutamisele (edaspidi „innovatsioonifond“). Lubatud heitkoguse ühikuid, mida õhusõiduki käitajate sulgemise tõttu neile välja ei anta ja mis ei ole vajalikud kõnealuste käitajate tagastatud lubatud heitkoguse ühikute puudujäägi katmiseks, kasutatakse samuti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse toetamiseks.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Innovatsioonifond hõlmab I ja III lisas loetletud sektoreid, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutut kogumist ja kasutamist, mis aitab oluliselt leevendada kliimamuutusi, samuti hõlmab

PE703.068v03-00

Muudatusettepanek

8. 365 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidak스 muidu eraldada tasuta käesoleva artikli alusel, ja 85 miljonit lubatud heitkoguse ühikut kogusest, mis võidak스 muidu müüa enampakkumisel artikli 10 alusel, samuti lubatud heitkoguse ühikud, mis tulenevad artikli 10a lõikes 1a osutatud lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise vähendamisest, tehakse kättesaadavaks fondile, mille eesmärk on toetada innovatsioonitegevust vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas, **mis võimaldavad alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu**, ning aidata kaasa nullsaaste eesmärkide saavutamisele (edaspidi „innovatsioonifond“). Lubatud heitkoguse ühikuid, mida õhusõiduki käitajate sulgemise tõttu neile välja ei anta ja mis ei ole vajalikud kõnealuste käitajate tagastatud lubatud heitkoguse ühikute puudujäägi katmiseks, kasutatakse samuti esimese lõigu kohaseks innovatsioonitegevuse toetamiseks.

Muudatusettepanek

Innovatsioonifond hõlmab I lisas loetletud sektoreid, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutut kogumist ja kasutamist, mis aitab oluliselt leevendada kliimamuutusi, samuti hõlmab see tooteid

334/359

RR\1256697ET.docx

see tooteid, mis asendavad I lisas loetletud sektorites toodetavaid süsinikdioksiidimahukaid tooteid, ühtlasi aidatakse sellega hoogustada süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamisega seotud projektide ehitustegevust ja toimimist ning edendada uuenduslikke **taastuenergia** ja energia salvestamise tehnoloogiaid geograafiliselt tasakaalustatud asukohtades. Innovatsioonifondist **võib toetada** ka läbimurdelist ning uuenduslikku tehnoloogiat ja taristut, mille abil vähendada merendussektori süsinikuheidet ning toota vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitevabasid kütuseid lennunduse, raudtee- ja maanteetranspordi jaoks. Erilist tähelepanu pööratakse [CBAMi määrusega] hõlmatud sektorite projektidele, et toetada innovatsiooni vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiate, süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise, süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise, taastuenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi.

ja protsesse, mis asendavad I lisas loetletud sektorites toodetavaid süsinikdioksiidimahukaid tooteid, ühtlasi aidatakse sellega hoogustada süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumise ja geoloogilise säilitamisega seotud projektide ehitustegevust ja toimimist ning edendada uuenduslikke **säästva taastuenergia, vähese heitega ja heitevaba energia** ja energia salvestamise tehnoloogiaid geograafiliselt tasakaalustatud asukohtades. Innovatsioonifondist **toetatakse** ka läbimurdelist ning uuenduslikku tehnoloogiat ja taristut, **sealhulgas tankimis- ja laadimistaristut sadamates, elektrivõrku ühendamist ja muud energiataristut ning esmast tööstuslikku rakendamist**, mille abil vähendada merendussektori süsinikuheidet ning toota vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitevabasid kütuseid lennunduse, raudtee- ja maanteetranspordi jaoks; **raudteesüsteemi ja kohaliku ühistranspordi edasiarendamist, käsitledes nii füüsilist ja digitaalset taristut kui ka sõidukiparki, millega edendatakse transpordiliikide alast üleminekut**. Erilist tähelepanu pööratakse [CBAMi määrusega] hõlmatud sektorite projektidele, et toetada innovatsiooni vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiate, süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise, süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise, taastuenergia ja energia salvestamise valdkonnas viisil, mis aitab leevendada kliimamuutusi.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lisaks toetatakse innovatsioonifondist edendavaid meetmeid üleminekul energiatõhusale ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele ELi merendussektorile, samuti säästvate alternatiivkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste kasutuselevõttu, uuenduslike ja heitevabade tehnoloogiate ja taristu väljatöötamist sektori CO₂ heite vähendamiseks.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Innovatsioonifondi eesmärk on geograafiliselt tasakaalustatud toetus hõlmatud sektoritele, võttes arvesse konkreetseid valdkondlikke asjaolusid ja investeerimisvajadusi.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12 – alapunkt g
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10a – lõige 8 – lõik 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Innovatsioonifondist rahastatavate projektide puhul jagatakse võimaluse korral teadmisi õigustatud huvi omavate ELis asuvate projektide ja teadlastega. Komisjon määrab teadmiste jagamise tingimused kindlaks konkursikutsetes.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt a
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, samuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119 (**) seatud sihtide ja Pariisi kokkuleppes väljendatud pikaajaliste eesmärkidega. Moderniseerimisfondist *ei anta toetust fossiilkütuseid kasutavatele energiatootmisüksustele.*“;

Muudatusettepanek

Toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, samuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119 (**) seatud sihtide ja Pariisi kokkuleppes väljendatud pikaajaliste eesmärkidega. Moderniseerimisfondist *antakse toetust üleminekukütustele ja -tehnoloogiatele, säästvatele taastuvkütustele ja -tehnoloogiatele ning heitevabadele kütustele ja tehnoloogiatele.*“;

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) *taastuvatest* energiaallikatest elektrienergia tootmine ja selle kasutamine;

Muudatusettepanek

a) *CO₂-mahukamat süsteemi asendavatest taastuvatest* energiaallikatest, *vähese CO₂ heitega kütustest ja heitevabadest kütustest* elektrienergia tootmine ja selle kasutamine;

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) *taastuvate* energiaallikate kasutamine kütmiseks ja jahutamiseks;

b) *CO₂-mahukamat süsteemi asendavate taastuvate* energiaallikate, *vähese CO₂ heitega kütuste ja heitevabade kütuste* kasutamine kütmiseks ja jahutamiseks;

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 14 – alapunkt b
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 10d – lõige 2 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) investeeringud alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu.

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – punkt -a (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 12 – lõige 1

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et lubatud heitkoguse ühikuid võib üle anda:

a) liidu *isikute* vahel;

b) liidu *isikute vahel* ja kolmandate riikide isikute vahel, kui neid lubatud heitkoguse ühikuid tunnustatakse kooskõlas artiklis 25 nimetatud menetlusega, ilma muude piiranguteta kui need, mis kuuluvad käesolevasse direktiivi või on selle kohaselt vastu võetud.

-a) Lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et lubatud heitkoguse ühikuid võib üle anda:

a) liidu *reguleeritud üksuste* vahel;

b) liidu *reguleeritud üksuste* ja kolmandate riikide isikute vahel, kui neid lubatud heitkoguse ühikuid tunnustatakse kooskõlas artiklis 25 nimetatud menetlusega, ilma muude piiranguteta kui need, mis kuuluvad käesolevasse direktiivi või on selle kohaselt vastu võetud;

c) liidu *reguleeritud üksuste ja liidu reguleeritud üksuste nimel tegutsevate finantsvahendajate vahel.*

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 3 – punkt c ja lõigud 1 a (uus) ja 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

c) tagastab iga laevandusettevõtja tema eelmisel kalendriaastal tekitatud ja kooskõlas artikliga 3gc tõendatud koguheitetele vastava arvu lubatud heitkoguse ühikuid.

Muudatusettepanek

c) tagastab iga laevandusettevõtja tema eelmisel kalendriaastal tekitatud ja kooskõlas artikliga 3gc **ja artikliga 3ga** tõendatud koguheitetele vastava arvu lubatud heitkoguse ühikuid.

Laevandusettevõtjad võivad tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid järgmistel alustel:

– laeva jääklass või jääoludes navigeerimine või mõlemad.

Komisjon võtab 31. detsembriks 2023. aastaks [artiklis 3ga osutatud esimesele aruandeaastale eelnev aasta] vastavalt artiklile 23 käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakti, mis käsitleb jääklassi laevade kohandatud arvu lubatud heitkoguse ühikute tagastamise meetodit, sealhulgas

– meetodika igal aastal tagastatavate lubatud heitkoguse ühikute kohanduste arvutamiseks ja kindlaksmääramiseks, võttes aluseks tehnilised omadused, mis suurendavad jääklassi laevade heidet kogu nende navigatsiooni ajal, ning mis tahes täiendavad heitkogused, mis tulenevad jääoludes navigeerimisest, ning

– vastavad nõuded laevandusettevõtjatele, kes kavatsevad tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid, võttes aluseks laeva jääklassi või jääoludes navigeerimise või mõlemad.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid, haldavad liikmesriigid ja laevandusettevõtjatele määratud haldavad asutused tagavad, et esimese lõigu kohaselt tagastatud lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse seejärel kehtetuks.“;

Muudatusettepanek

Liikmesriigid, haldavad liikmesriigid ja laevandusettevõtjatele määratud haldavad asutused tagavad, et esimese **ja teise** lõigu kohaselt tagastatud lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse seejärel kehtetuks“;

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 15 – alapunkt e a (uus)

Direktiiv 2003/87/EÜ

Artikkel 12 – lõige 4

Kehtiv tekst

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse kehtetuks igal ajal, kui nende **omanik** seda soovib. Kui liikmesriigi territooriumil suletakse täiendavate riiklike meetmete tõttu elektritootmisvõimsus, võib liikmesriik tunnistada kehtetuks lubatud heitkoguse ühikuid tema poolt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest, millele on osutatud artikli 10 lõikes 2, kuni mahus, mis vastab asjaomase käitise tõendatud heitkoguste keskmisele viie aasta jooksul enne selle sulgemist. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni kavandatud kehtetuks tunnistamisest vastavalt artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.

Muudatusettepanek

(ea) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

„4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et lubatud heitkoguse ühikud tunnistatakse kehtetuks igal ajal, kui nende **omanikuks olev reguleeritud üksus** seda soovib. Kui liikmesriigi territooriumil suletakse täiendavate riiklike meetmete tõttu elektritootmisvõimsus, võib liikmesriik tunnistada kehtetuks lubatud heitkoguse ühikuid tema poolt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest, millele on osutatud artikli 10 lõikes 2, kuni mahus, mis vastab asjaomase käitise tõendatud heitkoguste keskmisele viie aasta jooksul enne selle sulgemist. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni kavandatud kehtetuks tunnistamisest vastavalt artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 16

Komisjoni ettepanek

„Osutatud rakendusaktidega kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001(*) biomassi kasutamise suhtes kehtestatud säästlikkuskriteeriume ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume, milles on tehtud vajalikud kohandused nende kohaldamiseks käesoleva direktiivi alusel, et biomassi suhtes kehtiks nullmäär. Rakendusaktides sätestatakse täpselt, kuidas arvestada selliste heitkoguste säilitamist, mis on pärit nii nullmääraga kui ka nullmäärata allikatest. Samuti täpsustatakse neis, kuidas arvestada muust kui bioloogilise päritoluga toorainest valmistatud kütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest pärit heitkoguseid ning tagada, et neid heitkoguseid võetakse arvesse ning välditakse topeltarvestust.“;

Muudatusettepanek

„Osutatud rakendusaktidega kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001(*) biomassi kasutamise suhtes kehtestatud säästlikkuskriteeriume ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriume, milles on tehtud vajalikud kohandused nende kohaldamiseks käesoleva direktiivi alusel, et biomassi suhtes kehtiks nullmäär. Rakendusaktides sätestatakse täpselt, kuidas arvestada selliste heitkoguste säilitamist, mis on pärit nii nullmääraga kui ka nullmäärata allikatest. Samuti täpsustatakse neis, kuidas arvestada muust kui bioloogilise päritoluga toorainest valmistatud kütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest pärit heitkoguseid ning tagada, et neid heitkoguseid võetakse arvesse ning välditakse topeltarvestust. ***Samuti täpsustatakse neis, kuidas arvestada taastuvkütuste ja vähese CO₂ heitega kütuste allikast paagini tekkivaid heitkoguseid.***“;

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 a (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 19 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. Lubatud heitkoguse ühikuid ***võib*** omada ***iga isik***. Register peab olema üldsusele kättesaadav ja sisaldama eraldi arvestust iga sellise ***isiku*** omanduses olevate lubatud heitkoguse ühikute kohta, kellele lubatud heitkoguse ühikud on välja antud või

Muudatusettepanek

(19a) Artikli 19 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist, võivad lubatud heitkoguse ühikuid ***lisaks kesk- ja riiklikele haldusasutuste kontodele*** omada ***üksnes need reguleeritud üksused, kellel on varasemad, praegused või prognoositavad***

kellele või kellelt need on üle antud.

tulevased HKSi nõuete täitmise kohustused. Register peab olema üldsusele kättesaadav ja sisaldama eraldi arvestust iga sellise üksuse omanduses olevate lubatud heitkoguse ühikute kohta, kellele lubatud heitkoguse ühikud on välja antud või kellele või kellelt need on üle antud.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 b (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 19 – lõige 2 a (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(19b) Artiklis 19 lisatakse lõike 2 järele järgmine lõige:

„2a. Reguleeritud üksused, kelle aastane koguheide on väiksem kui 25 000 tonni CO₂ ekvivalenti aastas, võivad volitada füüsilist või juriidilist isikut avama reguleeritud üksusele kuuluvaid registrikontosid ja tegema reguleeritud üksuse nimel igat liiki tehinguid, millele sellel kontrol on õigus. Vastutus nõuete täitmise eest jääb reguleeritud üksusele. Füüsilisele või juriidilisele isikule volituste andmisel tagab reguleeritud üksus, et volitatud isiku või üksuse ja pädevate asutuste, riiklike haldajate, töendajate või muude käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate asutuste vahel ei esine huvide konflikti.

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 c (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 23 – lõige 3

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

3. Euroopa Parlament ja nõukogu

3. Euroopa Parlament ja nõukogu

võivad artikli 3d lõikes 3, artikli 10 lõikes 4, artikli 10a lõigetes 1 ja 8, artikli 10b lõikes 5, artikli 12 lõike 7 kolmandas lõigus, artikli 19 lõikes 3, artiklis 22, artikli 24 lõikes 3, artikli 24a lõikes 1, artikli 25a lõikes 1 ja artiklis 28c osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

võivad artikli 3d lõikes 3, **artiklis 3e**, artikli 10 lõikes 4, artikli 10a lõigetes 1 ja 8, artikli 10b lõikes 5, artikli 12 lõike 7 kolmandas lõigus, artikli 19 lõikes 3, artiklis 22, artikli 24 lõikes 3, artikli 24a lõikes 1, artikli 25a lõikes 1 ja artiklis 28c osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 d (uus)
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 29b (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(19d) Artikli 29a järele lisatakse järgmine artikkel 29b:

„Artikkel 29b

Lühiajalise hinnavolatiilsuse ohjamise mehhanism

Kui rohkem kui nelja järjestikuse nädala jooksul on lubatud heitkoguse ühikute keskmine hind enampakkumistel, mis korraldatakse kooskõlas artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud õigusaktiga, rohkem kui 15 % kõrgem kui lubatud heitkoguse ühikute keskmine hind nelja eelneva järjestikuse nädala jooksul lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistel, võtab komisjon kiiremas korras vastu otsuse vabastada kooskõlas otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1a lõikega 7 turustabiilsusreservist x miljonit käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikut. Euroopa Komisjon teatab kolm kuud pärast käesoleva artikli

kohase otsuse tegemist üldisest mõjust ELi CO₂ hinnale, turuosalistele ja turustabiilsusreservile. See aruanne avaldatakse ja tehakse üldsusele kättesaadavaks.“

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 19 e (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 29c (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(19e) Artikli 29a järele lisatakse järgmine artikkel 29c:

„Artikkel 29c

Ajutine virtuaalne ülemmäär

Kui rohkem kui nelja järjestikuse nädala jooksul on lubatud heitkoguse ühikute hind enampakkumistel, mis korraldatakse kooskõlas artikli 10 lõike 4 alusel vastu võetud õigusaktiga, kaks korda kõrgem kui keskmine hind 2021. aastal või kolm korda kõrgem kui keskmine hind 2020. aastal, võtab komisjon kuni (lisada kuupäev, st 31.12.2025) vastu otsuse vabastada kooskõlas otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1a lõikega 7 turustabiilsusreservist piisav hulk käesoleva peatükiga hõlmatud lubatud heitkoguse ühikuid, et toetada olemasolevat mehhanismi, mis kaitseb kasvuhoonegaaside heite ülekandumise eest. “

Muudatusettepanek 109

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21**
Direktiiv 2003/87/EÜ
IVa peatükk

Komisjoni ettepanek

(21) Artikli 30 järele lisatakse IVa peatükk:

[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

(Kogu punkt 21 IVa peatüki kohta jäetakse välja.)

Muudatusettepanek 110

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 21 a (uus)**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Artikkel 31 -a (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(21a) Artikli 31 ette lisatakse V peatükki järgmine artikkel 31-a:

„Artikkel 31-a

Komisjon jälgib käesolevat direktiivi õigusnormide lihtsustamise aspektist [ja sealhulgas paketi „Eesmärk 55“ kombineeritud ja kumulatiivset mõju] ning teeb vajaduse korral ettepanekuid selle muutmiseks. Komisjon ja pädevad asutused kohanduvad pidevalt halduskorra parimate tavadega ja võtavad kõik meetmed, et käesoleva direktiivi täitmise tagamist lihtsustada, viies halduskoormuse miinimumini. “

Muudatusettepanek 111

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 22**
Direktiiv 2003/87/EÜ
Lisad

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22) Direktiivi 2003/87/EÜ I, IIb, IV ja V lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale ning direktiivile 2003/87/EÜ lisatakse III, IIIa ja IIIb lisa

(22) Direktiivi 2003/87/EÜ lisasid I, IIb, IV ja V muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.

vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c

Otsus (EL) 2015/1814

Artikkel 1 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

„5. Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv jääb vahemikku 833 ja 1 096 miljonit, arvatakse asjaomasel aastal liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline lubatud heitkoguse ühikute arv, mis on võrdne ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute kõige viimase käesoleva artikli lõike 4 kohaselt avaldatud koguarvu ning 833 miljoni vahega, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. **septembril** algava 12-kuulise ajavahemiku jooksul. Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv on suurem kui 1 096, arvatakse liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline arv lubatud heitkoguse ühikuid, mis vastab 12 %-le ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarvust, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. **septembril** algava 12 kuu jooksul. Erandina viimasest lausest **on see protsent** kuni 31. detsembrini 2030 **kahekordne**.

Ilma et see piiraks käesoleva lõike kohaselt mahaarvatavate lubatud heitkoguse ühikute koguarvu, ei võeta 31. detsembrini 2030 liikmesriikide osade kindlaksmääramisel selles lubatud heitkoguse ühikute koguarvus direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10

Muudatusettepanek

5. Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv jääb vahemikku 833 ja 1 096 miljonit, arvatakse asjaomasel aastal liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline lubatud heitkoguse ühikute arv, mis on võrdne ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute kõige viimase käesoleva artikli lõike 4 kohaselt avaldatud koguarvu ning 833 miljoni vahega, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. **juulil** algava 12-kuulise ajavahemiku jooksul. Kui ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarv on suurem kui 1 096 **miljonit**, arvatakse liikmesriikide poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute arvust maha selline arv lubatud heitkoguse ühikuid, mis vastab 12 %-le ringluses olevate lubatud heitkoguse ühikute koguarvust, ning see kogus lisatakse reservi kõnealuse aasta 1. **juulil** algava 12 kuu jooksul. Erandina viimasest lausest **kahekordistatakse** kuni 31. detsembrini 2030 **protsendimäära, kui eelmise aasta jooksul jäi Euroopa CO₂-turul LHÜde keskmine hind alla 30 EUR**.

Ilma et see piiraks käesoleva lõike kohaselt mahaarvatavate lubatud heitkoguse ühikute koguarvu, ei võeta 31. detsembrini 2030 liikmesriikide osade kindlaksmääramisel selles lubatud heitkoguse ühikute koguarvus **arvesse** direktiivi 2003/87/EÜ

lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud lubatud heitkoguse ühikuid.

artikli 10 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud lubatud heitkoguse ühikuid.

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c
Otsus (EL) 2015/1814
Artikkel 1 – lõige 5a

Komisjoni ettepanek

5a. Alates 2023. aastast **tunnistatakse kehtetuks** reservis hoitavate lubatud heitkoguse ühikute osa, mis ületab 400 miljonit lubatud heitkoguse ühikut, välja arvatud juhul, kui artikli 3 kohaselt toimuva esimese läbivaatamise käigus otsustatakse teisiti.“

Muudatusettepanek

5a. Alates 2023. aastast **pannakse kõrvale** reservis hoitavate lubatud heitkoguse ühikute osa, mis ületab 400 miljonit lubatud heitkoguse ühikut, **et suurendada moderniseerimisfondi, innovatsioonifondi ja vältida sektoriülese parandusteguri käivitumist**, välja arvatud juhul, kui artikli 3 kohaselt toimuva esimese läbivaatamise käigus otsustatakse teisiti.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2
Otsus (EL) 2015/1814
Artikkel 1a

Komisjoni ettepanek

(2) **Lisatakse järgmine artikkel 1a:**
„Artikkel 1a
Turustabiilsusreservi toimimine
hoonesektoris ja
maanteetranspordisektoris
[...]

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 a (uus)

Kehtiv tekst

2. Käesolevat määrust ei kohaldata sõjalaevade, mereväe abilaevade, kalapüügi- või -töötlemislaevade, lihtsa ehitusega puidust laevade, mehaanilise jõuajamita laevade ega valitsusasutuste laevade suhtes, mida kasutatakse mittekaubanduslikel eesmärkidel.

Muudatusettepanek

2. Käesolevat määrust ei kohaldata sõjalaevade, mereväe abilaevade, kalapüügi- või -töötlemislaevade, lihtsa ehitusega puidust laevade, mehaanilise jõuajamita laevade ega valitsusasutuste laevade suhtes, mida kasutatakse mittekaubanduslikel eesmärkidel, **ega laevade suhtes, mida kasutatakse elanikkonnakaitstes ning otsingu- ja päästetöödel.**

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 a (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 3 – punkt b

Kehtiv tekst

b) „külastatav sadam” – sadam, kus laev peatub kauba lastimiseks või lossimiseks või reisijate pealevõtmiseks või maale laskmiseks; sellest tulenevalt ei ole selleks üksnes kütuse tankimise, varude täiendamise, meeskonna vahetamise, kuivdokki mineku või laeva ja/või selle seadmete remondi eesmärgil tehtavad peatused, abi vajava või ohus oleva laeva peatused sadamas, laevadevaheline reisijate või lasti üleandmine väljaspool sadamaid, ja üksnes ebasoodsate ilmastikutingimuste eest varjumise või vajaliku otsingu- ja päästetegevuse eesmärgil tehtavad peatused sadamas;

Muudatusettepanek

(-1a) Artikli 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) „külastatav sadam“ – sadam, kus laev peatub kauba lastimiseks või lossimiseks või reisijate pealevõtmiseks või maale laskmiseks; sellest tulenevalt ei ole **käesoleva määruse kohaldamisel** selleks üksnes kütuse tankimise, varude täiendamise, meeskonna vahetamise, kuivdokki mineku või laeva ja/või selle seadmete remondi eesmärgil tehtavad peatused, abi vajava või ohus oleva laeva peatused sadamas, laevadevaheline reisijate või lasti üleandmine väljaspool sadamaid, **peatused ELi mittekuuluva naaberrüügi ümberlaadimissadamas**, ja üksnes ebasoodsate ilmastikutingimuste eest varjumise või vajaliku otsingu- ja päästetegevuse eesmärgil tehtavad peatused sadamas;

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt -1 b (uus)

Määrus (EL) 2015/757

Artikkel 3 – punktid oa (uus) ja ob (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1b) Artiklisse 3 lisatakse järgmised punktid oa ja ob:

oa) „jääludes navigeerimine“ – jääklassi laeva navigeerimine jääpiiridesse jääval merealal;

ob) „jääpiir“ – Maailma Meteoroloogiaorganisatsiooni 2014. aasta märtsis kehtestatud merejää nomenklatuuri punkti 4.4 kohane piir teataval ajahetkel lahtise mere ja igasuguse, nii püsi- kui ka ajujää vahel;

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt -a (uus)

Määrus (EL) 2015/757

Artikkel 6 – lõige 4

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

4. Seirekava võib sisaldada ka teavet laeva jääklassi kohta ja/või jääludes navigeerimise korral läbitud vahemaa ja aja määramiseks ja registreerimiseks kasutatud meetodite, vastutusala, valemite ja andmeallikate kohta.

(-a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Laevandusettevõtjate puhul, kes soovivad laeva jääklassi või jääludes navigeerimise või mõlema alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ, peab seirekava sisaldama ka teavet laeva jääklassi kohta ja/või jääludes navigeerimise korral läbitud vahemaa ja aja määramiseks ja registreerimiseks kasutatud meetodite, vastutusala, valemite ja andmeallikate kohta.

Samuti esitatakse teave jääludes navigeerimise kuupäeva ja kellaaja registreerimise korra kohta ning selle kohta, kas reis toimub liikmesriigi

jurisdiktsiooni alla kuuluvate sadamate vahel, väljub liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvast sadamast või saabub liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvasse sadamasse. “

Muudatusettepanek 119

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 9 – lõige 1**

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

(5a) Artikli 9 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine punkt h:

„h) jääklass ja kas reis hõlmas jääoludes navigeerimist, juhul kui laevandusettevõtja soovib neil alustel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ. Kui reisid on seotud jääoludes navigeerimisega ja kui laevandusettevõtja soovib sel alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ, tuleb esitada ka teave jääoludes navigeerimise kuupäeva, kellaaja ja asukoha kohta, jääoludes navigeerimisel kulutatud kütuse mõõtmise meetod, kütusekulu ja kütuse heitekoefitsient iga kütuseliigi jaoks, ning jääoludes navigeerimise ajal läbitud vahemaa.

b) viimane lõik asendatakse järgmisega:

„Kui laevandusettevõtja soovib laeva jääoludes navigeerimise alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ, võib ta kohaldada esimeses lõigus sätestatud erandit üksnes nende kuude suhtes, kui laev ei sõida jääoludes.“

Kui see on kohaldatav, võivad ettevõtjad samuti koguda teavet laeva jääklassi ja jääs navigeerimise kohta.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5 b (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 9 – lõige 2

Kehtiv tekst

2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 ja ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, on ettevõtja vabastatud kohustusest koguda käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet konkreetse laeva iga reisi kohta, kui:

a) kõik aruandeperioodi jooksul toimunud laeva reiseid algasid liikmesriigi jurisdiktsiooni all olevast sadamast või lõppesid seal ja

b) laev teeb aruandeperioodi jooksul sõiduplaani kohaselt üle 300 reisi.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)
Määrus (EL) 2015/757
Artikkel 10 – lõik 1 – punkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Artikli 9 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 ja ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, on ettevõtja vabastatud kohustusest koguda käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet konkreetse laeva iga reisi kohta, kui:

a) kõik aruandeperioodi jooksul toimunud laeva reiseid algasid liikmesriigi jurisdiktsiooni all olevast sadamast või lõppesid seal ja **täidetud on üks kahest allpool esitatud tingimusest:**

b) laev teeb aruandeperioodi jooksul sõiduplaani kohaselt üle 300 reisi **või**

c) nende reiseid eest vastutav ettevõtja kaotab õiguse tagastada jääs navigeerimise alusel vähem lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ.“

(6a) Artiklisse 10 lisatakse järgmine punkt ka:

„ka) Kui see on kohaldatav, võivad ettevõtjad koguda teavet laeva jääklassi ja jääs navigeerimise kohta. Laevandusettevõtjate puhul, kes soovivad

laeva jääklassi või jääoludes navigeerimise või mõlema alusel tagastada vähem lubatud heitkoguse ühikuid vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ, kogutakse teavet eraldi kõigi jääoludes navigeerimist sisaldanud reiside puhul jääklassi, läbitud summaarse vahemaa ja summaarse CO₂ heite kohta ning jääoludes navigeerimist sisaldanud reisidel läbitud koguvahemaa kohta.“

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi **artiklite 1 ja 2** järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid **hiljemalt** 31. detsembriks **2023**. Nad edastavad kõnealuste **normide tekstid** viivitamata komisjonile.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid **käesoleva direktiivi jõustumise aastale järgneva aasta** 31. detsembriks. Nad edastavad kõnealuste **meetmete teksti** viivitamata komisjonile.

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv Lisa – lõik 1 – punkt c – alapunkt vii – tabel Direktiiv 2003/87/EÜ I lisa – lõik 1 – punkt c – alapunkt vii – tabel

<i>Komisjoni ettepanek</i>	
„Meretransport	Määrusega (EL) 2015/757 hõlmatud kasvuhoonegaasid“.
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757 hõlmatud laevade meretransporditegevus, mille eesmärk on reisijate või kauba vedu ärilistel eesmärkidel	
<i>Muudatusettepanek</i>	
„Meretransport	Määrusega (EL) 2015/757 hõlmatud kasvuhoonegaasid“.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/757 hõlmatud laevade meretransporditegevus, mille eesmärk on reisijate või kauba vedu ärilistel eesmärkidel

Kõnealune tegevus ei hõlma

a) reise, mida sooritatakse avaliku teenindamise lepingu alusel või seoses määrusega (EMÜ) nr 3577/92 ette nähtud avaliku teenindamise kohustusega;

b) reise, mida sooritatakse asutamislepingu artikli 299 lõikes 2 määratletud äärepoolseimatesse piirkondadesse suunduvatel ja/või sealt väljuvatel liinidel ning äärepoolseimates piirkondades;

c) reise, mida sooritatakse saare ja maismaa vahelistel liinidel ning saartel, mis kuuluvad samasse saarepiirkonda;

d) reise, mida sooritab laev, mille tekitatud iga-aastane heitkogus kokku on alla 10 000 tonni aastas;

e) humanitaarabireise;

f) otsingu- ja päästereise või tavapäraste laevareiside osi, milles tuli läbi viia otsingu- ja päästetegevust;

g) vääramatut jõudu kogu reisi või selle osa puhul;

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – lõik 1 – punkt a

Direktiiv 2003/87/EÜ

I lisa – punkt 1

Komisjoni ettepanek

„1. Käesolev direktiiv ei hõlma kütisi või kütiste osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks, ***ega kütisi, mille puhul moodustab üle 95 % kasvuhoonegaaside koguheitest artikli 14***

Muudatusettepanek

1. Käesolev direktiiv ei hõlma kütisi või kütiste osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks.

*kohaselt sätestatud kriteeriumidele
vastava biomassi põletamisel tekkiv heide.*

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 2

Direktiiv 2003/87/EÜ

Lisad III, III a, III b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Direktiivile 2003/87/EÜ lisatakse järgmised III, IIIa ja IIIb lisa:

välja jäetud

[...]

(Kogu punkt 2 ja vastavad lisad jäetakse välja.)

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 3 – alapunkt c

Direktiiv 2003/87/EÜ

IV lisa – C osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) lisatakse järgmine C osa:

välja jäetud

„C osa – III lisas osutatud tegevusalale vastavate heitkoguste seire ja aruandlus

[...]

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – punkt 4

Direktiiv 2003/87/EÜ

V lisa – C osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4) Direktiivi 2003/87/EÜ V lissasse lisatakse järgmine C osa:

välja jäetud

„C osa – III lisas osutatud tegevusalale

vastavate heitkoguste tõendamine

[...]

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem), otsuse (EL) 2015/1814 (mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist) ja määruse (EL) 2015/757 muutmise
Viited	COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	TRAN 13.9.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Andrey Novakov 29.10.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	7.2.2022
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zile, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Leila Chaibi, Clare Daly, Pär Holmgren

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

30	+
ECR	Carlo Fidanza, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Julie Lechanteux, Philippe Olivier
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Isabel García Muñoz

8	-
ECR	Peter Lundgre
S&D	Vera Tax
The Left	Leila Chaibi, Clare Daly
Verts/ALE	Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Pär Holmgren, Tilly Metz

10	0
NI	Mario Furore
Renew	Jan-Christoph Oetjen
S&D	Erik Bergkvist, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, István Ujhelyi, Petar Vitanov
The Left	Elena Kountoura

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem), otsuse (EL) 2015/1814 (mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist) ja määruse (EL) 2015/757 muutmise			
Viited	COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	14.7.2021			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 13.9.2021			
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	DEVE 11.11.2021	BUDG 13.9.2021	ITRE 13.9.2021	TRAN 13.9.2021
Kaasatud komisjonid istungil teada andmise kuupäev	BUDG 11.11.2021	ITRE 11.11.2021		
Raportöörid nimetamise kuupäev	Peter Liese 17.9.2021			
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	9.9.2021	10.2.2022	22.3.2022	
Vastuvõtmise kuupäev	17.5.2022			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	62 20 5		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mathilde Androuët, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Sjøgaard-Lidell, Maria Spyraiki, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Michael Bloss, Manuel Bompard, Milan Brglez, Stelios Kympouropoulos, Manuela Ripa, Christel Schaldemose, Vincenzo Sofo, Idoia Villanueva Ruiz			
Esitamise kuupäev	24.5.2022			

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

62	+
PPE	Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kypourououlos, Esther de Lange, Peter Liese, Liudas Mažylis, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Christine Schneider, Maria Spyrali, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Andreas Gluck, Martin Hojsik, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Günther Sidl, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Michael Bloss, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

20	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Nicola Procaccini, Rob Rooken, Vincenzo Sofo, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Simona Baldassarre, Aurélie Beigneux, Marco Dreosto, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin, Silvia Sardone
NI	Edina Tóth
PPE	Marian-Jean Marinescu
S&D	Tudor Ciuhodaru

5	0
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Fulvio Martusciello, Dolors Montserrat, Luisa Regimenti
S&D	Petar Vitanov

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu